

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Alueellisen hyvinvointikertomuksen 2020-2024 indikaattoriliite

(päiv. 30.4.2025)

KEUSOTE.FI

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2020-2025 tavoitteet

Hyvinvointisuunnitelma kuvaa alueellista yhteistyötä, jonka tavoitteena on tuottaa hyvinvointi- ja terveyshyötyä alueen asukkaille.

Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Laaja tietopohja lähtötason tietona, hyvinvointitiedolla johtamista

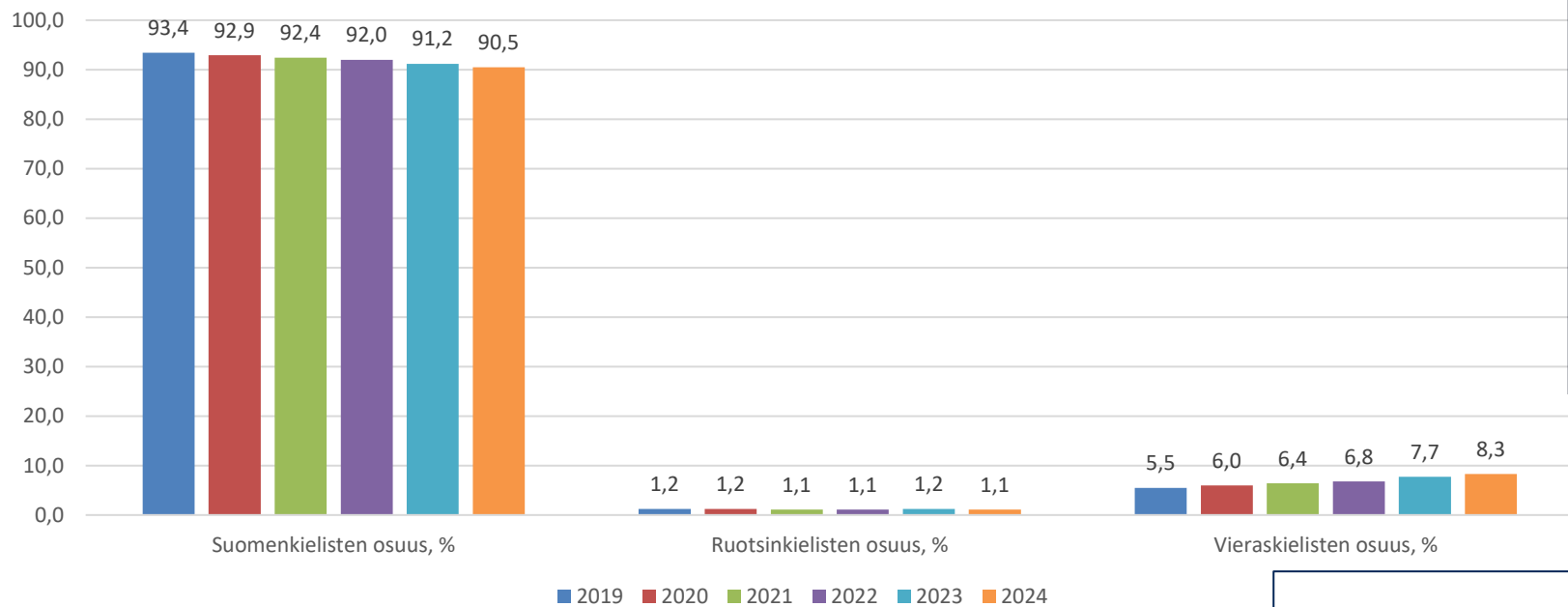
Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä seuraa hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Työ on ennakoivaa, monitoimijaista ja yhteensovittavaa.

Hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee kuntien sekä muiden toimijoiden omaa hyvinvointityötä alueillaan.

Liite 1. Väestötiedot 2019-2024

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Kielisyys, Keusote

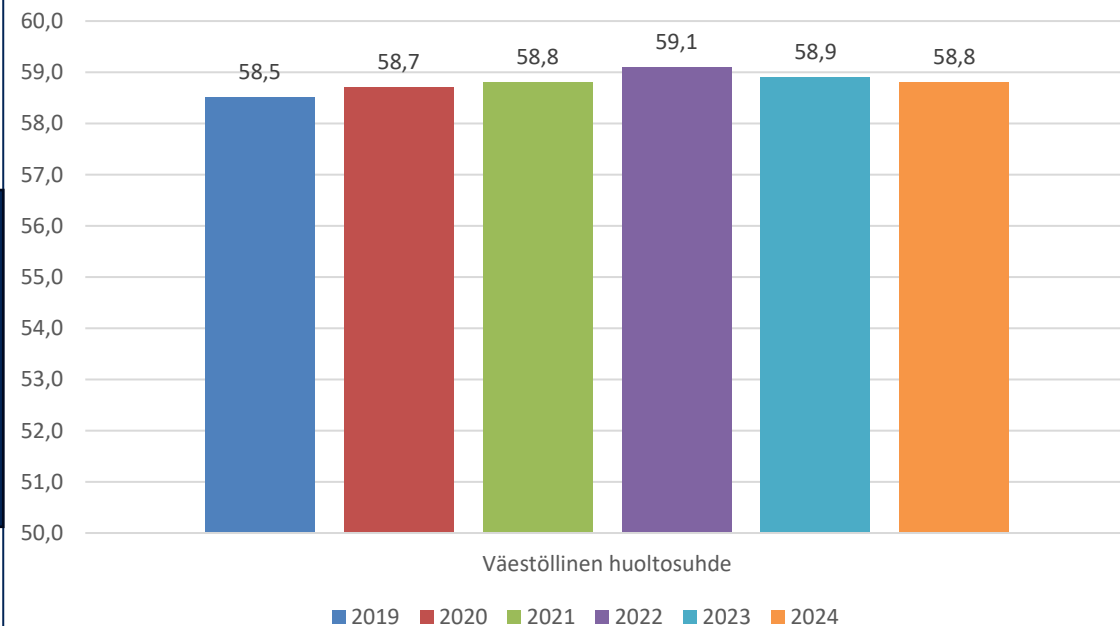

Hyvinvointialueen vieraskielisten osuus on kasvanut vuodesta 2019 vuoteen 2024 noin 50 %:lla. Suomenkielisten osuus on laskenut noin 3 %:lla. Ruotsinkielisten osuus hieman vähentynyt.

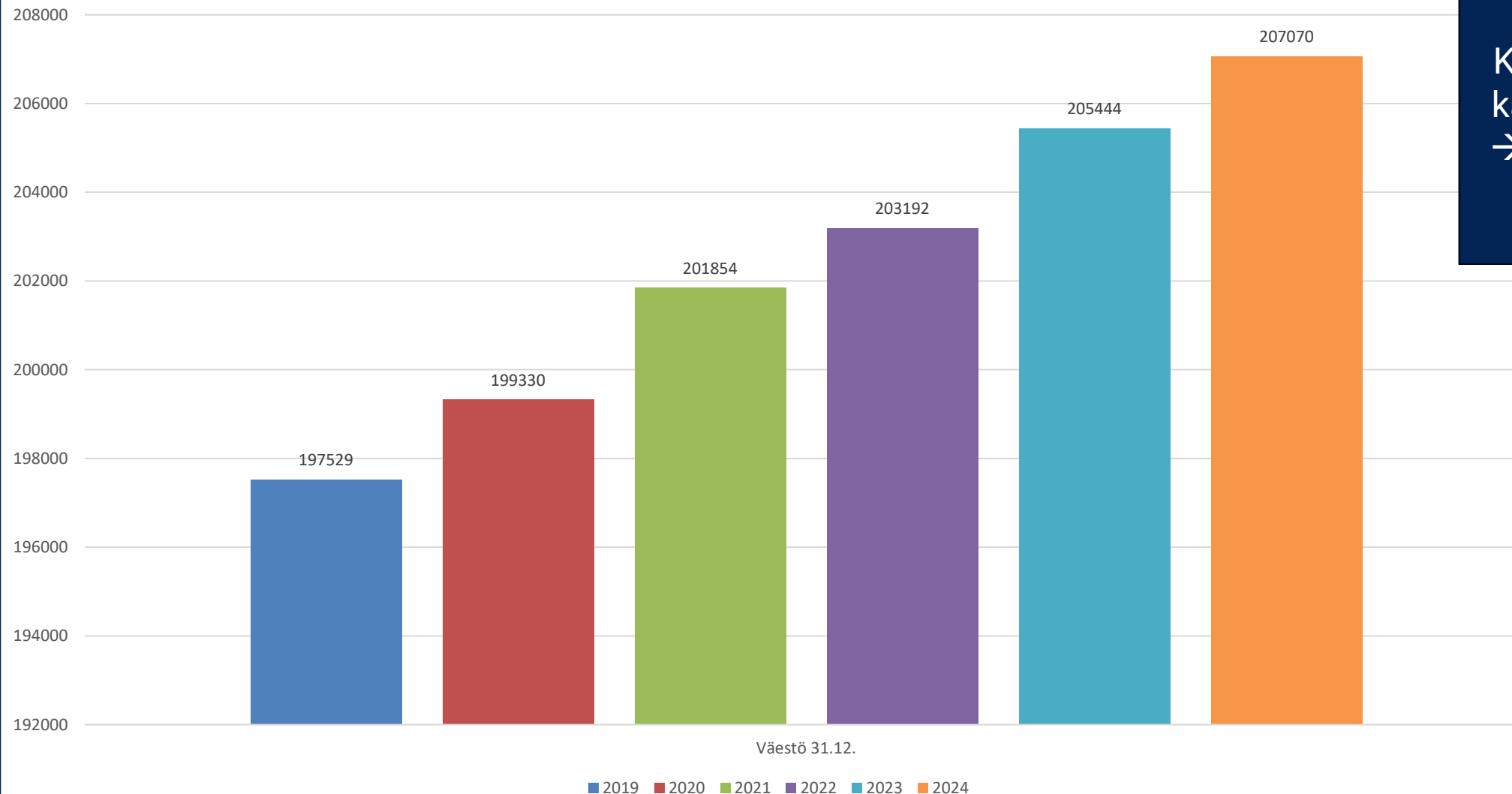
Hyvinvointialueen väestöllinen huoltosuhde*) on joskin verran noussut vuodesta 2019. Huoltosuhde on ollut korkeimmillaan v. 2022.

*) Väestöllinen (tai demografinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Väestöllinen huoltosuhde, Keusote

Väestö, Keusote

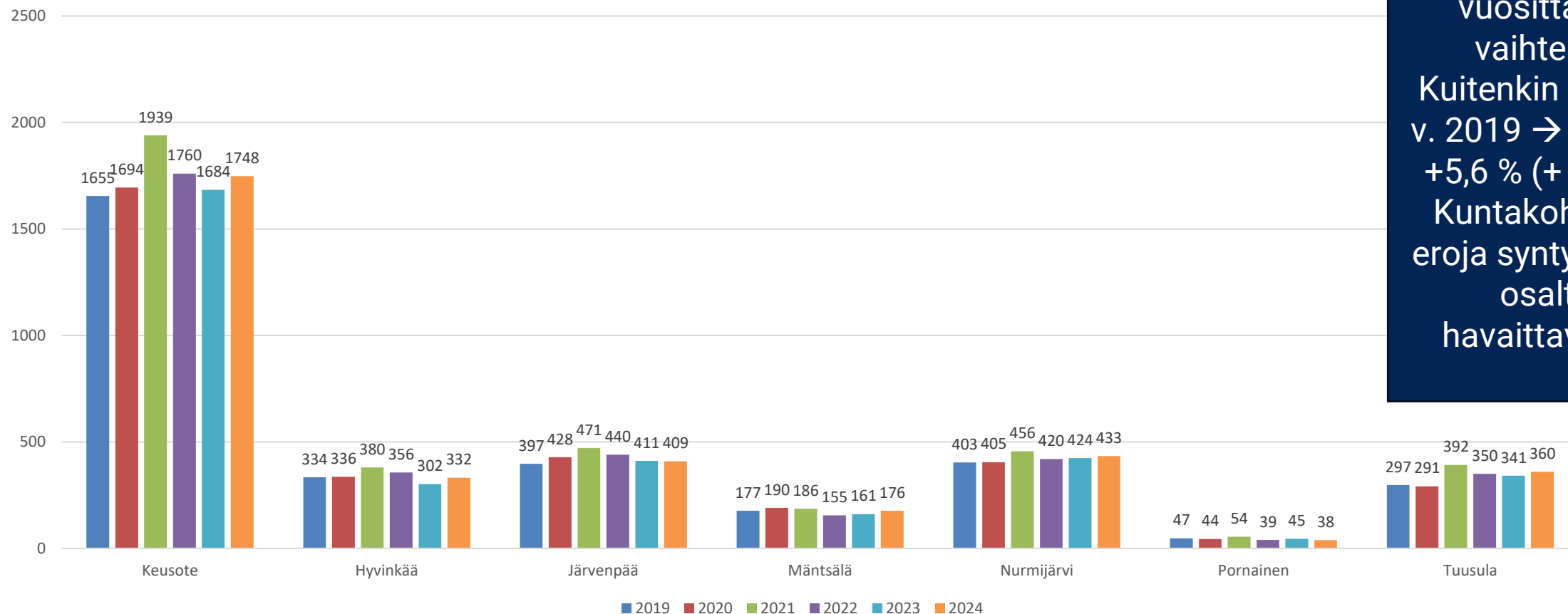

Keusoten väestö
kasvanut v. 2019
→ v. 2024 +4,8 %
(+ 9 541, N)

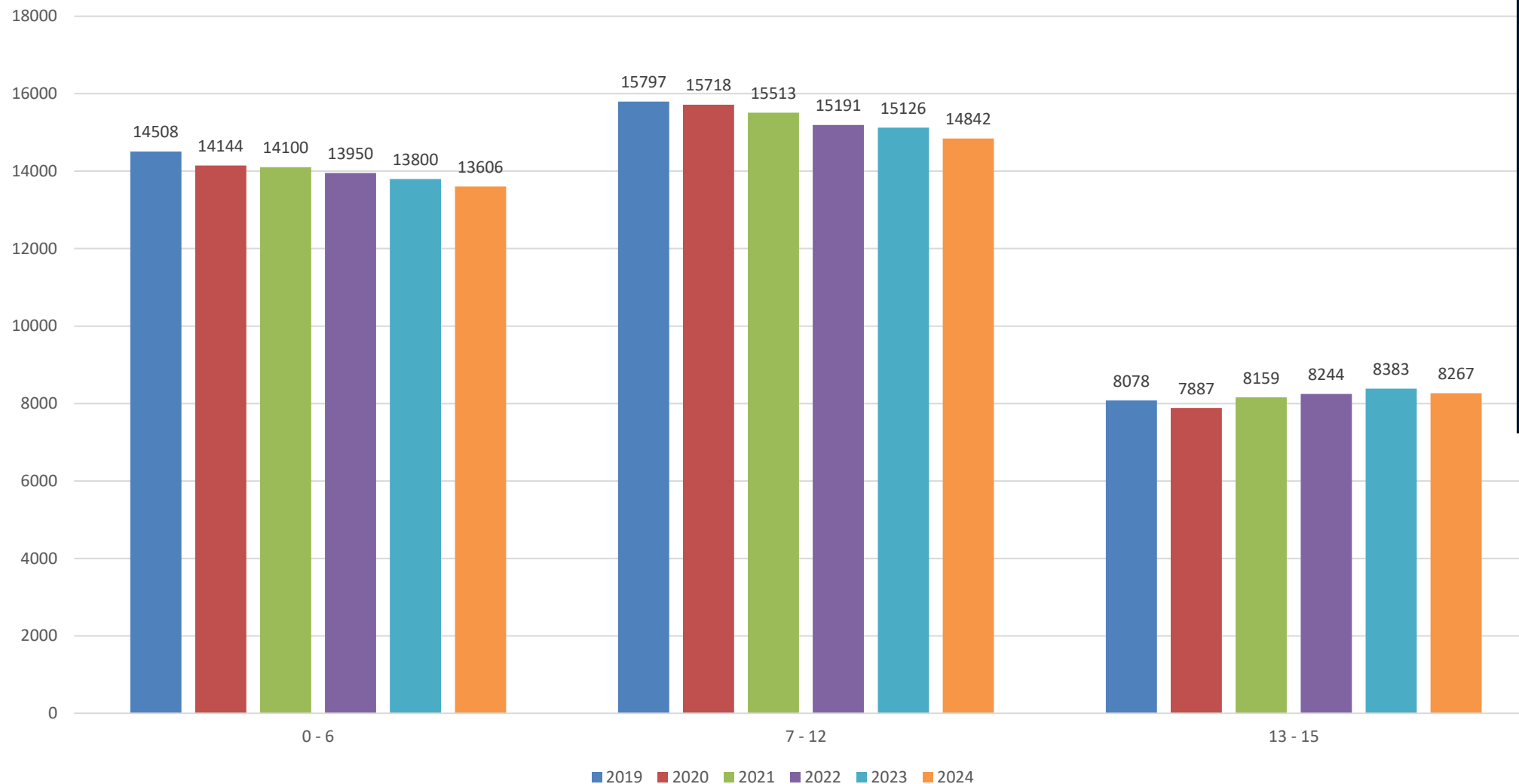
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

0-vuotiaat

Syntyvyyden osalta vuosittaista vaihtelua, Kuitenkin kasvua v. 2019 → v. 2024 +5,6 % (+ 93, N). Kuntakohtaisia eroja syntyvyyden osalta havaittavissa.

0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Keusote

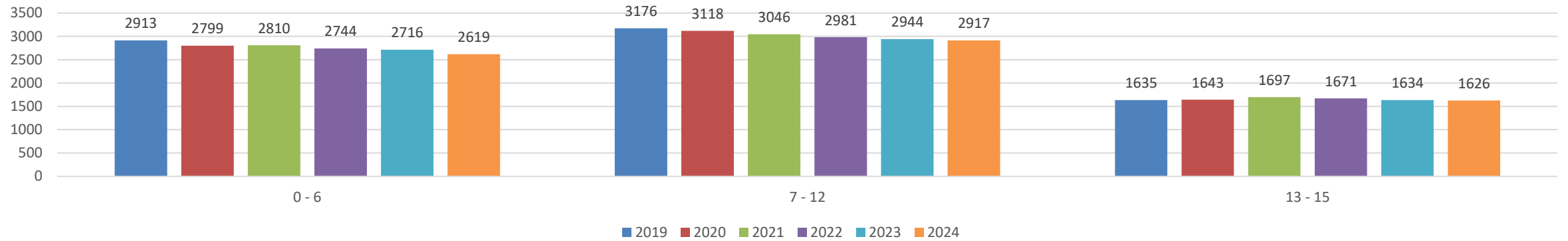

0-6-vuotiaiden ja 7-12-vuotiaiden ikäryhmissä määrät ovat laskeneet vuodesta 2019; 0-6-v. -

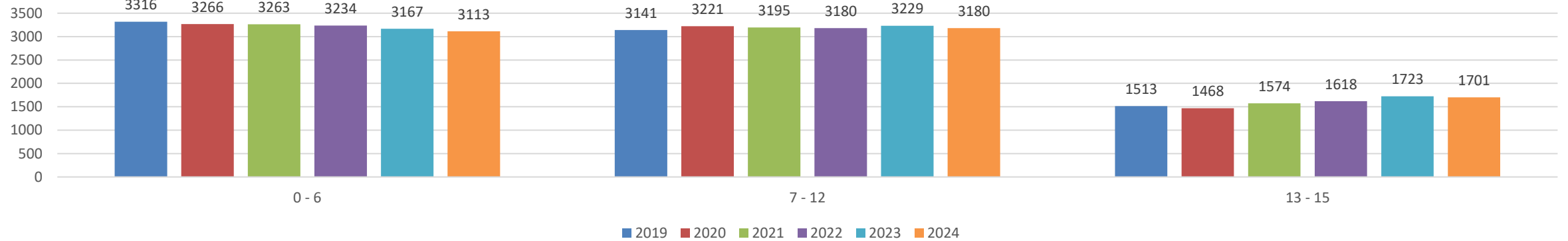

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

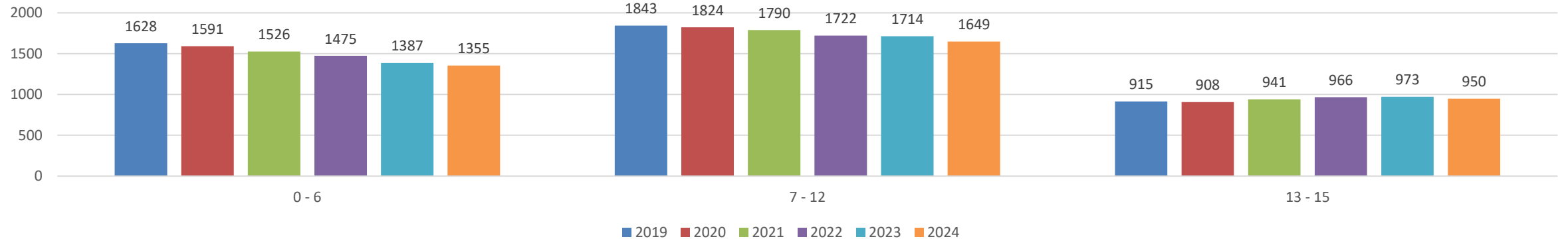
0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Hyvinkää

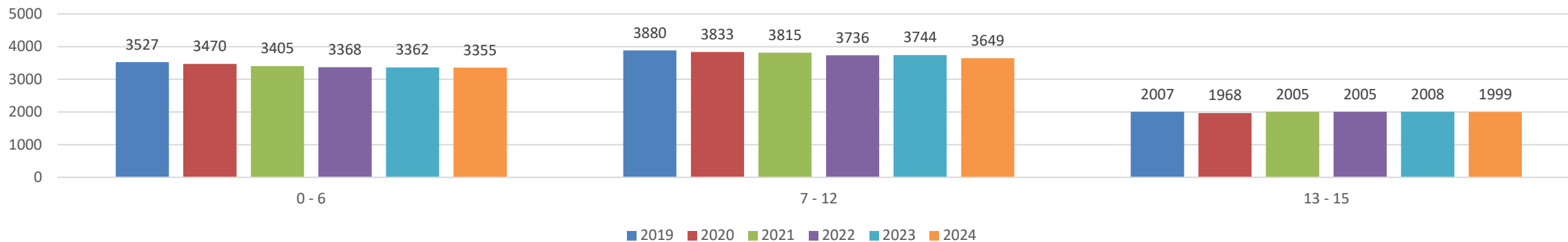
0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Järvenpää

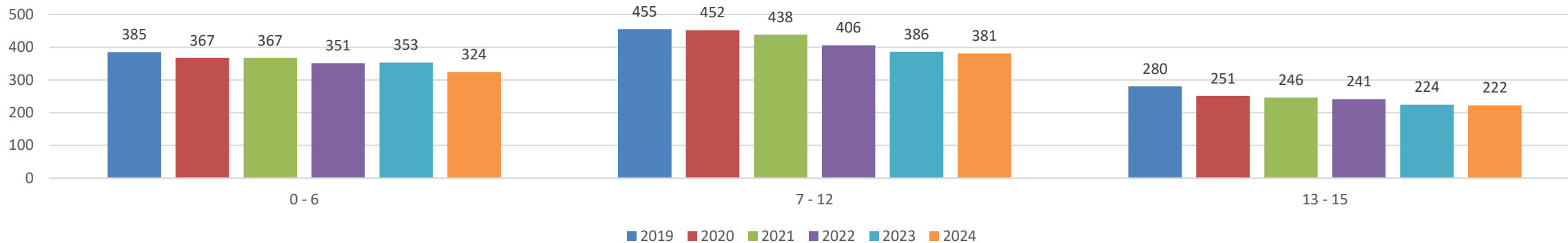
0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Mäntsälä

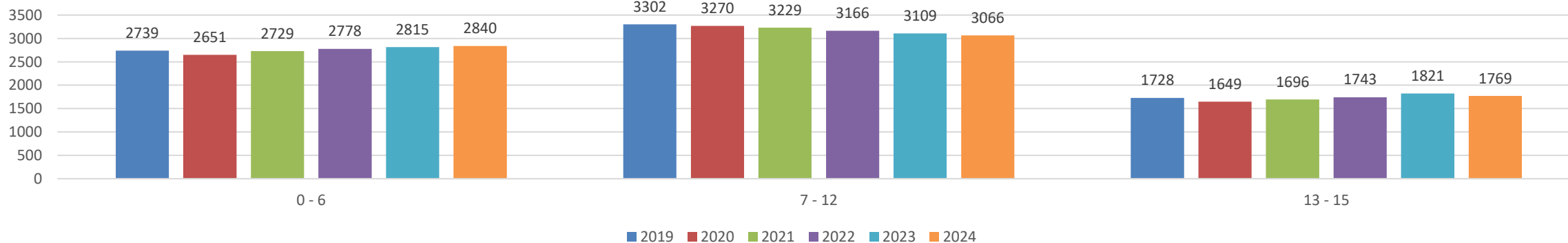
0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Nurmijärvi

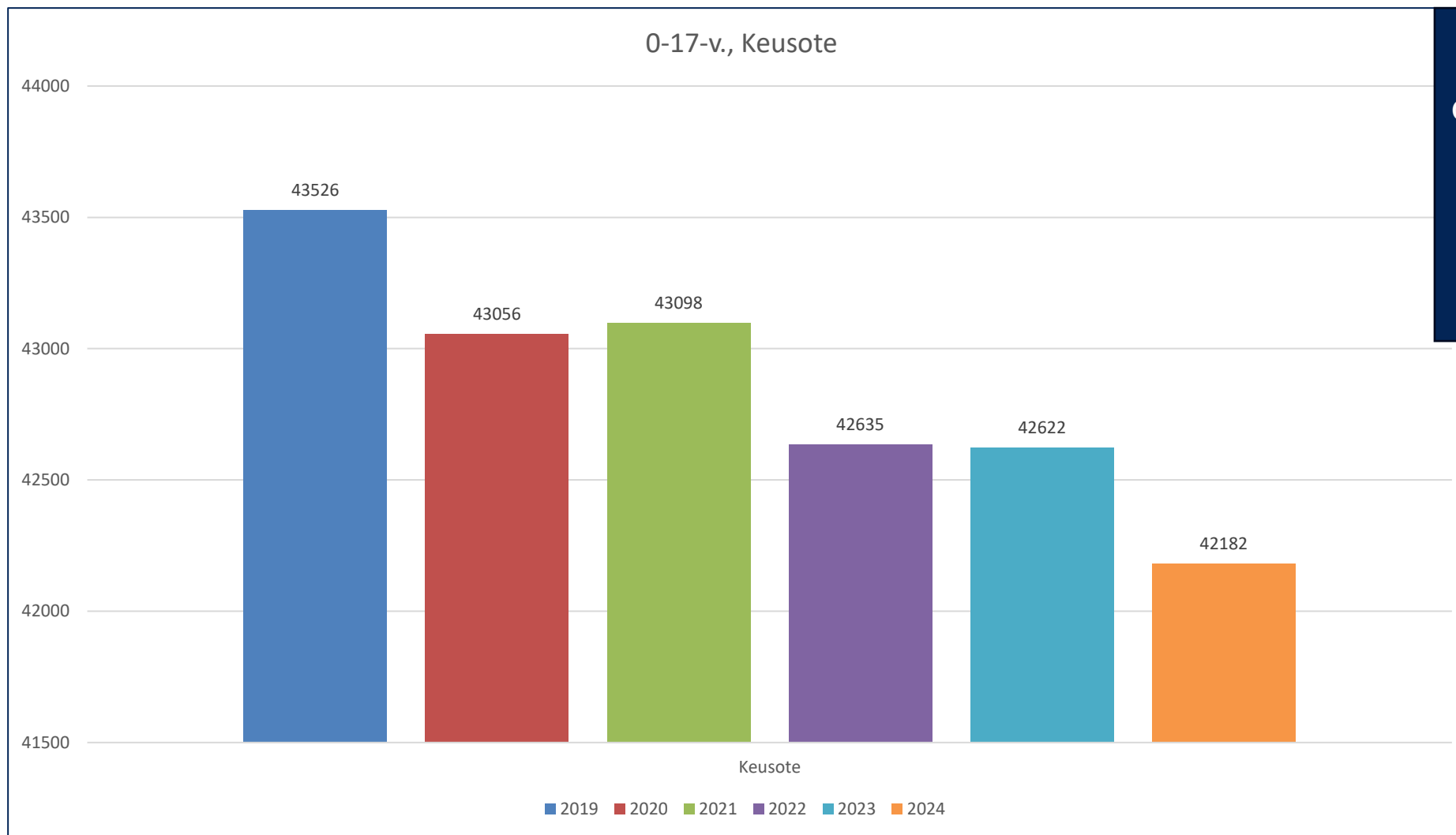

0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Pornainen

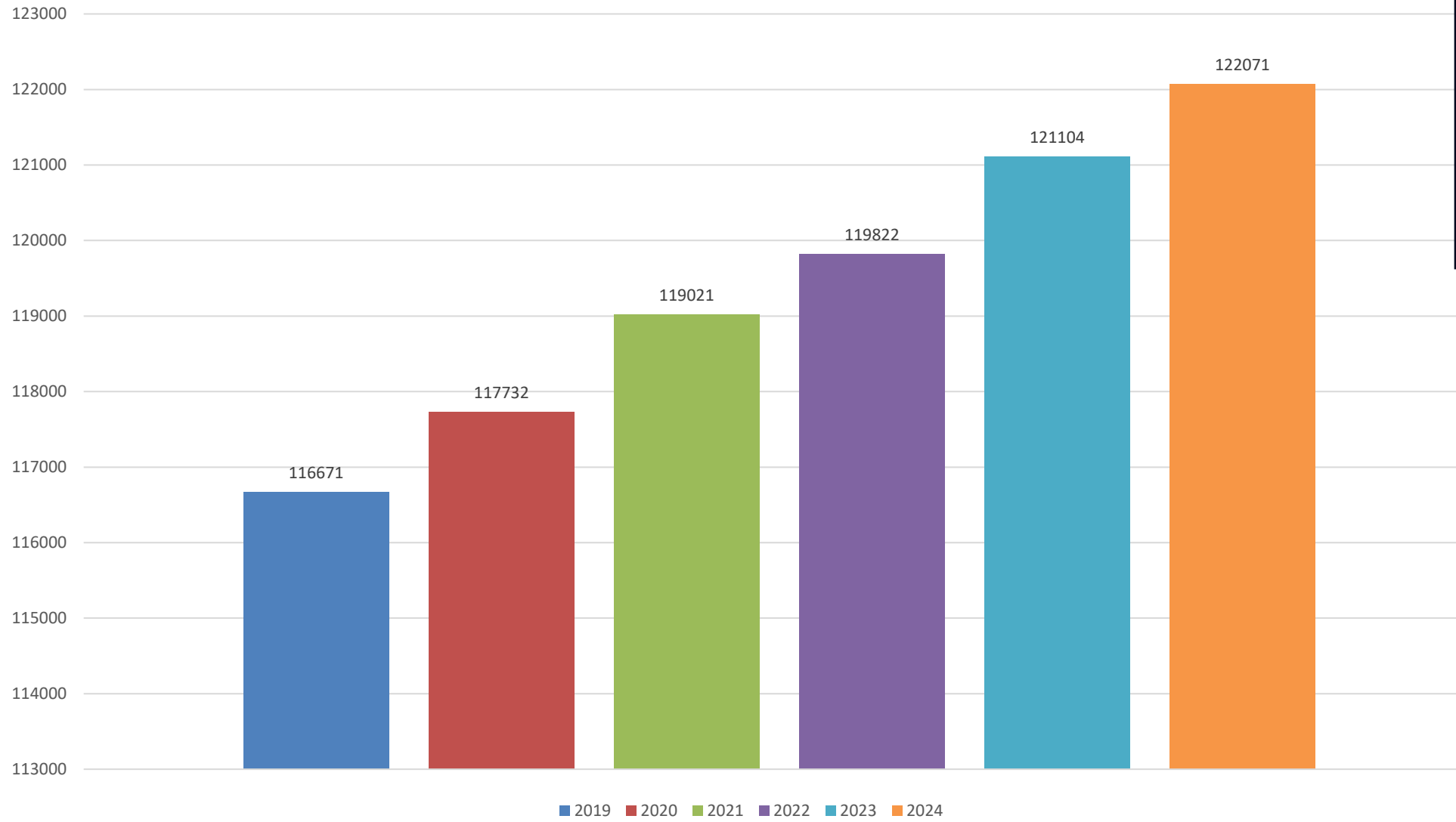
0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Tuusula

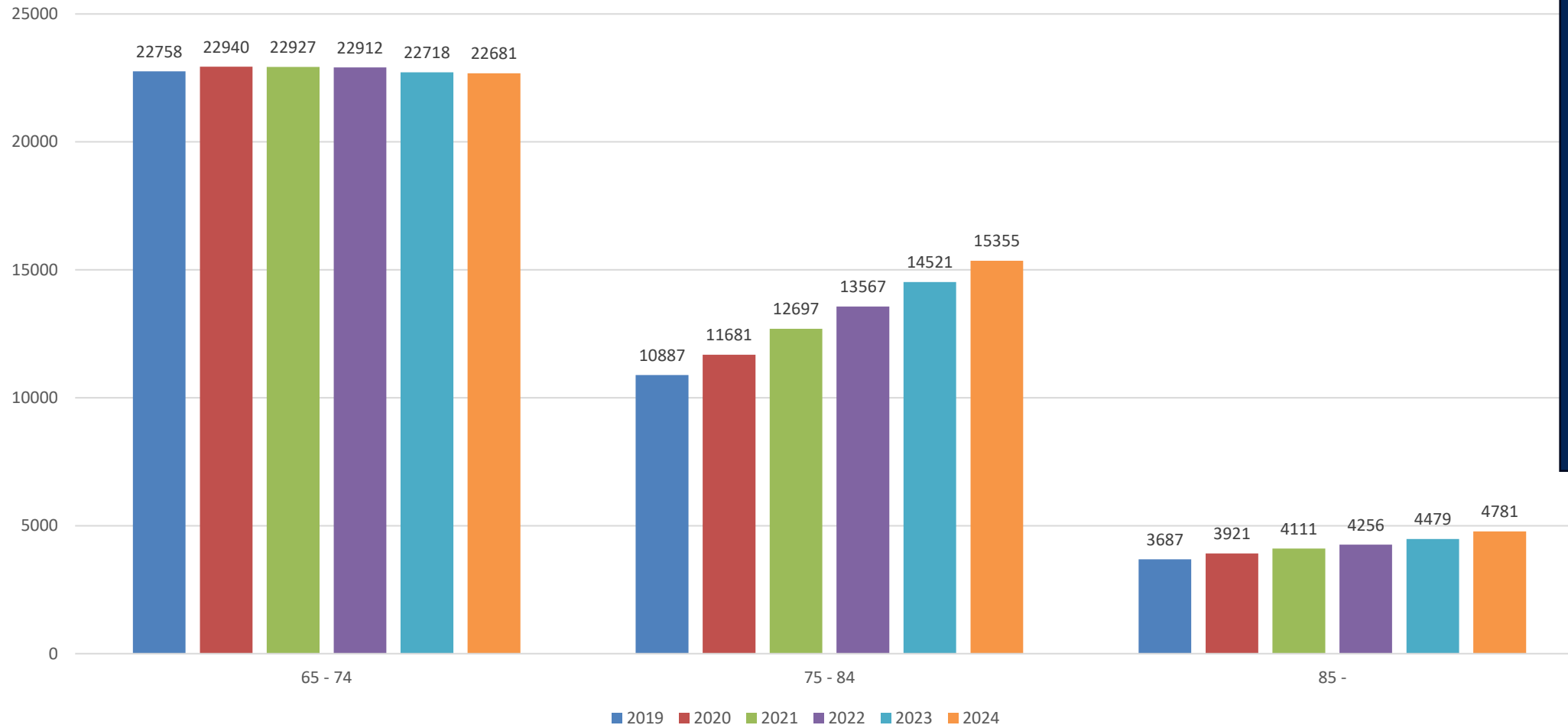
Alle 18-vuotiaiden
osalta ikäryhmä on
pienentynyt
vuodesta 2019
-3,1 %
(1344, N)

18-64-v., Keusote

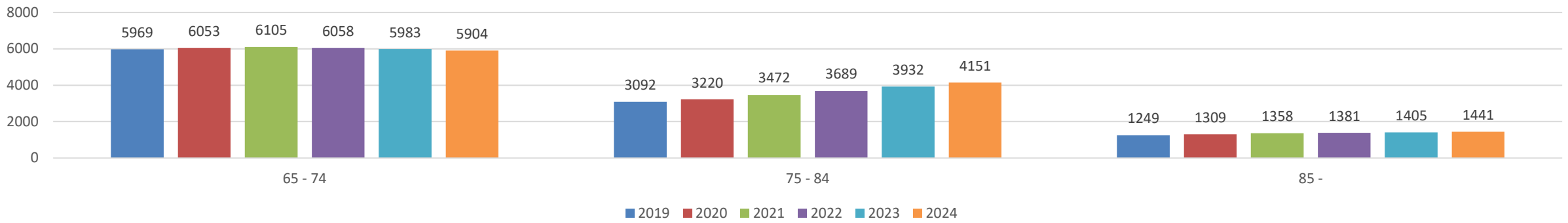
Ikäryhmän 18-64
vuotiaiden osalta
väkimäärä on
kasvanut vuodesta
2019 4,6 %
(5 400, N)

65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Keusote

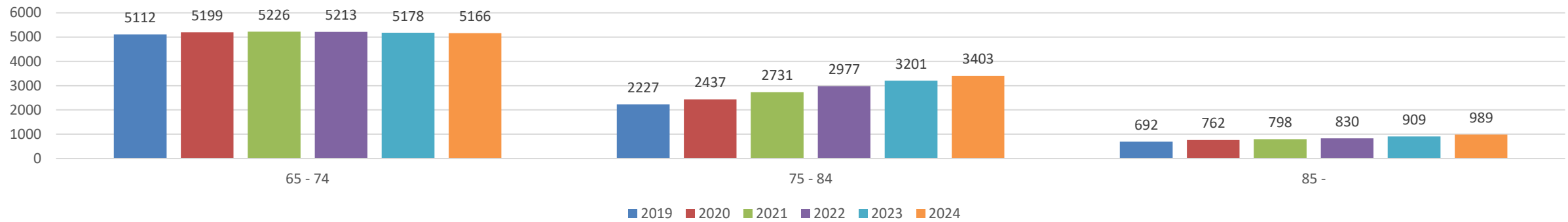

Ikäryhmän 65-74-v. osalta määrä on pienentynyt -0,3 % (-77, N).
 Ikäryhmän 75-84-v. määrä on kasvanut 41 % (4 468, N).
 Ikäryhmän 85+ v. osalta määrä on kasvanut 29,7 % (1 094, N).

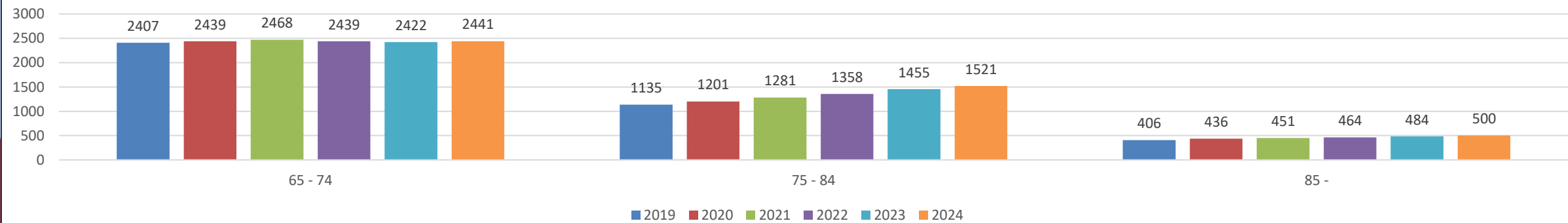
65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Hyvinkää

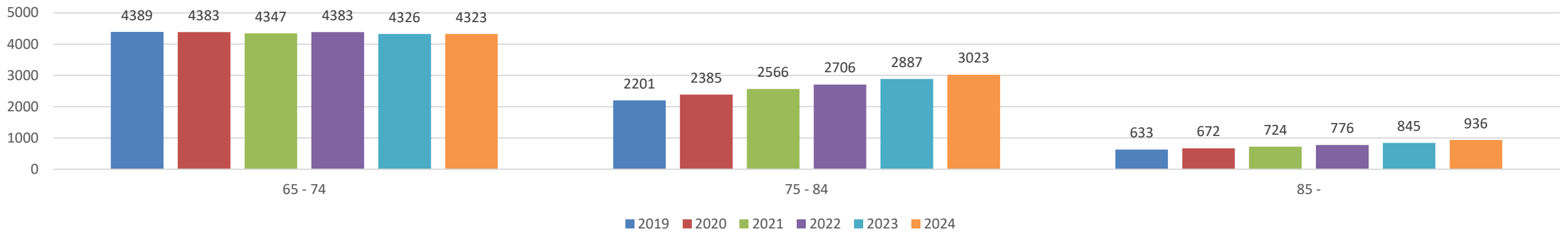
65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Järvenpää

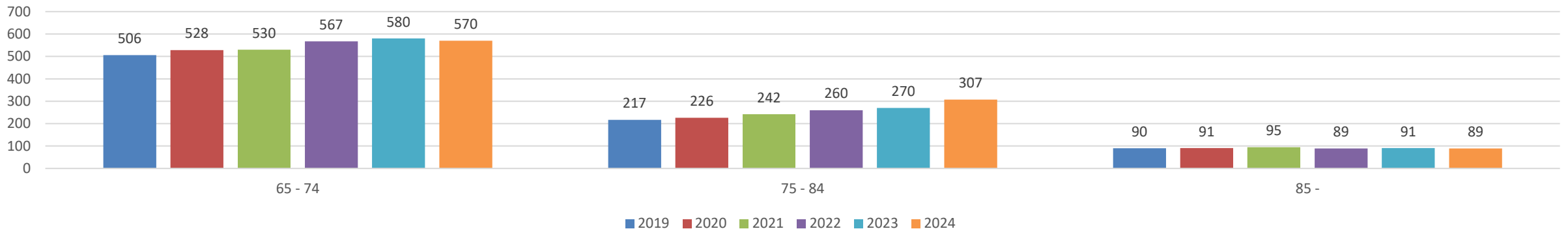
65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Mäntsälä

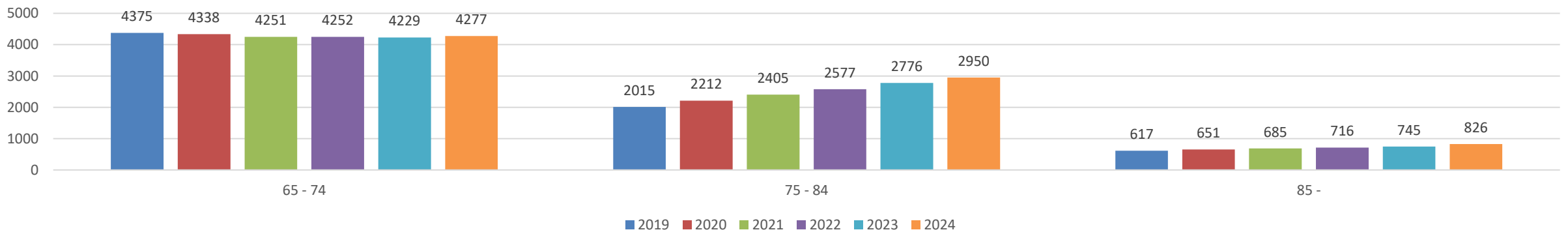
65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Nurmijärvi

65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Pornainen

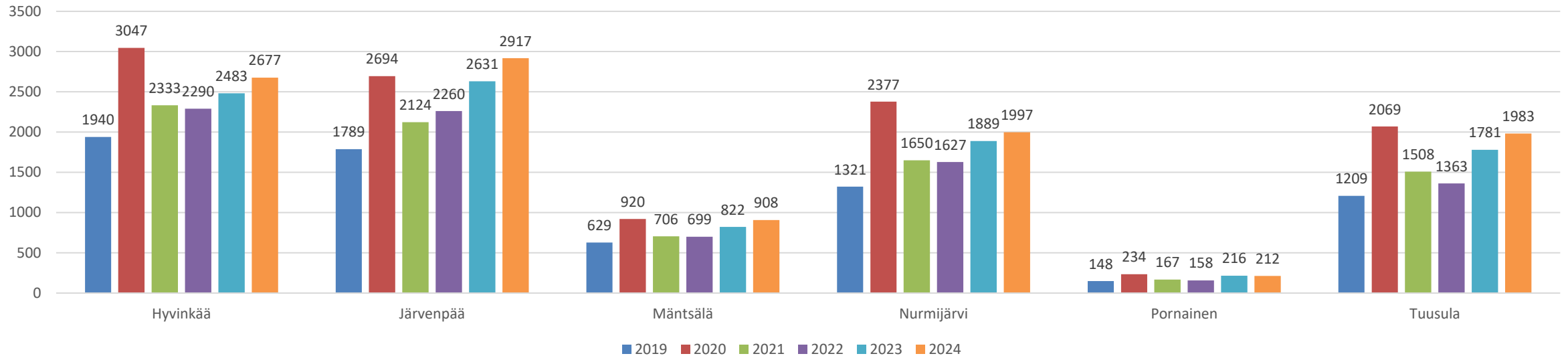
65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Tuusula

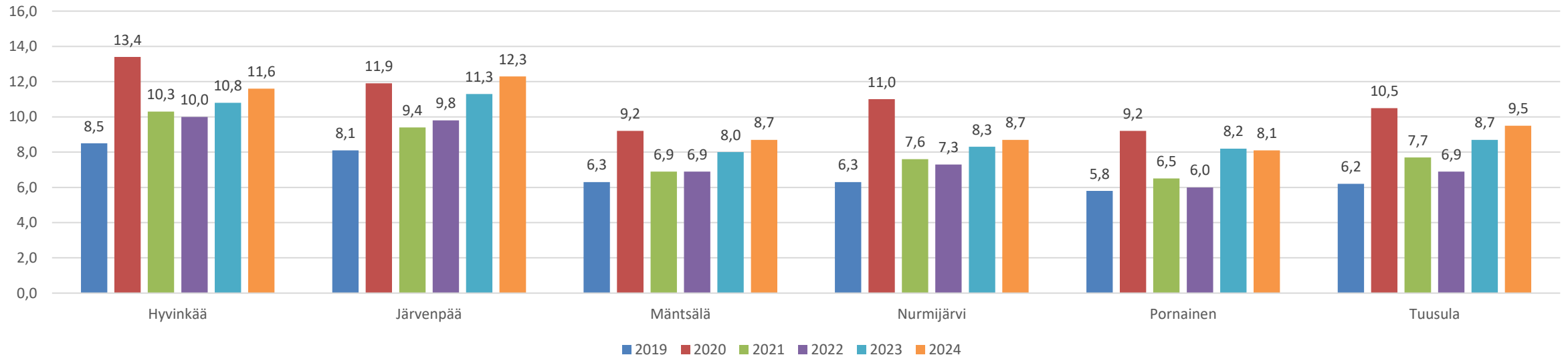
Liite 2. Työllisyyskatsaus v. 2019-2024

Lähde: Tilastokeskus, Työttömät työnhakijat eri ryhmissä

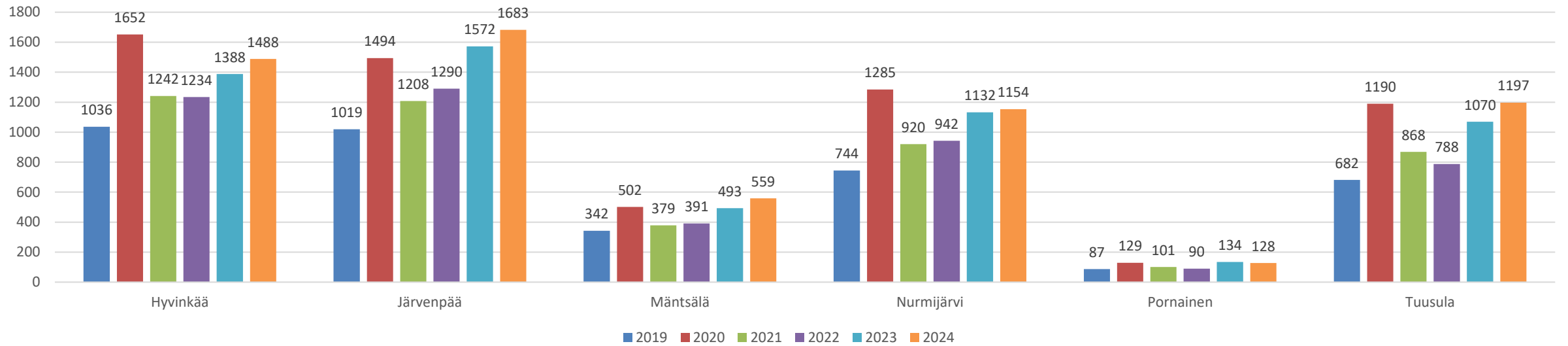
Työttömät työnhakijat (N)

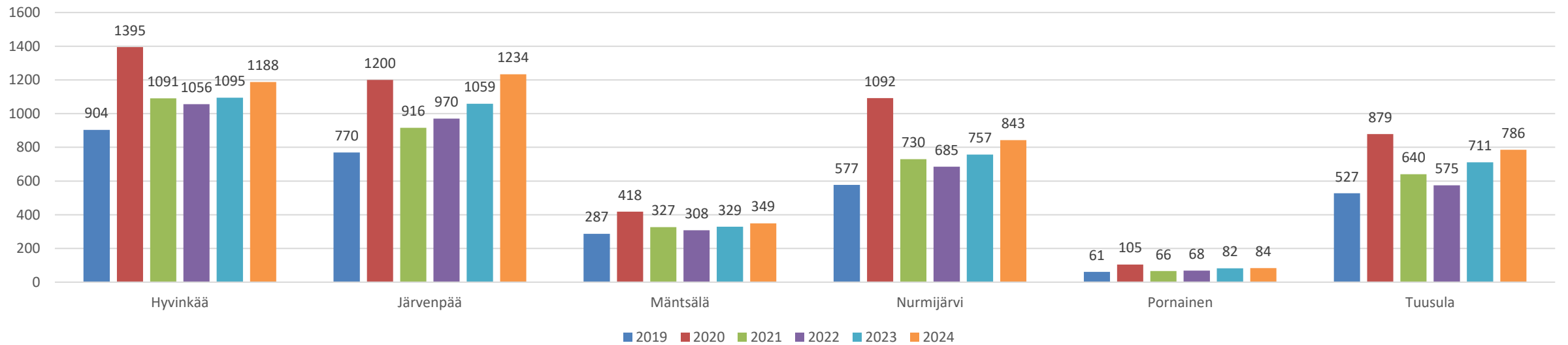
Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

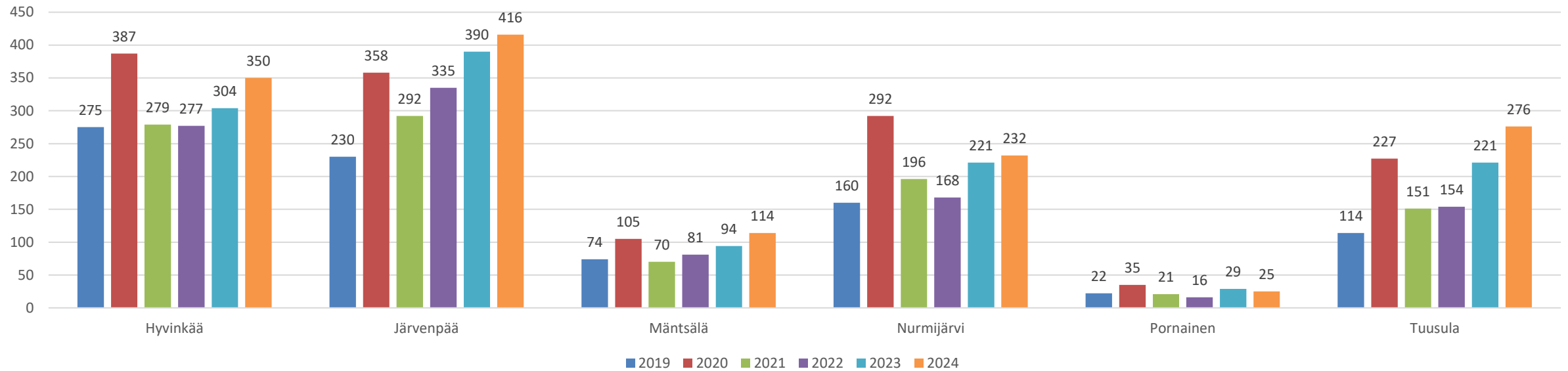
Työttömät työnhakijat, miehet (N)

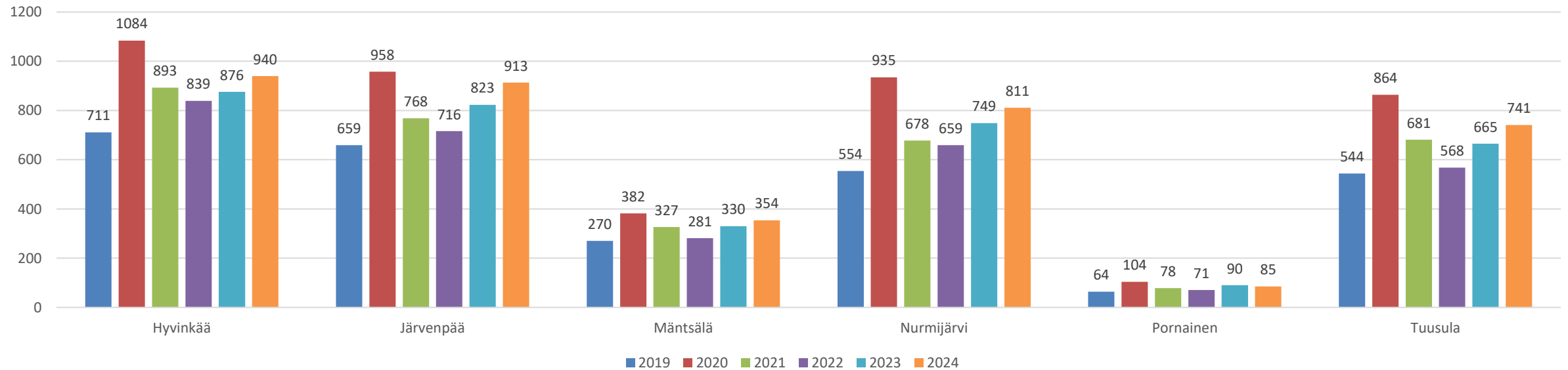
Työttömät työnhakijat, naiset (N)

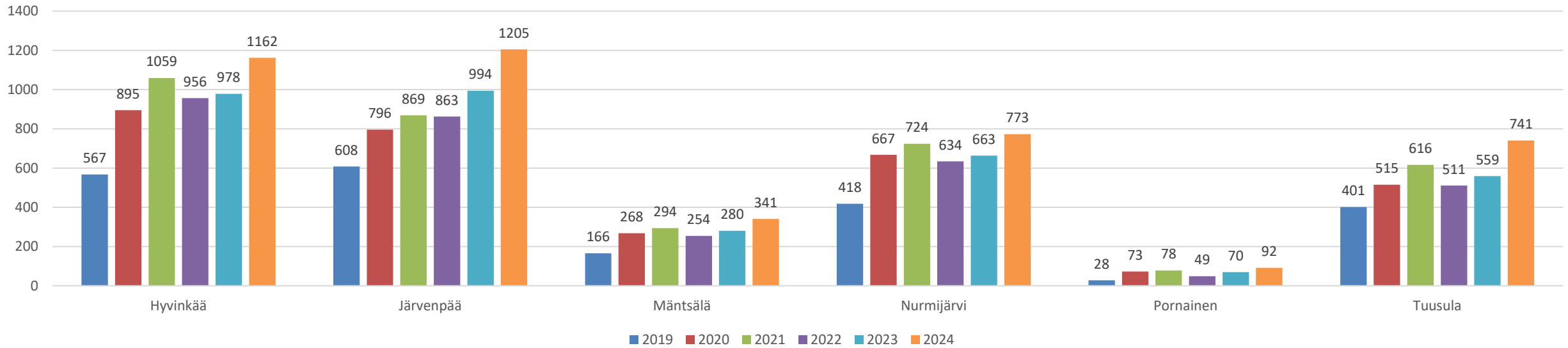
Alle 25-v. työttömät työnhakijat (N)

Yli 50-v. työttömät työnhakijat (N)

Pitkäaikaistyöttömät (N)

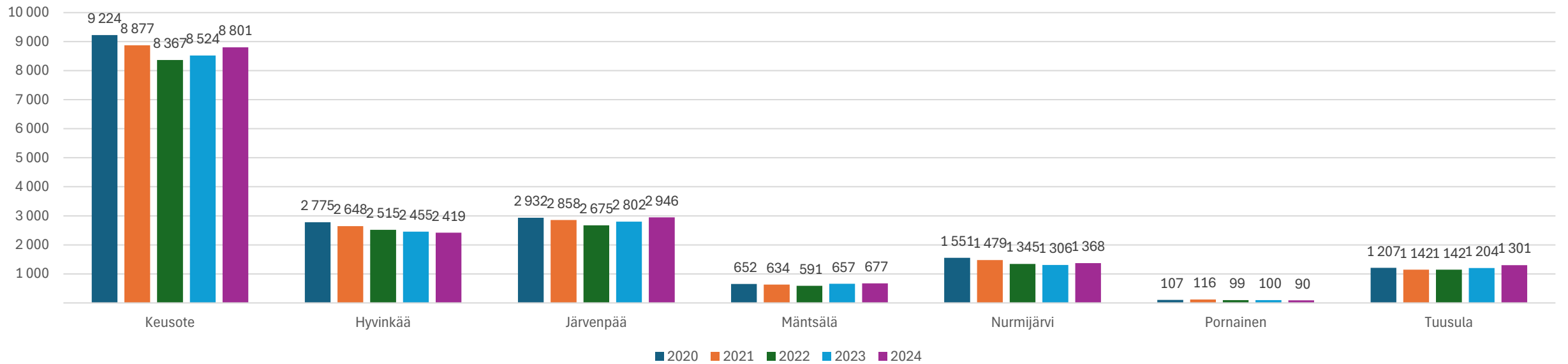

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Liite 3. Perustoimeentulotuen saajat (N) v. 2020-2024

Lähde: Kelasto

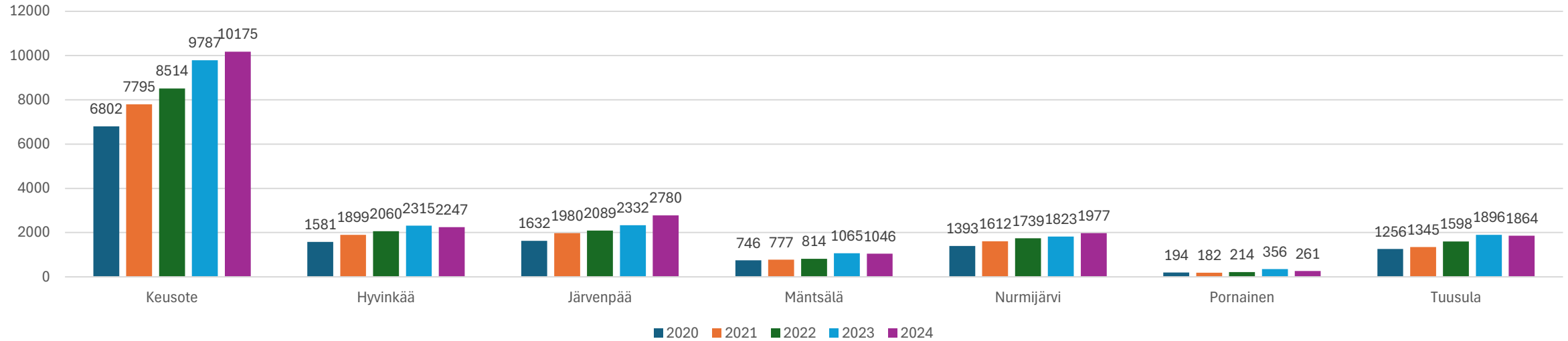
Perustoimeentulotuen saajat (N)

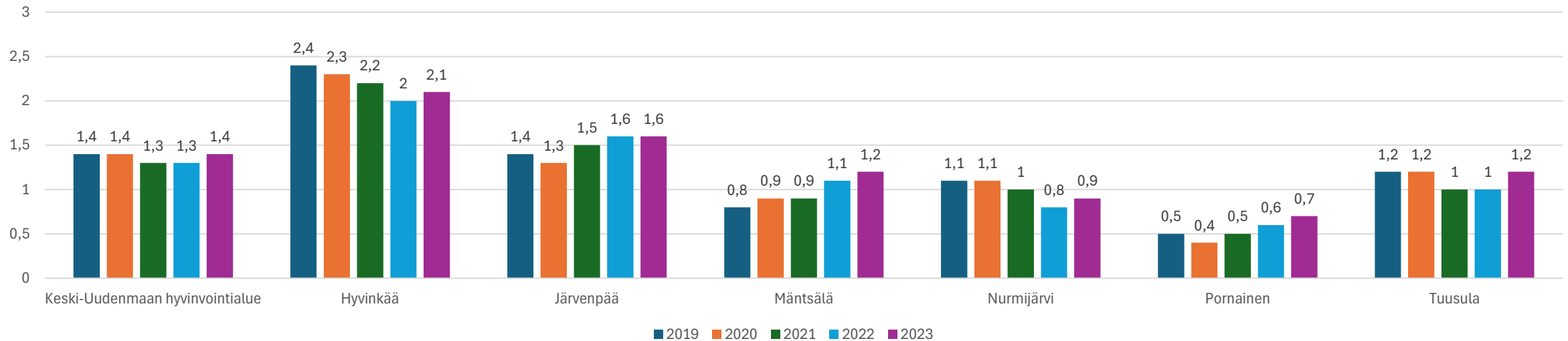
Liite 4. Lastensuojelun tilastot sekä rakenteellinen sosiaalityö

Lähde: Keusote asiakasohjausyksikkö ja THL

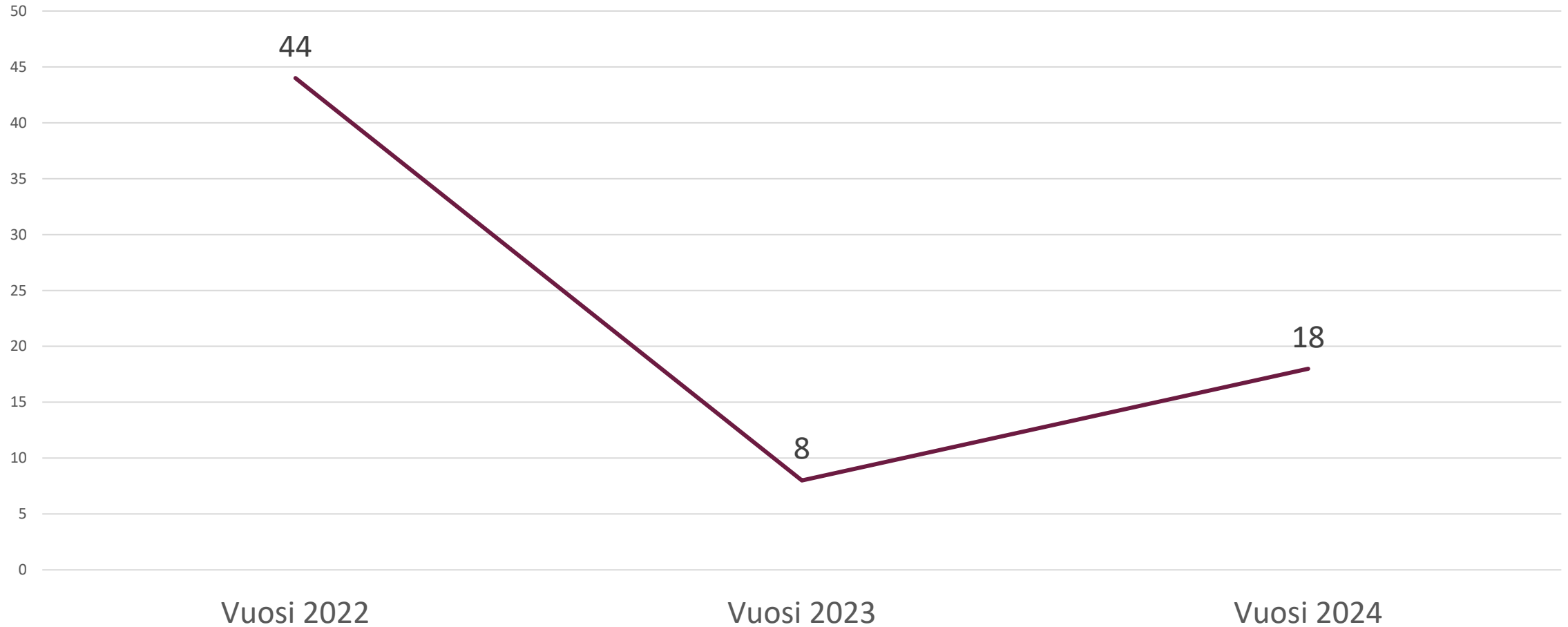
Lastensuojeluilmoitukset v. 2020-2024 (Lähde: Keusote asiakasohjausyksikön tilastot)

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat v. 2019-2023, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Sosiaalisen raportoinnin raportointikerrat v. 2022-2024, Keusote

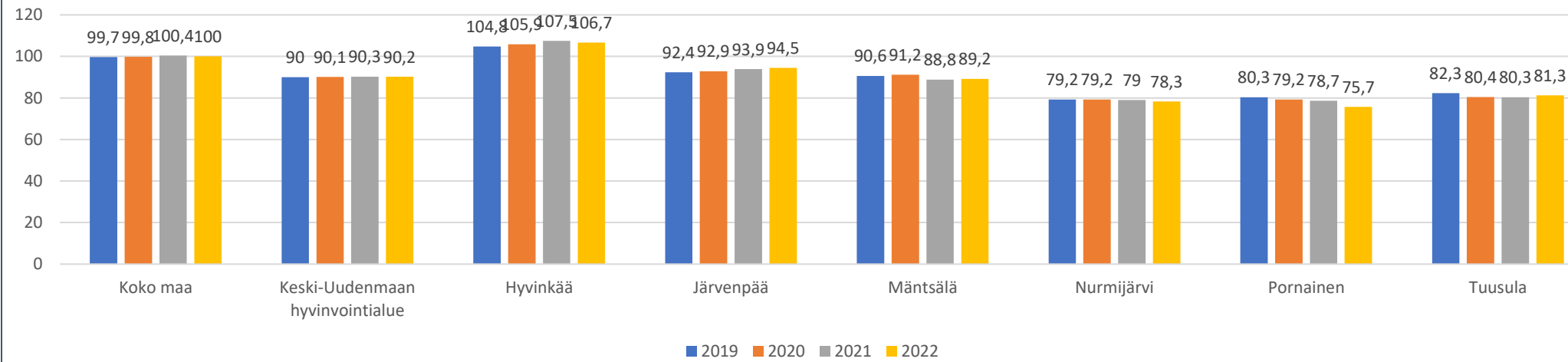
Liite 5. Sairastavuus vähenee

Lähde:

[Kansallinen terveysindeksi 2019-2022](#), THL

PYLL raportti 2018-2022, FCG

Sairastavuusindeksi, ikävakioiden

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon.

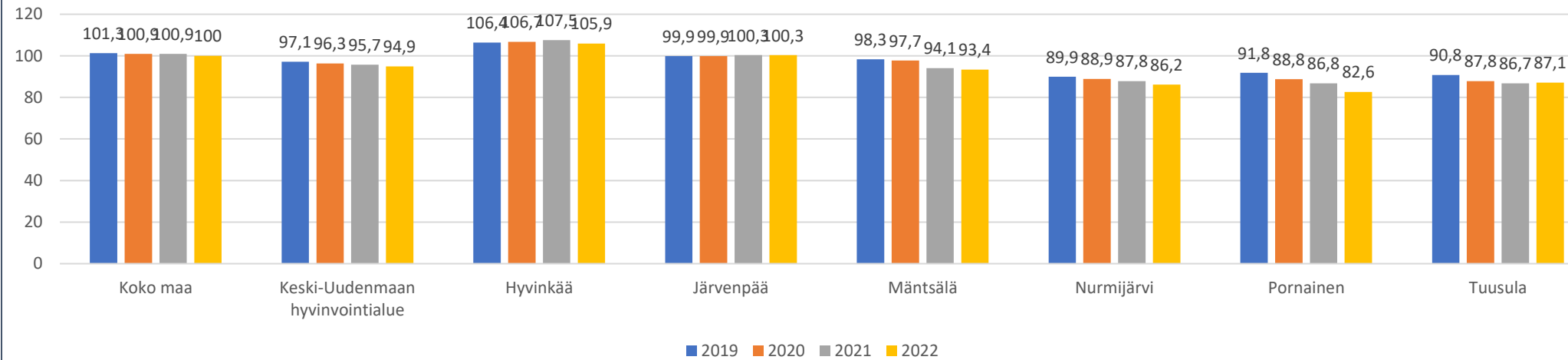
Indikaattori koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä.

Sairastavuusindeksi muodostetaan näiden osaindeksien painotettuna summana. Kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on kyseisen sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja elämänlaadun sekä sote-palvelukäytön kustannusten kannalta.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

Sairastavuusindeksi, ikävakioiden

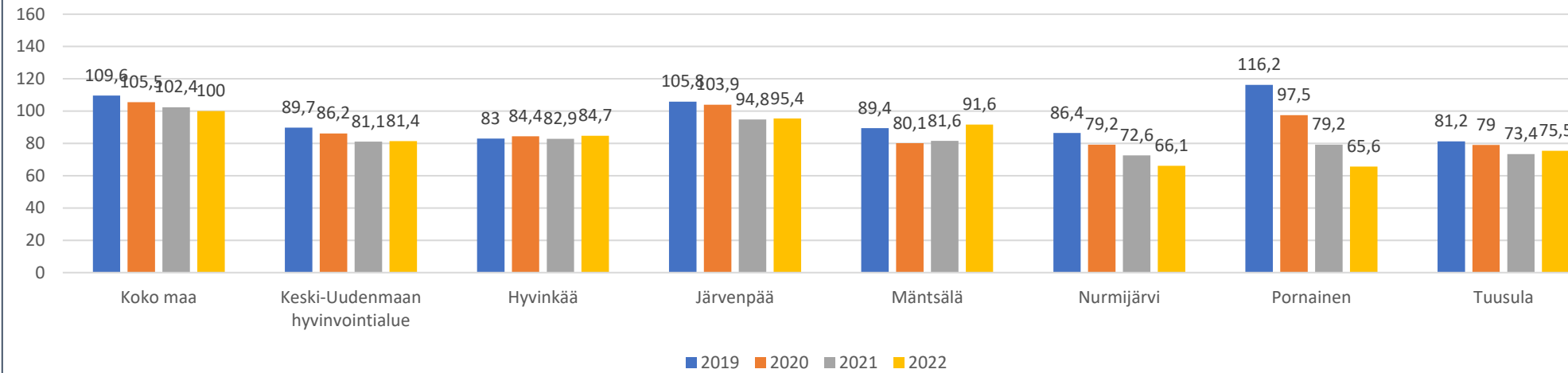

Tulkinta:

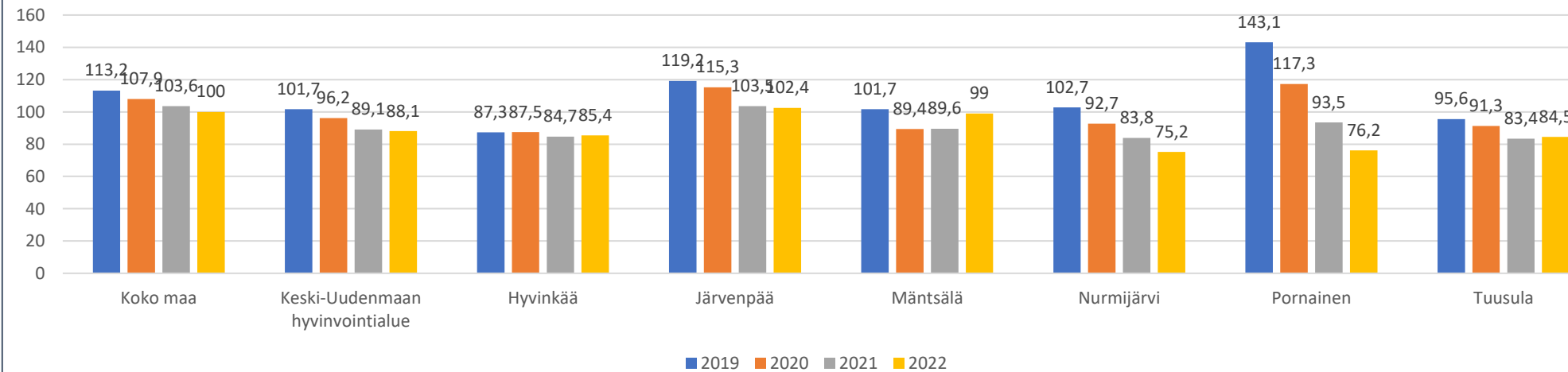
Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella.

Alueen sairastavuusindeksilukuun vaikuttavat sairauksien yleisyyden lisäksi myös niiden indeksipainotus. Lisätietoja painotuksesta on saatavilla [THL:n verkkosivuilla](#).

Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioiden

Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioiden

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee aivohalvaustapahtumien määrää alueen 35 - 79 -vuotiaassa väestössä suhteessa koko maan tasoon. Indeksien arvo on aikasarjan viimeisenä vuotena koko maassa 100.

Määrittelyssä huomioidaan sairaalahoitoon sekä kuolemaan sairaalahoidon ulkopuolella johtaneet ensi-infarktit (I60 - I64, pl. I63.6). Sairaalahoitoon johtaneet kohtaukset määritetään hoitoilmoitusrekisterin diagnoosimerkinnöistä huomioiden sairaalasiirrot ja siirrot sairaalastosastojen välillä. Kuolemaan sairaalahoidon ulkopuolella johtaneiden kohtaukset määritetään hoitoilmoitusrekisterin tietojen lisäksi Tilastokeskuksen Kuolemansyytilastoon. Kuolemansyistä huomioidaan tilaston peruskuolemansyy tai varsinainen kuolemansyy. Sairaalan ulkopuolella kuolemaan johtaneiksi kohtauksiksi on laskettu aivohalvauskuolemat, joita edeltävänä 28 päivänä henkilö ei ole ollut vuodeosastohoidossa somaattisissa erikoissairaanhoitoissa. Jos samalla henkilöllä kahden peräkkäisen sairaalahoitojakson tai sairaalahoitojakson ja kuolinpäivän välillä on 28 päivää tai vähemmän, on nämä laskettu yhtenä kohtauksena indeksissä.

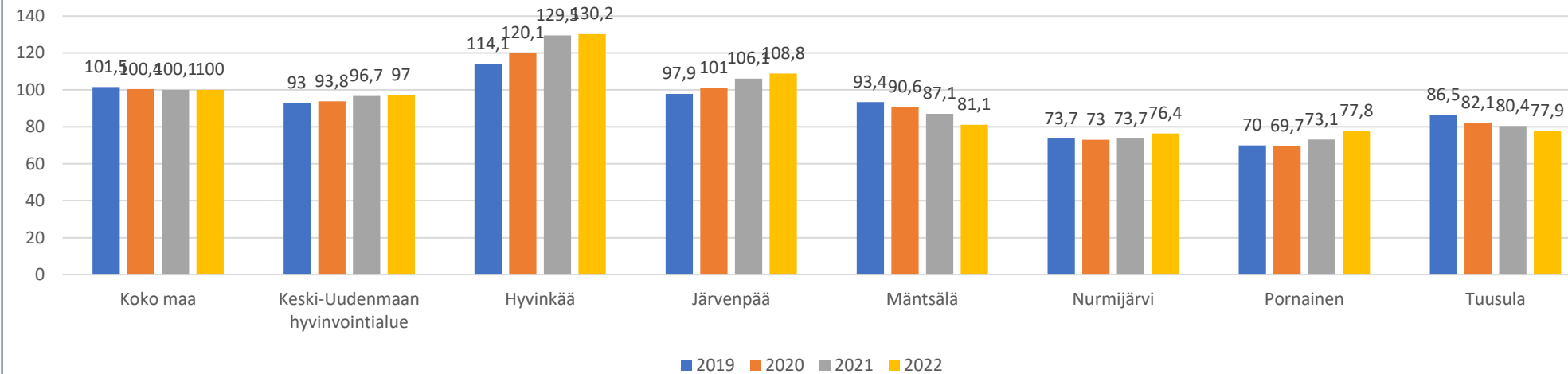
Väestösuhteutuksessa on käytetty keskväkilukua. Ikävakiointissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäyrämitta luokiteltua aineistoa.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksien arvot muuttuvat uuden päivituksen myötä. Laskenta on tehty THL:ssa.

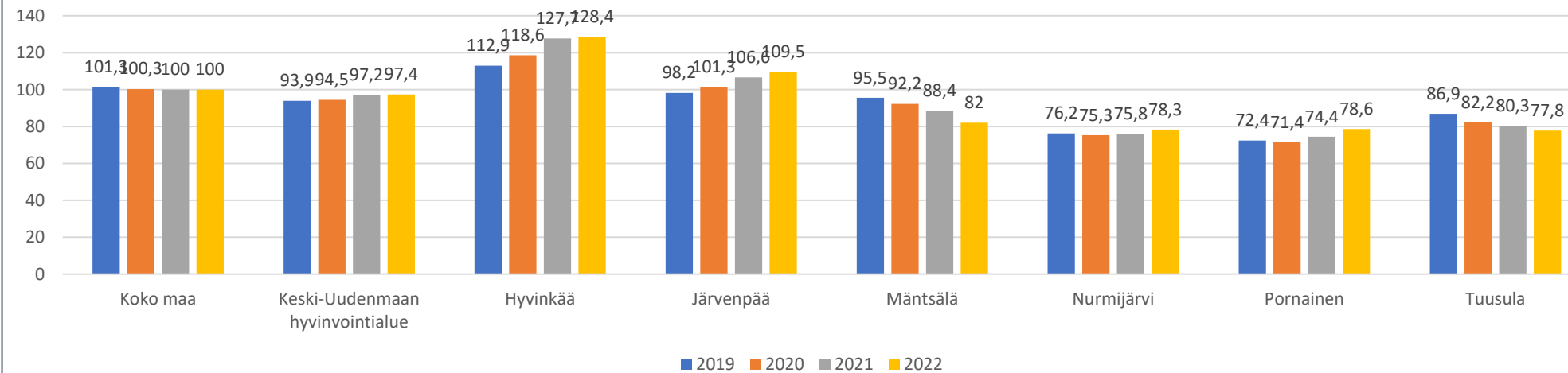
Tulkinta:

Indikaattori kuvaa aivohalvaustapahtumien ilmaantuvuutta 35 - 79-vuotiailla suhteutettuna vastaavan ikäiseen väestöön. Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna.

Alkoholisairastavuusindeksi, ikävakiomaton

Alkoholisairastavuusindeksi, ikävakioitu

Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Korkea indeksilukema voi kertoa suuresta sairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella tunnistetaan ja hoidetaan alkoholisairauksia erityisen aktiivisesti.

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee alkoholin liikakäyttöön liittyvien sairauksien ja tilojen yleisyyttä alueen väestössä suhteessa koko maan tasoon.

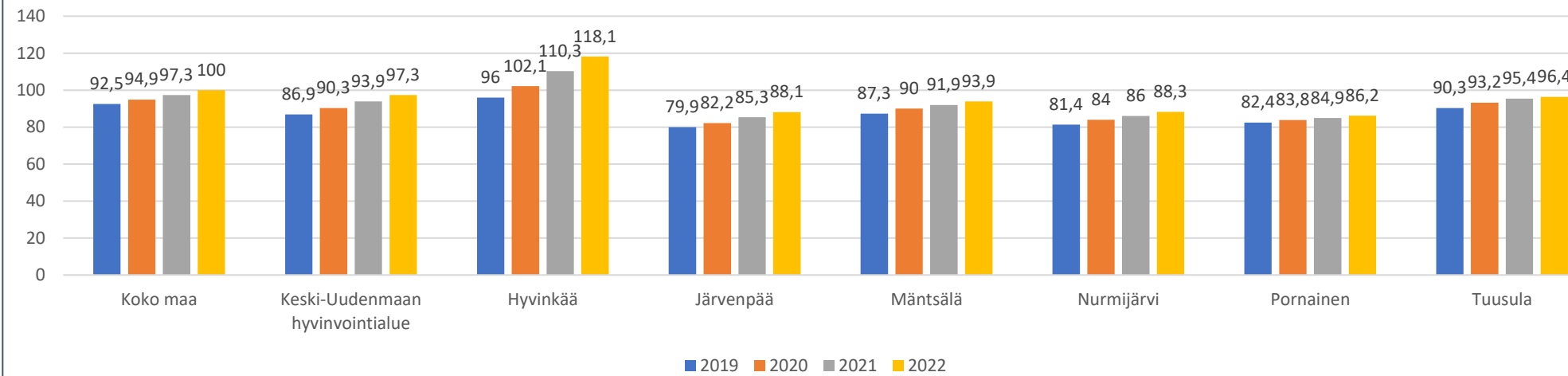
Sairauksien yleisyyttä määritetään sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterien diagnoosimerkintöjen ja käyntisyiden ja Kelan sairausvakuutuksesta korvattavien reseptilääkeostojen rekisterin perusteella. Indeksissä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen diagnoosikoodit F10, E24.4, G40.51, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.00, K86.01, K86.08, Q86.0, Y91, T51, X45. Perusterveydenhuollon avokäynneistä huomioidaan lisäksi ICPC-2-käyntisykkoodit P15 ja P16, ja sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisteristä hoitoon tulon syykoodi 71. Lääkeostotiedoista huomioidaan ATC-luokituksen lääkeainekoodit N07BB01, N07BB04, N07BB05.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakiointissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotisikäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

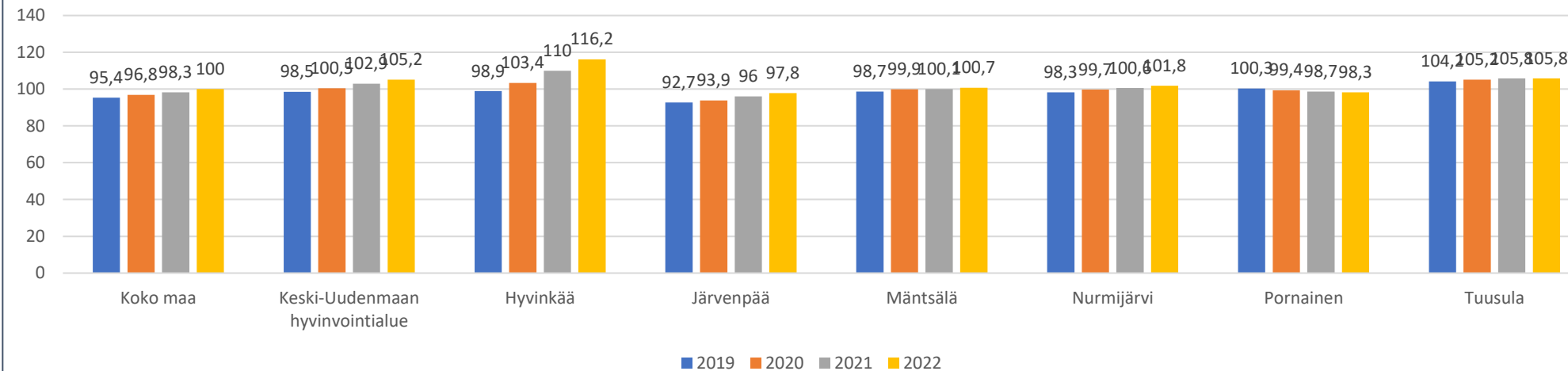
Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

Diabetesindeksi, ikävakiioimaton

Diabetesindeksi, ikävakioitu

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee diabeteksen yleisyyttä alueen väestössä suhteessa koko maan vastaavaan lukuun.

Diabeteksen yleisyyttä määritetään sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterien diagnoosimerkintöjen ja käyntisyyden, Kelan sairausvakuutuksesta korvattavien reseptilääkeostojen rekisterin sekä lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien perusteella. Indeksissä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen diagnoosikoodit E10 - E14. Perusterveydenhuollon avokäynneistä huomioidaan lisäksi ICPC-2-käyntisyykkoodit T89 ja T90. Lääkeostotiedoista huomioidaan ATC-luokituksen lääkeainekoodi A10 ja lääkkeiden erityiskorvausoikeuksista oikeuskoodit 103, 215, 250, 285, 295, 346, 3011, 3022.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakiointissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotisikäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

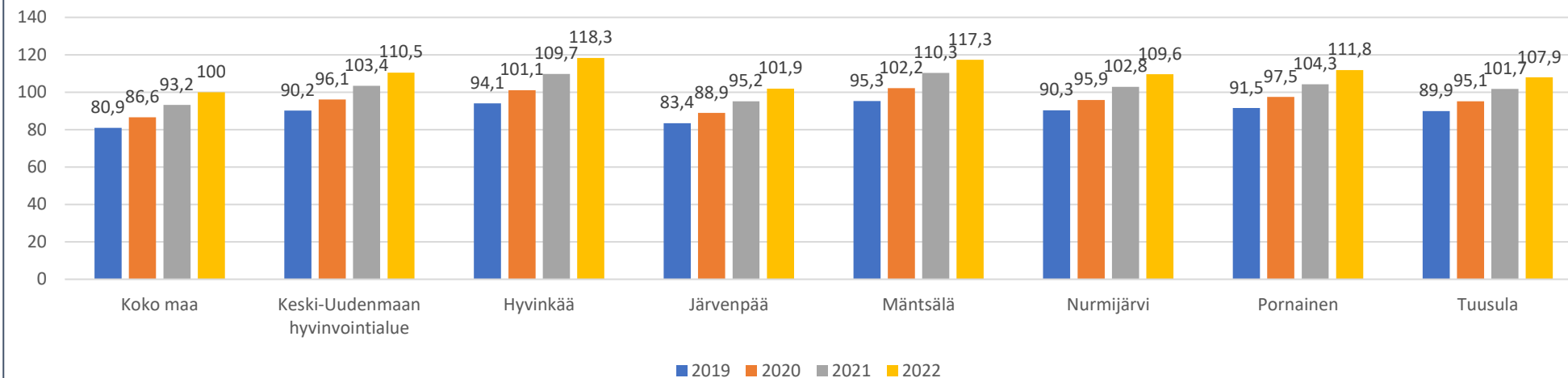
Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

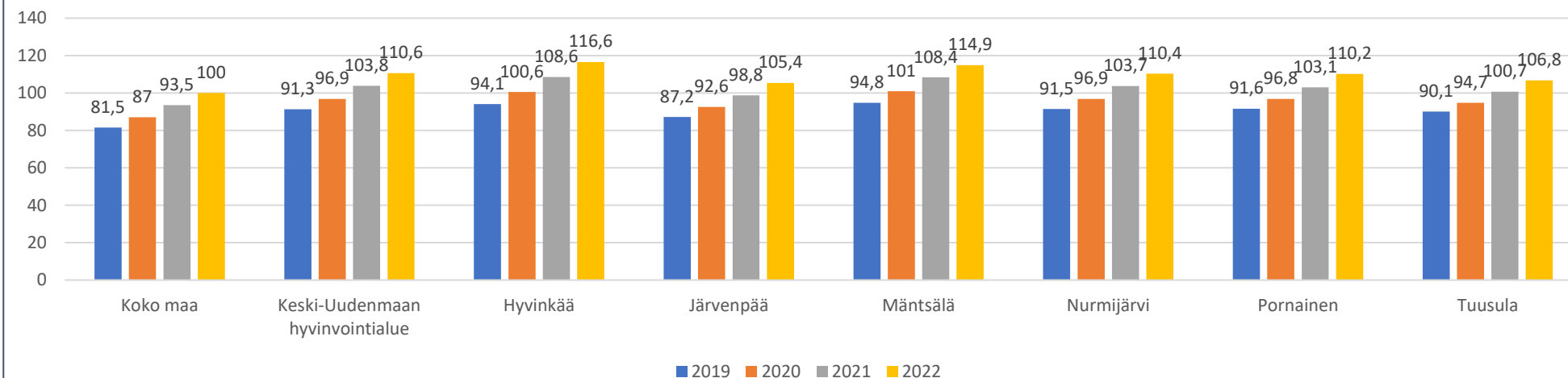
Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Korkea indeksilukema voi kertoa suuresta sairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella tunnustetaan ja hoidetaan diabetesta erityisen aktiivisesti.

Keuhkosairausindeksi, ikävakiomaton

Keuhkosairausindeksi, ikävakioitu

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee kroonisten keuhkosairauksien yleisyyttä alueen 20 vuotta täyttäneessä väestössä suhteessa koko maan tasoon.

Indeksissä huomioidaan astmaa, keuhkohtaumatautia ja uniapneaa sairastavat. Sairauksien yleisyyttä määritetään sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterien diagnoosimerkintöjen ja käyntisyiden sekä Kelan lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien saajien perusteella. Indeksissä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen diagnoosikoodit J44 - J45 sekä G47.3. Perusterveydenhuollon lääkärikäynneistä huomioidaan lisäksi ICPC-2-käyntisykkoodit R95 ja R96. Lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien saajista huomioidaan oikeuskoodit 203, 251, 297, 344, 395 ja 348.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakiointissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

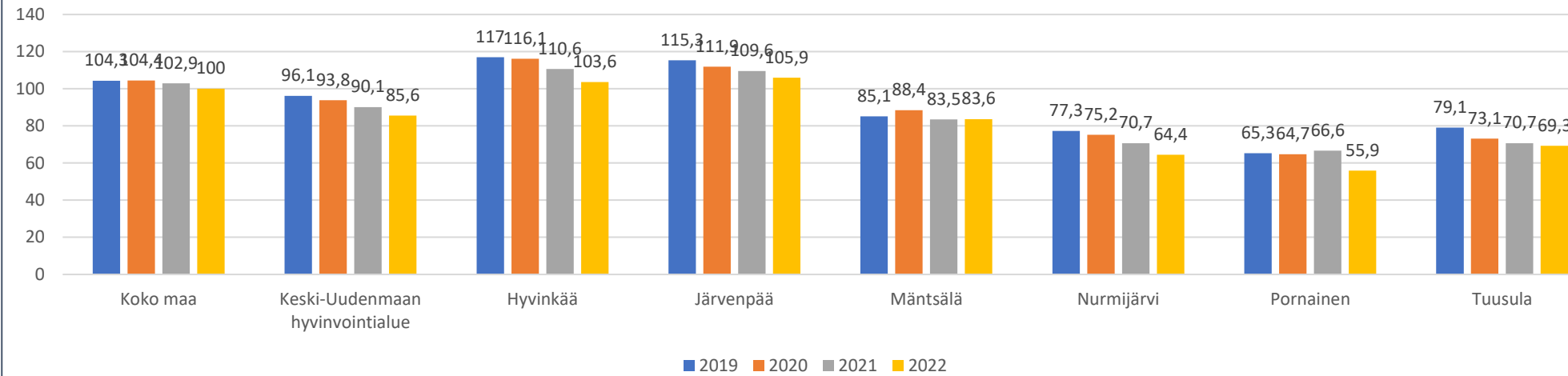
Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

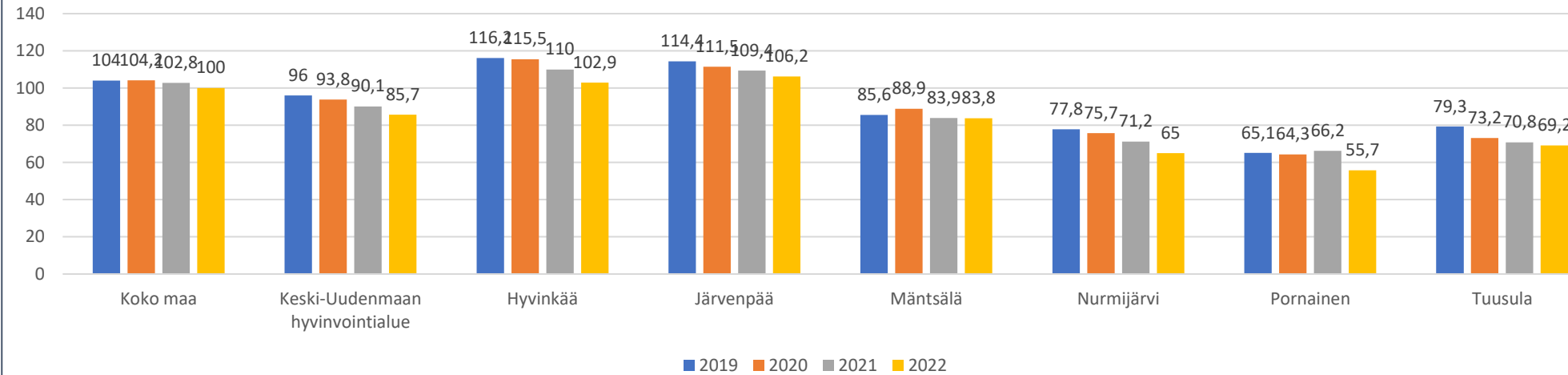
Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Korkea indeksilukema voi kertoa suuresta sairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella tunnistetaan ja hoidetaan astmaa, keuhkohtaumatautia ja/tai uniapneaa erityisen aktiivisesti.

Mielenterveysindeksi, ikävakioimaton

Mielenterveysindeksi, ikävakioitu

Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella.

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee vakavien mielenterveyteen liittyvien sairauksien ja tilojen yleisyyttä alueen väestössä suhteessa koko maan tasoon. Indikaattorissa painottuvat vakavat mielenterveyden ongelmat. Indikaattori pohjautuu kolmeen osioon:

1. Itsemurhat ja sairaalahoitoon johtaneet itsemurhayritykset (Tilastokeskus ja THL) Itsensä vahingoittamisen (ICD10-koodit X60–X84) vuoksi sairaalahoitoa saaneet tai itsemurhan tehneet ikäryhmässä 13 vuotta täyttäneessä väestössä.
2. Psykoosiin liittyvät lääkkeiden erityiskorvauksoikeudet (Kela) Psykoosin (psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt) hoitoon myönnettyjen lääkekorvauksoikeuksien (korvauksoikeuskoodi 112) saajien määrä suhteutettuna väkilukuun.
3. Mielenterveyssyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet (ETK ja Kela) Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 16–64-vuotiaiden määrä suhteutettuna samanikäiseen väestöön. Työkyvyttömyyseläkkeet käsittävät toistaiseksi myönnetty eläkkeet ja määräaikaisten kuntoutustuet. Määrittämisessä huomioidaan työkyvyttömyyseläkkeensaajat, joiden eläkkeen perusteena on ollut ICD-10-diagnosikoodi F03 - F99, pl. F10 ja F70 - F79.

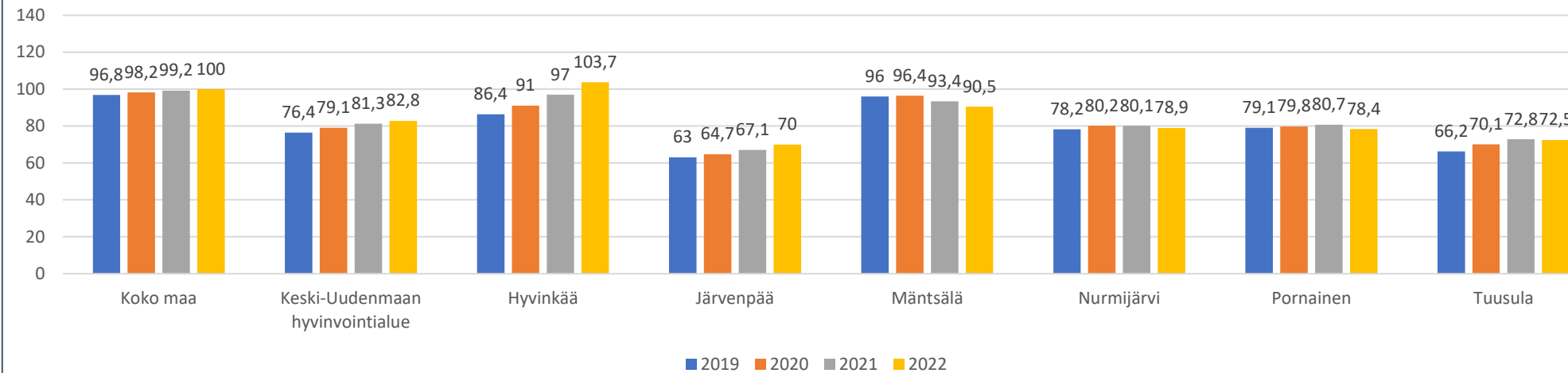
Kukin kolmesta osiosta muodostaa kolmanneksen sairausryhmän kokonaispainosta mielenterveysindeksissä.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakioinnissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäyrämittäin luokiteltua aineistoa.

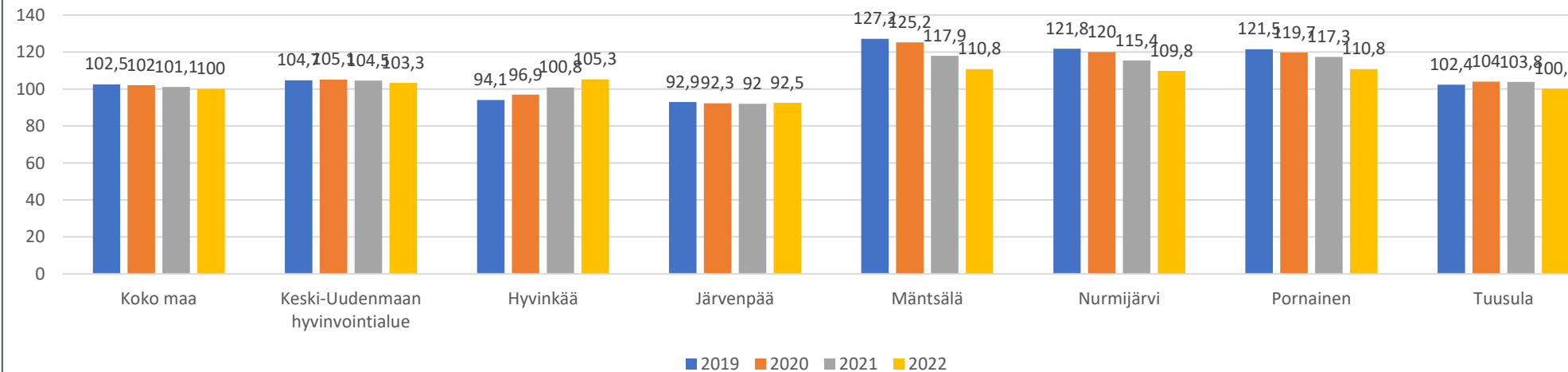
Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

Muistisairausindeksi, ikävakioimaton

Muistisairausindeksi, ikävakioitu

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee muistisairauksien yleisyyttä alueen 30 vuotta täyttäneessä väestössä suhteessa koko maan vastaavaan lukuun.

Muistisairauksien yleisyyttä määritetään sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterien diagnoosimerkintöjen ja käyntisyiden sekä Kelan sairausvakuutuksesta korvattavien reseptilääkeostojen rekisterin perusteella. Indeksissä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen diagnoosikoodit F00-F03, F05.1, F10.73, F11.73, F14.73, F16.73, F18.73 ja F19.73, G30.0-G30.9, G31.0-G31.8 ja G91.2. Perusterveydenhuollon lääkärikäynneistä huomioidaan lisäksi ICPC-2-käyntisykkoodi P70. Lääkeostotiedoista huomioidaan ATC-luokituksen lääkeainekoodi N06D.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskväkilukua. Ikävakioinnissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotisikäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

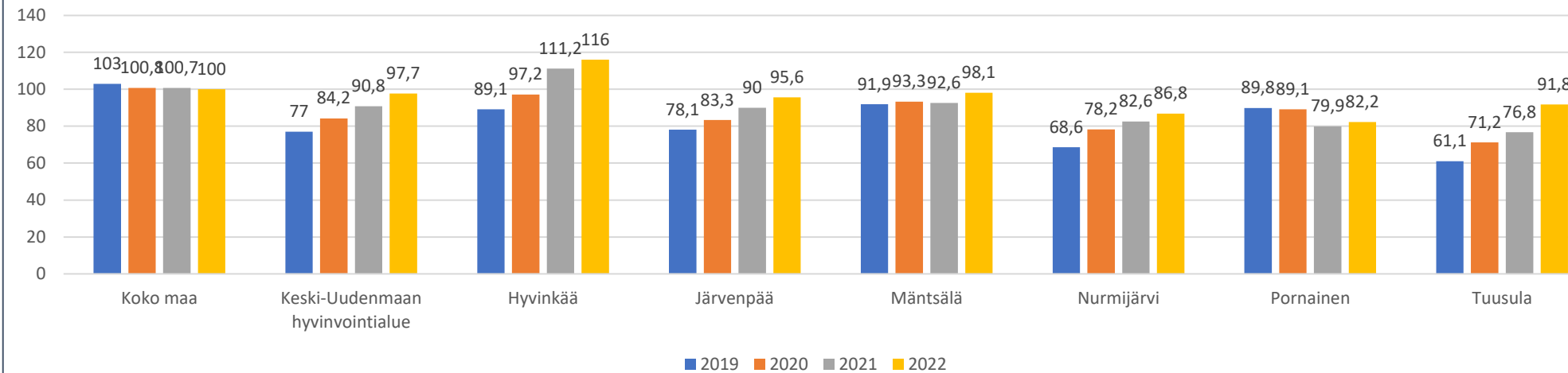
Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

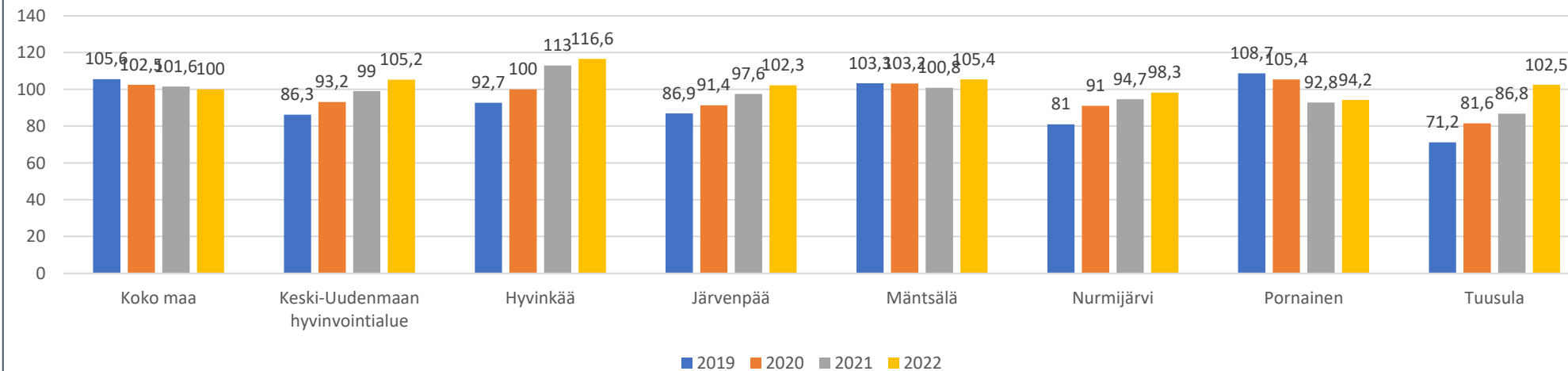
Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Korkea indeksilukema voi kertoa suuresta sairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella tunnistetaan ja hoidetaan muistisairauksia erityisen aktiivisesti.

Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioimaton

Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioitu

Tulkinta:

Indikaattori kuvaa sepelvaltimotautitapahtumien ilmaantuvuutta 35 - 79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön. Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna.

Tietosisältö:

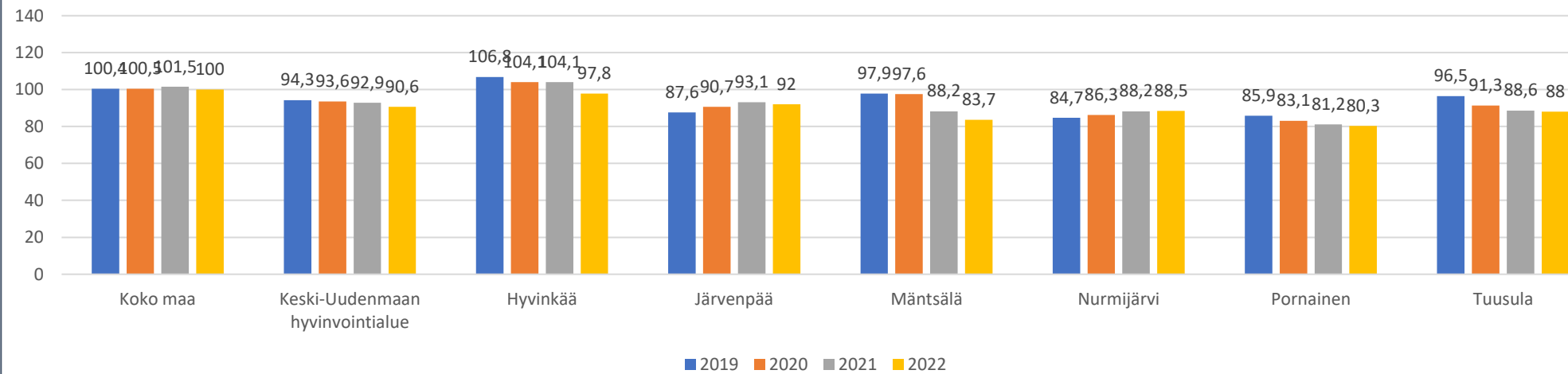
Indikaattori ilmaisee akuuttien sepelvaltimotautitapahtumien määrää alueen 35 - 79 -vuotiaassa väestössä suhteessa koko maan tasoon. Indeksien arvo on aikasarjan viimeisenä vuotena koko maassa 100.

Määrittämisessä huomioidaan ensi- ja uusintadiagnosoilla sairaalahoitoon johtaneet akuutit sydäninfarktit (I21 - I22) ja angina pectoris (I20.0) sekä kuolemaan sairaalahoidon ulkopuolella johtaneet kohtaukset. Sairaalahoitoon johtaneet kohtaukset määritetään hoitoilmoitusrekisterin diagnoosimerkinnöistä huomioiden sairaalasiirrot ja siirrot sairaalaaosastojen välillä. Kuolemaan sairaalahoidon ulkopuolella johtaneiden kohtauksien määrittäminen perustuu hoitoilmoitusrekisterin tietojen lisäksi Tilastokeskuksen Kuolemansyytilastoon. Kuolemansyistä huomioidaan ICD-10-luokituksen koodit I20 - I25, I46, R96 ja R98 tilaston peruskuolemansyynä tai varsinaisena kuolemansyynä sekä akuutit infarktit I21 - I22 myötävaikuttaneen syynä. Sairaalan ulkopuolella kuolemaan johtaneiksi kohtauksiksi on laskettu sepelvaltimotautikuolemat, joita edeltävänä 28 päivänä henkilö ei ole ollut vuodeosastohoidossa somaattisessa erikoissairaanhoidossa.

Jos samalla henkilöllä kahden peräkkäisen sairaalahoitajakson tai sairaalahoitajakson ja kuolinpäivän välillä on 28 päivää tai vähemmän, on nämä laskettu yhtenä kohtauksena indeksissä.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakioinnissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäryhmittäin luokiteltua aineistoa. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksien arvot muuttuvat uuden päivituksen myötä. Laskenta on tehty THL:ssä.

Syöpäindeksi, ikävakioimaton

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten ilmaantuvuutta (lukuun ottamatta muita ihosyöpiä kuin melanooma) alueen koko väestössä suhteessa koko maan tasoon.

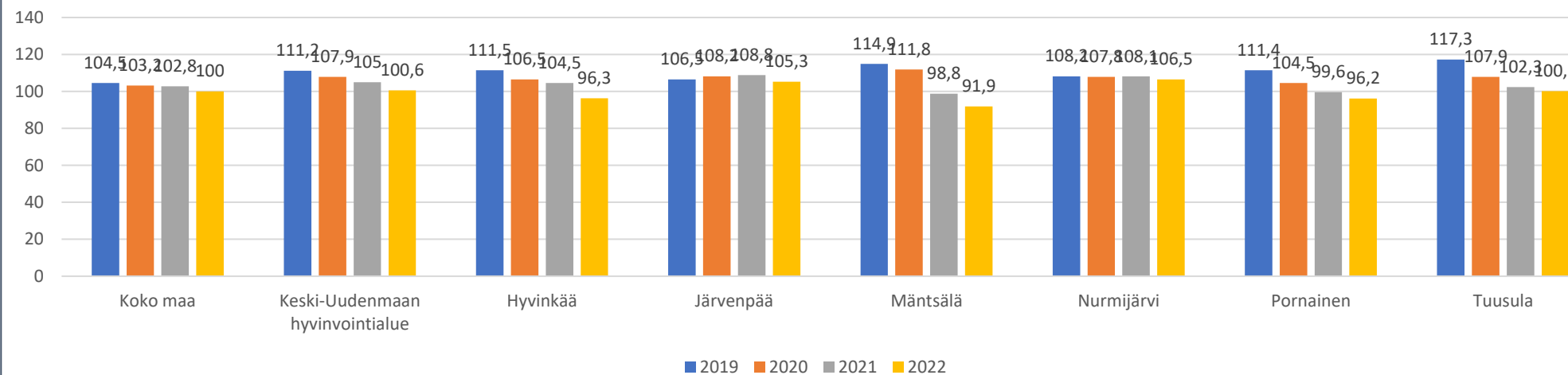
Indeksissä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen diagnoosikoodit C00-96, D06, D09.0-1, D30, D32-33, D41-43, D45-D47, D76, N87.2.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskväkilukua. Ikävakioinnissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

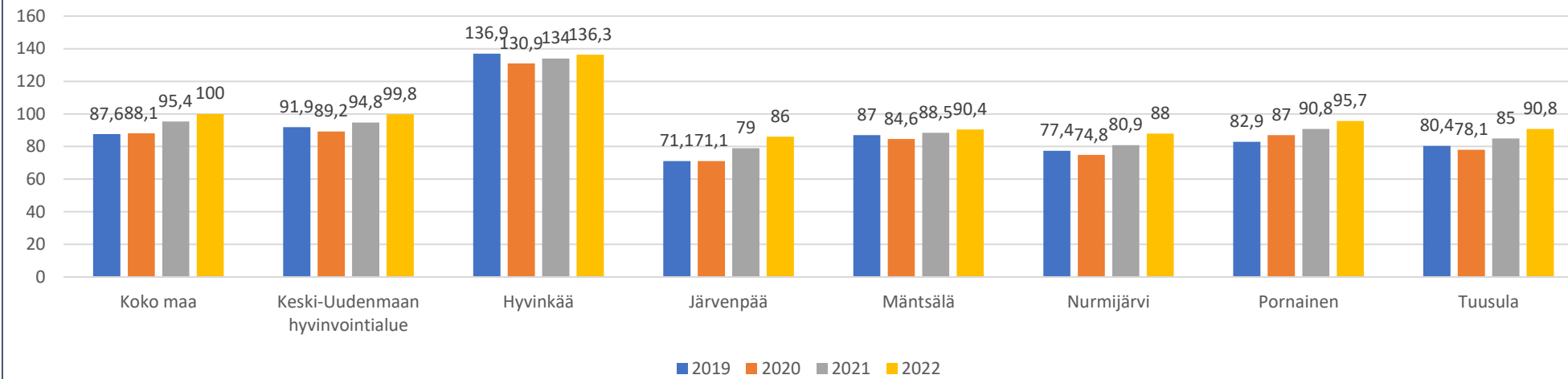
Syöpäindeksi, ikävakioitu

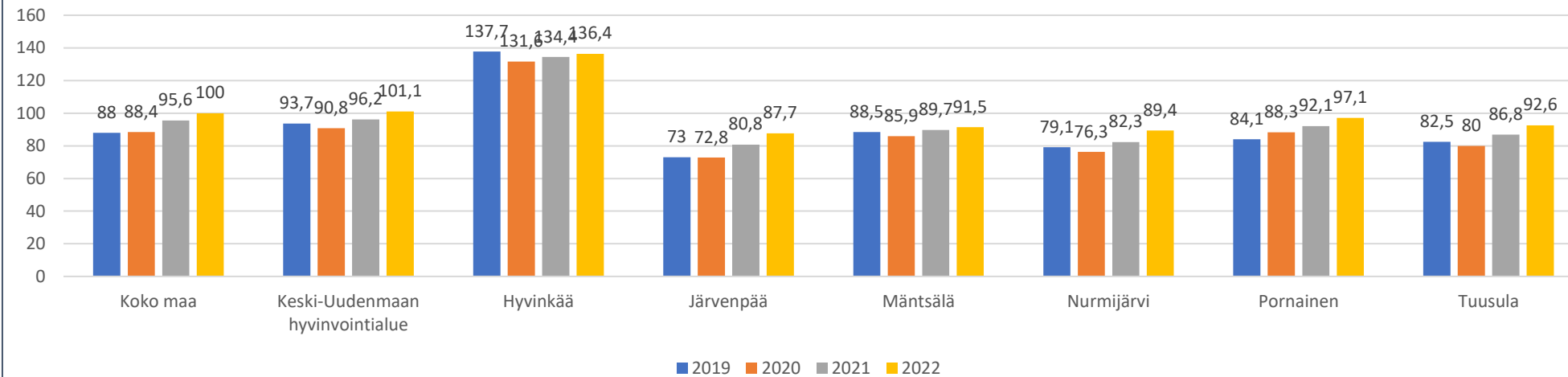
Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Korkea indeksilukema voi kertoa paitsi suuresta syöpäsairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella on onnistuttu syövän varhaisdiagnoosiikassa. Indeksi ei huomioi syöpien uusiutumista eikä eri syöpätauteihin liittyviä eroja syöpien hoidettavuudessa ja syöpäkuolleisuudessa.

Tapaturmaindeksi, ikävakioimaton

Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Tietosisältö

Indikaattori ilmaisee vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoitoa saaneiden tai tapaturmaisesti kuolleiden henkilöiden määrää alueen väestössä suhteessa koko maan tasoon.

Tapaturmien yleisyyttä määritetään hoitoilmoitusrekisterin päädiagnoosimerkintöjen ja Tilastokeskuksen Kuolemansyytilaston tietojen perusteella. Hoitoilmoitusrekisteristä huomioidaan ICD-10-tautiluokituksen koodit S00-T98. Indeksiin lasketaan mukaan vuodeosastohoitoa saaneet henkilöt ja henkilöt, joilla oli kyseisiin diagnooseihin liittyvä kiireellinen käynti terveydenhuollossa. Kuolemansyytilastosta huomioidaan indeksiin tapaukset, joissa tilaston peruskuolemansyynä oli jokin ICD-10-koodeista V01-X44, X46-X59, Y10-Y15 tai Y85-Y86.

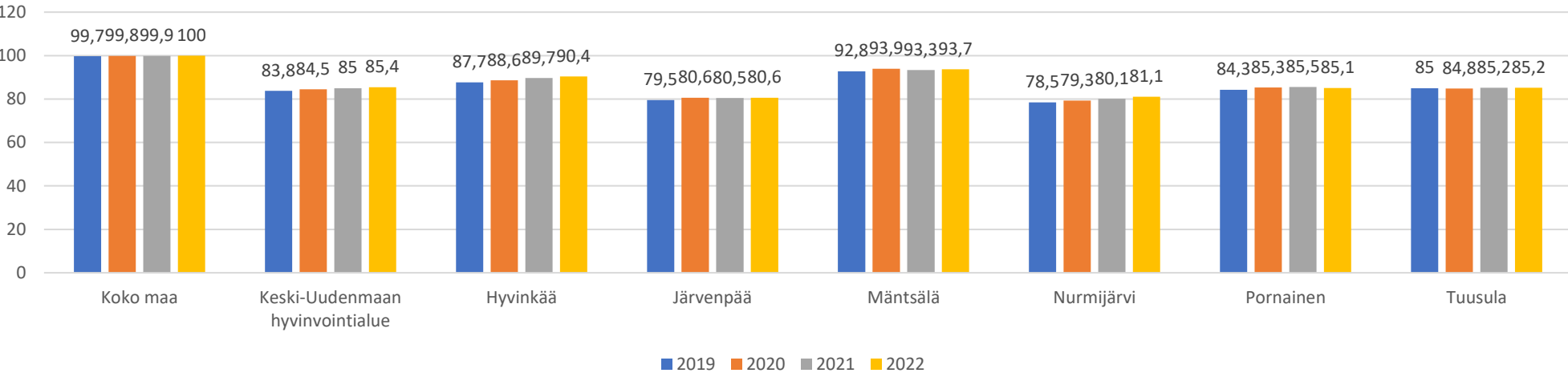
Väestösuhteutuksessa on käytetty keskiväkilukua. Ikävakioinnissa on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotisikäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

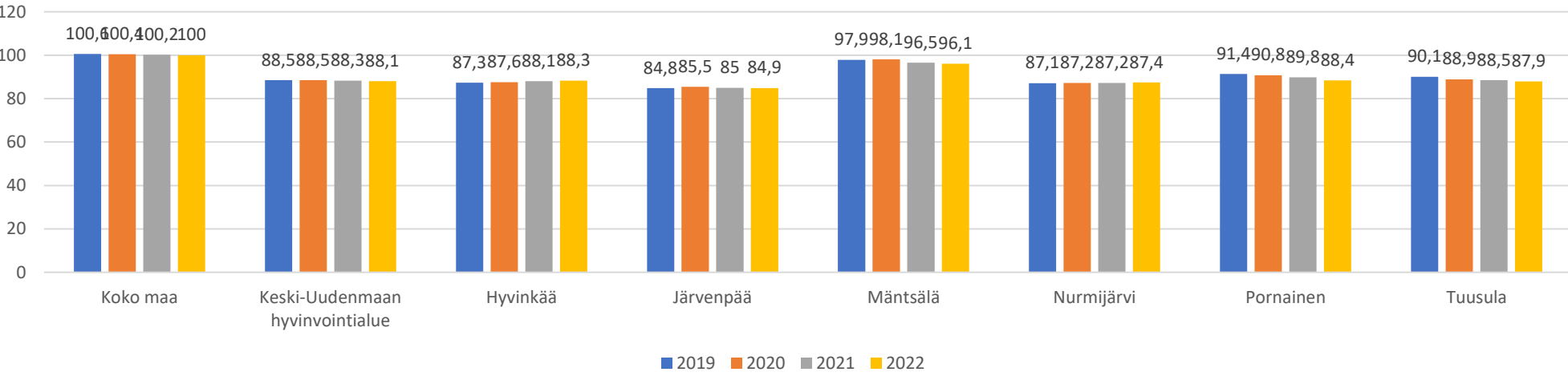
Laskenta on tehty THL:ssa.

Tulkinta:
Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempiä tapaturmat alueella ovat.

Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioiden

Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioiden

Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Hoidon ja kuntoutuksen saatavuus vaikuttaa eläkepäätösten määrään. Korkea indeksilukema voi kertoa suuresta sairastavuudesta ja/tai siitä, että alueella tunnustetaan ja hoidetaan reumasairauksia erityisen aktiivisesti. Merkittävä osa TULE-sairauksista jää tämän indeksitarkastelun ulkopuolelle, kun tarkastellaan eläkkeiden perusteita ja reumalääkkeiden erityiskorvausoikeuksia. Indeksikuva pitkäaikaisten ja kuormittavimpien TULE-sairauksien esiintyvyyttä vain osittain.

Tietosisältö

Indikaattori ilmaisee tuki- ja liikuntaelinten (TULE) sairauksien yleisyyttä alueen väestössä suhteessa koko maan tasoon.

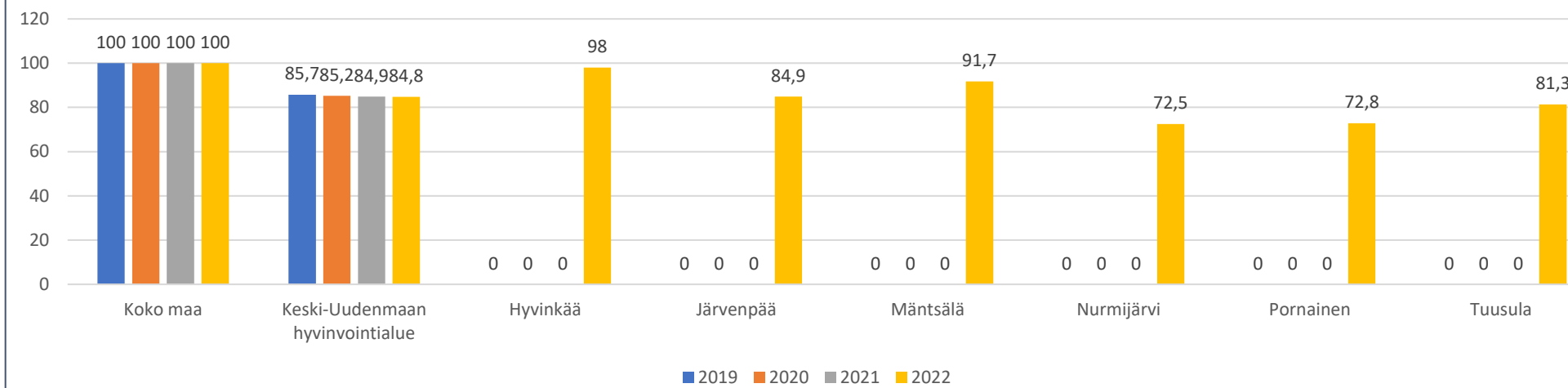
Indeksi kattaa henkilöt, jotka saivat työkyvyttömyyseläkettä joko työeläke- tai kansaneläkejärjestelmästä tai molemmista järjestelmistä sekä henkilöt, joilla on reumalääkkeiden erityiskorvausoikeus. Työkyvyttömyyseläkkeen saajista, ikäryhmässä 16 - 64 -vuotiaat, huomioidaan eläkkeet, joiden perusteena on ICD-10 diagnoosikoodi M00 - M99. Yksilölliset varhaiseläkkeet sisältyvät työkyvyttömyyseläkkeisiin. Erityiskorvausoikeuksista huomioidaan oikeuskoodien 202, 313 tai 281 saajat.

Väestösuhteutuksessa on käytetty keskväkilukua. Ikävakioiden on käytetty epäsuoraa menetelmää ja viisivuotiskäryhmittäin luokiteltua aineistoa.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssä.

Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioimaton

Tietosisältö:

Indeksi kuvaa kuntien ja alueiden työikäisen väestön työkyvyttömyyttä suhteessa koko maan tasoon.

Indeksissä on otettu huomioon kolme eri ryhmää:

1. Työkyvyttömyyseläkkeen saajat joulukuussa (ETK: Suomen Työeläkkeen saajat-tilasto).
2. Vähintään 3 kuukauden pituisella sairauspäiväraahajaksolla olleet vuoden aikana (Kela: Tilasto sairauspäivärahoista).
3. Ammatillisen kuntoutuspäätöksen saaneet vuoden aikana (Kela: Tilasto Kelan kuntoutuksesta).

Työkyvyttömyysindeksin laskenta:

Indeksiin lasketaan vuosittain kukin 16-64-vuotias henkilö, joka on mukana jossain kolmessa edellä mainitussa ryhmässä. Osatyökyvyttömyyseläkkeen saajilla ja ammatillisen kuntoutuksen päätöksen saaneilla on paino 0,5.

Lasketaan henkilömäärien keskiarvo indeksivuodelta ja kahdelta edelliseltä vuodelta. Samalta ajalta lasketaan 16-64-vuotiaan väestön vuosimäärien keskiarvo. Esimerkiksi vuoden 2019 indeksi sisältää tietoja vuosilta 2017-2019.

Lasketaan henkilömäärän keskiarvon osuus väestömäärän keskiarvosta kullakin alueella ja koko maassa.

Suhteutetaan väestöosuuksien keskiarvo koko maan vastaavaan lukuun. Koko maan indeksin arvo on aina 100.

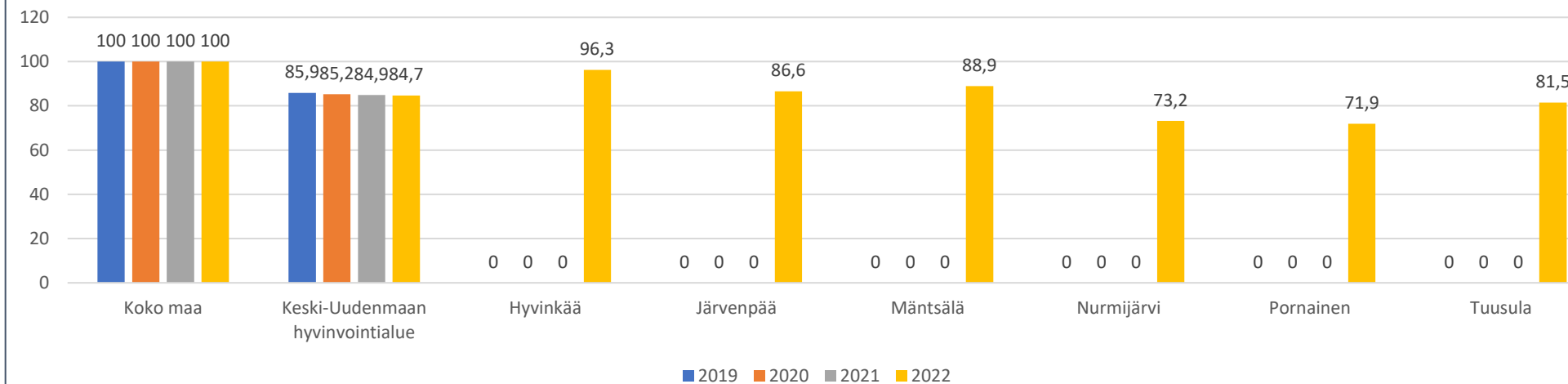
Tiedot tuotetaan ikävakioituina ja ikävakioimattomina.

Suurin indeksin ryhmistä on työkyvyttömyyseläkkeen saajat, joten sillä on suurin painoarvo indeksissä.

Ammatillisen kuntoutuspäätöksen saaneita on määrällisesti selvästi vähiten ja heillä on indeksissä puolikas paino, joten ammatillinen kuntoutus vaikuttaa indeksin arvoon vähiten.

Laskenta tehdään Kelassa.

Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu

Tulkinta:

Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää työkyvyttömyys alueella on. Indeksien arvo on koko maassa 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että kuntien ja alueiden indeksiarvoon vaikuttaa alueen työkyvyttömyyden kehityksen lisäksi koko maan samanaikainen kehitys. Ikävakioitu indeksi kuvaa sitä osaa alueiden välisistä eroista, joka ei johdu ikärakenteiden erilaisuudesta. Ikävakioimaton indeksi puolestaan heijastaa paremmin alueen työkyvyttömyyden yleisyyttä ja esimerkiksi sen aiheuttamaa palvelujen tarvetta verrattuna koko maan tasoon.

PYLL 2018-2022

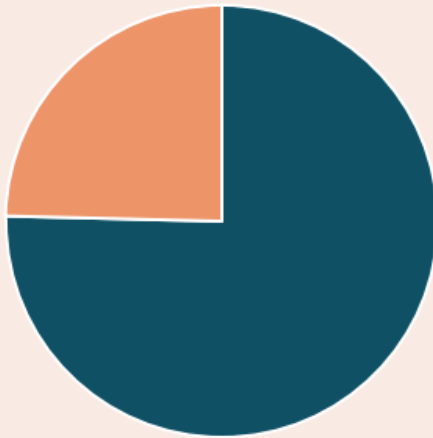
FCG

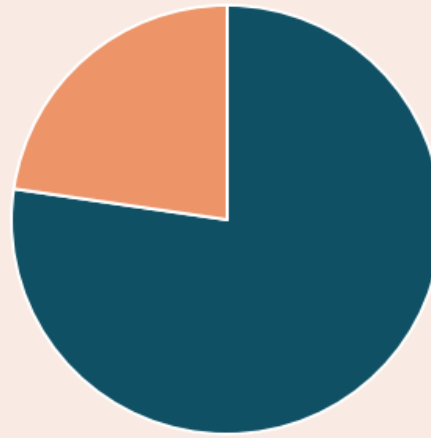
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

75 % Keusoten ennenaikaisesti menetetyistä elinvuosista 2018-2022 olisi ollut vältettävissä

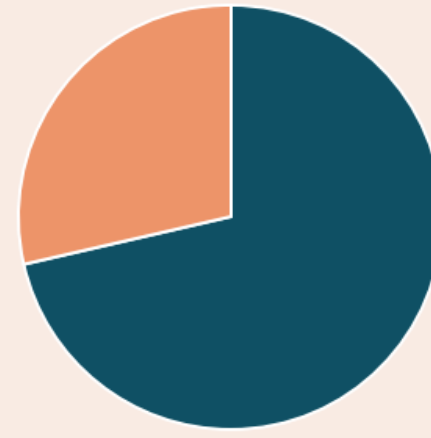
Molemmat sukupuolet

Miehet

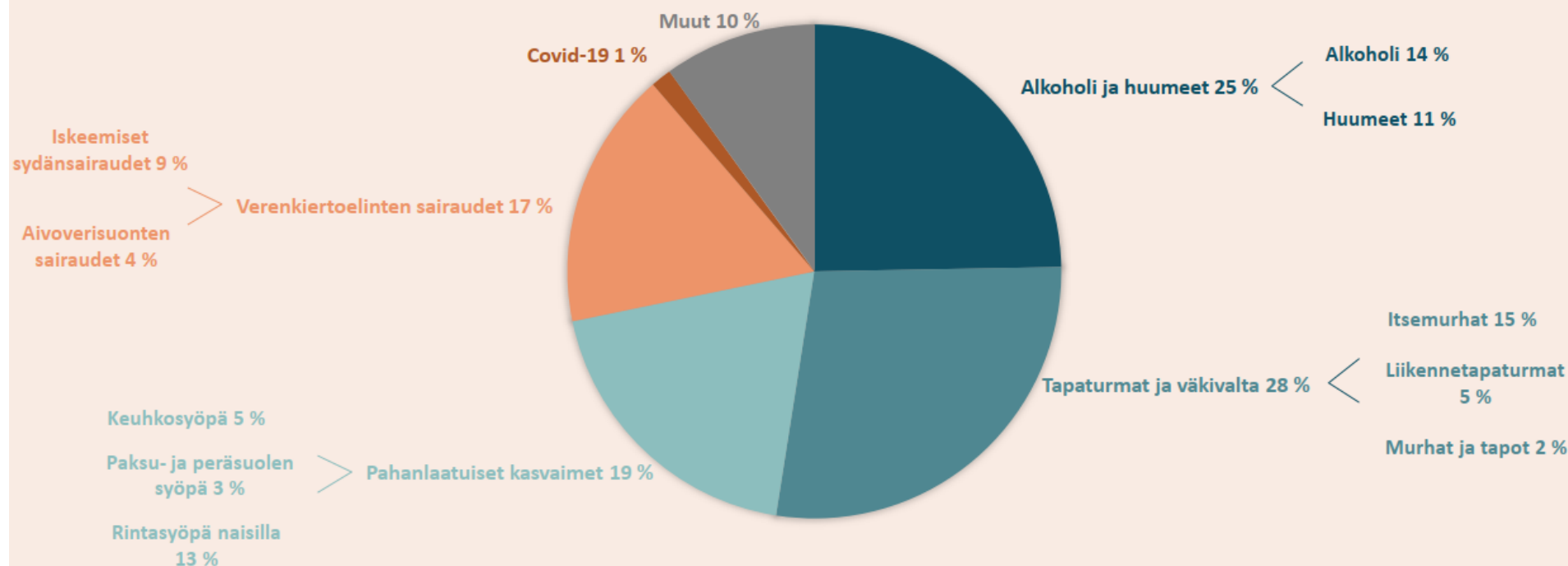
Naiset

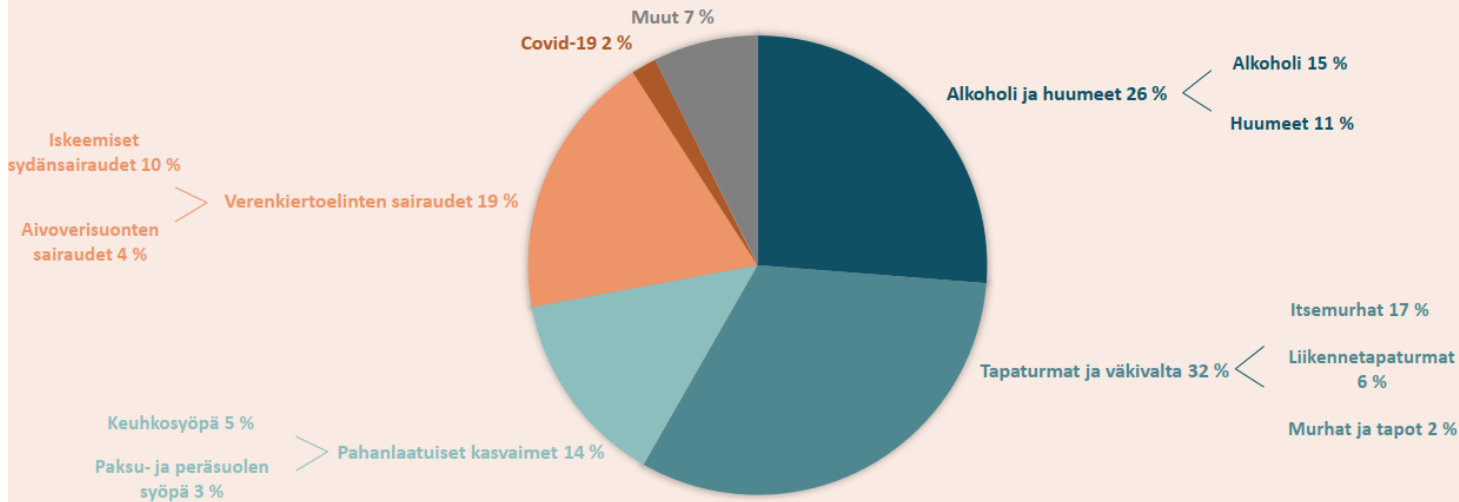
■ Vältettävissä olevat ■ Ei-vältettävissä olevat

Vältettävissä oleva menetetty elinvuosi tarkoittaa, että kuolinsyyn diagnoosi olisi joko ehkäistävissä tai hoidettavissa

Vältettävissä olevien menetysten syyt, molemmat sukupuolet, tarkempi jakauma

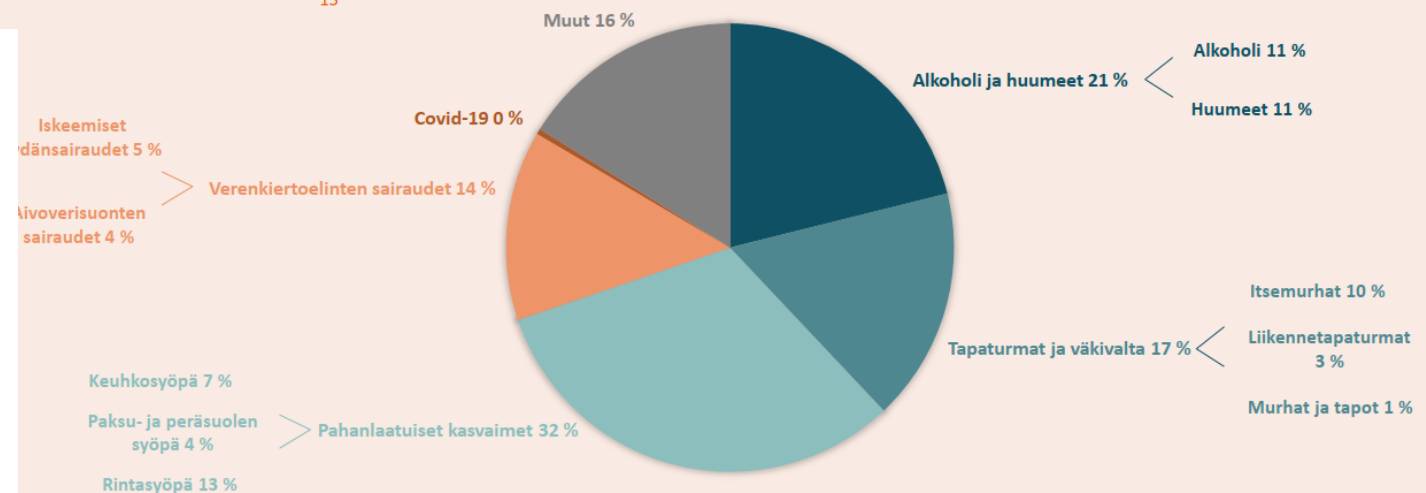
Vältettävissä olevien menetysten syyt, miehet, tarkempi jakauma

PYLL Keusote 2018-2022

15

en menetysten syyt, naiset, tarkempi

PYLL Keusote 2018-2022

16

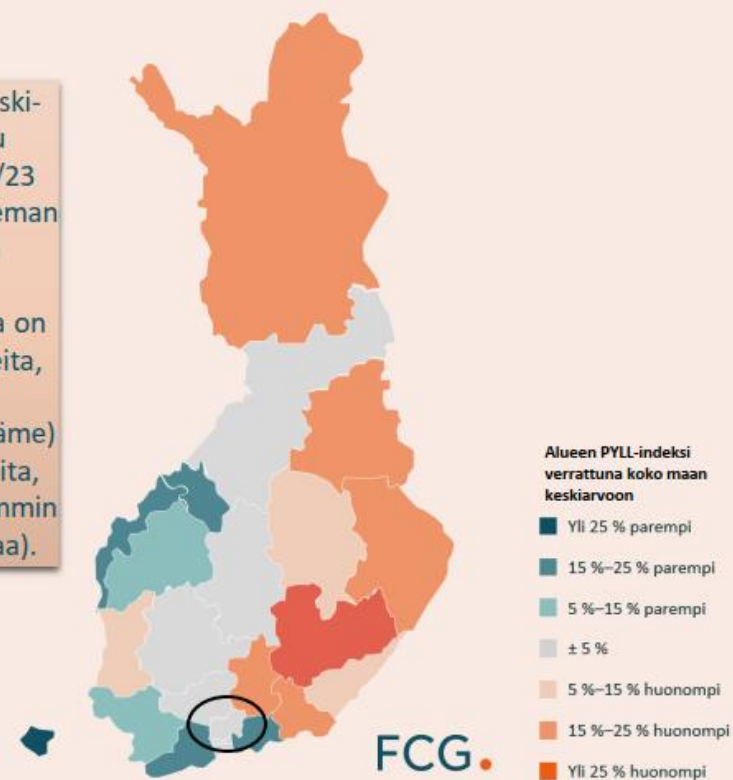
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Kokonaiskuva: Keusoten vältettävissä olevat menetykset ovat koko maan tasoa

PYLL-indeksi: menetetyt elinvuodet/ 100 000 asukasta/ vuosi

Kokonaiskuvassa Keski-Uusimaa sijoittuu vertailussa sijalle 9/23 indeksillä, joka on hieman maan keskiarvoa pienempi. Keusoten naapurissa on sekä hyvinvointialueita, jotka pärjäävät heikommin (Päijät-Häme) että hyvinvointialueita, jotka pärjäävät paremmin (Itä- ja Länsi-uusimaa).

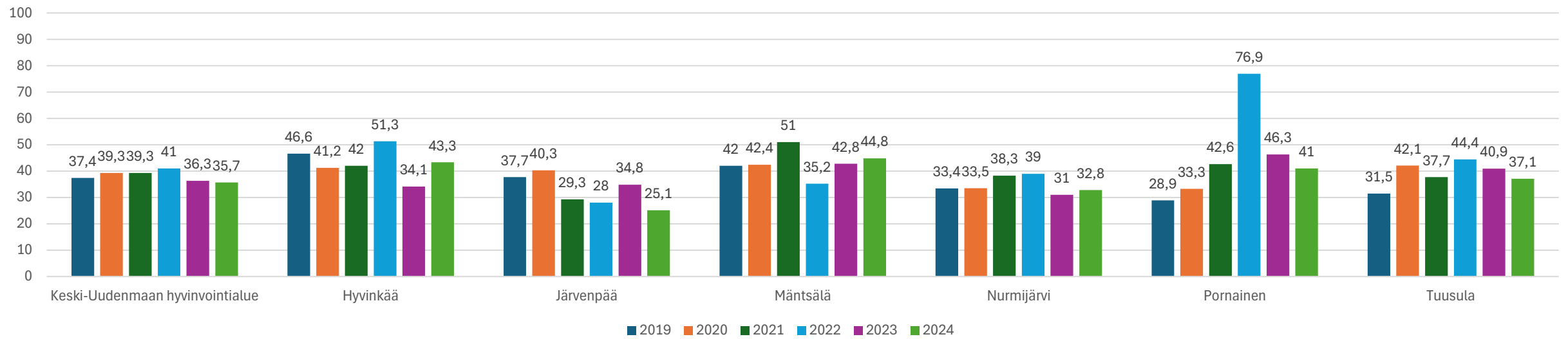
Liite 6. Liikkuminen lisääntyy vähän liikkuvien ja liikkumattomien parissa

Move!, OPH

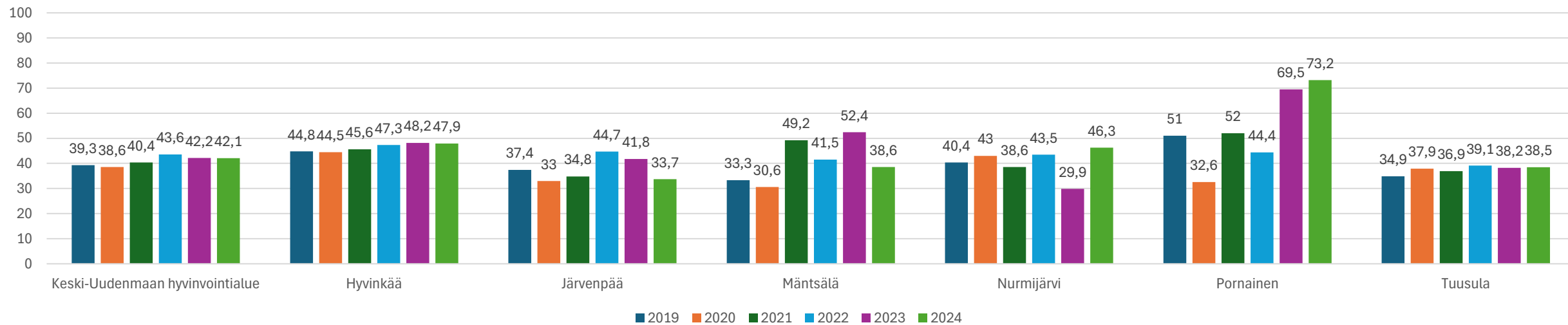
Kouluterveyskysely, THL

Terve Suomi 2022, THL

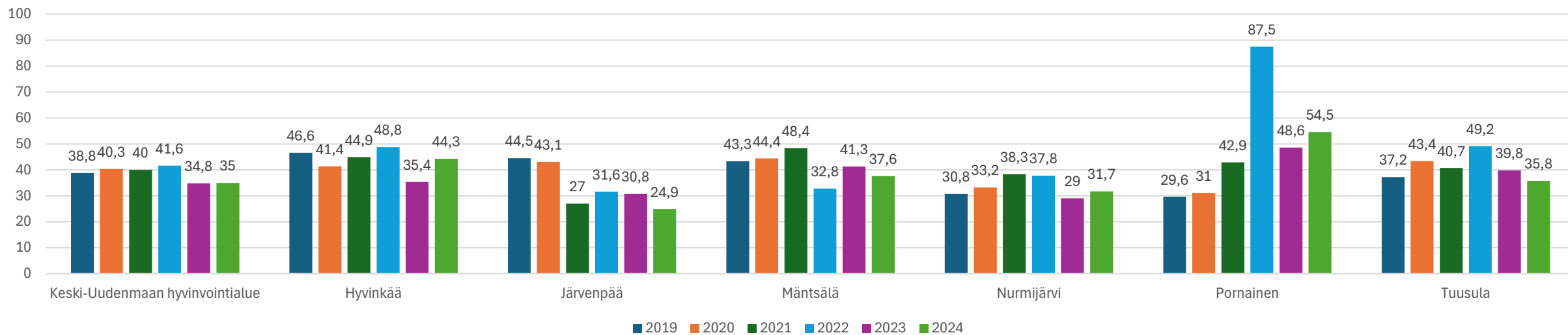
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. lk oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

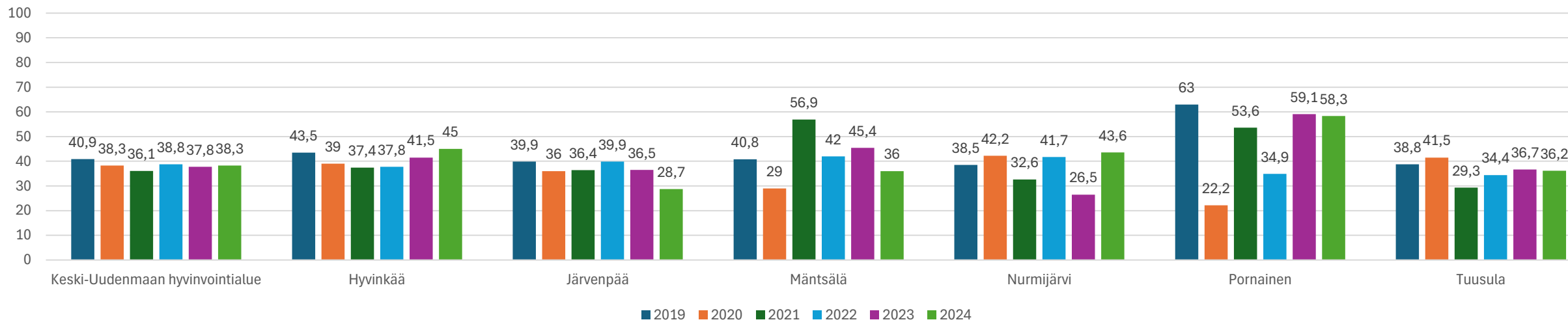
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. lk oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

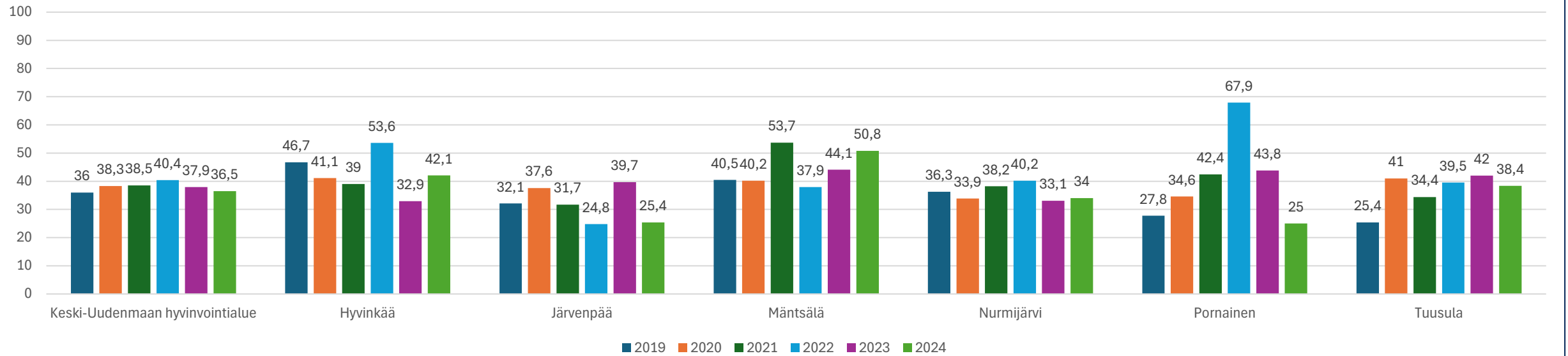
5. lk, pojat

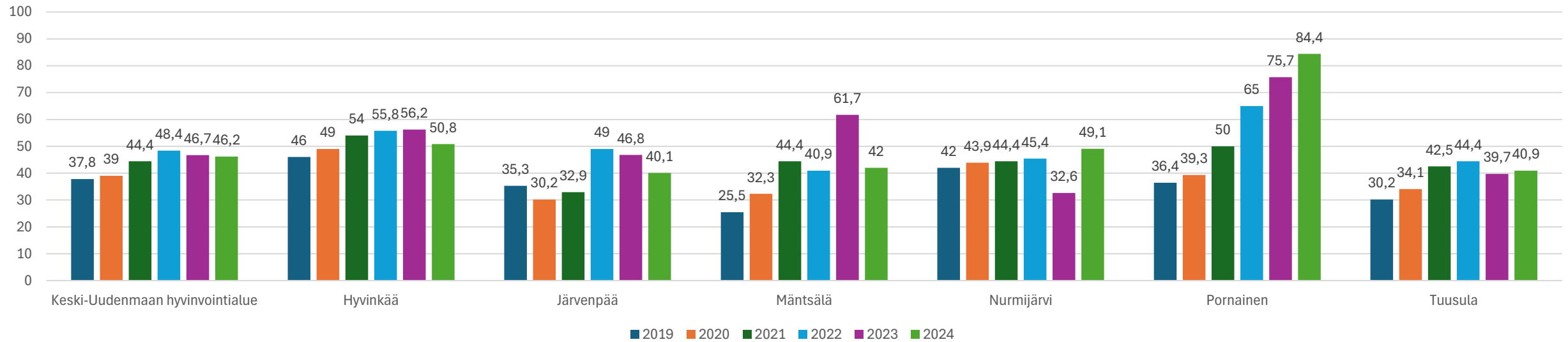
8. lk, pojat

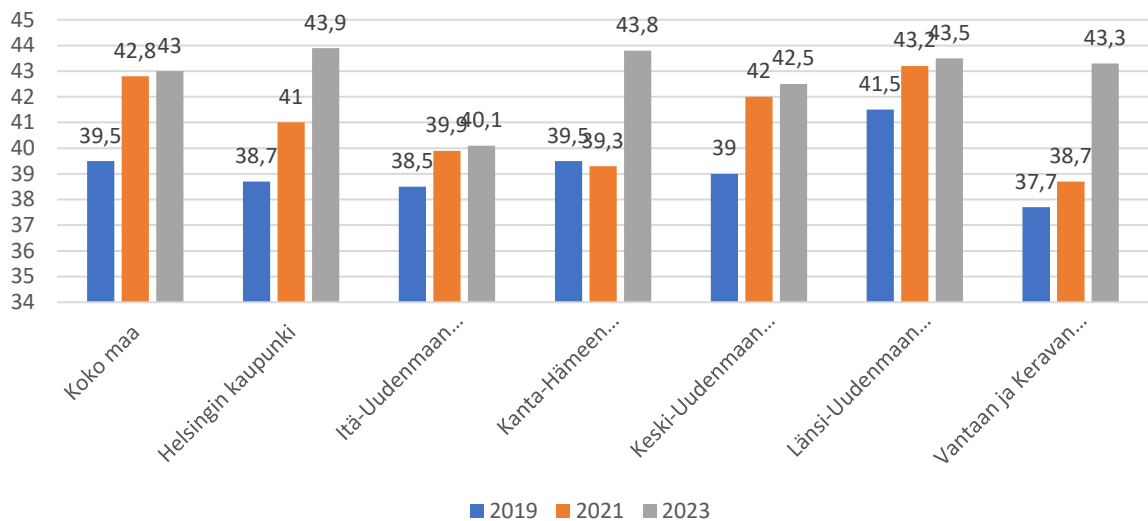
5. lk, tytöt

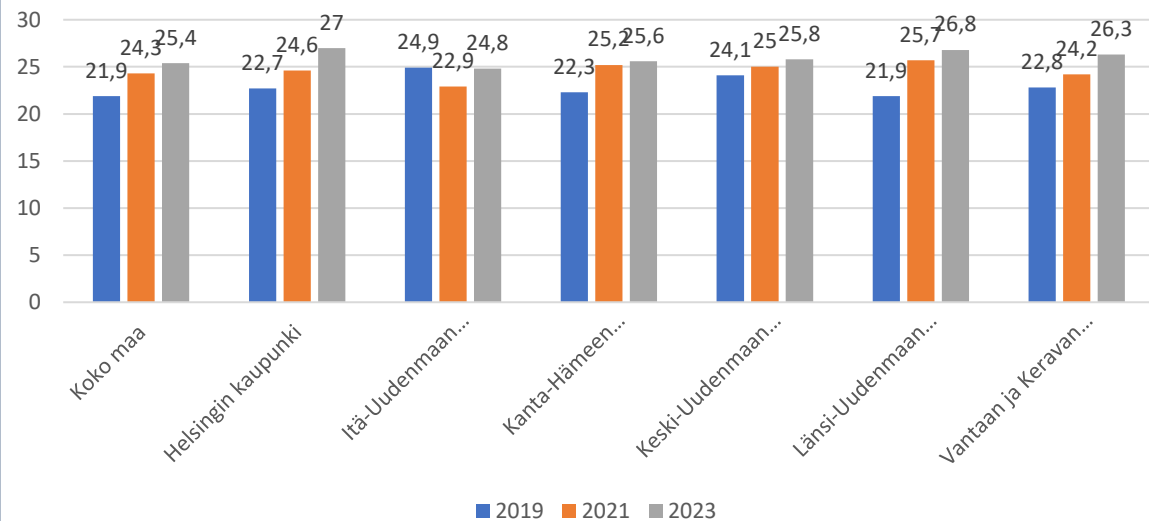
8. lk, tytöt

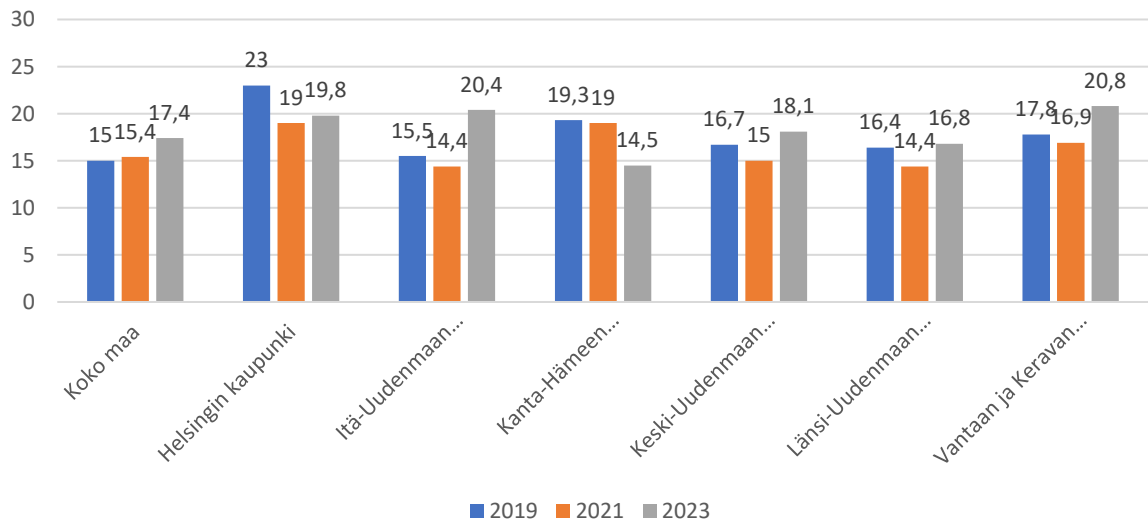
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %
4. ja 5. luokan oppilaista

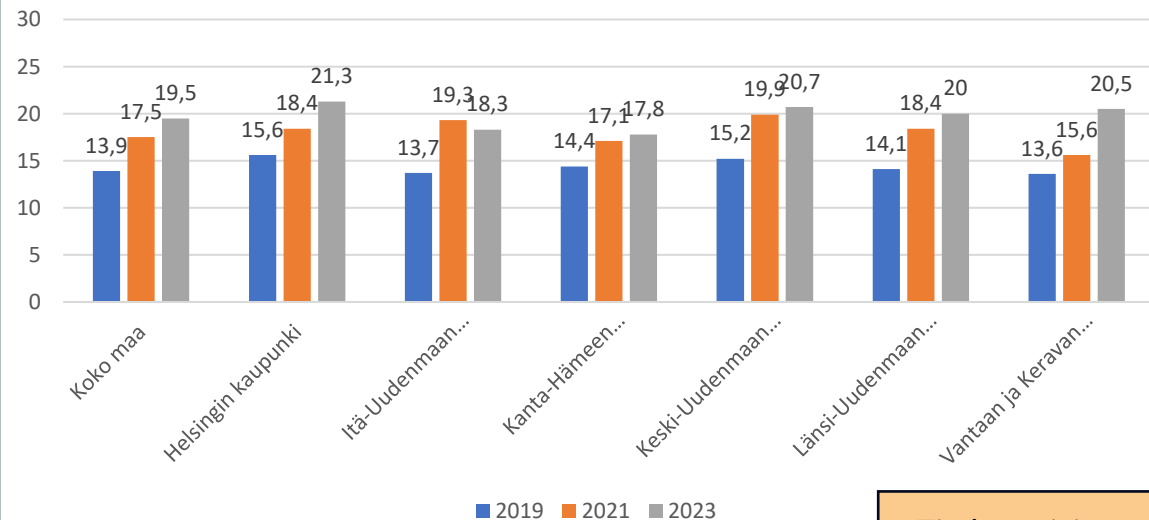
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %
8. ja 9. luokan oppilaista

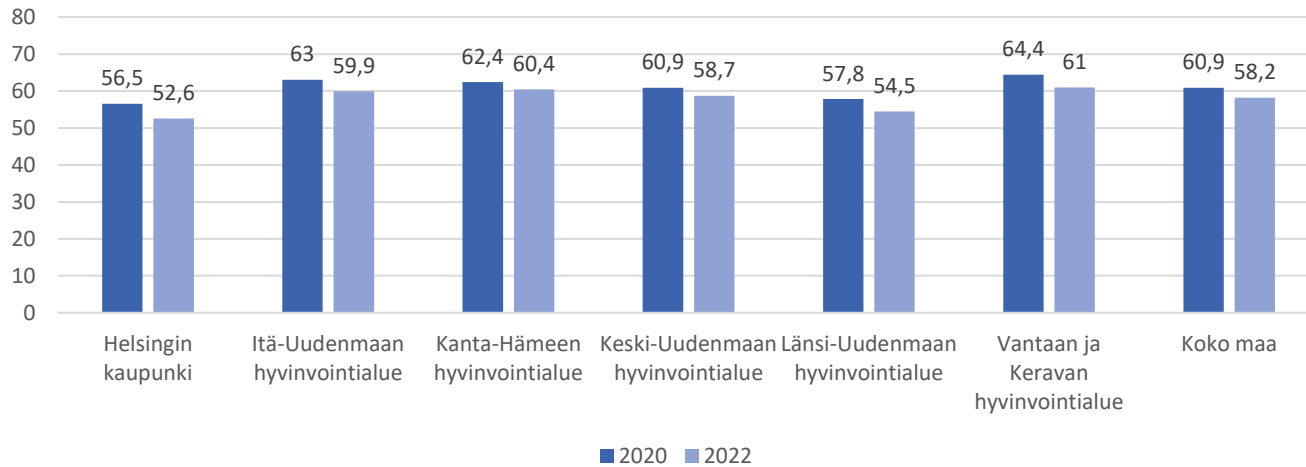
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %
AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

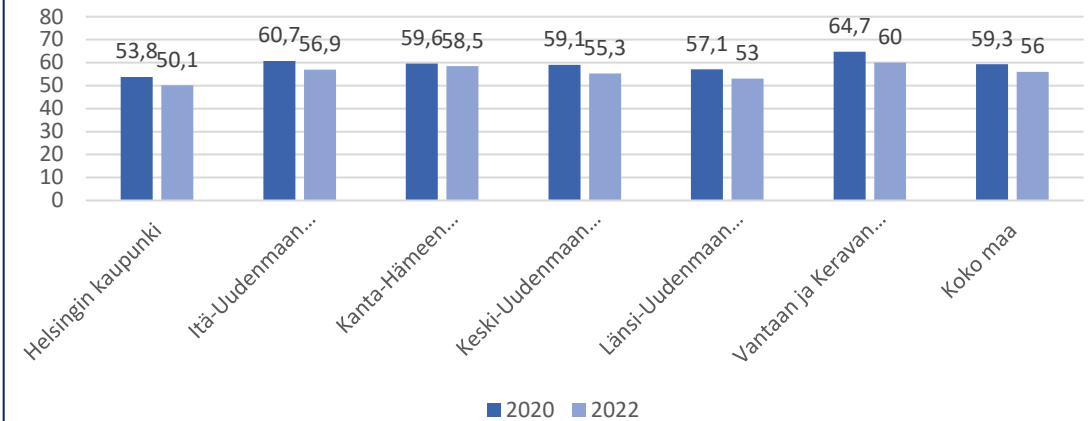
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion
1. ja 2. vuoden opiskelijoista

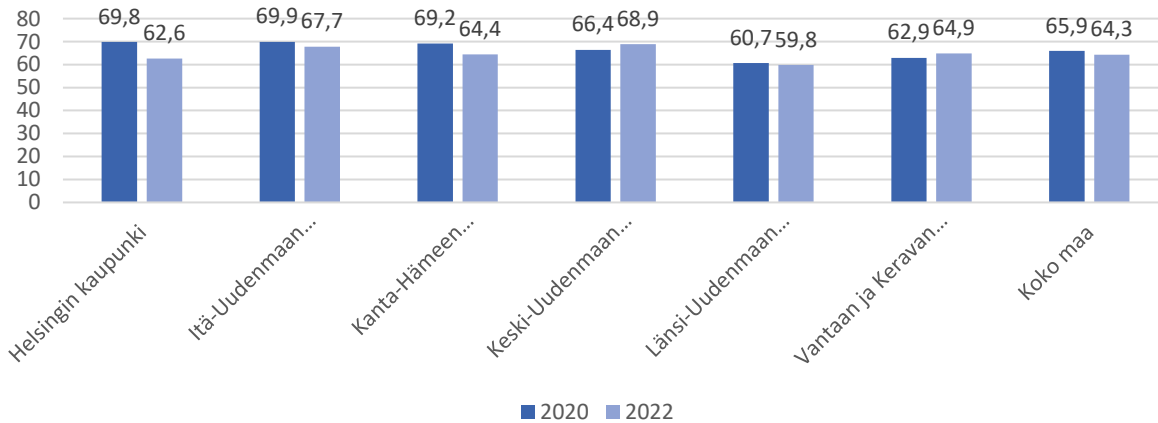
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%)

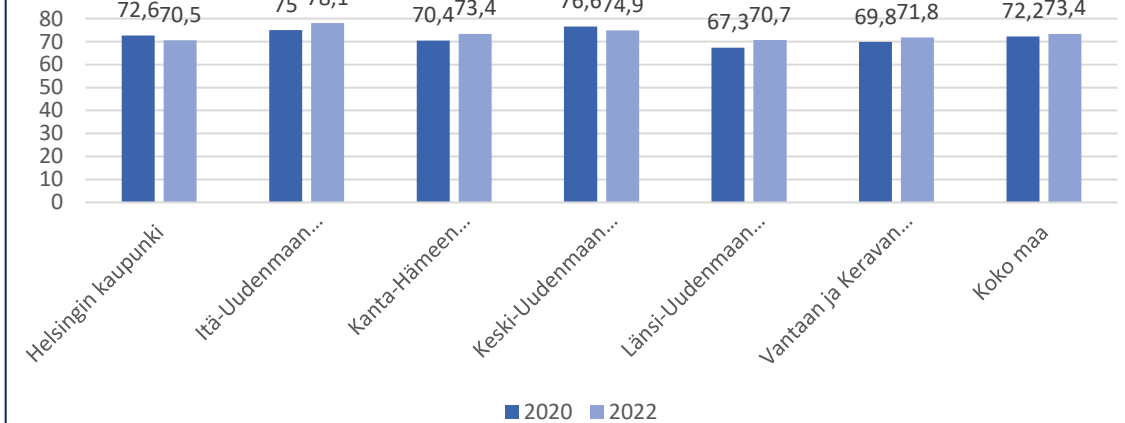
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

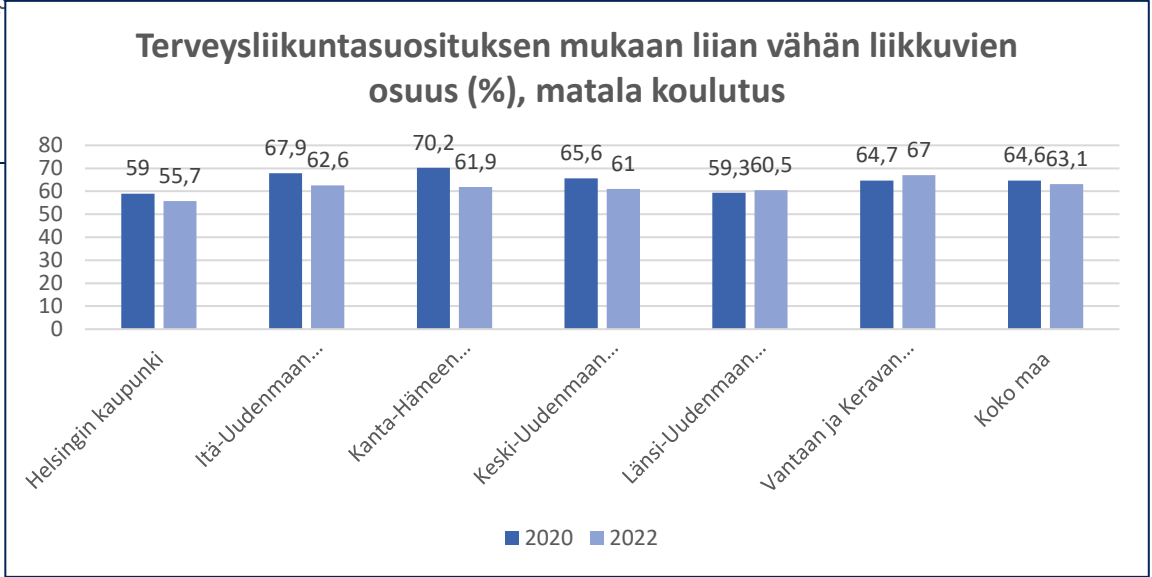
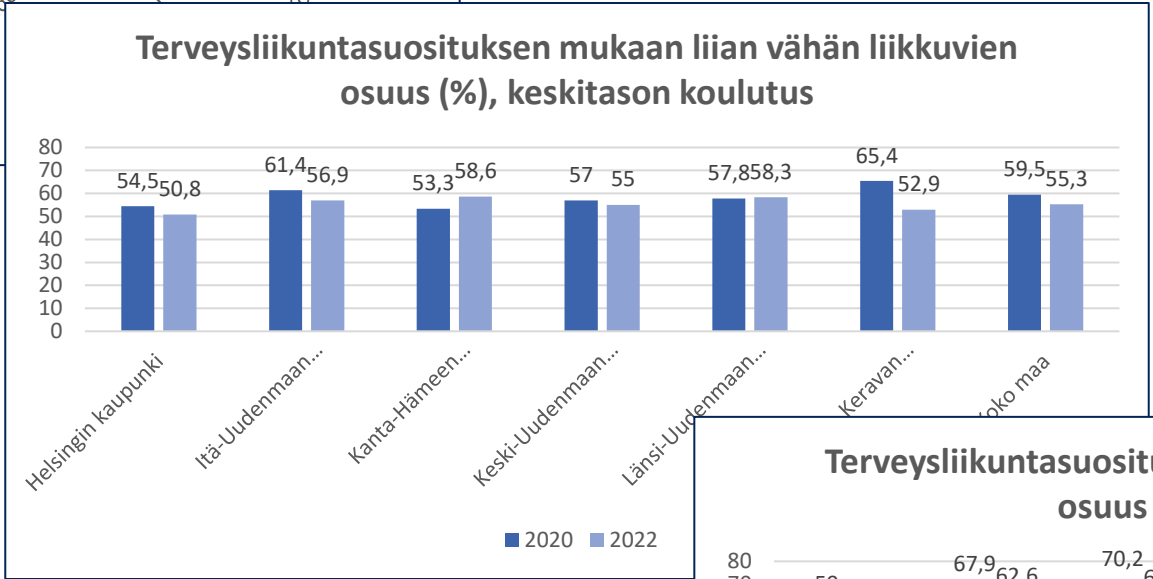
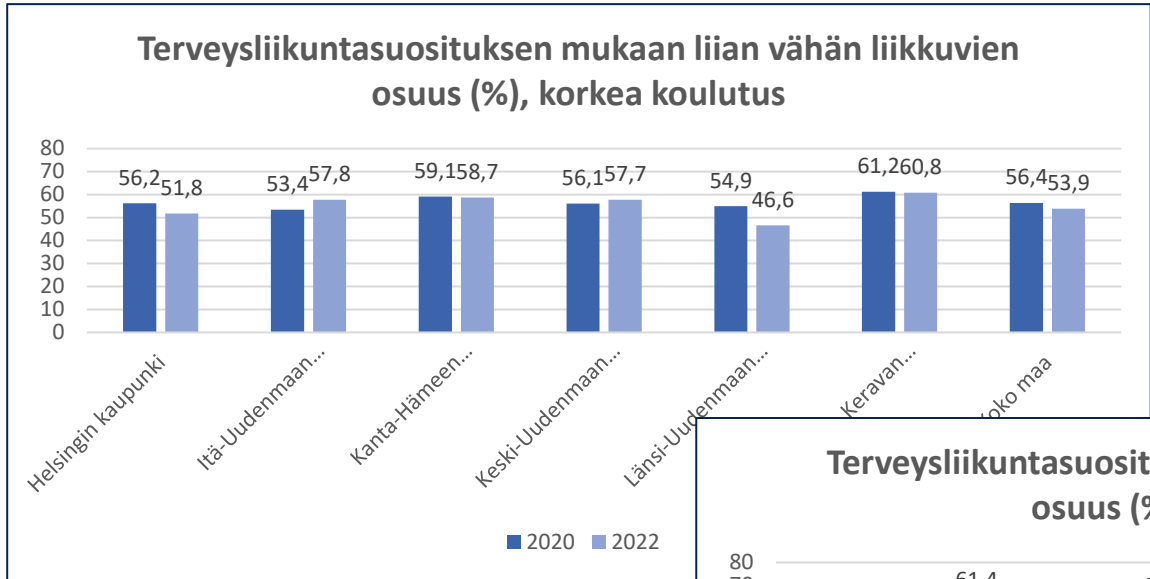

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

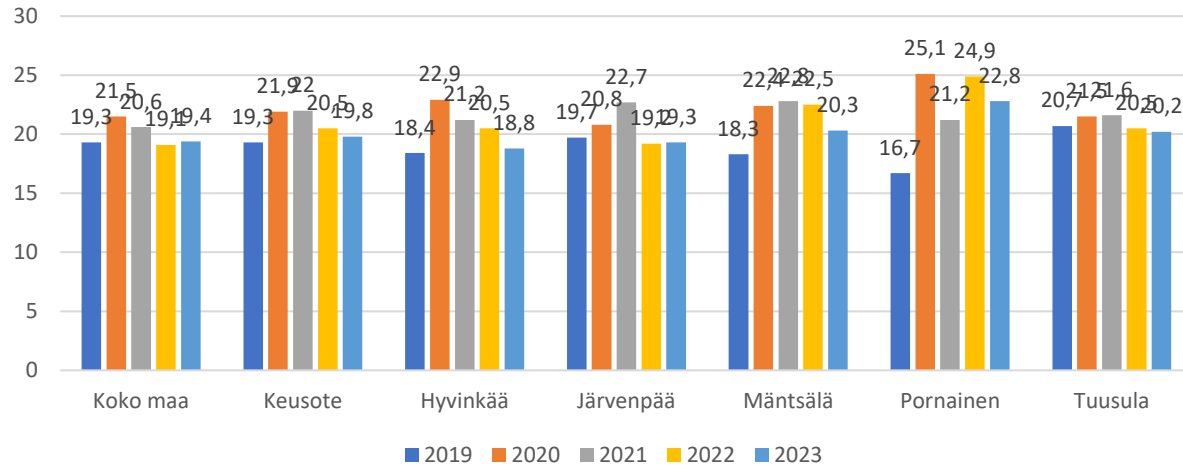
Liite 7. Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee

FinLapset, THL

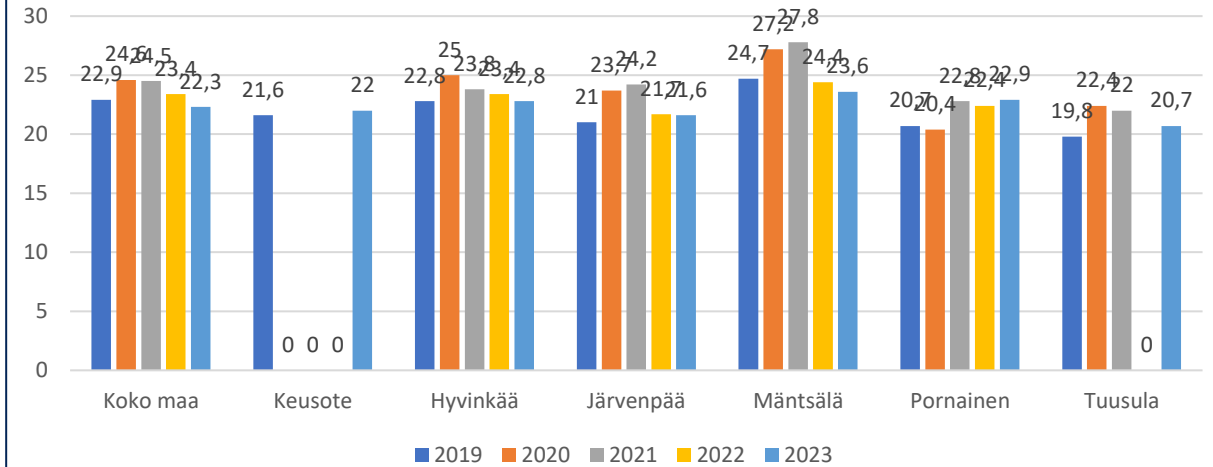
Kouluterveyskysely, THL

Terve Suomi 2022, THL

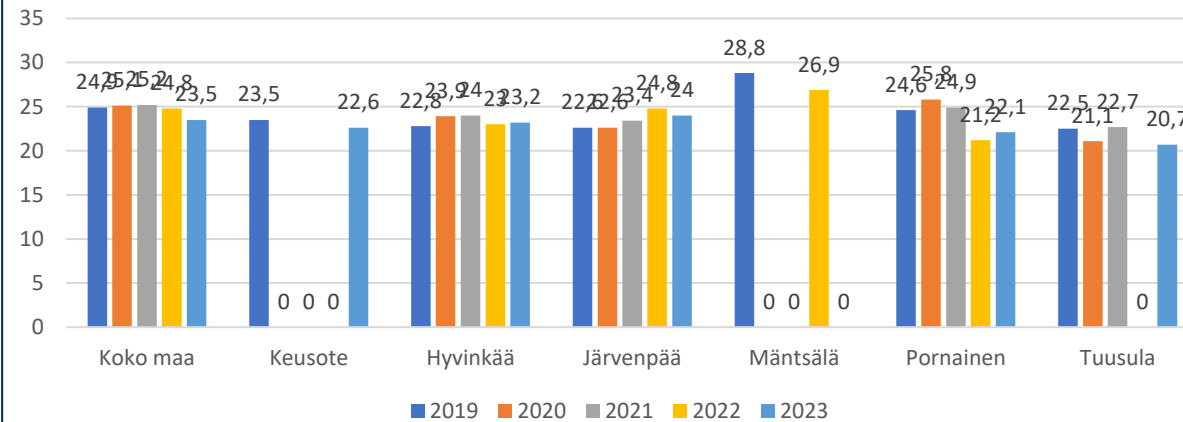
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, yhteensä

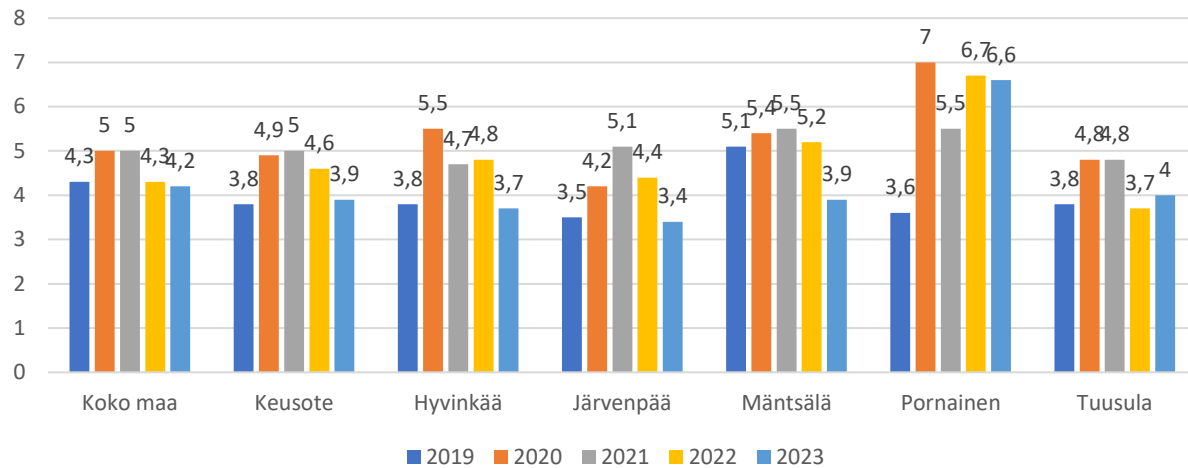
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, yhteensä

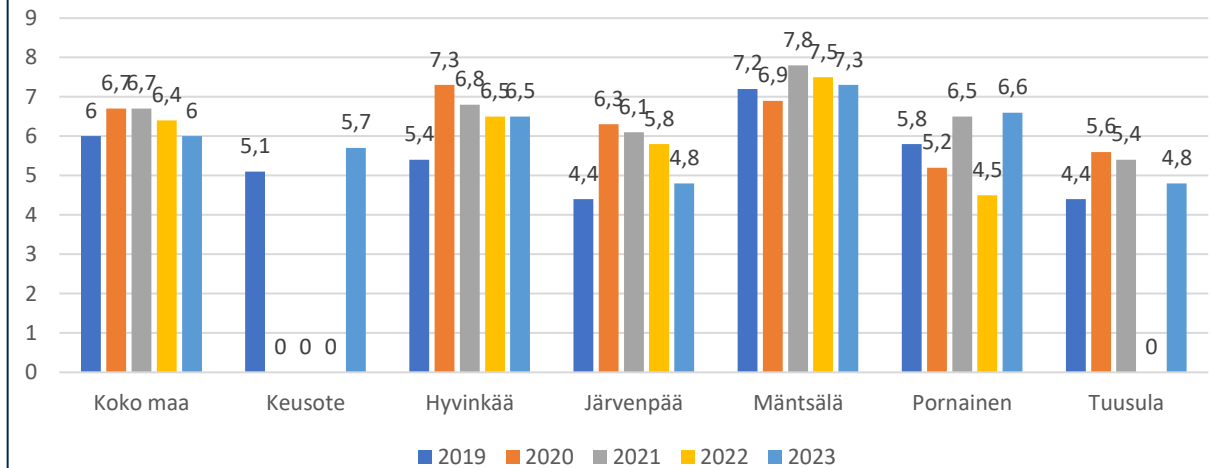
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, yhteensä

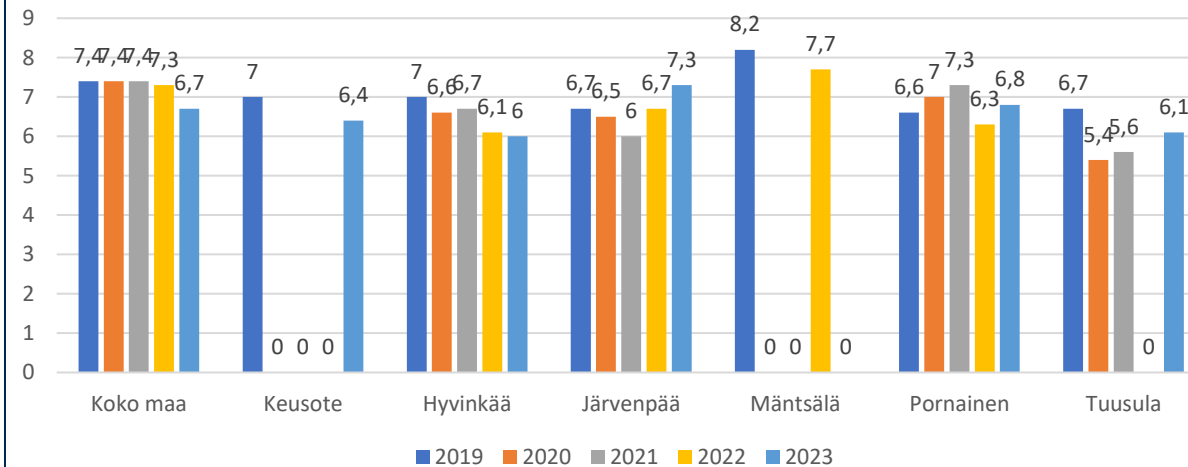
Lihavuuden yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, yhteensä

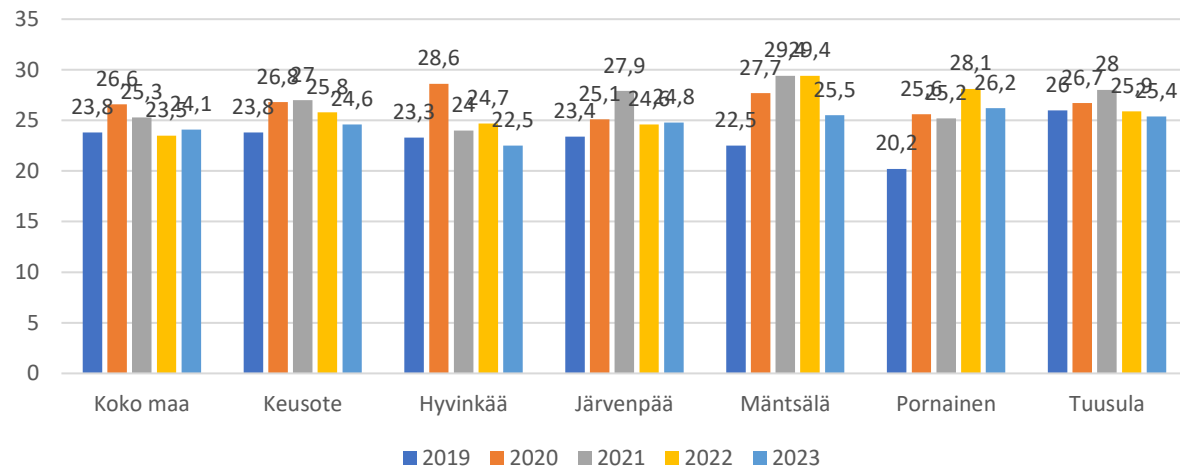
Lihavuuden yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, yhteensä

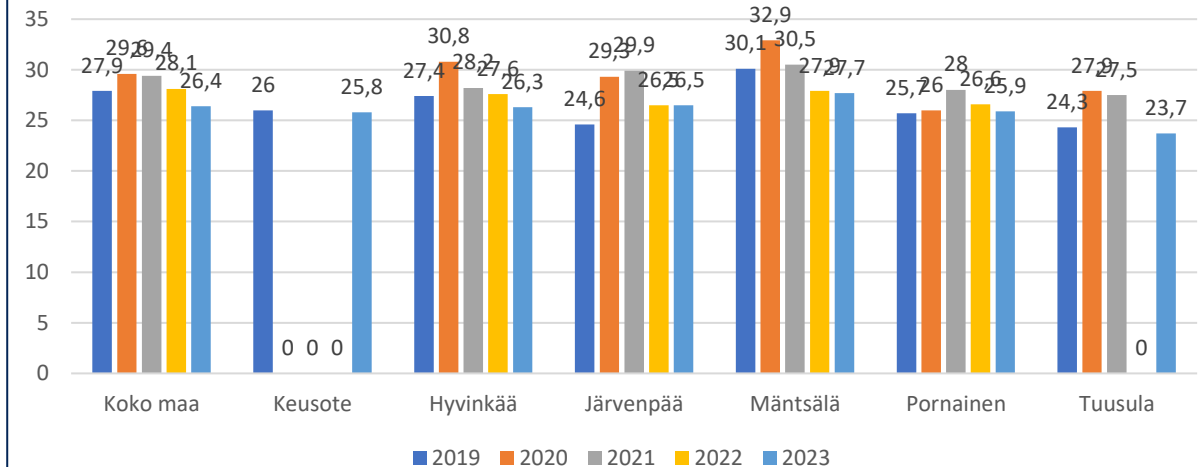
Lihavuuden yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, yhteensä

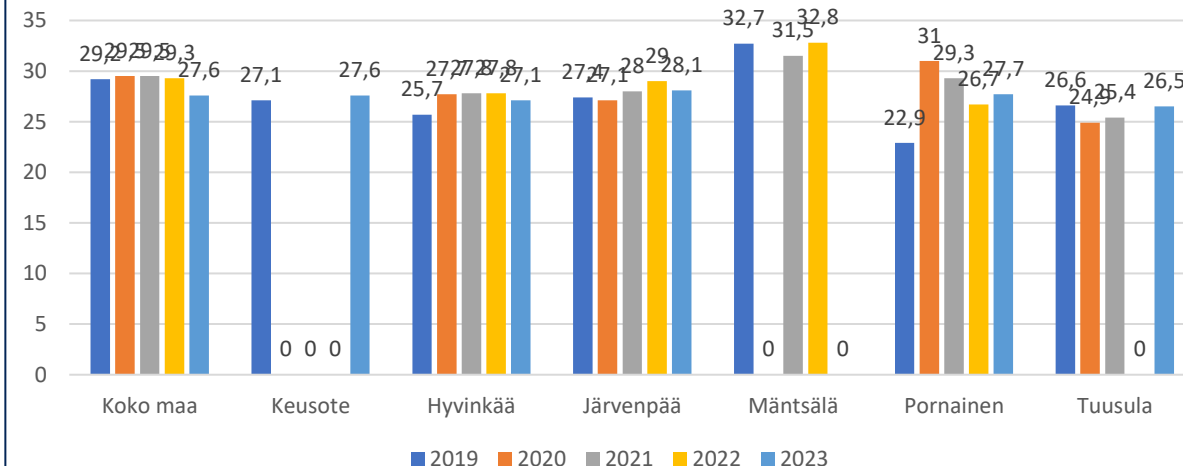
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, pojat

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, pojat

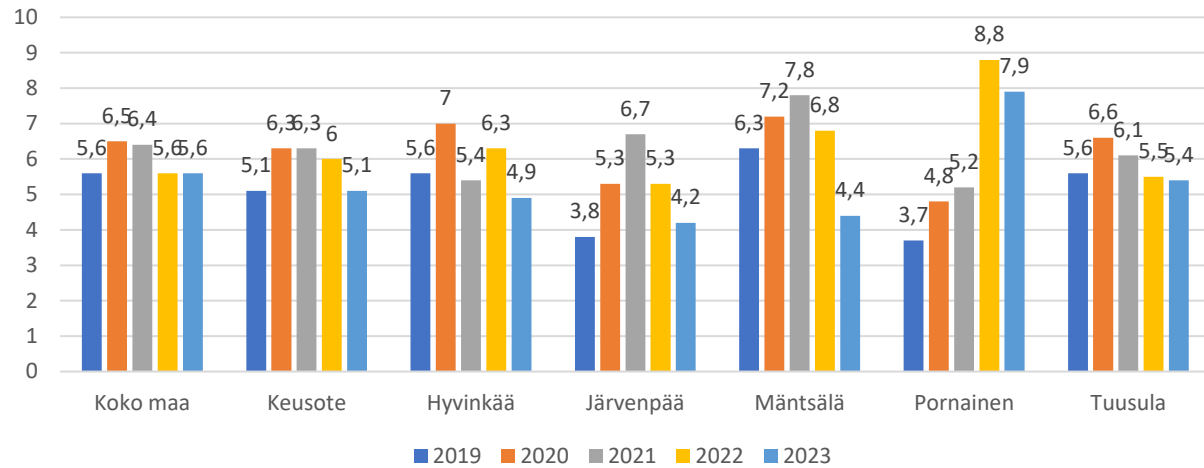

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, pojat

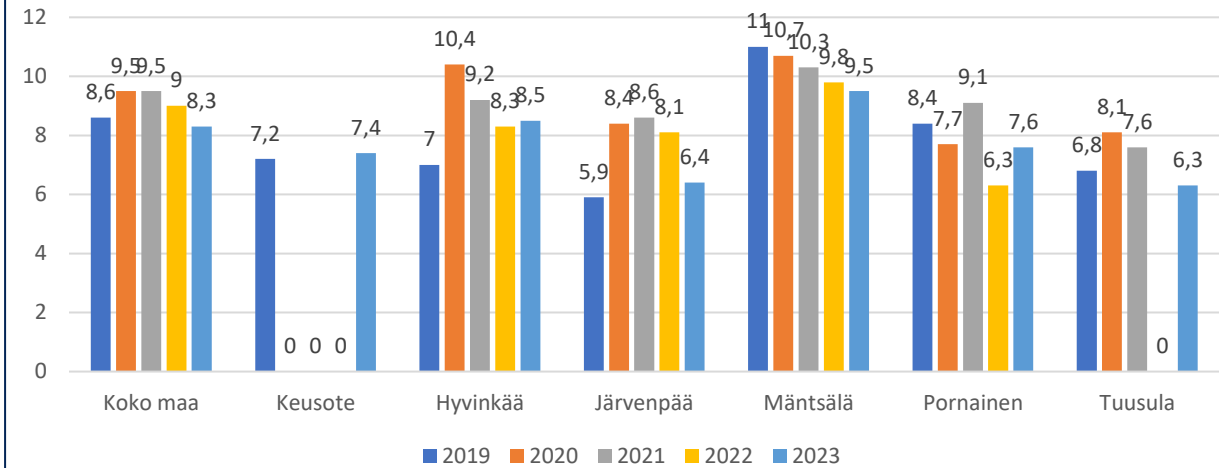

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

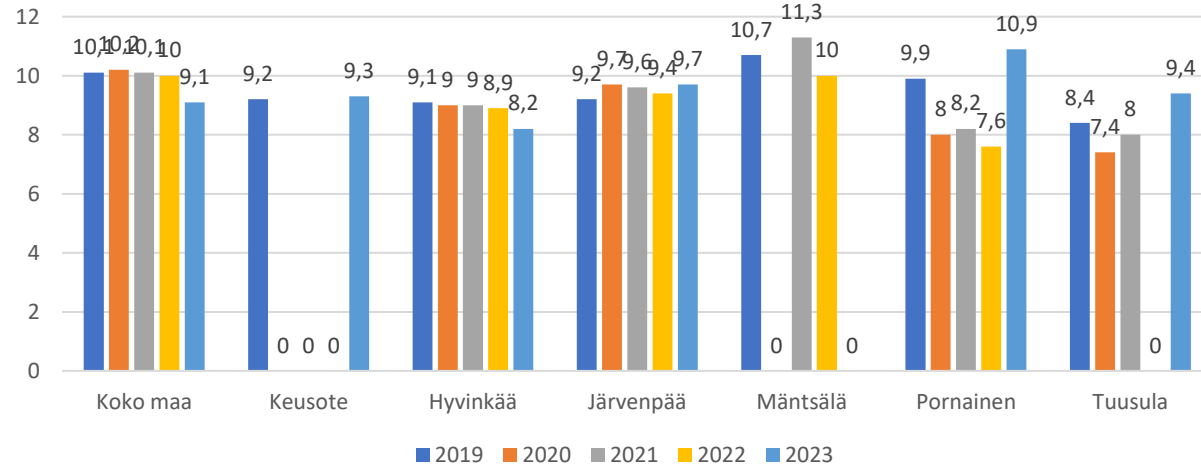
Lihavuuden yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, pojat

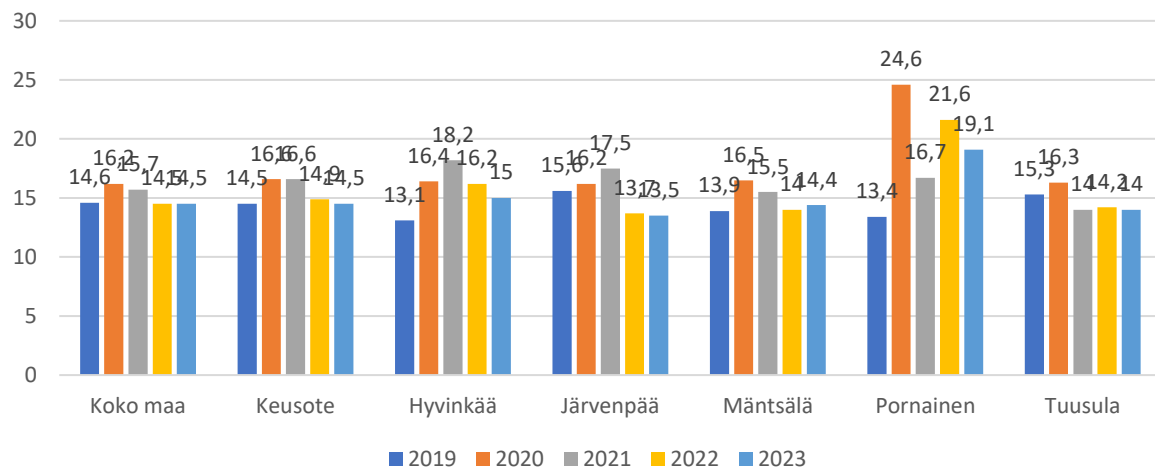
Lihavuuden yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, pojat

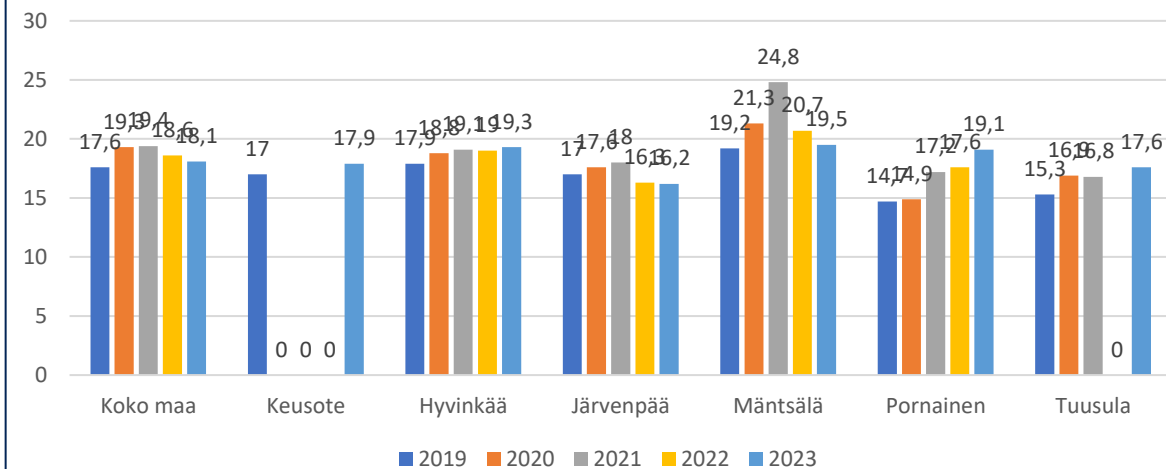
Lihavuuden yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, pojat

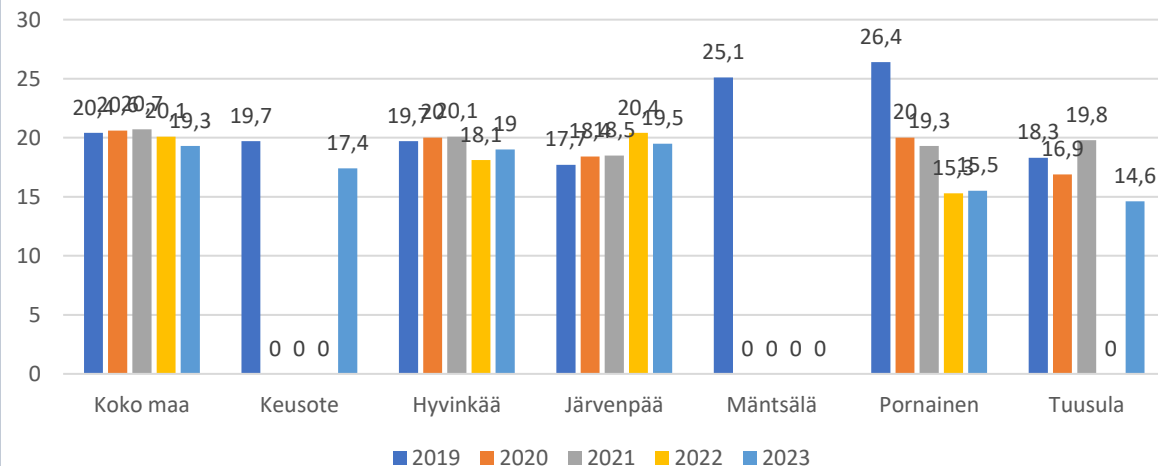
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, tytöt

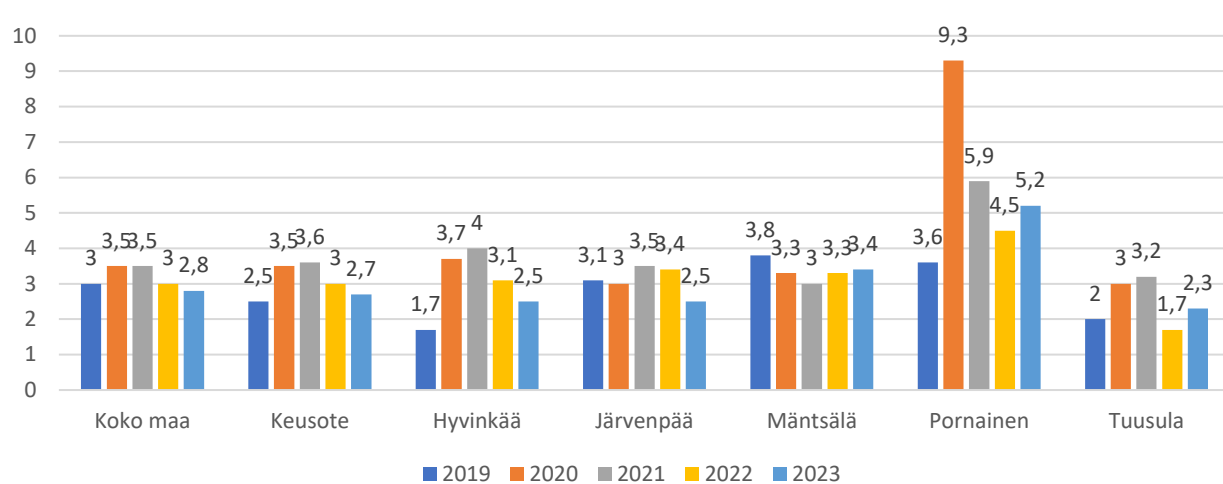
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, tytöt

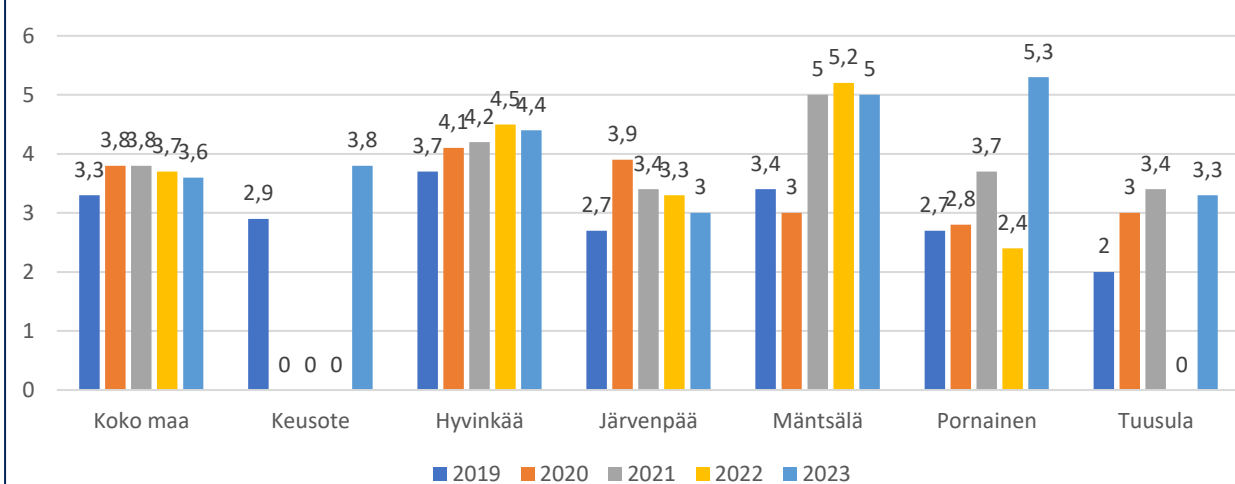
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, tytöt

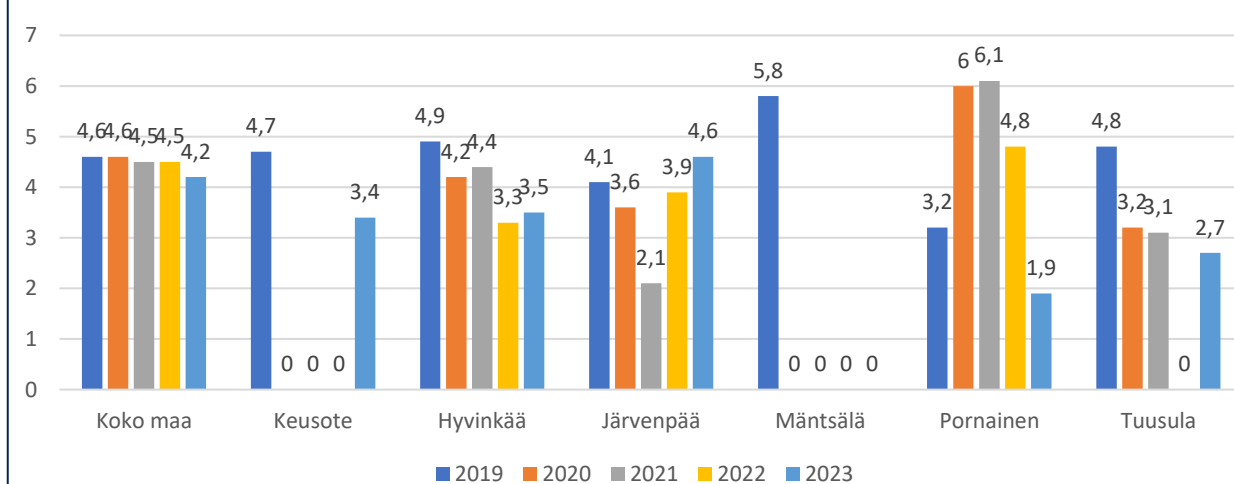
Lihavuuden yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, tytöt

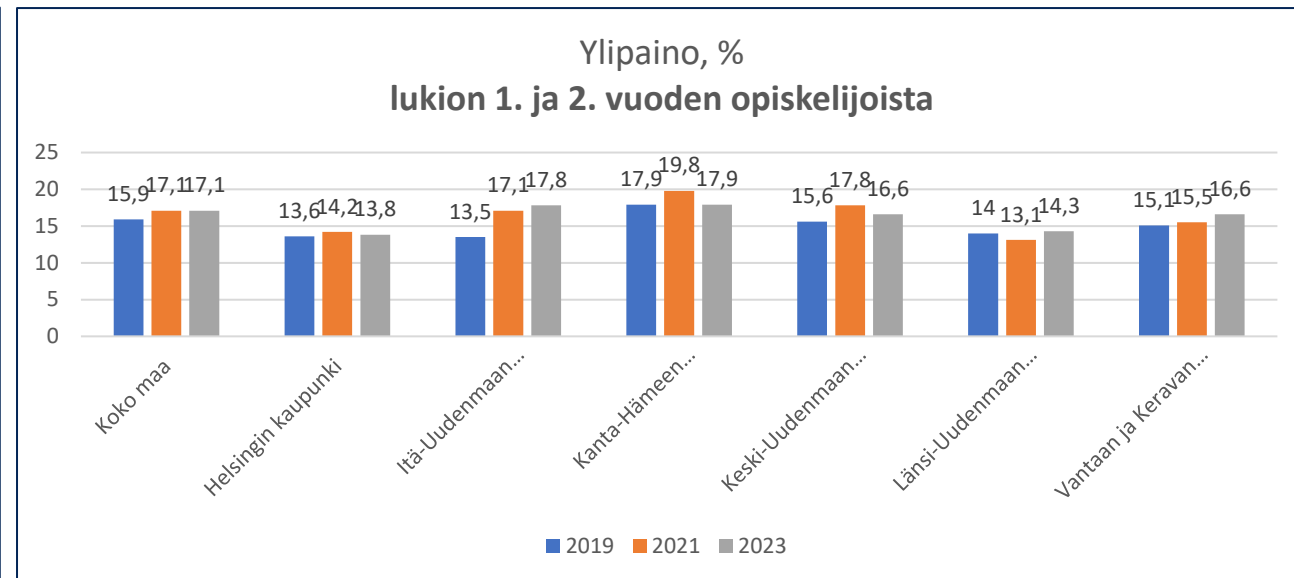
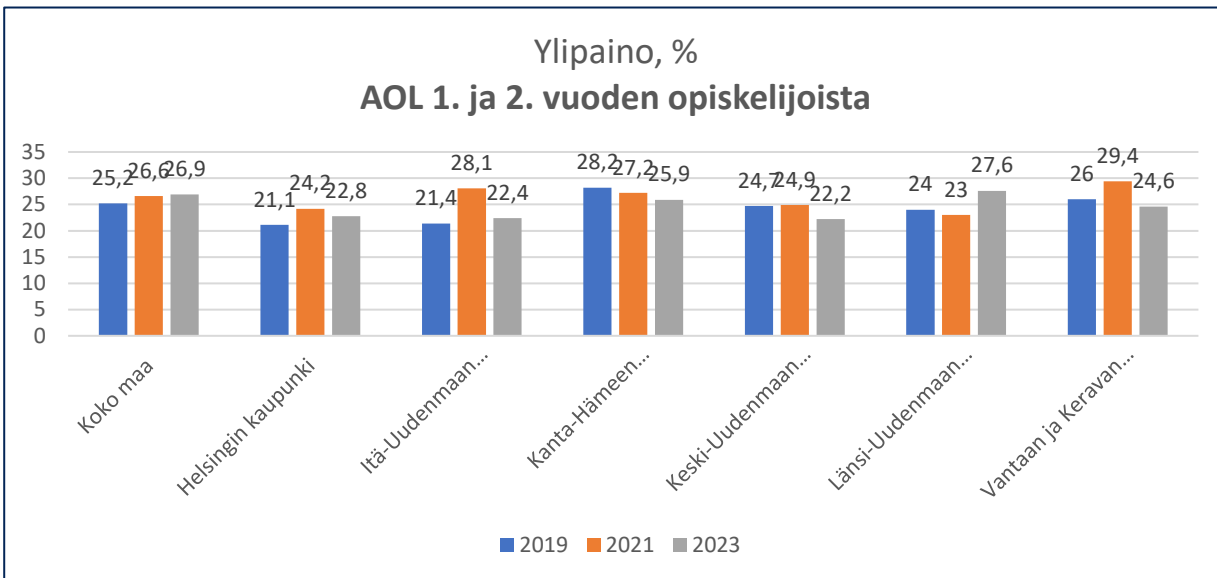
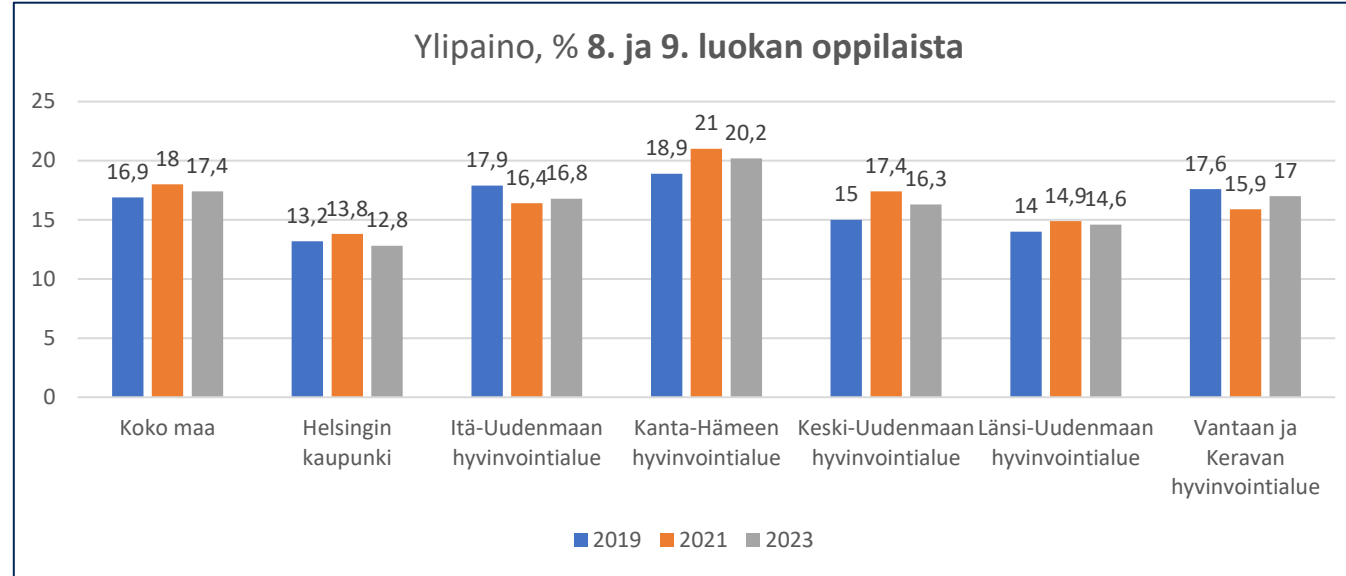
Lihavuuden yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, tytöt

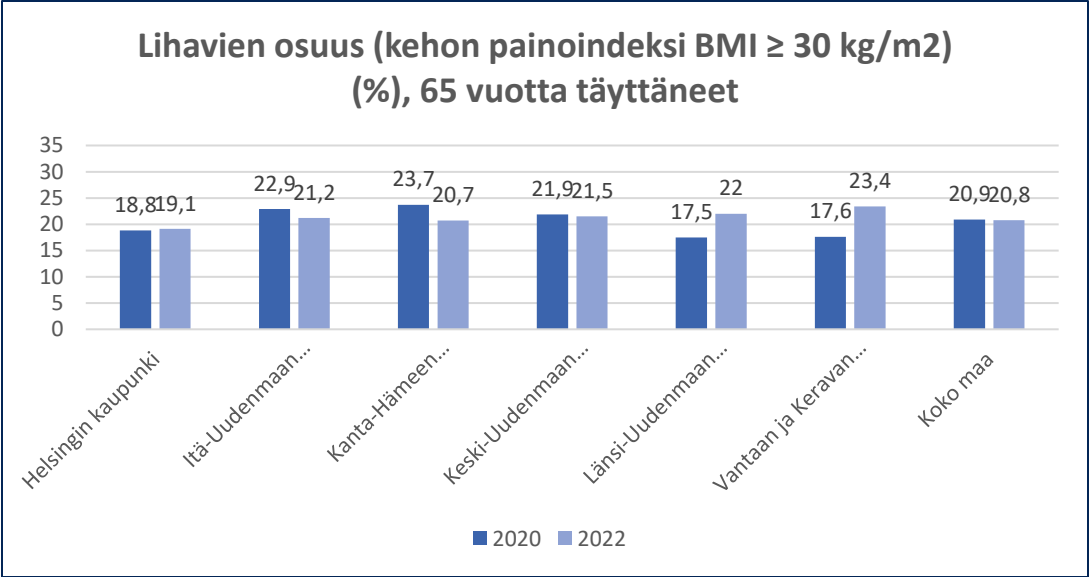
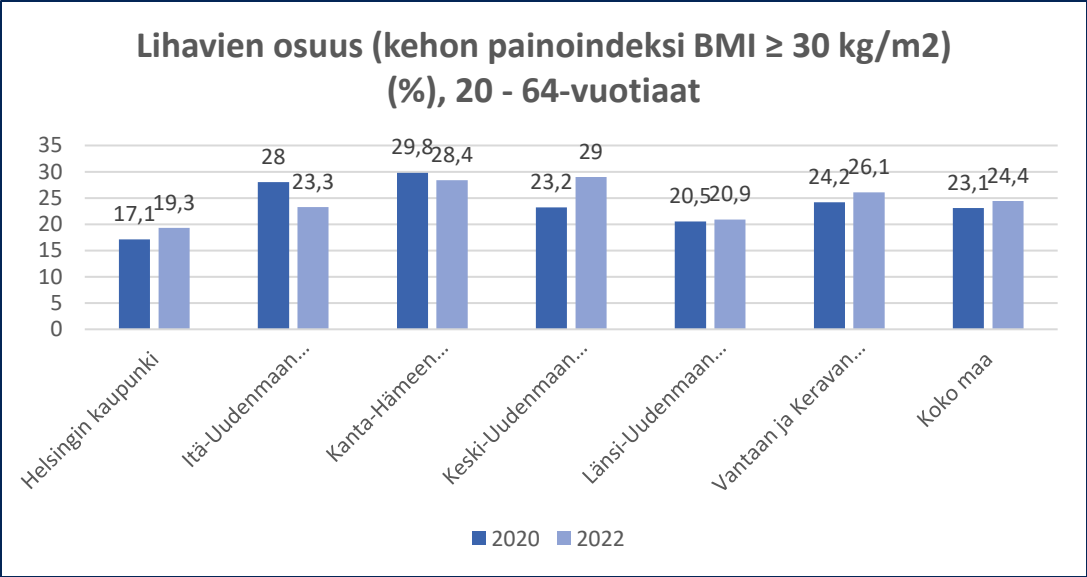
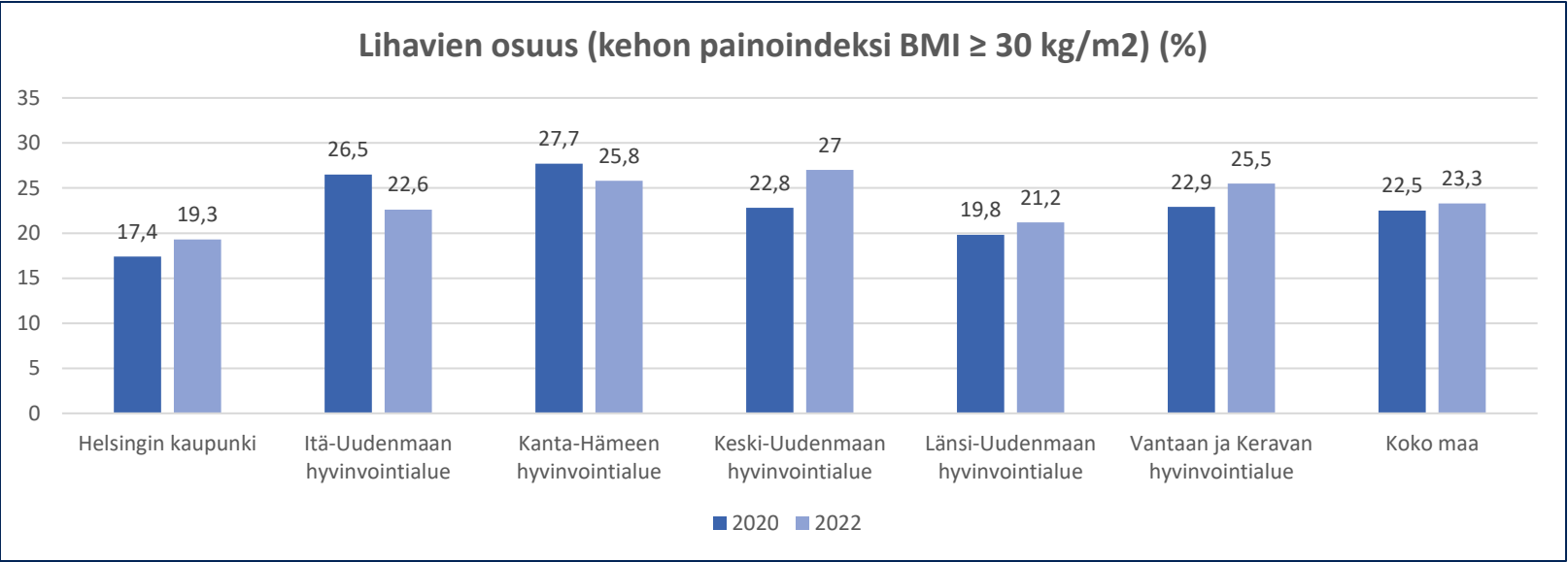

Lihavuuden yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, tytöt

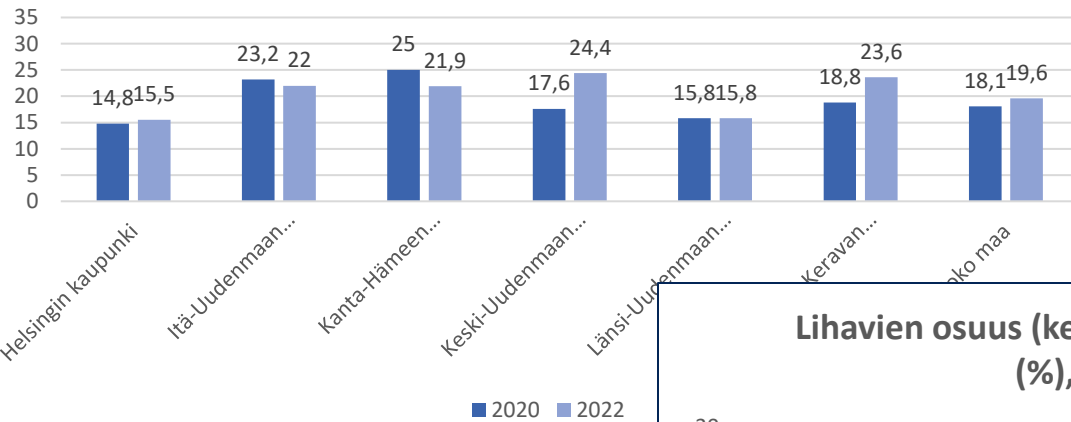
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

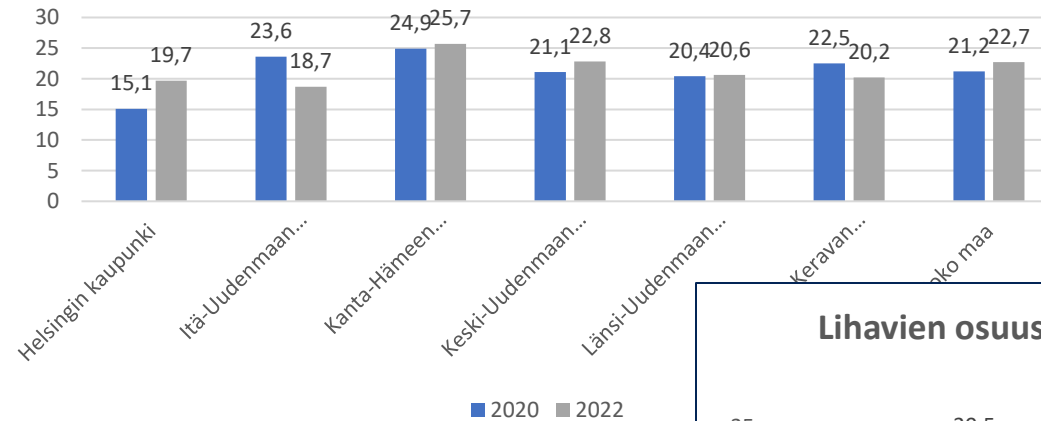

Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%), korkea koulutus

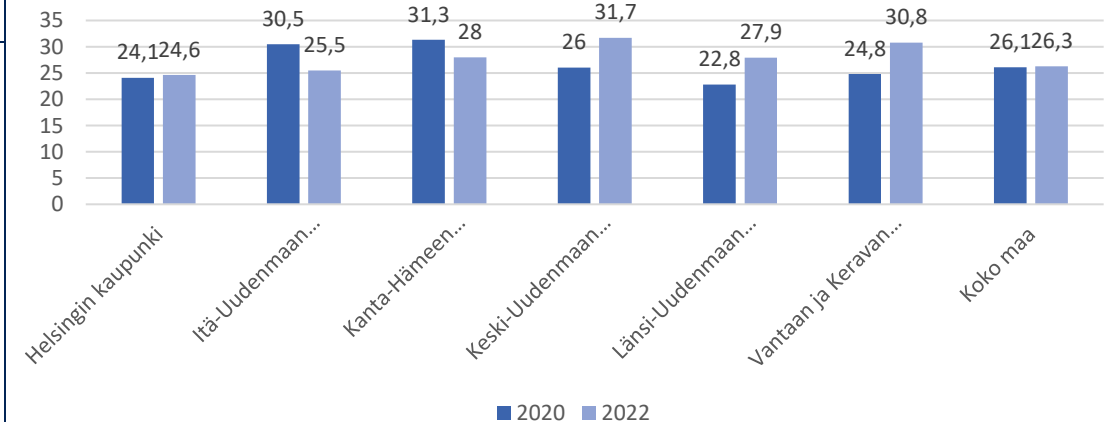
Tiedot päivittyvät 5/2025

Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%), keskitason koulutus

Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%), matala koulutus

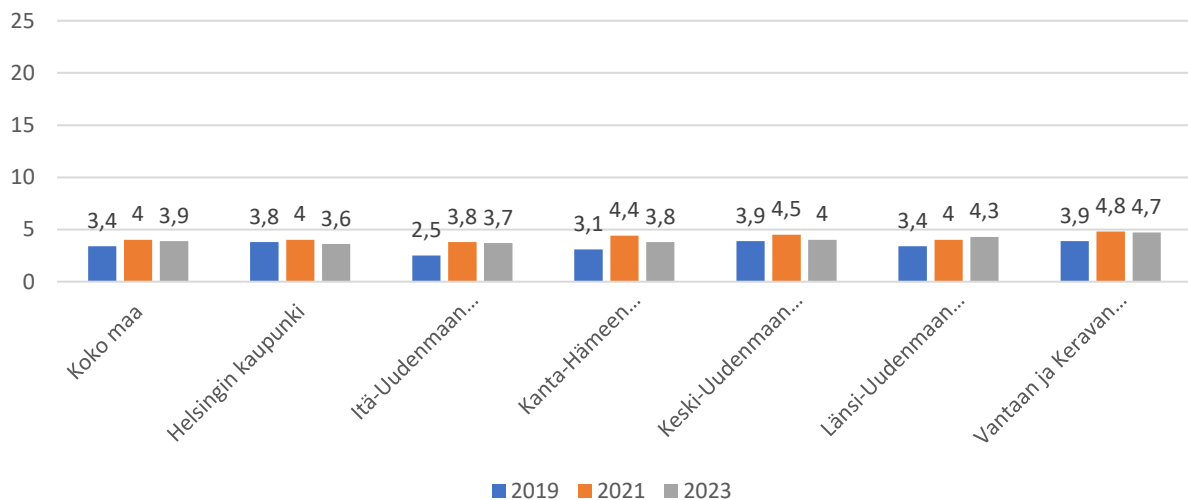

Liite 8. Yksinäisyyden kokemus vähenee

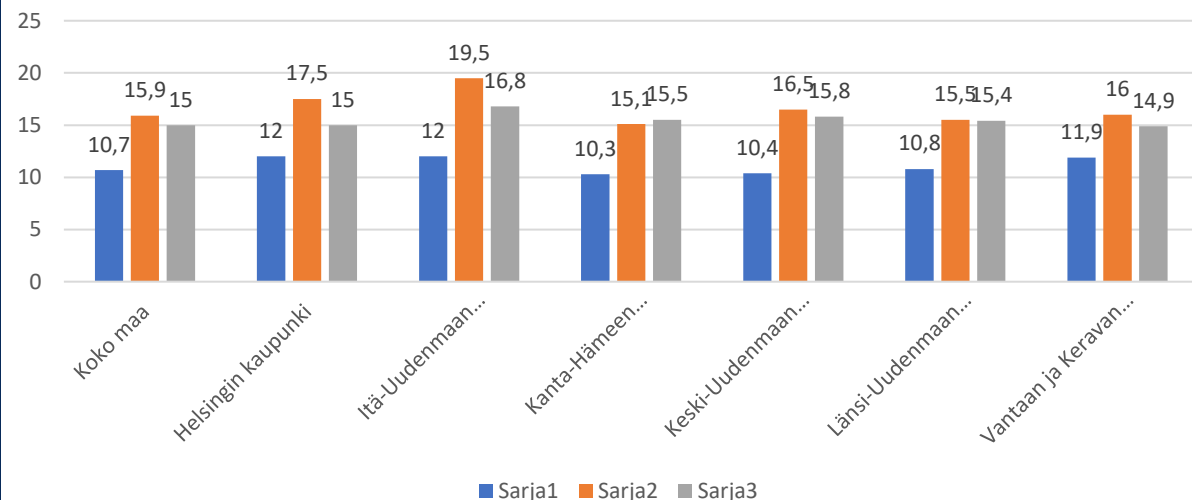
Kouluterveyskysely 2023, THL

Terve Suomi 2022, THL

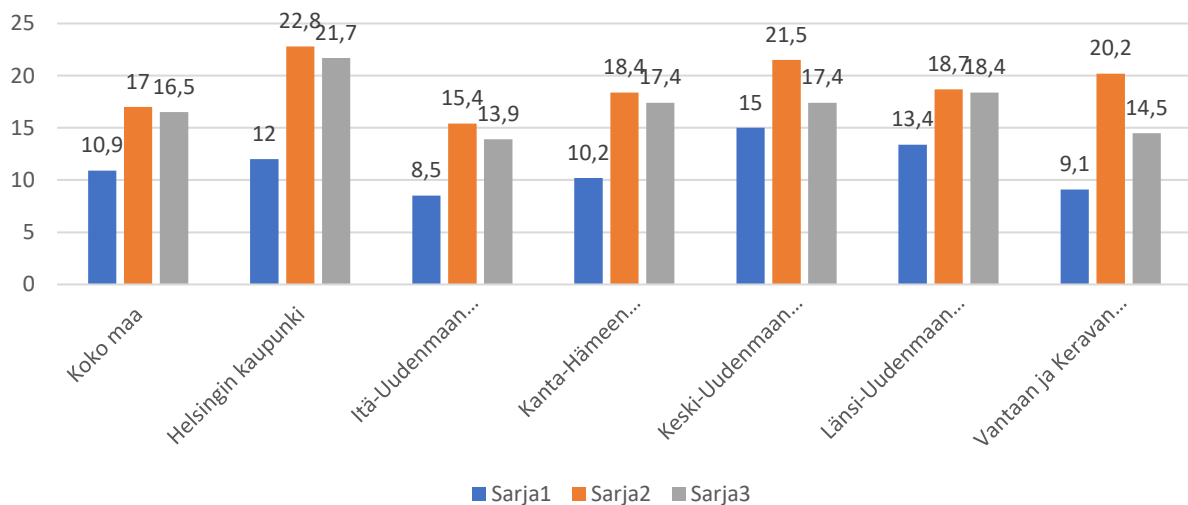
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, %
4. ja 5. luokan oppilaista

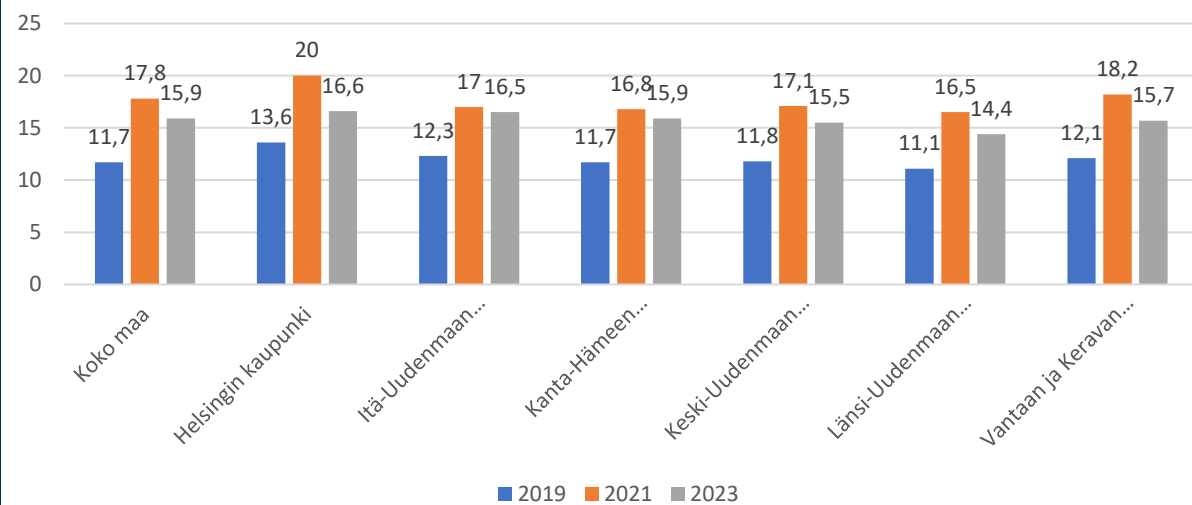
Tuntee itsensä yksinäiseksi, %
8. ja 9. luokan oppilaista

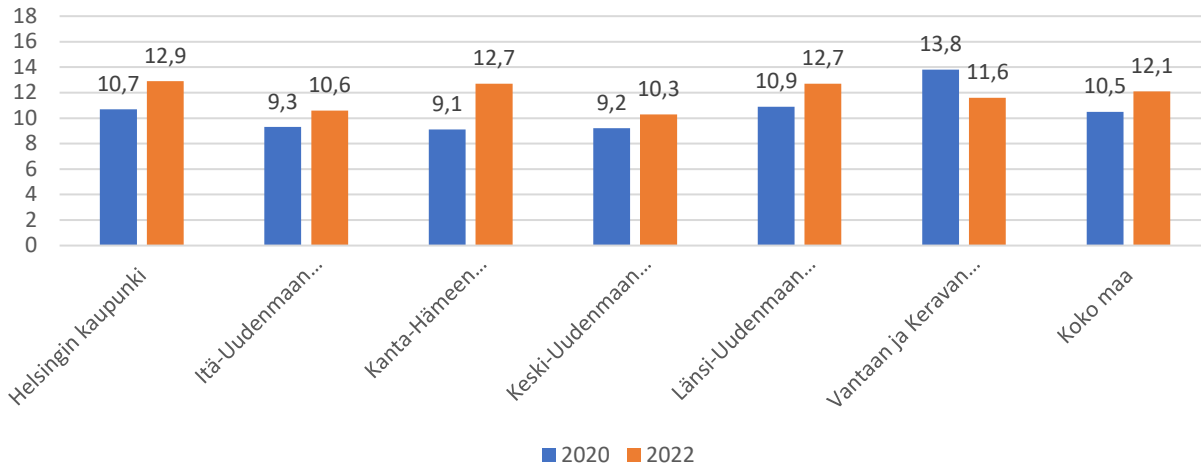
Tuntee itsensä yksinäiseksi, %
AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

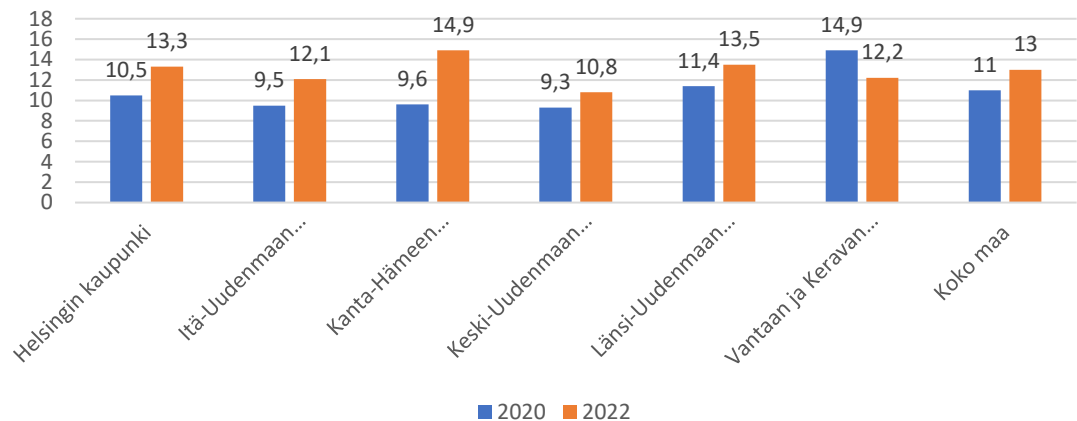
Tuntee itsensä yksinäiseksi, %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

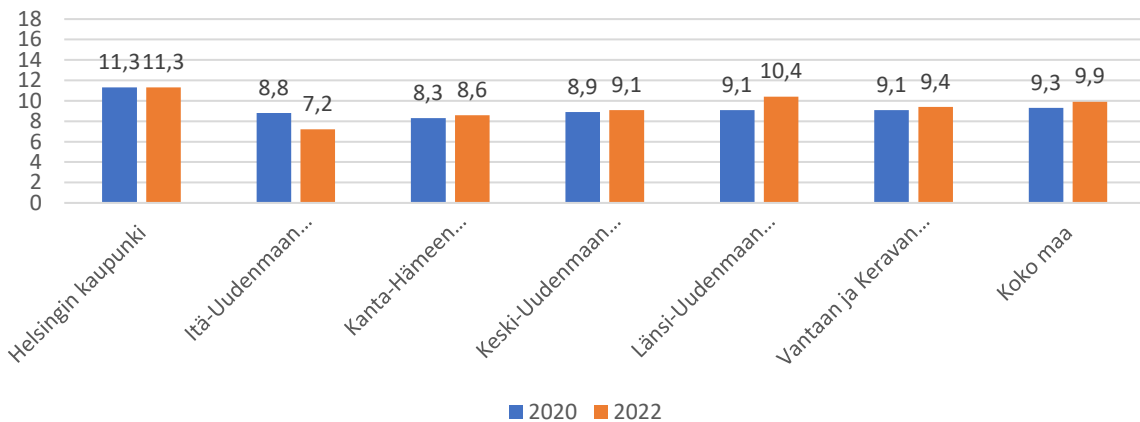
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%)

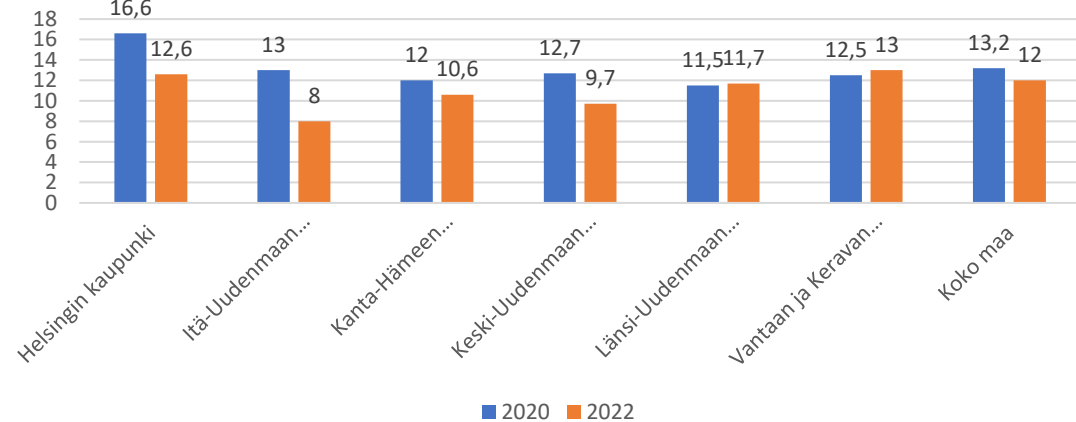
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
20 - 64-vuotiaat

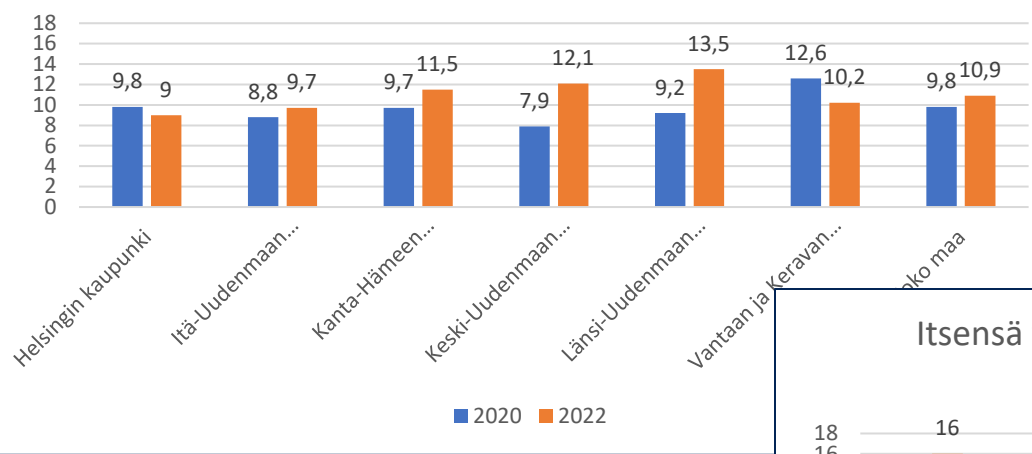
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
65 vuotta täyttäneet

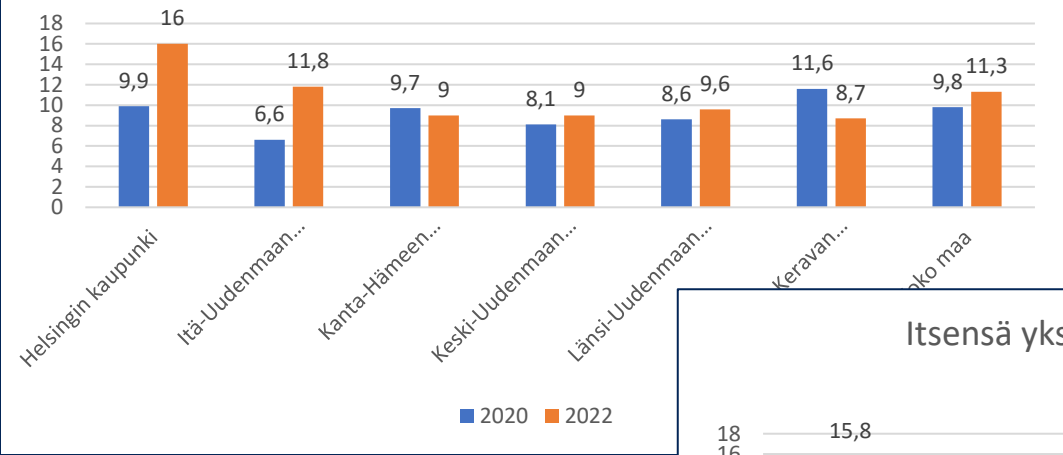
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
75 vuotta täyttäneet

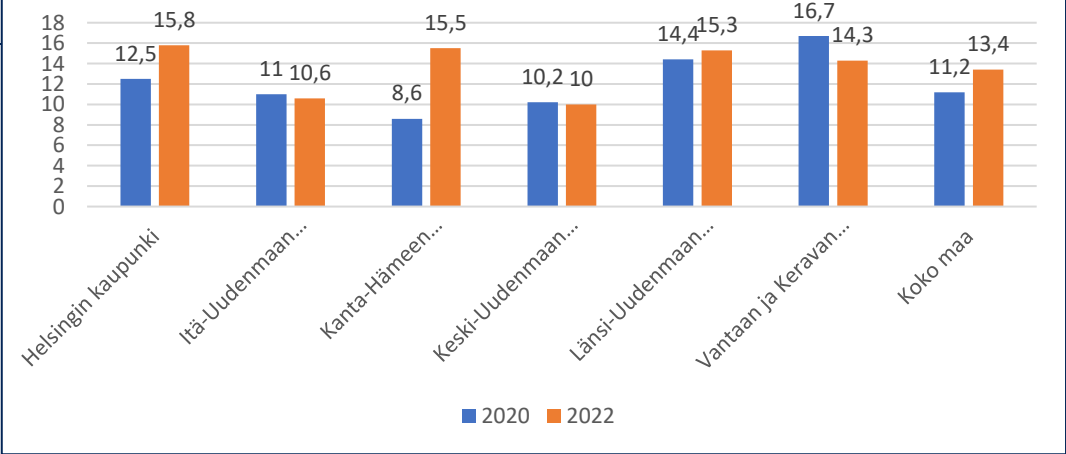
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
korkea koulutus

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), keskitason
koulutus

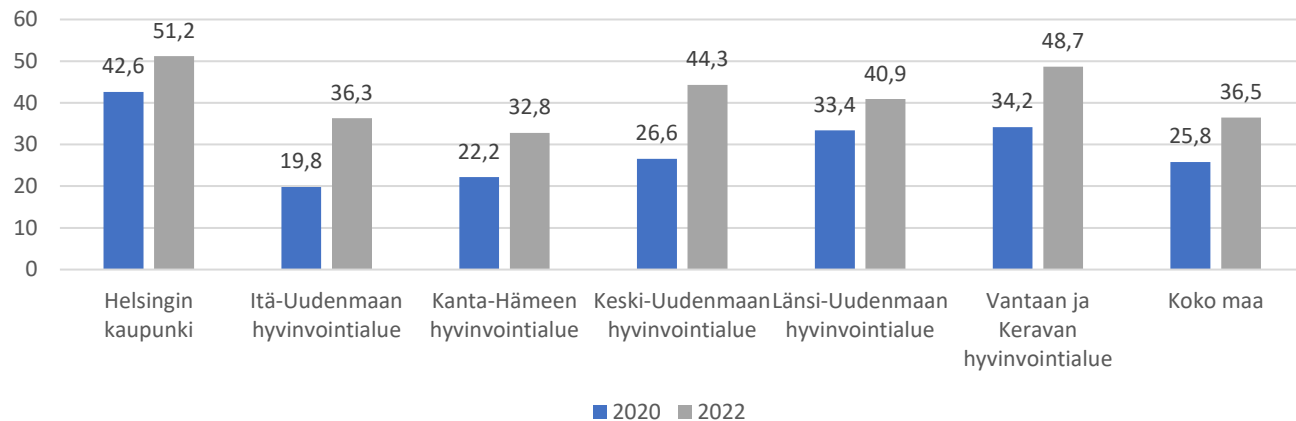
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%),
matala koulutus

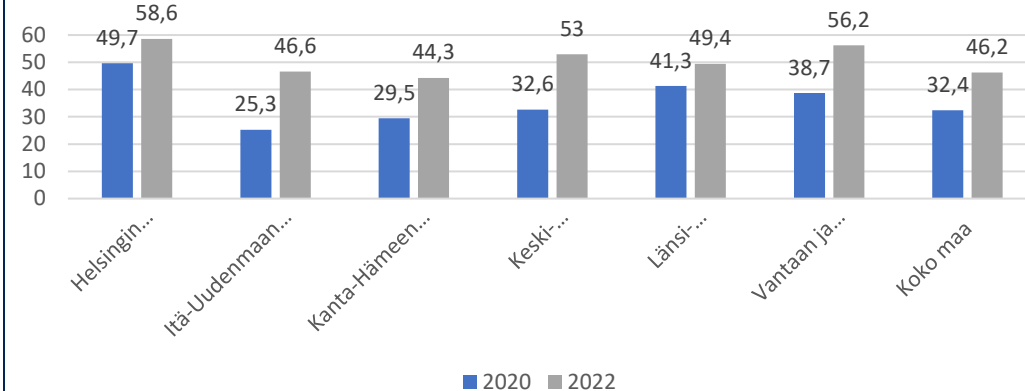
Liite 9. Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä lisääntyy

Terve Suomi 2022, THL

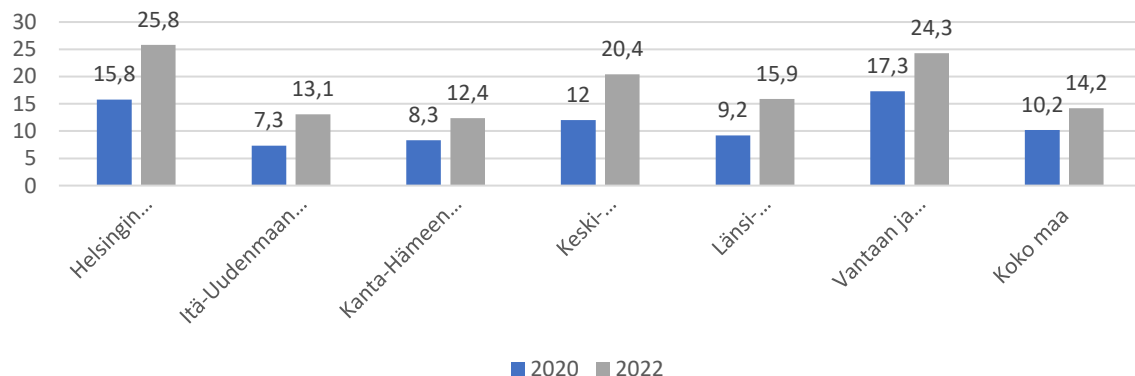
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä

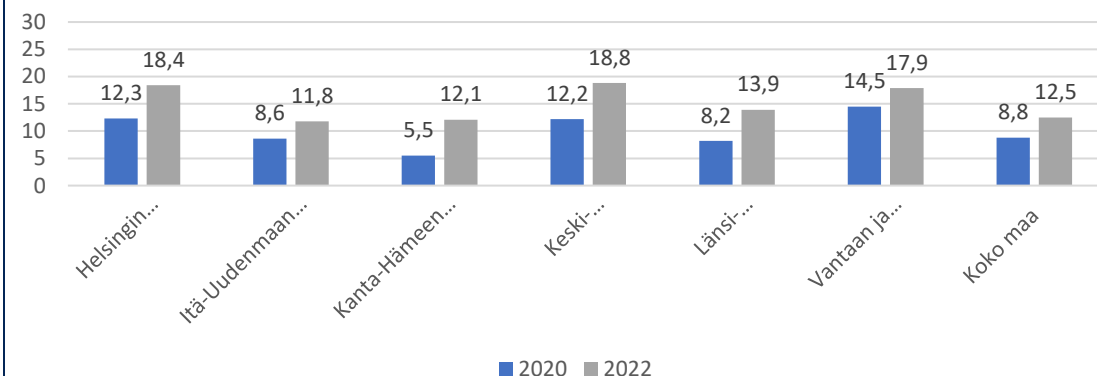
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 20 - 64-vuotiaat

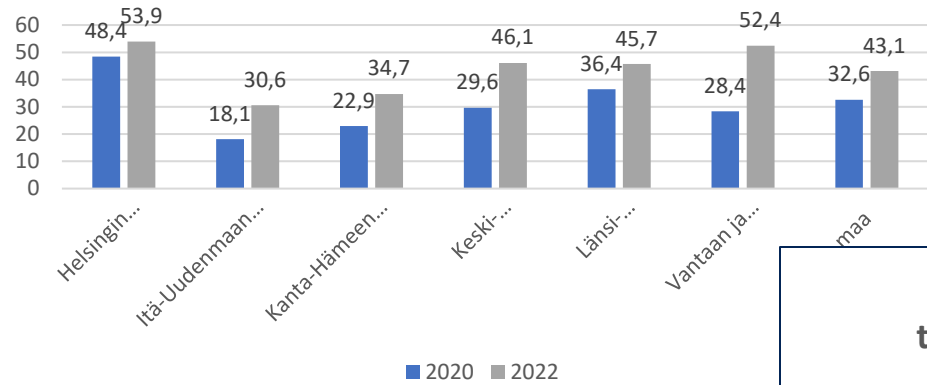
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 65 vuotta täyttäneet

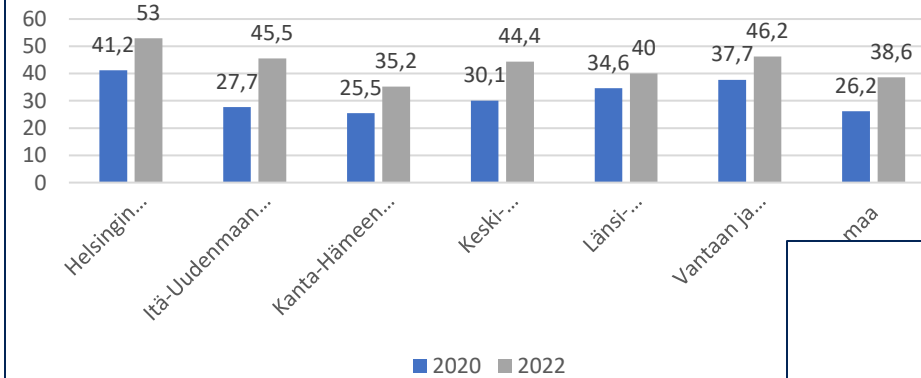
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 75 vuotta täyttäneet

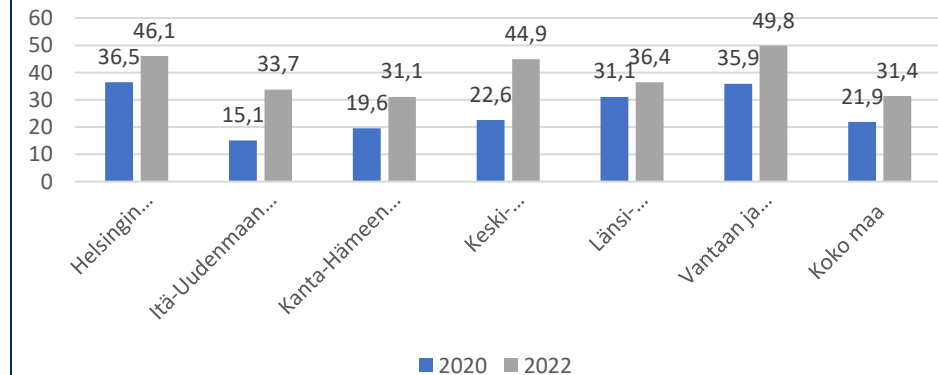
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, korkea koulutus

Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, keskitason koulutus

Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, matala koulutus

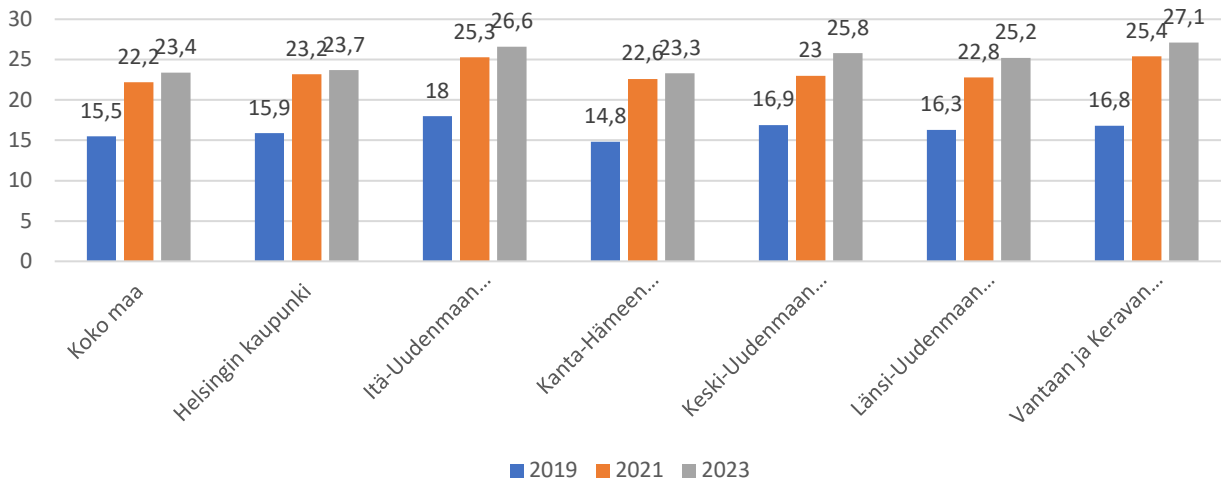

Liite 10. Mielenterveys- ongelmien määrä vähenee

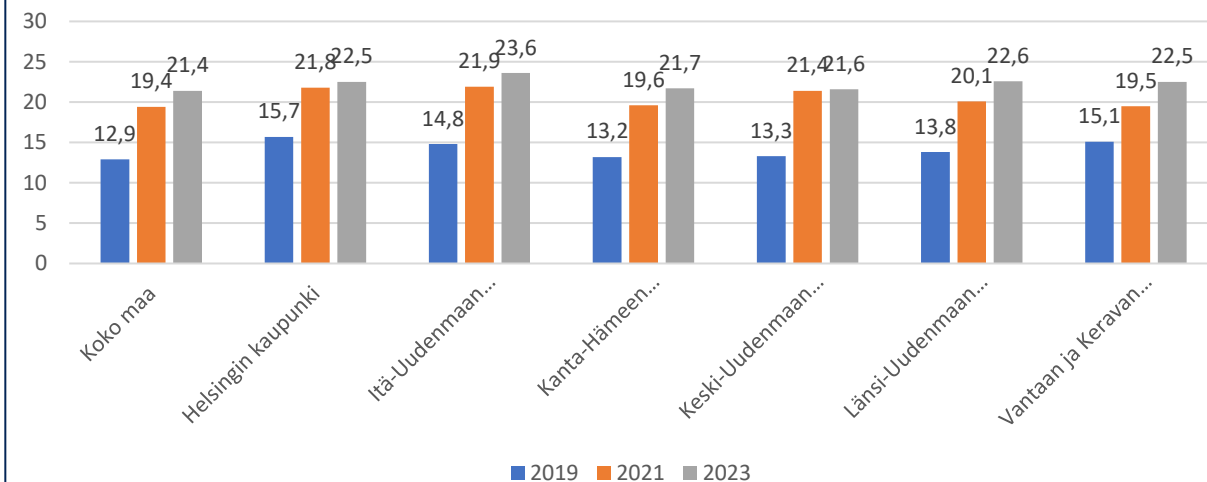
Kouluterveyskysely 2023, THL

Terve Suomi 2022, THL

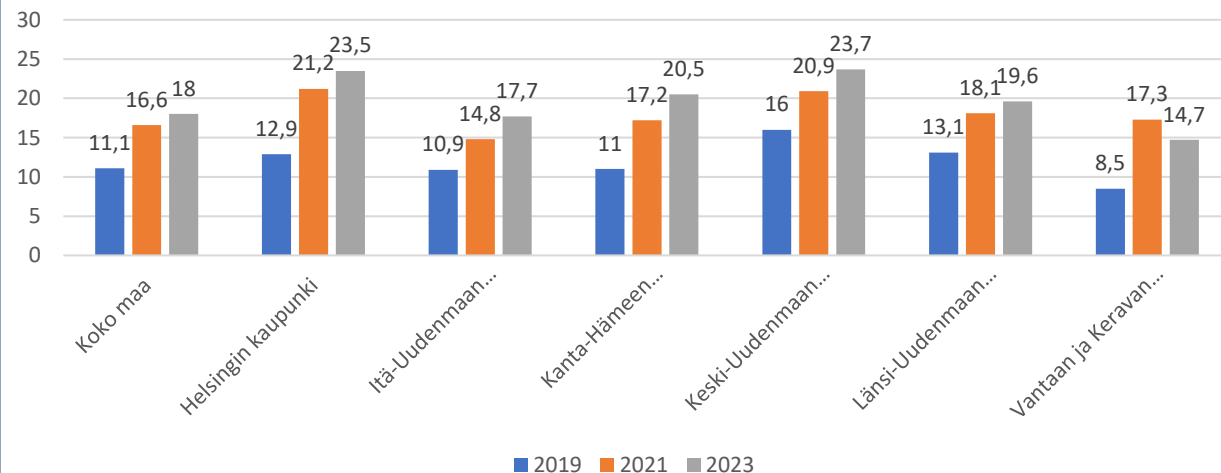
Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % **4. ja 5. luokan oppilaista**

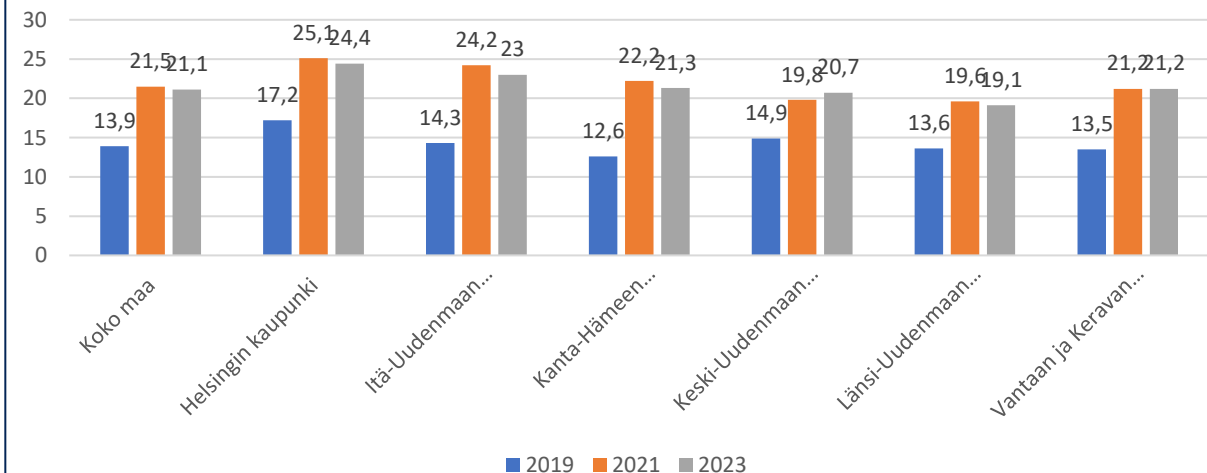
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **8. ja 9. luokan oppilaista**

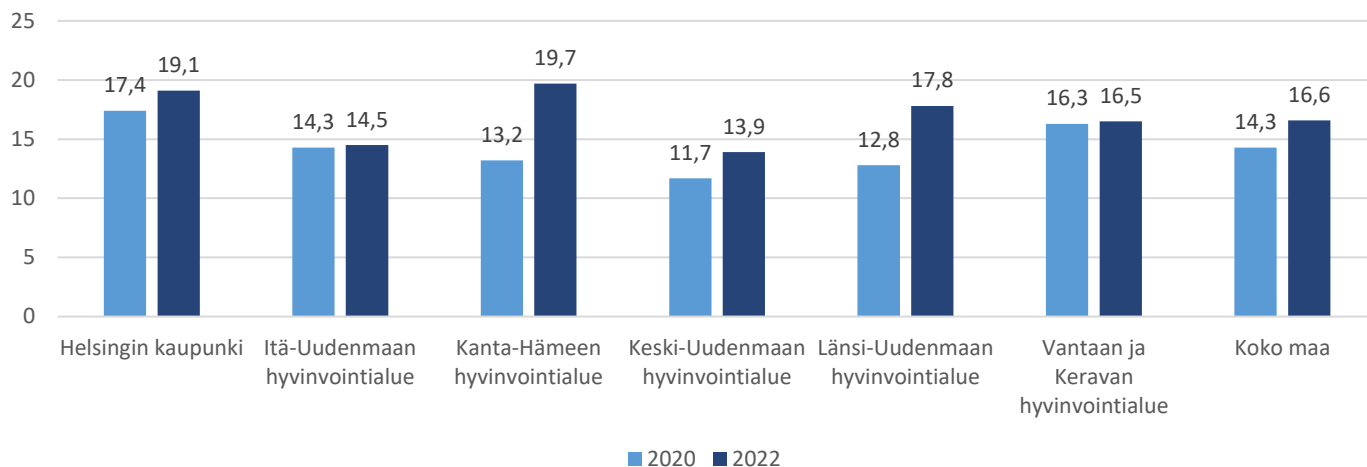
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista**

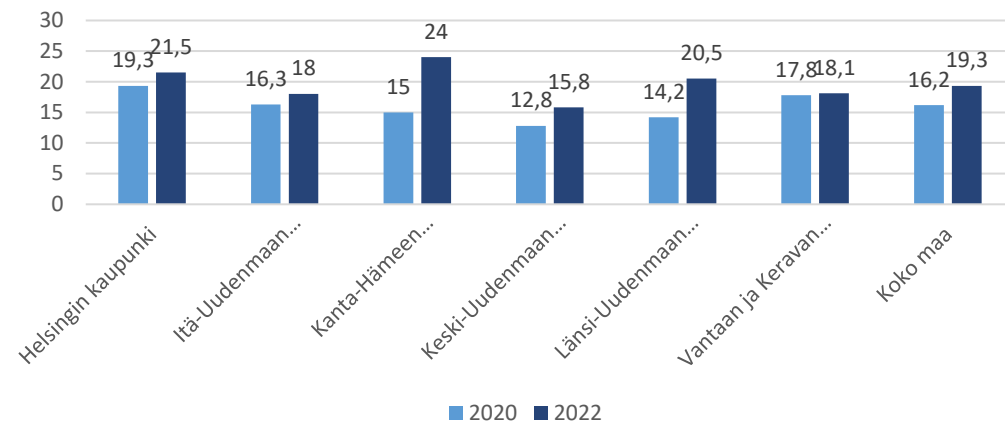
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista**

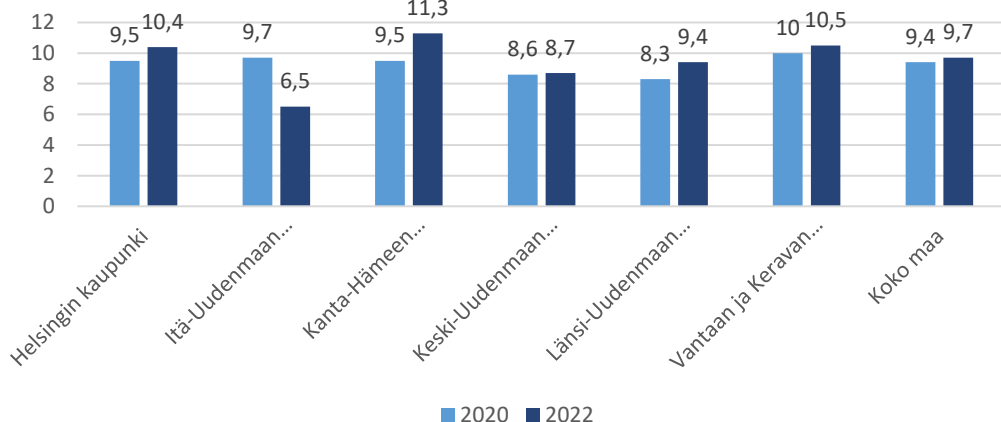
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)

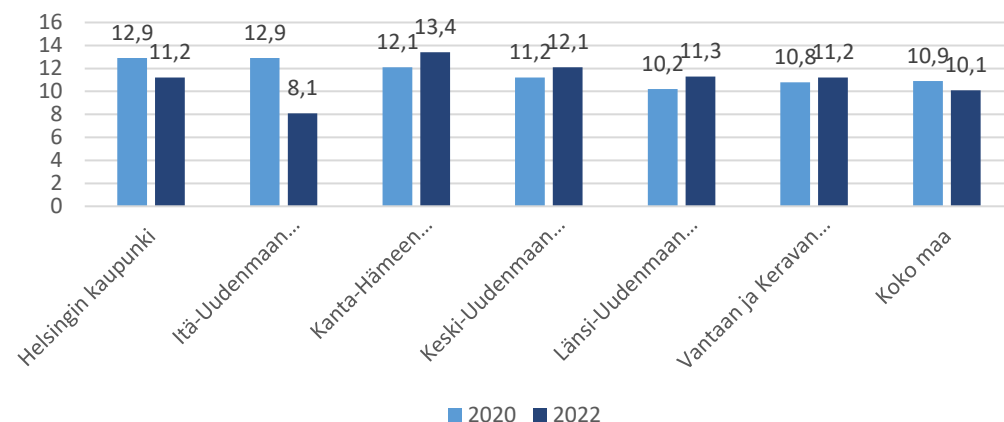
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

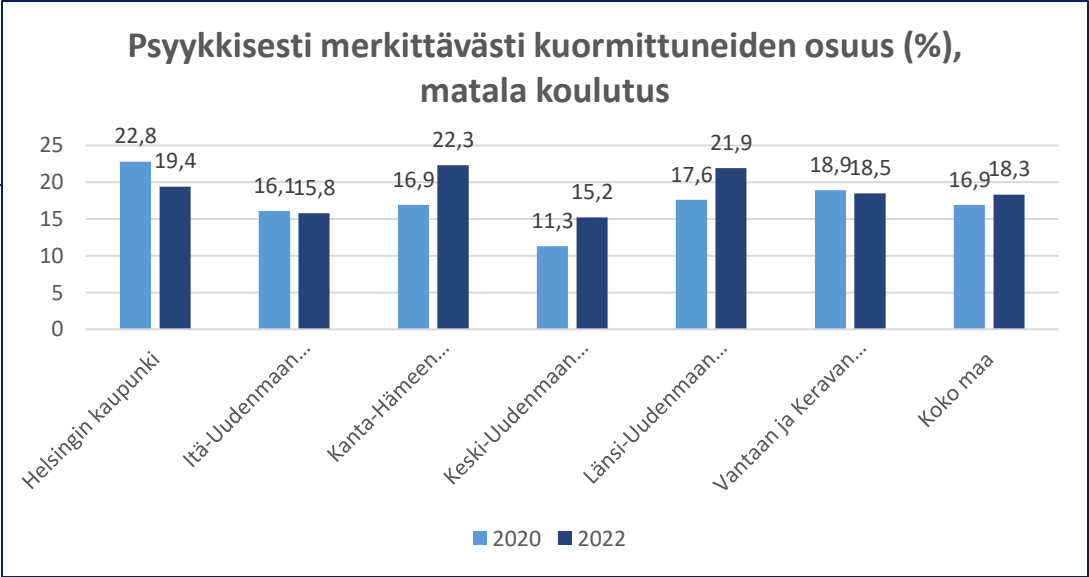
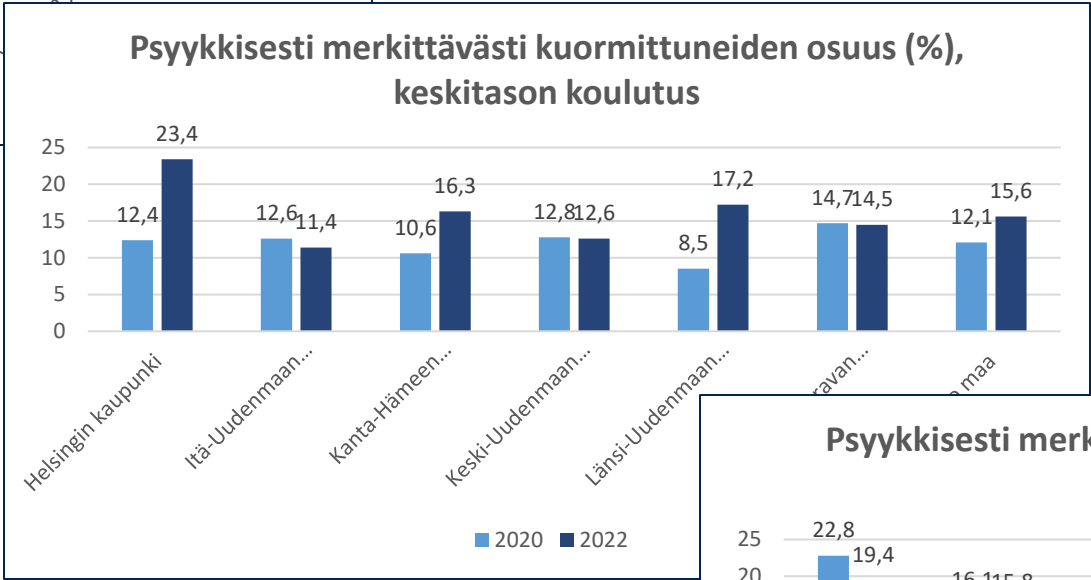
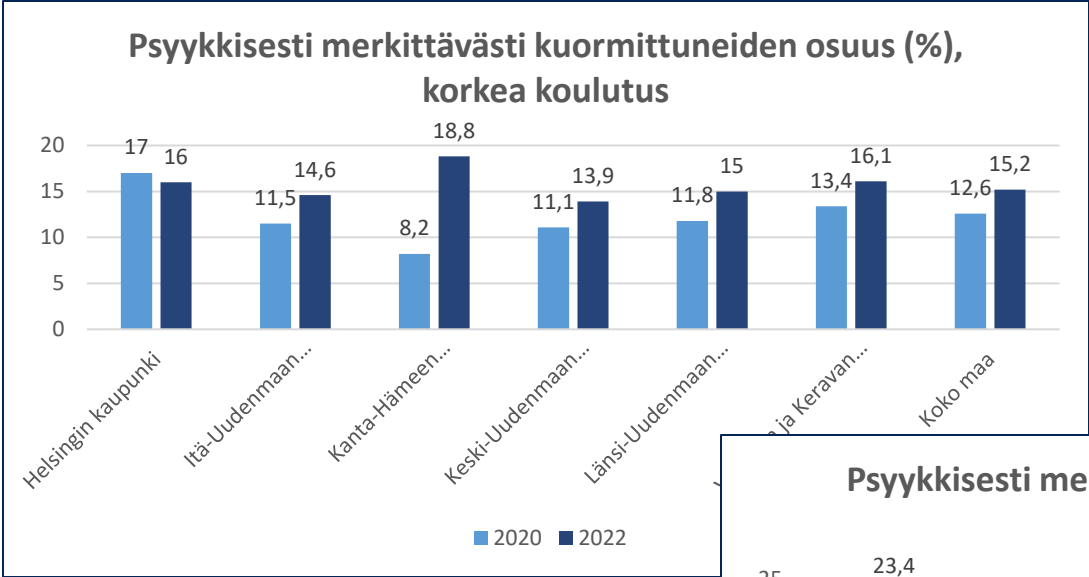

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

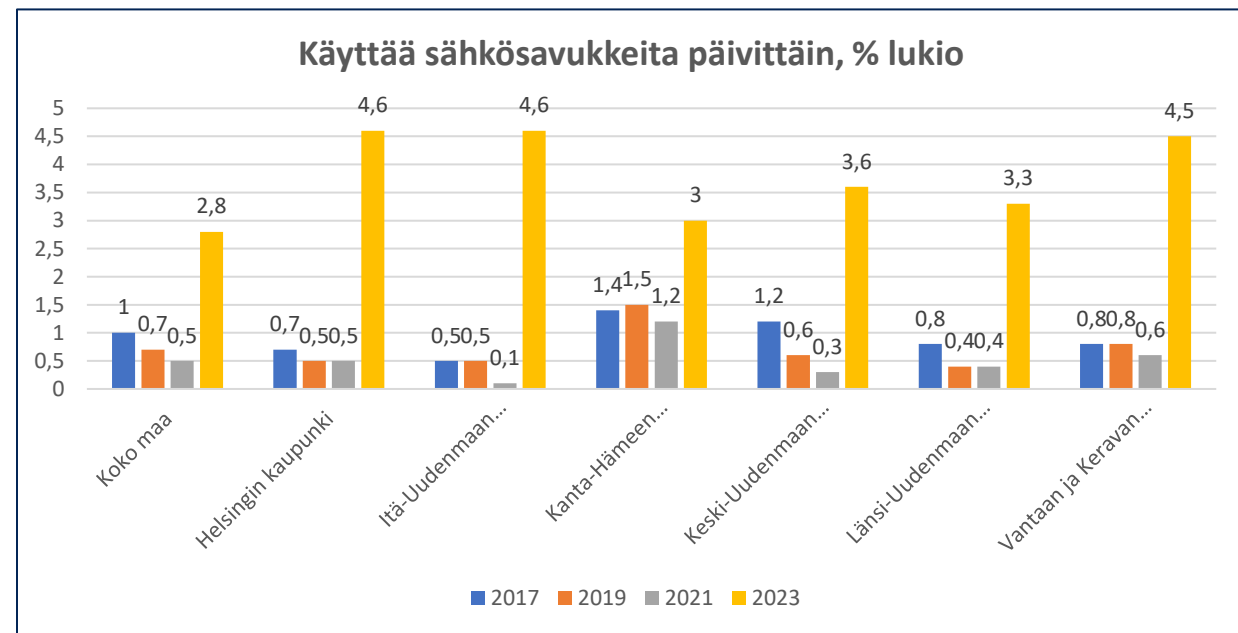
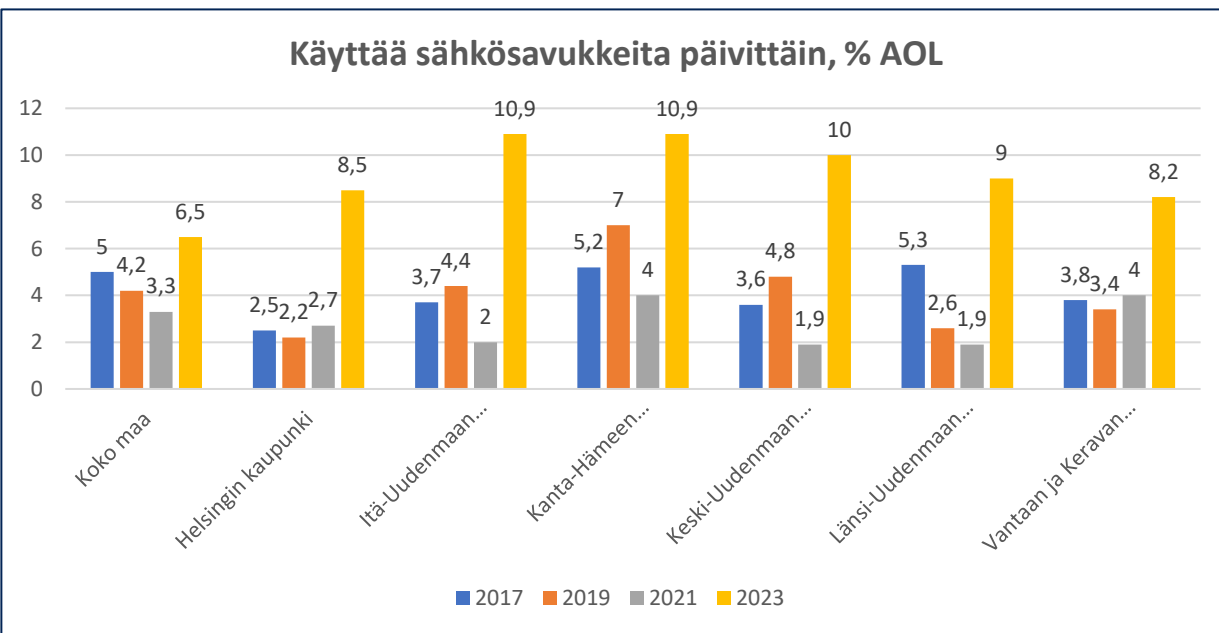
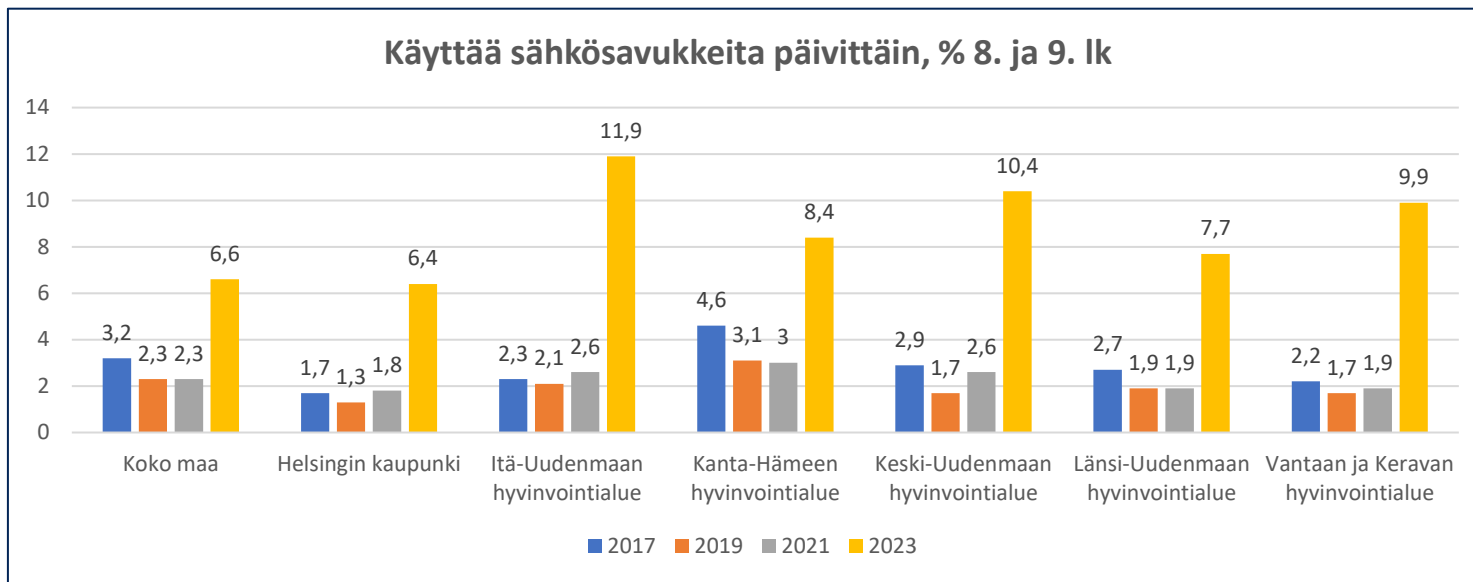

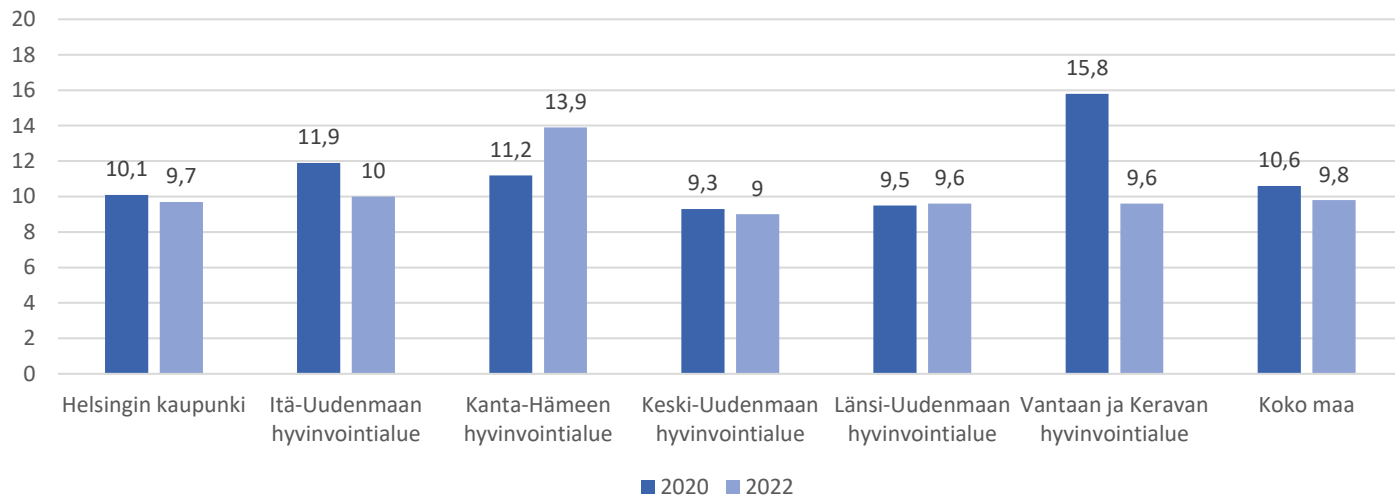
Liite 11. Päihteiden käyttö vähenee

Kouluterveyskysely 2023, THL

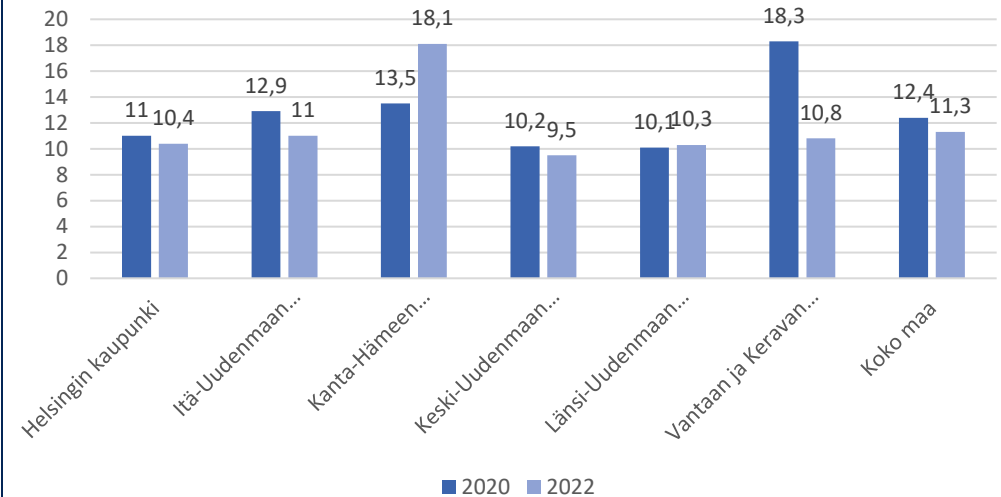
Terve Suomi 2022, THL

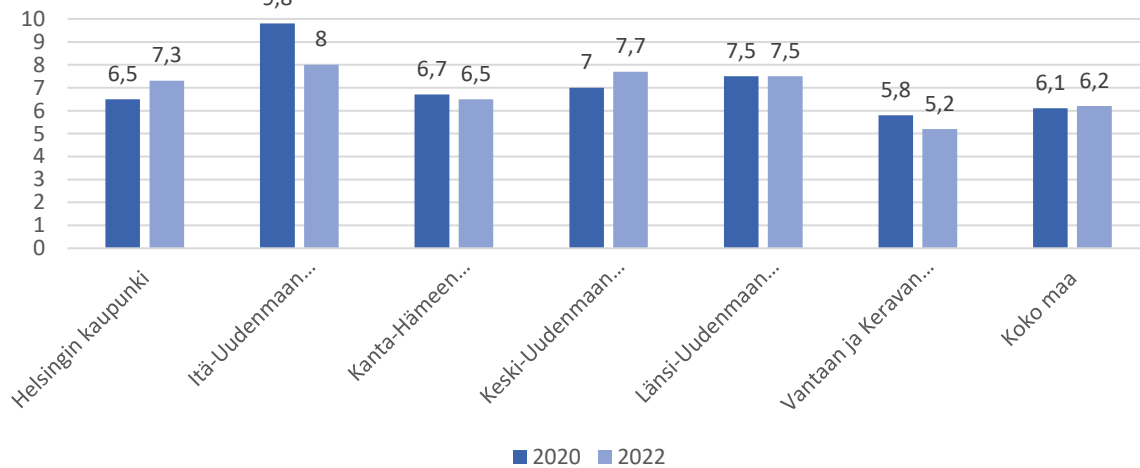
Päivittäin tupakoivien osuus (%)

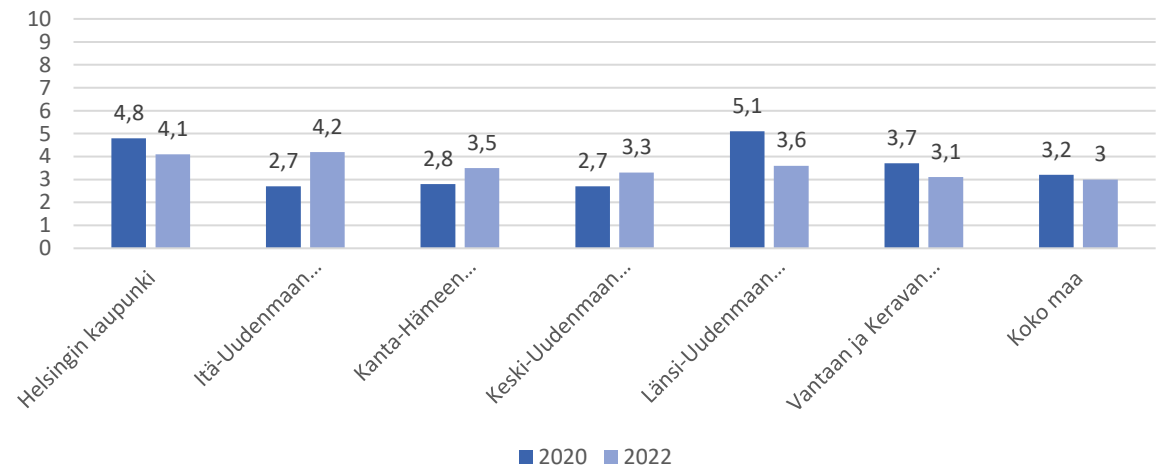
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

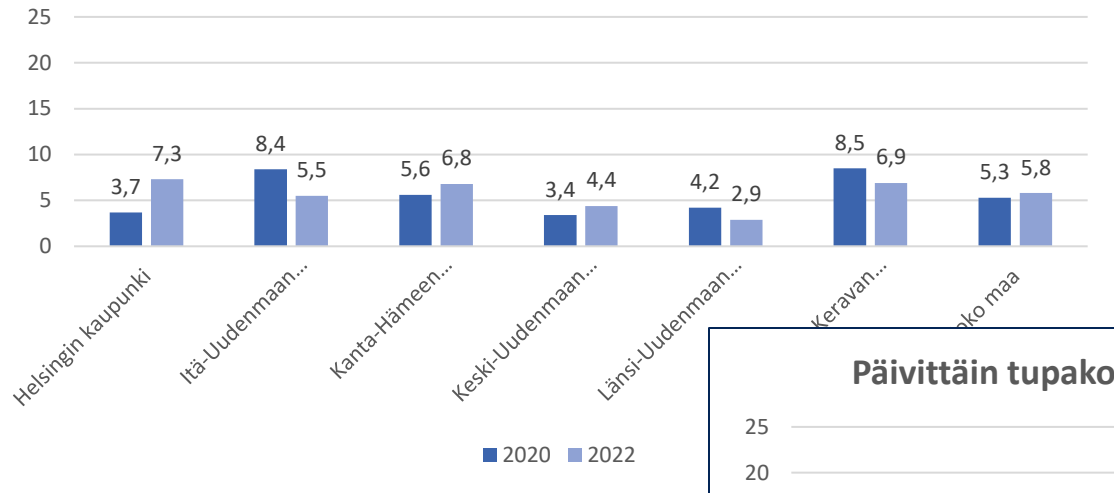
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

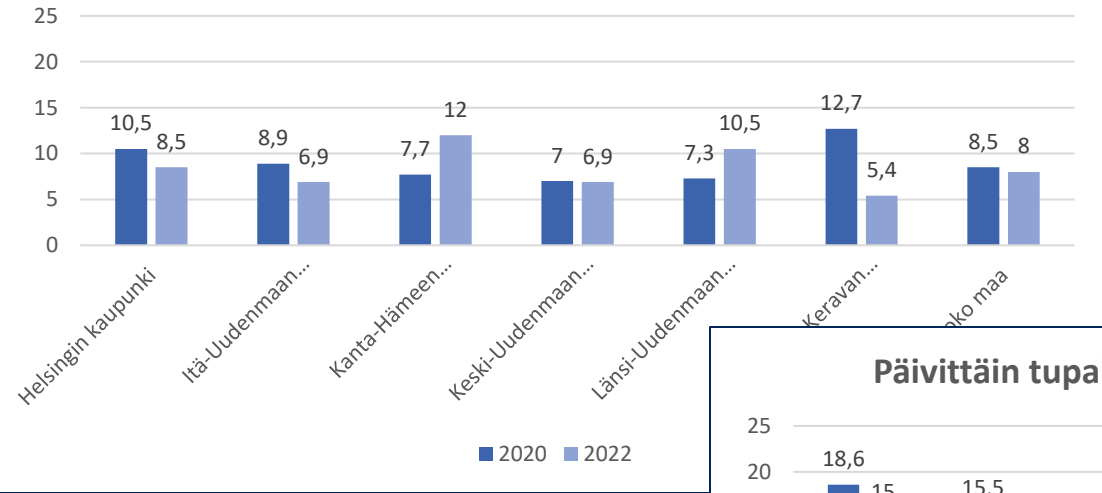
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

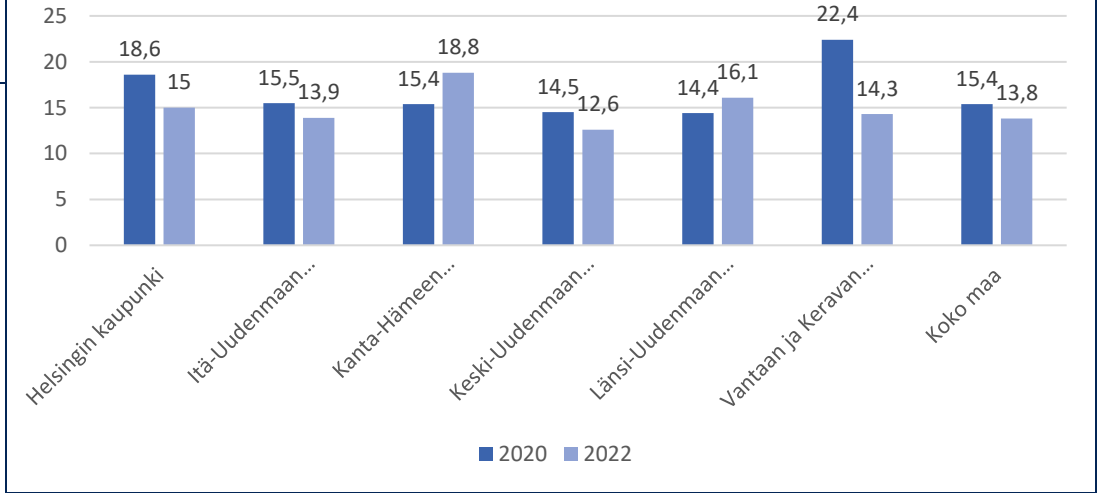
Päivittäin tupakoivien osuus (%), korkea koulutus

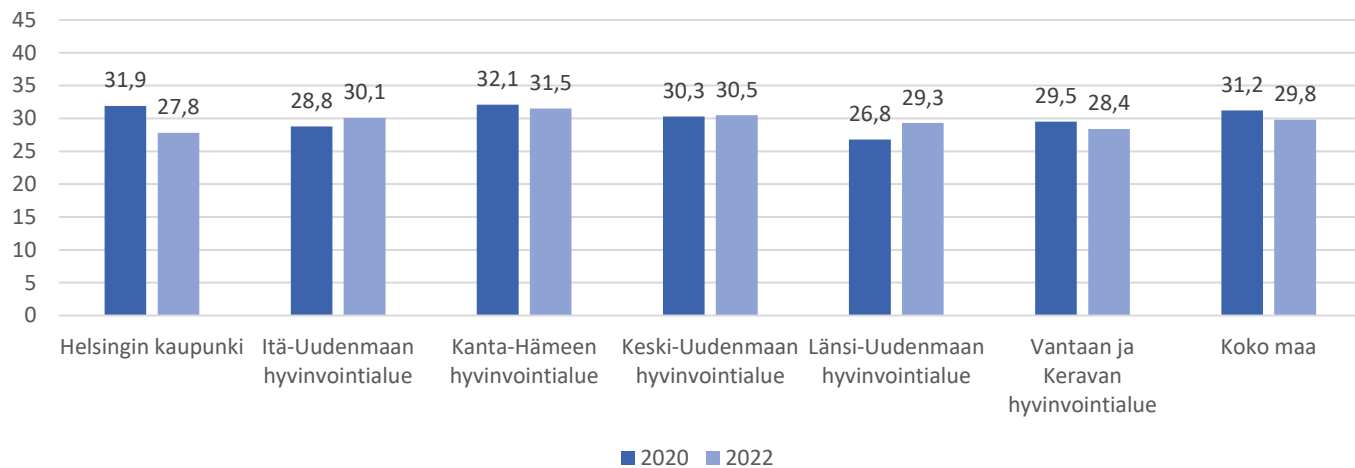
Päivittäin tupakoivien osuus (%), keskitason koulutus

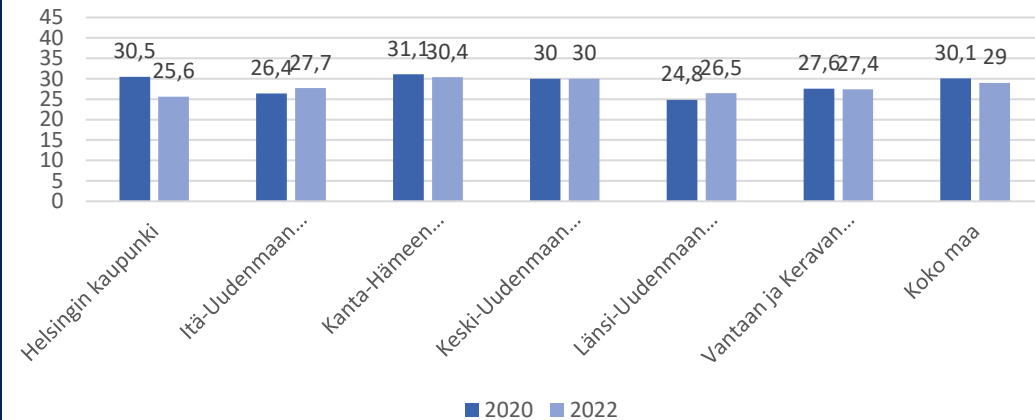
Päivittäin tupakoivien osuus (%), matala koulutus

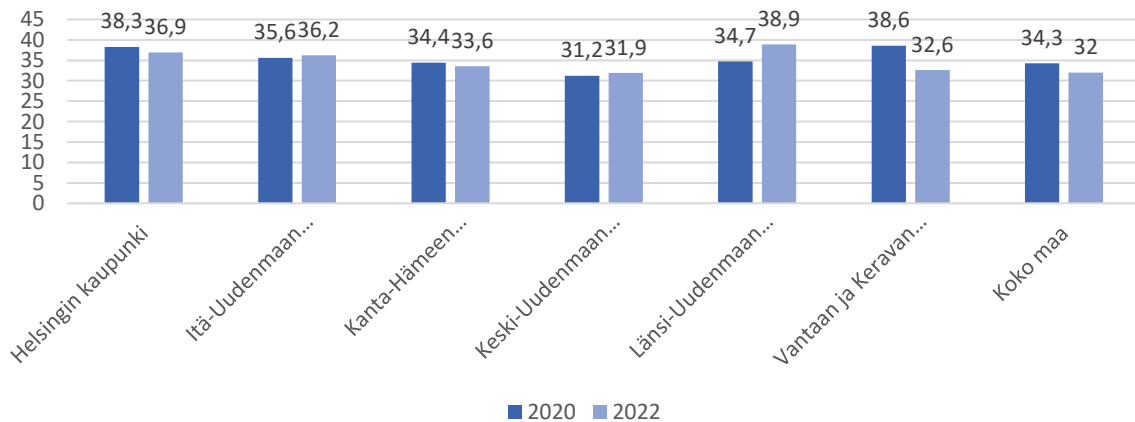
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%)

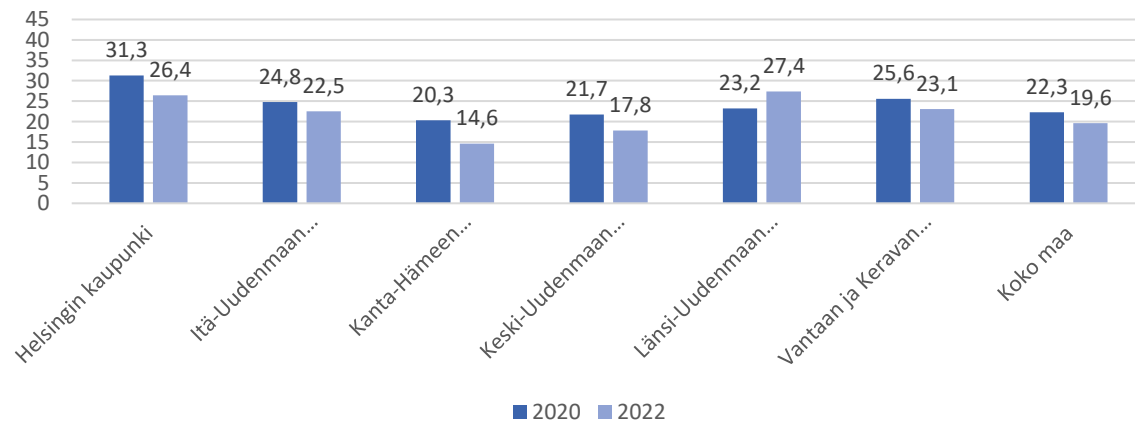
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20 - 64-vuotiaat

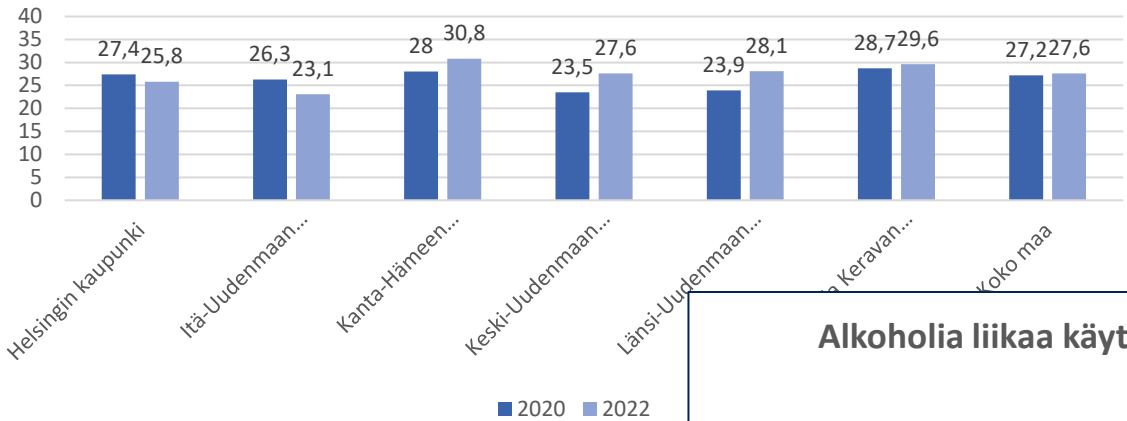
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet

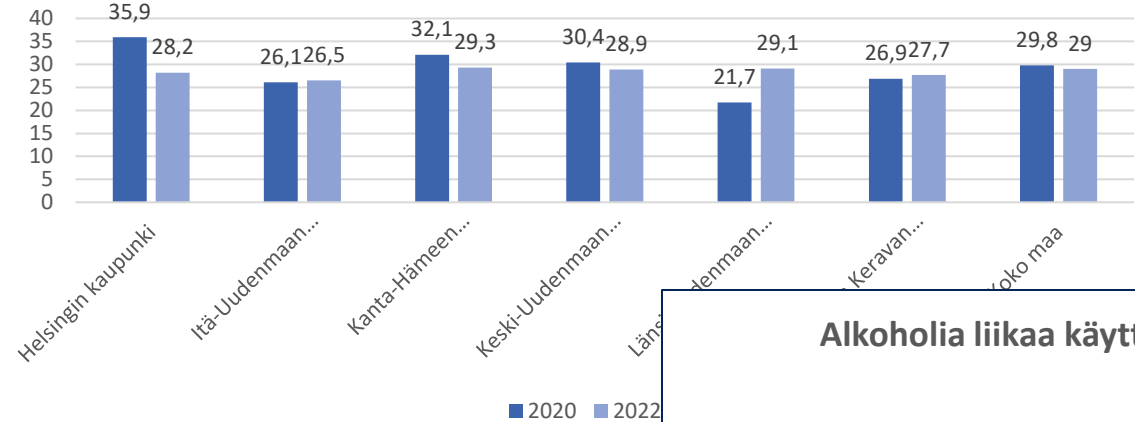
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 75 vuotta täyttäneet

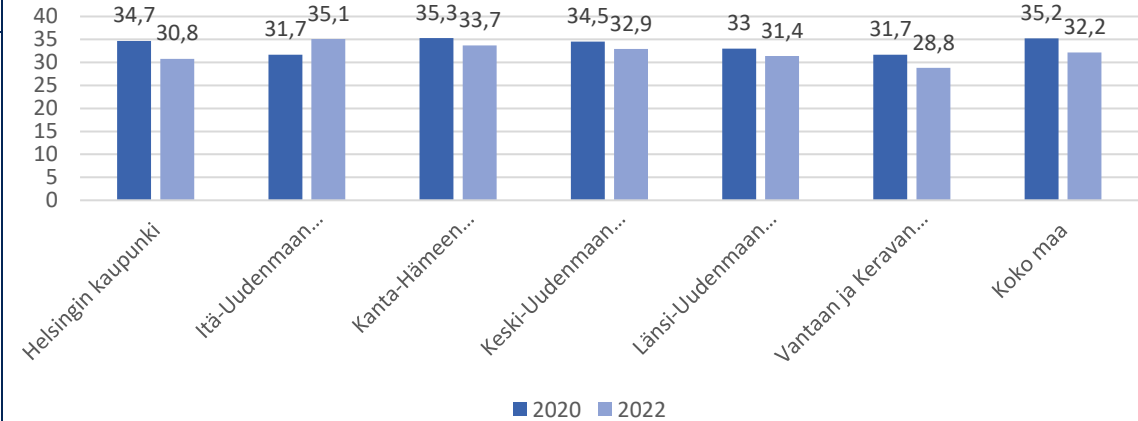
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), korkea koulutus

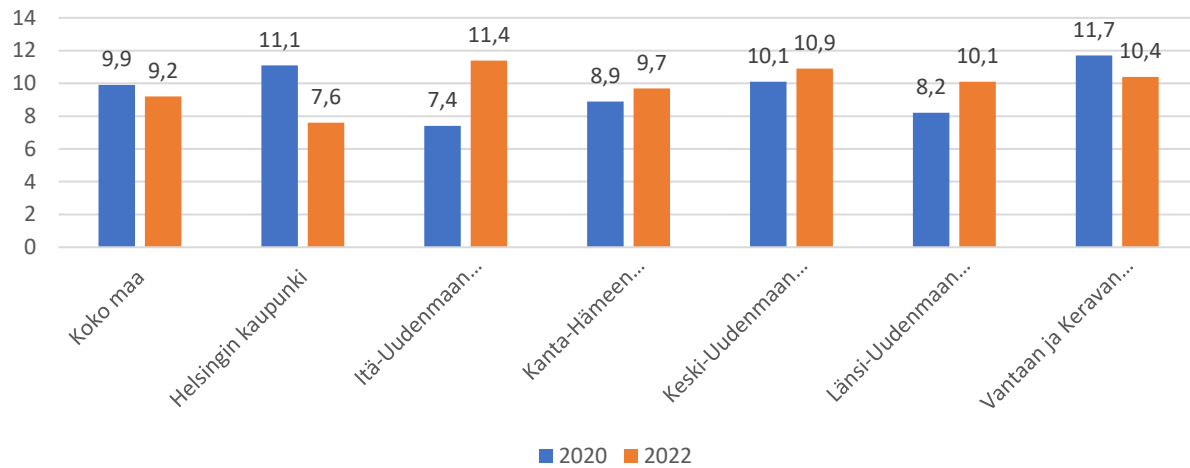
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), keskitason koulutus

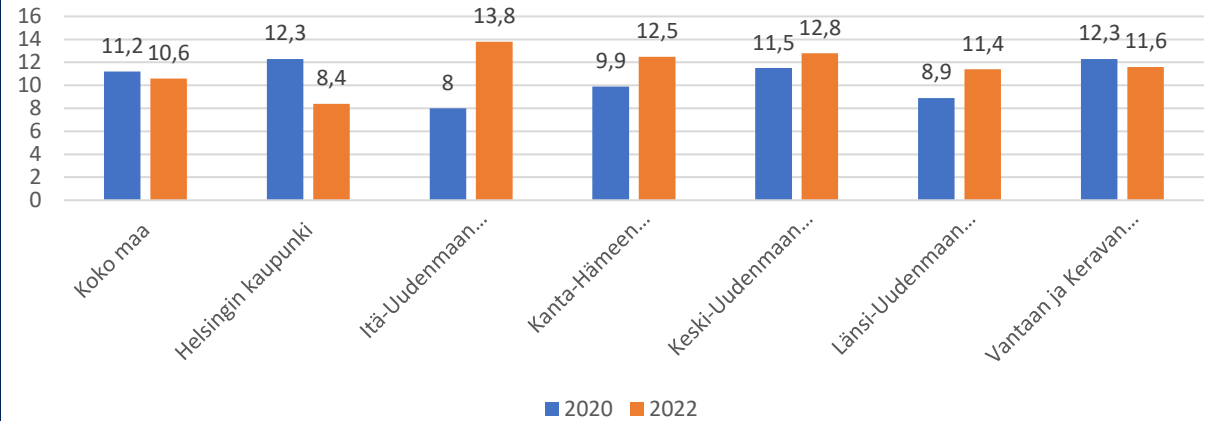
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), matala koulutus

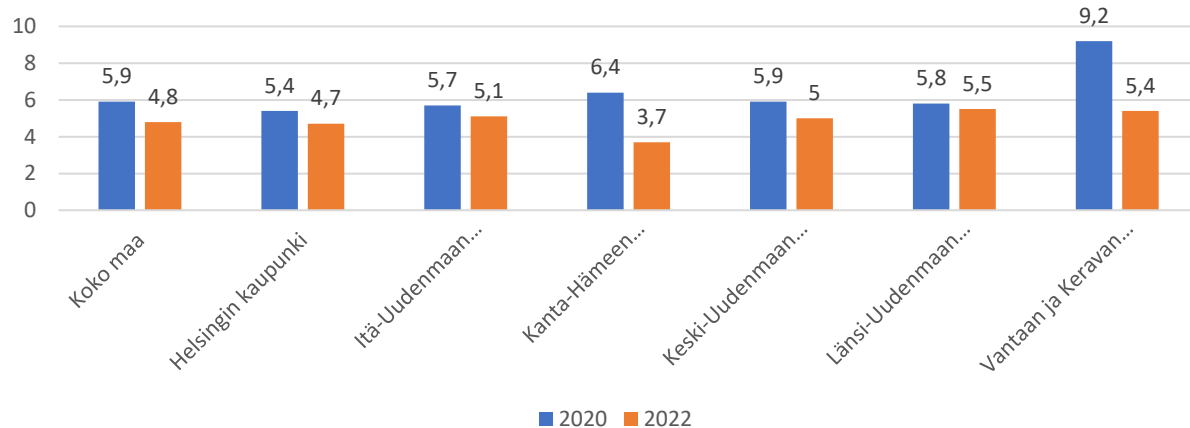
Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%)

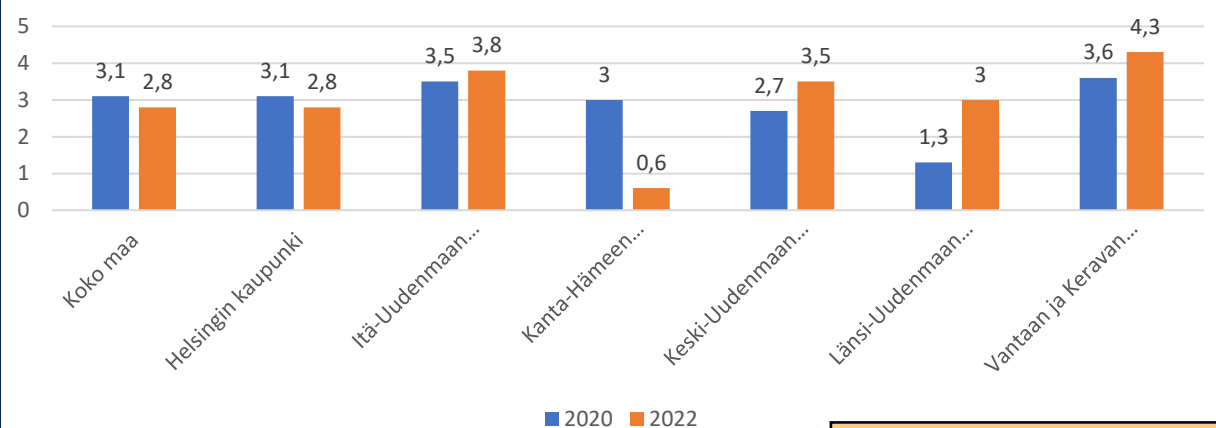
Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%), 20-64-vuotiaat

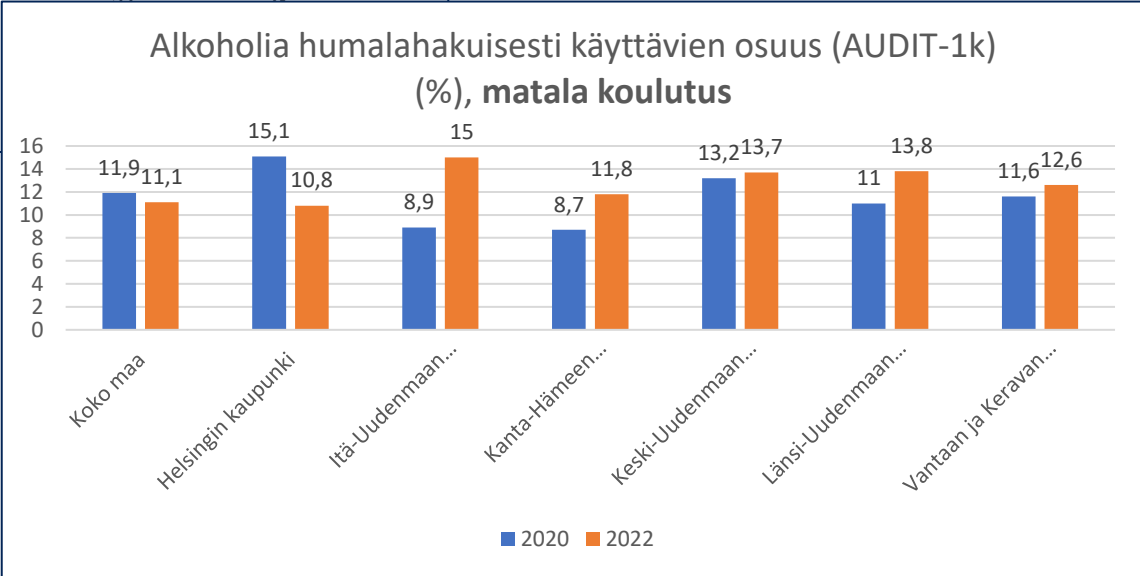
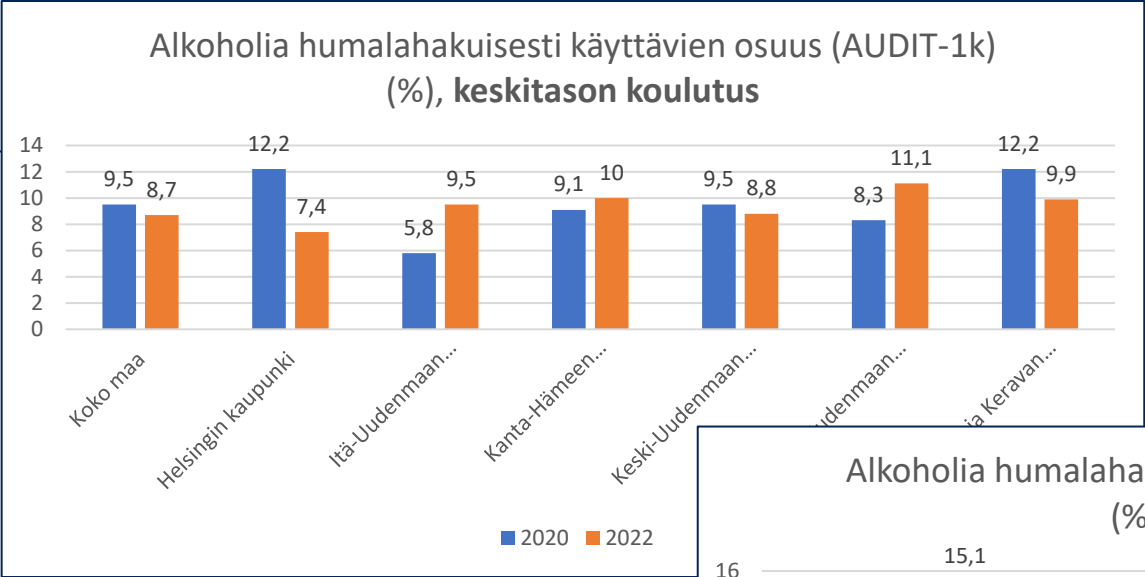
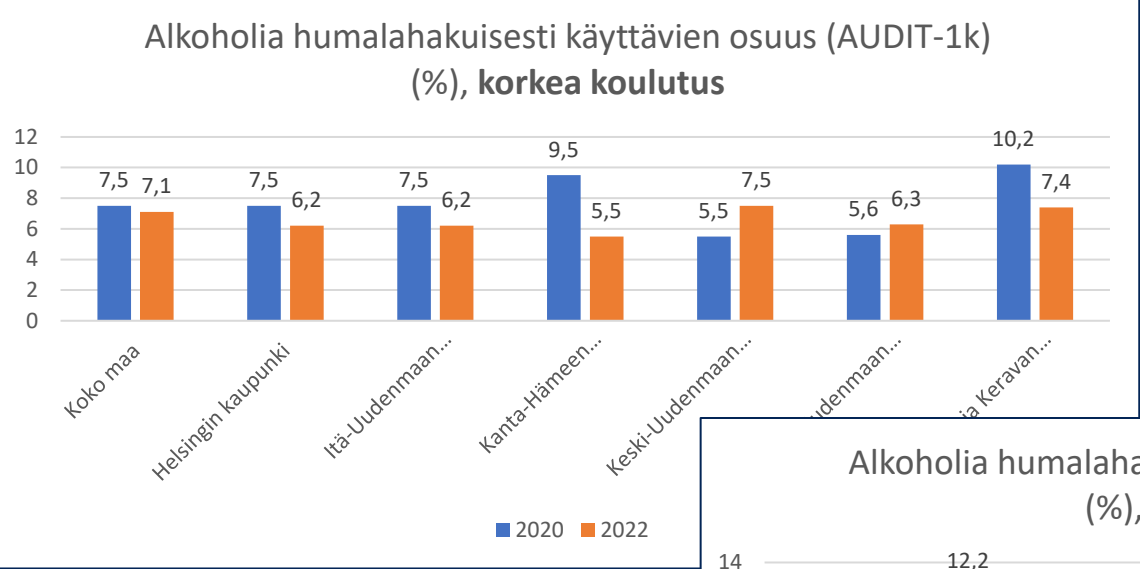
Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%), 65 vuotta täyttäneet

Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%), 75 vuotta täyttäneet

Tiedot päivittyvät 5/2025

Liite 12. Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma v. 2022-2025

Lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteuma v. 2024
Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, perhekeskuspalvelujen (sis. neuvolapalvelut) ja lastensuojelun toimivan yhteistyön kehittäminen	Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyömallien kehittäminen, KUMMI-toiminta	koordinoiva esimies	Kokoontumisten määrä (varhaiskasvatus ja kummiterveystenhoitajat). Yhteisöllisessä hyvinvointityössä käsiteltyjen teemojen/ilmiöiden lukumäärä.	- Vuonna 2024 ei ole ollut varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistä toimintaa. - Terveystenhoitajat ovat jalkautuneet kohtaamispaikkoihin säännöllisesti. - Neuvolapalveluiden jalkautuminen kohtaamispaikkoihin 38 käyntiä alueellisesti
	Varhaiskasvatuksessa käytettävien lapsen kasvua ja kehitystä tukevien menetelmien käytön edistäminen osana hyvinvointialueen perhekeskuksen kehittämistä.	perhekeskuspalvelujen päällikkö	Keusoten ja varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyössä on tehty kysely kunnille tiedossa on alueellisesti yhteiset ja kuntakohtaiset menetelmät lapsen varhaisen tuen tarjoamiseksi.	- Keusote teki v. 23 kyselyn, johon kunnista ei saatu kuin muutama vastaus perustuen mm. Kunnille käyttöön suositeltuihin mielen hyvinvoinnin edistämisen menetelmiin vakassa. - Tämä linjaus on tehtävä kunnissa, emme pysty Keusotena vaikuttamaan siihen, miten kunnat käyttävät koulutusrahansa.
	Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen yhdessä kuntien kanssa.	koordinoiva esimies	Yhtenevät näkemykset, tavoitteet ja toimintatavat yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen on muodostettu yhdessä kuntien ja Keusoten kanssa ja ne on kirjattu yhteiseksi työtä ohjaavaksi suunnitelmaksi.	Alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä on tehty syksyllä 2024 päätös, ettei yhteisöllisen opiskeluhuollon laatukäsikirjaa laadita, sillä laatukäsikirjatoimenpiteen taustalla ollut huoli yhteisöllisestä opiskeluhuoltotyöstä ei ole todentunut hyvinvointialuemuutoksen jälkeen.
	Keusoten mukanaolo SitKo –hankkeessa. Puuttumisen mallin laadinta koulua käymättömyyteen ja koulupudokkuuteen paikallisia toteutuksia hyödyntämällä	- lapsiperheiden asiakasohjauksen esimies - koordinoiva esimies	SitKo –hankkeen mittarit	Kunnat keräävät oppilaiden poissaolotietoja oman aikataulunsa mukaisesti.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteuma 2024
Varhaisen tuen ja mielenterveys-työn hoitopalveluketjujen rakentaminen	Rakennetaan seuraavat hoitopalveluketjut a) Vanhemman psyykkinen hyvinvointi ja vuorovaikutuksen tuki b) Keskenmeno c) Varhainen vanhemman päihderiippuvuuden tunnistaminen ja puuttuminen d) Psykologiset tutkimukset e) Nepsy-lasten hoitopalveluketju, osana Uudenmaan rakennehanketta	a) – b) koordinoiva esimies c) johtava asiantuntija d) Koordinoivat esimiehet e) –	• Hoitopalveluketjut valmiit / kuvattu ja käytössä. Seurataan hoitopalveluketjujen toimivuutta ja vaikuttavuutta.	1 a) Ei toteutunut. Lasten ja nuorten terapiatakuulainsäädännön toimeenpano laitettu etusijalle. 1 b) Valmis 1 c) Valmis. Kehitetty nuorten aikuisten Kipinän päihdeavokuntoutuksen prosessi ja kuvattu nuorten aikuisten Mipä-prosessi (työkalu nuorten aikuisten ja työikäisten sujuvaan ohjaamiseen mt-päihde- ja sosiaalipalveluissa sekä vahvistettu kohtaamista ja puheeksiottoa. Hoitoonohjauksen pilotoinnissa meneillään myös opiskeluhuollon Mipä-polku 1 d) Valmis 1 e) Ei toteutunut UM yhteistyönä
	Digitaalisten ratkaisujen lisääminen osana palveluita: eroneuvonta-chat, Zoturi, sähköinen yhteydenotto ja tekstiviestiasiakaspalautekysely nuorisoasemalla	• Perheoikeudellisen yksikön esimies (eroneuvonta-chat), • nuorisoasemapalvelujen esimies (Zoturi, sähköinen yhteydenotto ja tekstiviesti asiakaspalaute)	• Yhteydenotot, palautteet, vaikuttavuus	• Zoturi-chat käyttöönotto päätetty vuonna 2023 kuntien sivistystoimen yhteispäätöksellä • Sähköinen yhteydenotto ja tekstiviestipalautekysely nuorisoasemalla käyttöönotettu vuonna 2024 • Eroneuvonta-chat ei ole ollut kokeilun jälkeen enää käytössä sen käytön vähäisyyden vuoksi
	ACE (Adverce childhood experience) – pilotti käynnistynyt (Mlä): Lapsuudenaikaisten haitallisten kokemusten seulominen ensisynnyttäjiltä sekä kohdennettu tuki ja itsehoito-ohjelma. Myös uusperheet, jos jommankumman vanhemman 1. lapsi.	• koordinoiva esimies	• ACE –pilotti mittarit • Tehtyjen ACE-interventioiden määrä • ACE-toiminnan laajentaminen, kuntien määrä	• ACE- toiminta on osa palvelua. Ei ole enää kyse pilotista. • ACE-toiminta toteutuu kaikissa kunnissa • Tehtyjen interventioiden määrä, ensisynnyttäjille 153 kpl ja ensisynnyttäjien puolisoille 109 kpl
	Nuorten päihdehoitopolun luominen (Tulevaisuuden lastensuojeluhanke)	• nuorisoasemapalvelujen esimies • lastensuojelun päällikkö	• Nuorten päihdehoitopolku kuvattu ja käytössä	• Ei ole käytössä
	Avoimen matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen perhekeskuksen lähipalveluna. Perhekeskuksen jalkautuvat palvelut ja perhekeskuksen toimipisteet & keskitetty kohtaamispaikkatoiminta (kunnat)	• projektikoordinaattori	• Keusoten tarjoaman lakisääteisen ohjaus- ja neuvontakertojen määrä ja kävijämäärä. • Sotepalvelujen lakisääteistä ohjausta ja neuvontaa osastoiden avustuksella	Kävijämäärät kuntien yhteistyökohtaamispaikoissa v.2024: • N=/lapset 15 766 • N= /aikuiset 11 175 Keusoten työntekijöiden käynnit yhteistyökohtaamispaikkoihin: • Varhaisen tuen perhetyö/SHL perhetyö, , N= vierailua 81 • Terveystietokeskukset, N= vierailua 38 • Kuntatietokeskukset, N= vierailua 22

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteuma v. 2024
Vaikuttavien menetelmien käyttäminen lasten, nuorten ja lapsiperheiden tukemisessa	Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminnan systemaattinen käyttö perhekeskuspalveluissa ja kunnissa	asiantuntija (interventio-koordinaattori)	Kaksi ryhmää toteutetaan alueella vuosittain. Toteutuneet ryhmät ja osallistuneiden määrä.	Toteutettu kolme ryhmää vuoden 2024 aikana, - Mäntsälässä, keväällä 2024, 9 perhettä/ 14 henkilöä - Hyvinkää, keväällä 2024, 7 perhettä, 10 vanhempaa - Järvenpäässä keväällä 2024, 7 perhettä / 9 henkilöä - Nurmijärvellä syksyllä 2024 , 5 perhettä/ 9 henkilöä
	Nuorten vaikuttavien psykososiaalisten menetelmien implementointi (IPC, CoolKids)	asiantuntija (interventio-koordinaattori)	Alueelle koulutettujen määrä, menetelmäohjaajien määrä ja interventioon osallistuneiden määrä (=menetelmien saatavuus alueellisesti).	- Koulutettujen määrä vuoden 2024 loppuun mennessä: IPC 48, CoolKids 38 - Menetelmäohjaajien määrä IPC 0 kpl tai CoolKids 0 kpl - Interventioon osallistuneiden määrä IPC X, CoolKids 22 (hoitoja) ja 1 menetelmäohjaaja - kth/oth ei ole otettu käyttöön Avin langettaman uhkasakon vuoksi, vaan työpanos on keskitetty asetuksen mukaisiin tarkastuksiin - Opiskeluhuollon psykologipalveluissa vuonna 2024 390 ALI-käyntiä 117 asiakasta 33 IPC-käyntiä, 12 asiakasta 25 yksilö-CK-käyntiä, 5 asiakasta 19 perhe- tai ryhmä -CK-käyntiä
	Neuropsykiatrisen valmennuksen toimintamallin toteuttaminen alueellisesti yhtenäisesti.	perhetyön esimies	Perhekeskuspalveluissa on käytössä alueellisesti yhtenäinen toimintamalli neuropsykiatrisen valmennuksen käyttämiseen. Valmennuksen piirissä olleiden asiakkaiden määrä kunnittain.	- Perhekeskuspalveluissa on käytössä alueellisesti yhtenäinen toimintamalli neuropsykiatrisen valmennuksen käyttämiseen. Valmennuksen piirissä olleiden asiakkaiden määrä kunnittain. - Hyvinkää 13 - Nurmijärvi 7 - Järvenpää 2 - Mäntsälä 10

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteuma v. 2024
Lasten ja nuorten liikkuminen lisääntyy vähän liikkuvien ja liikkumattomien parissa	Neuvokas perhe -mallin mukaisen toiminnan toteuttaminen	• koordinoiva esimies	• Neuvontamateriaali on käytössä alueellisesti yhteneväisesti osana terveystarkastusohjelmaa (kyllä/ei)	• Malli on hyvinvointialueella käytössä siten, että materiaalia käytetään tarpeen ja asiakkaan mukaisesti. • Osittain päällekkäin Ohjatun omahoito -mallin kanssa.
	Keusote mukana alueellisen liikkumis- ja elintapaneuvonnan kehittämisessä	• erityisasiantuntija HYTEAS	• Liikkumis- ja elintapaneuvonnan prosessi kuvattu ja eri toimijoiden käytössä • Tehdyt läheteet	Perhekeskuksen kohtaamispaikoissa on otettu käyttöön elintapaohjauksen myötä muutamia urheilukelloja. Urheilukelloja on annettu kuukauden laina-ajalla perheiden käyttöön. Käyttäjäkokemukset perheet ovat antaneet QR koodin kautta.

Liite 13. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma v. 2023-2025

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Meille jokainen on tärkeä: parannamme asukkaidemme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä						
Tukee vanhemmuudessa	Seulotaan ja määriteltyjen kriteerien pohjalta löydetään ACE-riskiryhmiin kuuluvat vanhemmat ja heille tarjotaan kohdennetut ja yhteensovitetut palvelut	ACE-lapsuusiän haitallisten kokemusten seulontatyömallin vakioiminen ja haitallisten kokemusten käsittely	Toimintamallissa mukana olevat koko Keusote 100 % Tavoite tarjota 100 % kaikille ensisynnyttäjille ja/tai uusperheille, jotka odottavat ensimmäistä yhteistä lasta	Väkivallaton lapsuus – toimenpidesuunnitelma 2020–2025 Perhekeskuksen riskiryhmien etsiminen ja löytäminen	Koordinoiva esimies	Toimintamalli on käytössä 100 % Keusotessa. Tarjotaan 100 % kaikille ensisynnyttäjille ja/tai uusperheille, jotka odottavat ensimmäistä yhteistä lasta
Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Uudistumme vaikuttavasti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi						
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Neurolaterveydenhuoltoa kehitetään tukemaan perheitä ja vanhemmuutta huomioiden vahvemmin lapsen etu ja perheiden yksilölliset tarpeet	Neuvolan asiakkaiden ryhmittely terveydenhoitajien työn kohdentamiseksi terveystarkastuksissa ja erityistä tukea tarvitsevien tarvittavien lisäkäyntien osalta	Asiakkaiden ryhmittely käytössä työn suunnittelussa 100 % Enemmän apua tarvitsevat saavat enemmän terveydenhoitajan aikaa. Kaikista käynneistä > 25–30 % kohdistuu erityistä tukea tarvitseville	Keusoten asiakkuuksien johtamisen malli Perhekeskuksen riskiryhmien etsiminen ja löytäminen	Koordinoiva esimies	Asiakkaiden ryhmittelyä toteutetaan työn suunnittelussa 100 %. Olemassa oleva segmentointimalli käydään läpi työntekijöiden kanssa vuonna 2025. Neurolassa on järjestetty lisäkäyntejä enemmän apua tarvitseville PBI:n mukaan noin 11,9 %.
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta	Huomioidaan palvelussa erityisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat					

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Olemme arvostettu kumppani						
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen ammattilaisten kesken ja ilmiöiden varhainen tunnistaminen, varhainen tuki sekä neuvonta ja ohjaus	Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyömallien kehittäminen, KUMMI-toiminta Kummien jalkautuminen perhekeskuksen kohtaamispaikkoihin	Yhteisöllisessä hyvinvointityössä käsiteltyjen teemojen/ilmiöiden lukumäärä ja niihin kohdistettujen toimenpiteiden määrä vähintään 2 Kummit jalkautuneet koko Keusoten alueelle kunkin kunnan nimeämään yhteistyökohtaamispaikkaan jalkautumisten vähintään 2 kertaa/lukukaudessa	Lapsistrategia Kansallinen perhekeskustoimintamalli (kohtaamispaikka-toiminta)	Koordinoiva esimies	Yhteisöllisessä hyvinvointityössä käsiteltyjen teemojen lukumäärä on ollut vähintään 2. Aiheena muun muassa kiinteiden ruokien aloitus, imetysohjaus. Aiheet nousseet pääsääntöisesti perheiltä. Kummit ovat jalkautuneet koko Keusoten alueelle. Järvenpää: 16 (sis. Perhevalmennuksen univalmennuskerrat) Hyvinkää: 10 Mäntsälä:15 (sis. imetysohjausryhmät sisältyvät tähän) Nurmijärvi:12 Pornainen: 8 Tuusula: 5 (toiminta alkanut vasta 5/2024)

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Meille jokainen on tärkeä						
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta	Edistetään palvelutarpeisiin vastaamista kokonaisvaltaisesti huomioimalla sosiaali- ja terveyspalvelujen nivoutuminen muihin palveluihin	Vakiinnutetaan monialaisen perhekeskustiimin toimintaa osana asiakkaan sujuvaa palvelupolkua Kehitetään lastensuojelun palveluiden konsultaatioita perhekeskustiimiin	A. Kokousten lukumäärä 11 krt / vuosi B. Käsiteltyjen asiakkaiden lukumäärä/ vuosi vähintään 80 % (vuosi 22/79,2 %) C. Verkostotapaamisten lukumäärä, joissa huoltajat mukana >10 D. Muihin palveluihin ohjattujen asiakkaiden lukumäärä > 170 E. Lastensuojelun konsultaatioiden lukumäärä 1–10/ vuosi	Hallitusohjelma Lapsistrategia Kansallinen perhekeskus-toimintamalli	Lähiesihenkilö	Kohta A: toteutuu, vähintään 11 krt/vuosi Kohta B: toteutuu, vähintään 80 % Kohta C: ei toteudu, lukumäärä > 10 Kohta D: toteutuu, lukumäärä on >170 Kohta E: toteutuu, lukumäärä on 1-10/vuosi
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta	Infektiotautien torjunta ja rokote kattavuuden parantaminen	Rokotetiedottamisen tehostaminen ulkoisen sekä sisäisen tiedottamisen kautta	MPR (tuhka, vihuri- ja sikotauti yhdistelmärokote) – rokote kattavuus alueellisesti vähintään 97 % /vuoden tarkastelujaksolla	Hyvinvointialueiden HYTE-kertoimet Rokotusrekisteri (THL) Infektiotautien torjunta Neuko-tietokanta	Koordinoiva esimies Lähiesihenkilö	Rokotekattavuus ollut vuonna 2023 92,6 % (koko maa 91,8 %). Vuoden 2024 tuloksia ei ole vielä saatavilla.

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Onnistumme yhdessä						
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Turvallisuuden parantaminen ja yhteisen turvallisuuskulttuurin kehittäminen	Useita ammattiryhmiä koskevien esim. lääkäri ja terveydenhoitaja, vakavien vaaratapahtumien yhteiskäsittelyn kehittäminen	Yhteiskäsittelyn malli on luotu ja se on käytössä, Kyllä/ei	Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen laatu-, asiakas- ja potilasturvallisuus suunnitelma	Ylilääkäri Koordinoiva esimies	On yhteiskäsittelynmalli, jossa yhteispalautteisiin, muistutuksiin ja HaiProhon on yhteinen käsittelytapa. Vakavien vaaratapahtumien määrä suhde kaikkiin vaaratapahtumiin 0/36, joten ei ole ollut yhteiskäsittelyä vaativia vakavia vaaratapahtumia, eikä siten tarvetta kehittämistoimille.
	Vakavien vaaratilanteiden käsittely yhteistoiminnassa vakiintuu		Yhdessä käsiteltyjen mahdollisten vakavien vaaratapahtumien lukumäärä, 100 % kaikista vakavista vaaratapahtumista Mahdollisista vakavista vaaratapahtumista johdettujen kehittämistoimenpiteiden lukumäärä, 100 % kaikista vakavista vaaratapahtumista			
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Tehostetaan lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksesta poisjäävien tuentarpeen selvittämistä	Tehostetaan terveystarkastuksesta poisjäävien tilanteen selvittämistä 4 kertaa vuodessa tapahtuvaksi	Terveystarkastuksesta poisjääneiden osuus, joiden tuentarve on selvitetty 100 % kaikista terveydenhoitajan tai lääkärin terveystarkastuskäynneistä.	Hyvinvointialueiden HYTE-kertoimet	Koordinoiva esimies	Tarkastuksista poisjääville on olemassa malli. Tuen tarve selvitetään 4 kk/vuodessa. Vuonna 2024 ei ole OAB10 toimenpidekoodia käytetty.
	(Tarkastuksesta poisjäänyt lapsi tarkoittaa lasta, joka ei ole käynyt 4 vuoden iässä lainkaan lastenneuvolassa			Hoitoilmoitusrekisteri AvoHilmo (THL)	Lähiesihenkilö	

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Uudistumme vaikuttavasti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi						
Tukee vanhemmuudessa	Tarjotaan imetysohjausta tehostetun käynnin yhteydessä	Imetysohjauksen tarjoaminen tehostetusti käynnin yhteydessä	Imetysohjaukseen koulutettujen terveydenhoitajien lukumäärä vähintään 50 % kaikista neuvolaterveydenhoitajista	Finlapset-rekisteriseuranta	Lähiesihenkilö	Imetysohjaaja koulutukset ovat toteutuneet 100 %.sti
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta						Koulutuksen käyneitä terveydenhoitajia on yhteensä 51 terveydenhoitajaa (67 %). Koulutettuja terveydenhoitajia on yli 50%. Lisäksi muilla terveydenhoitajilla on koulutus, joka on saatu muualta (33 %)
Mahdollistaa vertaistuen, vahvistaa yhteisöllisyyttä	Palvelujen saavutettavuuden kehittäminen palvelurakennetta kehitettäessä Molempien vanhempien mukaan ottaminen neuvolakäyntiin ja vertaistuen vahvistaminen	6 kk ikäisten ryhmäneuvolatoiminnan kehittäminen ja molempien vanhempien mukaan ottaminen neuvolakäyntiin	Ryhmäneuvolan pilotti Hyvinkään ja Järvenpään alueella toteutettu ja arvioitu Kyllä/ei Ryhmäneuvolatoiminta on käytössä Keusote-tasoisesti 100 % erikseen määritellyissä tarkastuksissa (6kk neuvola)	Hallitusohjelma Kansallinen perhekeskus-toimintamalli	Lähiesihenkilö	Ryhmäneuvolatoimintaa on laajennettu erillisen suunnitelman mukaisesti. Eli toiminta on juurtunut Hyvinkäälle ja Järvenpäähän. Ja käynnistymässä Nurmijärvellä, Tuusulan Kellokoski/Jokelassa .
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta	Perustason mielenterveyspalvelujen saavutettavuutta ja vaikuttavuutta tehostetaan Mielenterveystalon palvelukokonaisuuden Omahaito-ohjelmin	Neuvolan terveydenhoitajat perehtyvät aikuisten (odottavien vanhempien) ohjatun omahoidon kokonaisuuteen	Koulutettujen terveydenhoitajien osuus 100 % terveydenhoitajien lukumäärästä Kaikki	Hallitusohjelma HUS terapiat etulinjaan toimintamalli	Koordinoiva esimies	Vuonna 2024 6,6 % terveydenhoitajaa on osallistunut koulutukseen. Yhteensä koulutuksen käyneitä on 18,4 %.
Tukee vanhemmuudessa					Interventio-koordinaattori	

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Uudistumme vaikuttavasti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi						
Tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta	Perustason mielenterveyspalvelujen saavutettavuutta ja vaikuttavuutta tehostetaan ja mielenterveystaitoja vahvistetaan Mielenterveystalon palvelukokonaisuuden Omahoito-ohjelmin Toimintamallin käyttöönotto pilotin käynnistymisen jälkeen	Neuvolan terveydenhoitajat ottavat käyttöön pienten lasten ohjatun omahoidon (syöminen, uni, vuorovaikutus ja haastava käytös 3–5 v.) toimintamallin pilotin käynnistymisen jälkeen	Koulutettujen terveydenhoitajien osuus terveydenhoitajien lukumäärästä 50 % Pilottia toteuttaneiden terveydenhoitajien lukumäärä 13–15 kpl/ kaikista 78 neuvolaterveydenhoitajista	Hallitusohjelma	Päällikkö	Valmistuneita terveydenhoitajia on 27 kpl (36 %). Kesken oli 13 kpl (17 %). V. 2025 aloittaa 19 kpl (25 %). Puuttuu noin 20 th:lta (23 %). Koulutettujen määrä oli 36 % vuonna 2024. Pilotti toteutunut ja th:ia on ollut noin 13- 15 kpl.
Tukee vanhemmuudessa				Mielenterveys-strategia 2020–2030 HUS terapiat etulinjaan toimintamalli	Koordinoiva esimies Interventio-koordinaattori	
Edistää ja seuraa lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia ml. lapsen kasvua	Edistetään asuinpaikasta riippumattomia uusia sähköisiä toimintamalleja ja huomioidaan digitalisaation mahdollisuudet henkilöstön työkuorman helpottamiseksi	1,5-vuotiaiden lasten vanhempien sähköisen esitietolomakkeen käyttöönotto kaikissa neuvoloissa	Lomakkeen käyttöönotto on 100 % vuonna 2023	Hallitusohjelma Perhekeskuksen digitaalisaatio suunnitelma	Lähiesihenkilö	Toteutunut 100 %
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Edistetään asuinpaikasta riippumattomia uusia sähköisiä toimintamalleja ja huomioidaan digitalisaation mahdollisuudet henkilöstön työkuorman helpottamiseksi	Neuvola-ajan peruminen sähköisesti OmaKeusote-alustan kautta	Toteutettu, Kyllä/ei Peruuntuneiden käyntien osuus kaikkien käyntien lukumäärästä < 10 %	Hallitusohjelma Perhekeskuksen digitaalisaatio suunnitelma	Lähiesihenkilö	Toteutunut. Peruuntuneiden käyntien osuudesta ei saada dataa, aikoja tarjotaan muille asiakkaille. Vuonna 2024 61913 käyntiä, perumattomien käyntien lukumäärä 525 kpl (0,8 %).
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Edistetään asuinpaikasta riippumattomia uusia sähköisiä toimintamalleja ja huomioidaan digitalisaation mahdollisuudet	Omaolon seksitautiepäilyn oirearvioon ohjaus ehkäisyneuvolan verkkosivujen kautta	Käytössä Kyllä/ Ei Omaolon seksitautienpäilyn	Hallitusohjelma Perhekeskuksen digitaalisaatio	Johtava asiantuntija	Käytössä. Omaolon seksitautienpäilyn

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Uudistumme vaikuttavasti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi						
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Edistetään asuinpaikasta riippumattomia uusia sähköisiä toimintamalleja ja huomioidaan digitalisaation mahdollisuudet henkilöstön työkuorman helpottamiseksi	Digitaalisten perhevalmennus videoiden valmistelu oppilaitosyhteistyönä ja niiden käyttöönotto	Terveystenhoitajien ja neuvolapsykologien osuudet toteutuvat etänä 100 % Uniohjauksen ja motorisen kehityksen kerrat toteutuvat läsnä 100 %	Hallitusohjelma Perhekeskuksen digitaalisatiao suunnitelma	Johtava asiantuntija Lähiesihenki lö	Toteutuneet 100% Uniohjaukset toteuttavat varhaisen työn perheohjaajien toimesta Motorisen kehityksen kerrat ovat toteutuneet 100 % läsnä. Perhevalmennusvideot ovat valmiina (yli 5 kpl).
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Edistetään asuinpaikasta riippumattomia uusia sähköisiä toimintamalleja ja huomioidaan digitalisaation mahdollisuudet henkilöstön työkuorman helpottamiseksi	Lapsiperheiden chat-palvelun kokonaisuutta kehitetään tarjoamalla neuvolan asiakkaille joustavasti tukea ja neuvoa neuvolachatin kautta	Chat-keskustelujen määrä 100–120 kpl/ vuosi	Hallitusohjelma Perhekeskuksen digitalisaatio suunnitelma Keusoten palveluverkko-suunnitelma	Lähiesihenkil ö	Äitiys- ja lastenneuvolan chatin livekeskusteluja on ollut v. 2024 359 kpl. Ehkäisy- ja seksuaaliterveydessä 209 kpl. Lisäksi chatbot on käytössä
Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Mahdollistetaan ammattihenkilöiden (lääkärih) välinen joustava työnjako ja koulutuksen saaneiden tuki ammattitoiminnalle	Terveystenhoitajia koulutetaan synnytyksen jälkitarkastukseen ja kierukan asentamiseen	Jälkitarkastuksiin ja kierukan asennuksiin koulutettujen terveystenhoitajien osuus terveystenhoitajien lukumäärästä 10/78 Terveystenhoitajien toteuttamien jälkitarkastusten määrä vähintään 400 tarkastusta/vuosi ja asennettujen kierukoiden määrä 125-	Hallitusohjelma Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelma 2021–2023 Ammattihenkilölainsäädä nnön soveltaminen sotehenkilöstön tehtävärakenteiden ja tehtäväiaon	Koordinoiva esimies	Jälkitarkastus ja kierukkakoulutettuja terveystenhoitajia on 12/76. Jälkitarkastuksia toteutettu 528 kpl, terveystenhoitajan tekemänä. Kierukan asennuksia on toteutettu 327 kpl.

Perhekeskuksen tehtävä	Suunnitelmakauden tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Kehittämisen tietoperusta	Vastuu	Toimeenpanotaso 2024
Hyvinvointialueen strateginen tavoite: Olemme arvostettu kumppani						
Tukee vanhemmuudessa	Kehitetään palvelujen lapsi- ja perhelähtöisyyttä, saavutettavuutta sekä matalankynnyksen perhepalveluja perhekeskusmallin avulla yhdessä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa	Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston neuvolan terveydenhoitajien ammatillisen ohjauksen ja neuvonnan sekä vertaistuellisen kohtaamisen kehittäminen	Keusoten tarjoaman lakisääteisen ohjaus- /neuvontakertojen määrä vähintään 60 / vuosi ja kävijämäärä 120/vuosi	Hallitusohjelma	Erityis- asiantuntija	Ohjaus- ja neuvontakertoja on toteutettu siten, että kohtaamispaikkoihin on terveydenhoitaja jalkautunut 66 kertaa. 388 perhettä on kohdattu v.2024. Eli tavoite on toteutunut. Kokemustietoa ei ole saatavilla. Roiduun ei ole vastattu.
Mahdollistaa vertaistuen ja vahvistaa yhteisöllisyyttä			Soten ohjausta ja neuvontaa saaneiden autetuksi tulemisen kokemukset yhteistyökohtaamispaikoissa > 70 % kokee tulleen autetuksi	Perhekeskuksen kansallinen kehittäminen	Lähiesihenkilö	
Tukee vanhemmuudessa	Edistetään ammattilaisten yhteistyötä yli hallintorajojen ja avun ja tuen tarjoamista synnytyspelkoa kokeville asiakkaille	Neuvolan terveydenhoitajat osallistuvat HUS:n alueen yhteiseen synnytyspelko-koulutukseen	Yhteisen toimintamallin luominen ja käyttöönotto 1.6.2024 mennessä Kyllä/ei	Hallitusohjelma	Koordinoiva esimies	Yhteinen toimintamalli ja hoitopolku on luotu ja kuvattu HUS:n toimesta. Löytyy HUS NaiS Haikara – Raskauden ja synnytyksen hoidon opas materiaalipankista. IMS:iin ei ole enää tarkoitus kuvata erikseen hoitopolkua.
		Yhdenmukaistetaan asiakkaiden saama palvelu	Hoitopolun kuvaaminen IMS:iin 1.6.2024 mennessä Kyllä/ei		Lähiesihenkilö	
Edistää ja seuraa lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia mukaan lukien lapsen kasvua	Palvelujen saavutettavuuden kehittäminen palvelurakennetta kehitettäessä edistämällä palvelusetelin käyttöönottoa ja lisäämällä vaihtoehtoja asiakkaalle kokonaiskustannuskehitys huomioon ottaen	Palveluseteli	Palvelukohtaisten sääntökirjojen ja palvelutuottajien määrittelyjen valmistelu 31.8.2023 mennessä Kyllä/ei Palvelusetelin myöntämiseen koulutettujen neuvola terveydenhoitajien määrä 32/78 Palvelusetelin myöntämisen lähtökriteerit on määriteltävä	Hallitusohjelma Keusoten palveluverkko-suunnitelma	Päällikkö Koordinoiva esimies	Valmistelut on tehty. Palveluseteli on valmisteltu yhdessä Tepasan kanssa. Palvelutuottajia ei ole saatu, tämän vuoksi palveluseteliä ei ole otettu käyttöön.

Liite 14. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma v. 2022-2025

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Edistetään ikääntyvän väestön hyvinvointia ja osallisuutta. Palvelurakenteen painopisteen muuttaminen ennaltaehkäisevää mpään suuntaan Palvelurakenteen painopisteen muuttaminen ennaltaehkäisevämpään suuntaan	Vahvistetaan yhteistyötä kuntien, 3-sektorin, yksityisten palveluntarjoajien ja neuvostojen kanssa. Monipuolinen palvelutarjonta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia.	- Tuusulanjärvenreuma on ottanut käyttöönsä JUSTin 2 kuntosalivuoroa järjestönsä asiakkaille. - Keusote ja Järjestöneuvottelukunnan teemaverkostot yhdessä muiden toimijoiden kanssa on aloittanut ilmiöpajatyöskentelyn tarvittavien toimenpiteiden löytymiseksi - Uusi palveluntuottajahaku julkaistu Keusoten sivuilla ilmoittautuneille palveluntuottajille: asiakkaan näkökulma ja saavutettavuus huomioitu - Omavalvonnan ohjeistus 10/2022: palveluntuottajan omavalvonnan vahvistaminen toteutuu	Kotiin vietävien palveluiden yksityisten palveluntuottajien aktivointi, jotta asiakkaita voidaan jatkossa ohjata yhä useammin omarahoitteisiin palveluihin Palveluntuottajille järjestettiin yhteistyötilaisuus joulukuussa 12. pvä 2023	Vuonna 2024 Keusote ei ole enää rekisteröinyt yhtään yksityistä sosiaalipalveluiden tuottajaa. Rekisteröinti siirtyi 1.1.2024 alkaen Aviin ja Valviraan. Keusoten omia hyte-verkkosivuja on luotu lisää, kattamaan laajempaa kokonaisuutta, esim. Luonto. Keusoten omaa palvelutarjotinta/verkkosivuja kehitettiin edelleen HYTE-painotteisesti RRP2 hankkeen kokonaisuudessa. Kehittämistyö jatkuu vuoden 2025 loppuun.
	Omaishoitoa tukevan palvelukokonaisuuden kehittäminen yhteistyöverkostojen kanssa	Kuvaus on tehty: *omaishoidon viestintäsuunnitelma on laadittu yhteistyössä omaishoitajärjestöjen ja Keusoten viestinnän ja ikäihmisten ja vammaisten palvelujen kanssa * hyvinvointi- ja terveystarkastukset yhteistyössä Tepasän kanssa * omaishoidon kehittämistyöryhmä tapaamiset 2 x vuodessa * omaishoidettavat hoitoisuusryhmä 2-3 kotihoidon lääkäripalvelujen piirissä Järvenpää ja Nurmijärvi alkaen 2022 (laajeneminen kaikkiin kuntiin?)	- Omaishoidon kokonaisuutta on kehitetty omaishoidon järjestöjen kanssa. - Kumppanuuspöydät toimivat joka alueella, OmaisOiva koordinoi näitä. - Omaishoidon verkosto kokoontuu 2 x vuodessa. - Omaishoidon verkostoyhteistyöstä on tehty viestintäsuunnitelma. - Omaishoidon palvelukokonaisuuden kuvausta ei ole tehty. - Ovet-valmennuksiin on osallistuttu: valmennukset on kohdennettu uusille omaishoitajille. OmaisOiva koordinoi. - Omaishoitajien terveystarkastusten prosessi on kuvattu yhteistyössä Tepasän kanssa. Terveystarkastukset ovat käynnistyneet kunnittain.	Omaishoidon kokonaisuus on ollut muutoin voimakkaan muutoksen kohteena palvelun ja henkilöstön siirtyessä asiakasohjausyksikköön 1.11.2024. Omaishoidon sairaanhoitajan ja lääkärilotti omaishoidon luokka 2 ja 3 omaishoidettaville (v. 2024 Nurmijärvi ja Järvenpää) Vuona 2025 laajenee koskemaan Hyvinkään, Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan vastaavia asiakasryhmiä.
	Neuvonta ja asiakasohjaus on ennaltaehkäisevää toimintaa	Ikäihmisten neuvonnasta ja ohjauksesta sekä virka-aikaisesta sosiaalipäivystyksestä on ohjattu muille kuin Keusoten toimijoille 25% asiakkaista	Neuvonnasta ensisijaisista ohjauksista 13 % on ohjattu muille toimijoille. Toissijaisia ohjauksia ei tilastoida, joten lukumäärä on oikeasti isompi. Palvelutarpeen arvioinnista 41 % ohjattu ensisijaisesti muille toimijoille. Yhteensä palvelutarpeen arvioinnissa ohjattu 100 % myös muille toimijoille, luku sisältää myös toissijaiset ohjaukset.	Ikäihmisten asiakasohjauksen neuvontaan tai virka-aikaiseen sosiaalipäivystykseen tulleista yhteydenotoista ja ilmoituksista 35 % on ohjattu tarpeen mukaisesti muihin kuin Keusoten palveluihin. PTA-asiakkaista 49 % palvelu ei jatkunut Keusotessa ja PTA oli riittävä interventio.
	Ikääntyneet osallistuvat toiminnan/palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja palveluiden arvioimiseen.	Ikääntyneitä on asukaskehittäjätoiminnan kautta kutsuttu kehittämistyöhön (kts asukaskehittäjätoiminta) Syksyn työpajan asioiden jatkotyöstö käynnissä.	Ikääntyneet kutsuttiin mukaan Järjestöneuvottelukunnan ikääntyneiden teemaverkoston ilmiöpajaan. Jonka tuotosta jatkotyöstettiin konkreettisiin toimintoihin: mm. etsivä vanhustyö. Perhekeskustoiminnassa edistettiin ikääntyneiden kohtaamisaikatoimintaa. Aloitettiin ikäihmisten nettissivujen koostamista. Lähineuvontapisteet aloittivat toimintansa kolmessa kunnassa. Ikääntyneet osallistuivat mm. TulKoti-	Ikääntyneet osallistuivat Alueellisen Etsivä vanhustyön toimintamallin kehittämiseen ja toteuttamiseen

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Edistetään ikääntyvän väestön hyvinvointia ja osallisuutta Aktiivisen ikääntymisen tukeminen hyvinvointia ja osallisuutta	Digitalisaation ja teknologian avulla tuetaan yksilöllisin ratkaisuin palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Mahdollistetaan osana kotona asumisen tukipalveluja	- Etäpäivätoiminta siirtynyt etähoivan yksikköön 11/2022. Muutoksen johdosta toimintaa kehitetty ja ryhmät keskitetty kolmelle päivälle. Ryhmän ohjaamiset keskitetty yhdelle hoitajalle koko Keusoten alueella. - Etäpäivätoiminta suunnattu tällä hetkellä etähoivan asiakkaille. - Omaishoidon asiakkaat integroituneet jo olemassa oleviin ryhmiin. - Etäkuntoutus on kuntoutuspalvelujen toimintaa.	Etäpäivätoiminnan sisällön ja prosessin kehittäminen osana Tulkoti hanketta. Liikuntaryhmien lisääminen osaksi etäpäivätoiminnan palvelukokonaisuutta. Lounastreffi ryhmän aloittaminen. Palvelun kohderyhmänä ovat tällä hetkellä etähoivan asiakkaat.	Etäpäivätoimintaa on saatu kasvatettua etähoivan asiakkaiden keskuudessa. Ryhmämäärät nousseet ja myös ns jumppahetkien osalta. Yhteistyötä tehdään mm. Seurakunnan kanssa.
	Liikuntalähete otetaan toimintatavaksi. Sopimuksessa kannustetaan ikääntynyttä arkiliikkumiseen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.	Vuonna 2022 yhteensä n. 41 Keusotesta kuntien liikunta- ja elintapaneuvontaan ohjautunutta asiakasta (sis. kaikki ikäryhmät)	Vuoden 2023 tiedot ei raportoitavissa. Liikkumis- ja elintapaneuvontaprosessia kehitetty aktiivisesti yhteistyössä kuntien kanssa.	Ohjautuneiden määrä ei raportoitavissa. Kuntien liikuntapalvelujen kuvaaman mukaan ohjaukset lisääntyneet vuoden aikana.
Edistetään ikääntyvän väestön hyvinvointia ja osallisuutta Yksilön ja lähipiirin vastuu hyvinvoinnista ja toimintakyvystä	Vahvistetaan yksilön hyvinvointitietoutta (ravitsemus, liikunta, uni jne)	Ei toteudu suunnitelmallisesti geriatrisen keskuksen palvelusuunnitelmassa erikseen kirjallisena suunnitelmana.	Asiakassuunnitelma ja hoitosuunnitelma tehdään, mutta kyseessä ei ole varsinainen hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointiin liittyvistä asioista puhutaan asiakaskäynneillä. Omaishoitajien valmennuksissa sekä perhekotien valvontakäynneillä käsitellään hyvinvointiin ja kuntoutumista tukeviin toimintamalleihin liittyviä asioita. RAI-arviointivälineistöön kuuluu hyvinvointiin liittyviä osioita, mm. ravitsemus, voimavarat, liikkuminen. Ikääntyneen arjen toimintakyvyn opas läheiselle on tehty yksikössä opinnäytetyönä, joka vahvistaa ikääntyneen hyvinvointitietoutta. Tätä opasta on jaettu asiakkaille. Ensitetomateriaali muistipotilaalle on suunnattu muistipotilaille, tämä lisää tietoutta muistisairaana arjen tukemiseen.	RAI –arvioinneista saatuja mittaritietoja hyödynnetään asiakkaan hyvinvoinnin tueksi ja riskien ennakointiin.
	Itsearviointin ja omahoidon vahvistaminen sähköisten palveluiden avulla. Palvelujen markkinoiminen ja opastaminen mm. messuilla ja infotilaisuuksissa.	Läsnätilaisuuksissa tapahtuva menetelmien (ml. Omaolon itsearviointi) markkinointi on ollut haasteellista yhä Covid-19 tilanteesta johtuen. Yhdet ikääntyneille kohdennetut lähimessut mahdollistuivat raportointikaudella. Sekä apteekkien että Keusoten ikääntyneiden asiakasohjauksen kanssa pidetyissä tapaamisissa on kerrottu sähköisten palvelujen valikoimasta. Netittömien ikääntyneiden KotiTV-kanavan näkyvyys loppui Keusotesta riippumattomista sivistä. Vastaavaa TV-kanavaa ei ole markkinoilta	Digitaalisten menetelmien asukasviestintää on tehty kaiken ikäisille asukkaille, myös ikääntyneille: Infotilaisuuksissa kutsuttuina Keusoten alueen asukaskiertueella Infoa on annettu Esitteinä sekä keskustellen ja opastaen Vakioidusti osana hyte -verkkosivujen sisältöä	Tietoa ei ole saatavilla

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Edistetään ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä riskiryhmät tunnistaen Ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään erityisesti riskiryhmät huomioiden	Tunnistetaan riskiryhmiin kuuluvat asiakkaat.	RAI mittaritietoja riskiryhmiin kuuluvista asiakkaista tunnistettu RAI:n perusteella. Laatuindikaattoreilla luotu kuukausittain tilastoja, seuranta jatkuu vuonna 2023 3 kk välein.	RAI –toimintakykymittarista saatua tietoa on hyödynnetty riskiryhmien tunnistamisessa.	RAI –toimintakykymittarista saatua tietoa on hyödynnetty riskiryhmien tunnistamisessa.
	Vahvistetaan yhteistyötä 3-sektorin ja muiden toimijoiden kanssa sekä turvataan sujuvat palveluketjut.	Keusote (Marjut Suo) osallistuu Järjestöneuvottelukunnan kokouksiin ja Hyte-allianssin kautta jatketaan ennaltaehkäisevien polkujen kuvaamista. RAIsta saatavat mittaritiedot? Palveluihin ohjautumisen riskimittari (RAI CA) RAI käyttöä laajennettu kokonaisuudessaan. Palveluntarvetta arvioidaan RAI mittaritietojen perusteella (CA+HELSA).	RAI:n perusteella voidaan asiakkaalle tarjota / ehdottaa hänen tarpeitaan vastaavia kolmannenkin sektorin palveluita. Esim. Osallistumista AA-kerhon, mielenterveys- ja muistiyhdistysten toimintaan, seurakuntien ja ystäväpalvelun toimintaan.	RAI:n perusteella voidaan asiakkaalle tarjota / ehdottaa hänen tarpeitaan vastaavia kolmannenkin sektorin palveluita. Esim. Osallistumista AA-kerhon, mielenterveys- ja muistiyhdistysten toimintaan, seurakuntien ja ystäväpalvelun toimintaan.
	Vastaanottopalveluissa tunnistetaan yli 70 vuotiaat, joilla on 6 tai useampi lääke käytössään ja laaditaan heille yksilöllinen terveys- ja hoitosuunnitelma.	Osana vastaanottopalvelujen toimintamallia tunnistetaan yli 70 vuotiaat, joilla on 6 tai useampi lääke käytössään ja heille laaditaan yksilöllinen terveys- ja hoitosuunnitelma. Lukumäärää ei saatavissa, raportointi kehitteillä.	Tämä on toiminnassa	Tämä on toiminnassa
	Kaatumisen ehkäisyn toimintamalli yhteistyössä HUS, kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä Keusoten toimijoiden kanssa.	Kaatumisen ehkäisyn alueellista toimintamallia suunniteltu säännöllisissä yhteistyötapaamisissa. Kaatumisen ehkäisyn toimintamallin jalkauttamisen hankkeistaminen käynnistetty.	Kaatumisen ehkäisyn projekti käynnistetty osana RRP2 hanketta	Kaatumisen ehkäisyn projekti käynnistetty osana RRP2 hanketta
	Huoli puheeksi- koulutukset toimintatavaksi. Tavoitteena ikääntyneiden hyvinvointiin vaikuttavien riskien varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen.	Koulutus ikäihmisten asiakasohjaus ja neuvonta henkilöstölle 1/2022. Osallistujia 8	Vuoden 2023 aikana Huoli puheeksi-koulutuksia ei ole pidetty	Vuoden 2023 aikana Huoli puheeksi-koulutuksia ei ole pidetty Huolen puheeksiottaminen sosiaali-ja terveys palveluissa on tehty ja julkaistu Oivaan syksyllä 10/2024 2024. Seo kaikkien Hyvinvointialueen työntekijöiden saavutettavissa. Koulutuksen on suorittanut 81 henkilöä
	Edistetään ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä riskiryhmät tunnistaen Oikea-aikainen palvelu	Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen osalta tehty yhteistä määritelmää. Lisäksi vahvistettu henkilöstön palveluohjausta hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen keinoilla. Asiakkaan kohdentaminen oikeaan palveluun Keusoten sisäisissä palvelupoluissa on tehty tarkennuksia ja yhteistyötä asiakkaan palvelun saannin sujuvoittamiseksi esim. Arki-tiimin kehittämishanke.	Palvelutarpeen arviointi uusille asiakkaille on keskitetty ikäihmisten asiakasohjaukseen. Yhteistyötä ja yhdyspintoja on kuvattu ikäihmisten asiakasohjauksen ja geriatrisen keskuksen rajapintayhteistyössä. Ikäihmisten asiakasohjaus on tarkentanut asumiseen liittyviä prosesseja yhdessä miepän ja vammaispalveluiden kanssa.	Ikäihmisten asiakasohjauksen toimintamalli on kuvattu. Toimintamalli vahvistaa omatyöntekijyyttä ja asiakkaan palvelukokonaisuuden koordinointia sekä vähentää asiakaan omatyöntekijyyden vaihtuvuutta. Vahvistettu RAI-CA:n käyttöä koko asiakkaan palveluprosessin ajan.

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Edistetään ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä riskiryhmät tunnistaen Monimuotoiset asumismuodot	Tuetaan ikääntyneiden ennakointia ja varautumista asumisasioissa yhteistyössä alueellisen Erityi sasumisen yhteistyöryhmän kanssa. a) Itsearviointi, b) Tunnistaminen, c) Ohjaaminen kotona asumista tukevaan asumiseen.	Asumisen haasteiden mittaritietojen hyödyntäminen RAI CA ja HC osalta;asumisen ongelmat, haasteet, turvallisuus, riski joutua palveluiden piiriin. Keusoten asiantuntijat tekevät yhteistyötä kuntien edustajien kanssa esim. Ikääntyneille suunnatut asumisenmessut ja muu hyte -toiminta. Keusoten sivujen kautta tiedon jakaminen- Asuminen ja hoiva ikääntyneille/Esteetön asuminen. Asiakas –ja palveluohjauksen työtapaan sisältyy asumisen ohjaus ja neuvonta. Kuntien ja Keusoten yhteinen asumisen kehittämisryhmä on saanut uuden nimen eli Asumisen ratkaisut ja turvalliset asuinympäristöt. -RAI toimintakyky mittarista saatujen tietojen avulla (CA+HC) pystytään tunnistamaan ikääntyneiden asumisen haasteita, ongelmia ja riskiä joutua palveluiden piiriin. Asiakkaan omaa osallisuutta ja vaikuttavuutta arviointiin korostetaan.	- Ikääntyneiden asumisen ohjausta tehdään ikäihmisten asiakasohjauksessa neuvonnan, palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä ja sas-työn yhteydessä. Sas-toiminnan yhteydessä viestitään tarvittaessa haastekohdista ikvaan. - Geriatriassa keskuksessa tuetaan ikääntyneitä asiakkaita asumisen palveluissa, sekä ohjataan esim. esteettömän asunnon hankintaan. - Geriatriassa keskuksessa pyritään vahvasti ikääntyneiden asiakkaiden asumisen haasteiden ennakointiin: autetaan hankkimaan raivaussiivousta, apuvälineitä ym., eli pyritään tukemaan asiakasta arjessaan mahdollisimman hyvin jotta kotona asuminen mahdollistuu jatkossakin.	Geriatriksen keskuksen ja asiakasohjausyksikön voimakkaat toiminnan muutokset ja kehittäminen ovat vieneet kaiken ajan. SAS prosessia on kehitetty ja uusi toimintamalli on otettu käyttöön.
Tuetaan kotona asuvan toimintakyvyltään rajoittuneen ikääntyneen toimintakykyä ja osallisuutta Yhteisöllisen vapaa-ajan toiminnan kehittäminen	Kehitetään yhteistyössä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnan, seurakuntien, 3-sektorin ja neuvostojen kanssa sekä muiden toimijoiden kanssa	Kokous 28.2 Keusote sisäinen ja 8.9. työpaja keusoten ja kuntien edustajille. Työstetään tehtävänjakoa ilmiöiden perusteella. Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden teemaverkoston ilmiöpajatyöskentely 23.11.2022 Neuvottelut aloitettu uudelleen uskonnollisten yhteisöjen kanssa. Kuntayhteistyö jatkuu alueellisena ja kuntakohtaisena.	Järjestöneuvottelukunnan ikääntyneiden teemaverkoston ilmiöpajassa nostettiin esiin ikääntyneiden haasteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Yhdessä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa suunniteltiin Etsivä vanhustyö työpajaa heti vuoden 2024 alkuun.	Alueellinen Etsivä vanhustyö toimintamalli
	Hyödynnetään digitalisaatiota ja teknologiaa osana yhteisöllistä vapaa-ajan toimintaa sekä osana hoidollisia palveluja (esim. etäpäivätoiminta)	Etäpäivätoiminnan lähetyk kotihoiton etähoivan asiakkaille kerran viikossa, kuusi alueellista ryhmää. Paikalla yhdessä lähetyksessä on 2-5 asiakasta. Sama asiakas osallistuu aina omaan ryhmäänsä. Sama asiakas osallistuu aina oman kuntansa ryhmään joka viikko. Etäpäivätoiminnan laajentaminen myös ei kotihoiton asiakkaille tukipalveluna kehitteillä.	Tietoa ei ole saatavilla	Tietoa ei ole saatavilla

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Tuetaan kotona asuvan toimintakyvyltään rajoittuneen ikääntyneen toimintakykyä ja osallisuutta Tukipalvelu-, kotihoidon- ja omaishoidon asiakkaiden osallisuuden lisääminen ja omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Tuetaan asiakasta ja vahvistetaan yhteistyötä hänen lähipiirinsä kanssa.	- RAI mittarilla voidaan mittaroida laatumoduulista yksinäisyys , läheisapu ja sosiaaliset suhteet. Läheisavun kartoittamiseen on tehty oma lomake RAI kysymysten tueksi. Omaishoidossa seurattu erityisesti RAIN avulla omaisten jaksamista. - Vuonna 2023 seurataan RAI laatumoduulin avulla 3 kk välein " sosiaalinen toiminta ja yksinäisyys" indikaattoria.	Asiakkaan osallistaminen tiedottamalla, viestinnällä ja rohkaisemalla osallistumaan tarjolla oleviin tapahtumiin. Asiakkaiden ohjaaminen soveltuvien palvelujen piiriin, mm. toimintakerhot ikääntyville, ikäihmisten perhehoito, etäpäivätoiminta. Palvelutarpeen arvioinnissa kartoitetaan asiakkaan lähiverkostoa. Asiakkaan läheisen on mahdollista osallistua iäkkään ihmisen tilanteen arviointiin kotikäynnillä tai neuvotteluissa. Asiakkaan osallisuus vahvistuu ja hänen omia voimavarojaan, nykytilannetta ja asiakaskokemusta kartoitetaan mm. RAI-arviointivälineen avulla.	RAIsta saatuja mittaritietoja yksinäisyyden kokemukseen hyödynnetään asiakkaan hoito-palvelu- ja kuntoutussuunnitelmassa. Myös RAIssa seurattavissa laatuindikaattoreissa on huomioitu yksinäisyys.
	Alueellisen/kunnallisen toiminnan järjestäminen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.	• Ilmiöpaja 23.11.2023 • Keusote-kiertue siirtyi tammi-helmikuulle hyvinvointialueen aloituksen viestintätarpeen vuoksi.	Etsivää vanhustyötä on käynnistetty yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Ikääntyneen arjen toimintakyvyn tukeminen – Opas läheiselle julkaisua jaetaan ikääntyneiden läheisille Ovet-valmennuksen ja seurakunnan omaishoitajatapaamisten järjestämiseen osallistutaan muiden toimijoiden kanssa.	Kohtaamispaikka työtä kehitettiin RRP2 hankkeen kautta ikärajattomaksi kohtaamispaikaksi. Ikääntyneitä on ohjattu lisäksi perjekeskustoimintaan , mm. Lukumummoiksi. Alueelliseen etsivä vanhustyön toimintamallin suunnitteeluun osallistui kuntien, seurakuntien sekä järjestöjen edustajat Kesoten toimijoiden lisäksi. Luvattiin toimintamalliin osallistuvien kaikkien edlm. Järjestöneuvottelukunnan teemaverkostot, ikääntyneiden teemaverkosto on osallistunut asiaksaohjaukseen kuukausipalaveriin, kertoen teemaverkoston toimijoista.
	Tuetaan omaishoitajien asemaa ja jaksamista monipuolisilla palveluilla (Omaishoitajien terveystarkastusten kehittäminen)	Terveystarkastukseen kutsuttu halukkaat omaishoitajat ja toteutettu v. 2023 aikana. Toimintamalli vakioitunut ja toteutuu jatkuvana toimintana.	Omaishoitajien terveystarkastukset on käynnistetty Keusote-alueella.	Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusten määrä: 18 kpl Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus 76. Omaishoitajien tarkastuksia on tehty 27 kpl, ja voipalveluihin on kirjattu yhteensä 133 yksilöllisen tarpeen mukaista terveystarkastusta
	Omaishoitajille suunnattu kuntoutus Keusoten kuntoutuskeskuksessa	Geriatrinen kurssi 45 osallistujaa Omaishoidon kurssi 82 osallistujaa	Omaishoitajakursseja 5, osallistujia 29 Geriatriasia kursseja 9, osallistujia 54.	Omaishoitajat 35 kuntoutujaa Geriatrinen kurssi, jonka nimi nykyään voimavarakurssi 62 kuntoutujaa

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Parannetaan ikääntyneiden palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta Kuntalaisten asioiminen yhdenmukaistuu ja palvelun saavutettavuus paranee	Asiakkaiden matalan kynnyksen sähköisen asioinnin mahdollisuuksia lisätään	Sähköinen omahoito ja asiointi on huomioitu ikääntyneiden osalta tasavertaisesti muihin ryhmiin verraten, jolloin sähköiset palvelut ovat kaikkien halukkaiden käytettävissä. Omaolon hyvinvointia ja terveyttä tukevat sähköiset menetelmät on aina osana Hyte-allianssin asukaspolkuja, joita ikääntyneet ovat olleet kuvaamassa. Työskentely tapahtui raportointikauden ajan Teamsissä, joka on mahdollisesti ollut este/haaste osallistumiselle.	Omaoloon integroitu Sähköinen terveystarkastus, sekä valmennusohjelmat ovat tarkoitettu myös ikääntyneille, jo tottuneille tai opetteleville netin käyttäjille. Some- ja livemarkkinointia kaikenikäisten kuntalaistilaisuuksissa. Käyttö lisääntynyt (ikäryhmäkohtainen data ei saatavilla) Omahoidon digimenetelmät ja nettisisällöt on viety aina osaksi asukaspolkuja, jokaiselle sopiva saavutettavuus huomioiden.	Tietoa ei ole saatavilla.
	Neuvontaa ja asiakasohjausta kehitetään yhteistyötä vahvistamalla	Hankekokonaisuuteen -Kootaan yhteen näkökulmat eri alueilta -Lähineuvonnan kehittäminen -Asiakkaan huomioiminen - ei pompottelua. Autetaan asiakasta siinä palvelussa, missä hän on esim. konsultoimalla muita. Palvelupolkujen kuvaaminen. -Tietoisuus kuntien ja 3.sektorin palveluista, jotta osataan ohjata oikein -Monitahoiset case-tiimit esim. Ikäihmisten asiakasohjaus ja geriatrinen keskus Lähineuvontapilotti Justissa yhteistyössä tepasa + asiakasohjaus, tulevaisuuden sote-keskus hanke Case-tiimit geriatrinen keskus ja ikäihmisten asiakasohjaus Yhteistyörakenteita luotu: mm. Miepä- ja sas-yhteistyöpalaverit ja arki-tiimin yhteistyöpalaverit.	Yhteistyötä tehty laajasti eri toimijoiden kanssa ikäihmisten asiakasohjauksessa: arki-tiimi, tepasa, miepä, vammaispalvelut, ympärivuorokautiset palvelut ym. Myös kolmannen sektorin kanssa ja kuntien kanssa yhteistyö.	Ikäihmisten asiakasohjauksen neuvontaa on kehitetty ja nimetty tähän oma tiimi. Asiakasohjauksen toimintaa on kehitetty asiakasohjauksen viitekehysten mukaisesti luoden ikäihmisten asiakasohjauksen toimintamalli.
	Alueellisesti yhdenveroiset sosiaali- ja terveysterveyst palvelut (mm. lääkäripalvelut)	Hoitotakuun toteutumista vastaanottopalveluissa (yhteydensaannin vasteajat, lääkäriin ja hoitajalle pääsy) raportoidaan kuukausittain verkkosivuilla . Yhteydensaannin osalta hoitotakuu ei ole toteutunut.	Hoitotakuu ei toteudu pitkäaikaissairaiden osalta. Kiireelliseen hoitoon pääsee saman päivän aikana. ASia on projetoitu hyvinvointiohjelman jonoton vastaanottomallin osalta ja edistetään erityisesti pitkäaikaissairaiden osalta RRP2 hankkeessa.	Hoitotakuun toteutumista kuvataan Keusoten verkkosivuilla: https://www.keusote.fi/asiointiopas/asiakkaan-ja-potilaan-oikeudet/hoitoon-paasy/
Parannetaan ikääntyneiden palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta Palvelujen saatavuus ja laatu on hyvää asiakaspalautteen perusteella	Asiakaskokemuksen mittaaminen vakiinnutetaan osaksi kaikkea palvelutoimintaa: mm. asiakastyytyväisyyskysely toteutuu kaikissa palveluissa	RAI palvelutarpeen arvioinnista asiakaspalautetta on annettu 168 kpl . Muutamaa lukuun ottamatta (muutama 8 ja yksi 7) arvosana on ollut 9 tai 10. Myös sanallista arviota annettu numeraalisen lisäksi mm; <i>Olen tyytyväinen tähän käyntiin. Tämä oli miellyttävä käynti. Sain puhua sinulle asioistani ja sinä puhuit minulle. Toivon, että tulet uudestaan</i>	Roidu on käytössä kaikissa yksiköissä. Ikääntyneiden palveluissa palautteet käydään läpi vaikioidusti kuukausittain ja palautteen perusteella tehdään tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. RAI CA+HELSA arvioinnin jälkeen kysytään asiakkaalta asiakaspalautte. Palautteita annettu 558 kpl vuonna 2023.	RAlsta saatua asiakaspalautetta ei kerätä aktiivisesti vaan käytetään Roidua.

Liite 15. Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma v. 2022-2025

Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Ehkäisevätyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaikissa toimintaympäristöissä Indikaattori- ja muun tiedon kautta määritellään vuosittaiset toimenpiteet	Tarkistetaan vuosikellon mukainen alueellinen toiminta, viestintä ja vastuut vuosittain 2022-2025	Ajantasaista indikaattoritietoa ei ole saatavilla. Suunnitelma valmistuttua syksyllä 2022 aloitettiin ehkäisevän työn kuntakorttien lanseeraus kuntien kanssa	Indikaattoritietoa käsitelty EPT-työryhmässä ja info kuntalaisille tammikuulle sekä aikataulutettu	PYLL tietojen ja terveys
	Kuntalaiskysely (THL:n pohja)	Vuoden 2021 kyselyn toimenpiteet: vanhustenviikon lääkeinfo (video), Pidä pääsi kiertue 7-9 luokkalaisille, vuosikello sometiedotus), Vastaajia v.2022 oli 265.	Ei suoritettu vuonna 2023, koska edellisinä vuosina vastausten määrä ollut THL päivittää kansallisen verkoston kanssa kysymyspatteristoa.	Vastauksia 207. Vastaukset ovat suuntaa antavia, mutta ei voida yleistää. Otetaan huomioon vuoden 2025 suunnitelmassa
	Verrataan paikallisiin suunnitelmiin ja niiden toimintoihin, viestintään ja vastuihin	Suunnitelmien yhteenkuvaaminen aloitettu.	Kuntakortit olivat käytössä Hyvinkäällä, muiden kuntien kanssa jatkotyöstetään 2024	Kunnat työstivät kuntakohtaiset kypsyysanalyysit, joista nostetaan tavoitteet vuodelle 2025
	Nikotiinituotteet -Tupakointi /nuuska Savuton Suomi 2030 -suunnitelma	Aloituskokous pidetty ja jatkosuunnitelman laadinta keväällä 2023.	Toimintasuunnitelma vuodelle 2023-2024 tehty. Uudenmaan laajuinen Vape-info koululaisten vanhemmille. Someviestinnässä viestitetty	Koululaisten vanhemmille suunnattu webinaari ja ammattilaisten nikotiinituotteista vierottautumiskoulutus
	Päihteet (alkoholi, huumeet) a) Pidä pääsi (7-9lk) b) Aikuistuvan nuoren mielenterveys ja päihdepalvelut – kuntakiertue c) Päihde chat	- Alueen koulut (-1), kyselyyn 7-9 luokkalaisia vastanneita yhteensä 4353, 7 lk 1606, 8 lk 1422, 9 lk 1302. Oppitunnit kolme koulua syksyllä 2022, kolme koulua keväällä 2022. Keväällä 2023 jatkosuunnitelma yhteiskokous. Puolet vastaajista koki keskustelun tärkeänä. - Ammattioppilaitoskiertue ei toteutunut syksyllä 2022 - Huolikartoituksia 1221, 14% soitoista ja Tarina-auttamisessa 2015 (vuoden neljänneksi suosituin teema), lievää kasvua	a) Kiertue 2022-2023 päättyi – jatkoprojekti on käynnistynyt syksyllä 2023 b) Kiertue ei toteutunut c) Viikkojen 47-52 aikana yhteensä 148 keskustelijaa yhteensä	a) Kolmas toimintavuosi. Kyselyyn vastasi 4 462 yläkoululaista, päihdeoppitunteja 138 ja niissä tavoitettiin 2 558 oppilasta. Vanhempainilloissa tavoitettiin 220 huoltajaa. 756 oppilasta antoi palautetta: 1) oppitunti herätti 59 % mielestä oppilaissa ajatuksia. 2) oppitunti oli monipuolinen 87 % mielestä. 3) 76 % vastaajista kertoi saaneensa keinoja/vinkkejä päihdetarjonnasta kieltäytymiseen 4) 68 % mielestä oppitunti muutti vastaajien päihdeasenteita kielteisemmiksi. 5) 83 % vastaajista sai oppitunnilta tietoa paikallisista hyvinvointiin liittyvistä palveluista ja 6) 75 % vastaajista sai oppitunnilta uutta tietoa päihteistä. b) Ei toteutunut, eikä enää suunnitelmissa. RRP hankkeessa vahvistettu Nuorten Kipinän brändiä sekä viestinnällistä ilmettä ja näkyvyyttä. c)
	Pelaaminen Luodaan toimintasuunnitelma pelihaittojen vähentymiseksi	Aloituskokous pidetty – suunnitelman laadinta kevät 2023	Koululaisten vanhemmille tarkoitettua infotiaisuutta toteutuu tammikuussa 2024 ja nettisivut päivitetty.	Koulutusta suunniteltu ammattilaisille puheeksiottoon

Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Ehkäisevätyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaikissa toimintaympäristöissä Riskiryhmien tunnistaminen	a)Työttömien terveystarkastukset b) - Audit systemaattisesti käytössä asiakaskohtaamisissa (aikuiset) - Adsume (koululaiset ja opiskelijat) - Neuvoloissa, laajennettu päihdekysely (HUSin kanssa, audit, lääkkeiden väärinkäyttö, huumeet) - Tuki päihdevanhempien lapsille/nuorille -terveysneuvonta c)Monialainen sotetiimi malli d)Raskaana olevien ja lapsiperheiden vanhempien tuki tupakoimattomuuteen on tunnistettu ja työn alla.	a) Lukua ei ole saatavilla b) Audit käytössä asiakaskohtaamisissa arvion mukaan rutiinisti. Adsume päihdemittari teetetään kaikille 8 – luokan oppilaille rutiinisti. Laajennettu päihdekysely teetetään kaikille raskaana oleville raskausviikoilla 8-10. Päihdeperheet pyritään tunnistamaan ja kohdentamaan tarvittava tuki kaikille tarvitseville c) Malli on kuvattu ja otetaan käyttöön 2023 d) Äitien määrä oli vuonna 2022, 921. tupakoinnin lopettamisesta ei ole olemassa tilastotietoa. Käytössä on tupakoivan raskaana olevan perheen hoitopolku.	a) 260 kpl (kaikki tehdyt tarkastukset eivät ole nousseet raportointiin) b) Tehtyjen Audit kyselyjen määrä ei raportoitavissa. Adsume päihdemittari teetetään kaikille 8 – luokan oppilaille rutiinisti. Laajennettu päihdekysely teetetään kaikille raskaana oleville raskausviikoilla 8-10 c) Monilaista sotetiimimallia pilotoitu. Pilotoinnin pohjalta monialaisuuden kehittämistä jatketaan vuonna 2024-2025 ja otetaan pilotissa saadut tiedot osaksi jatkokehittämistä. d) Äitien määrä oli vuonna 2022, 921. tupakoinnin lopettamisesta ei ole olemassa tilastotietoa. Käytössä on tupakoivan raskaana olevan perheen hoitopolku.	a) b) Adsume päihdemittari toteutetaan kaikille 8 – luokan oppilaille laajan terveystarkastuksen yhteydessä. Laajennettu päihdekysely tehdään kaikille raskaana oleville raskausviikoilla 8-10. c) d) Äitien määrä oli vuonna 2023 1565. Tupakoinnin lopettamisesta ei ole olemassa tilastotietoa. Käytössä on tupakoivan raskaana olevan perheen hoitopolku.
Ehkäisevä päihdetyö kuuluu kaikille – verkostotyön vahvistaminen	a)Vuosittainen ilmiötyöpajatyöskentely alueen toimijoiden kanssa (17.5.2022) b)Asiantuntijatuki	a) Korona esti vielä keväällä 2022 ilmiöpajatyöskentelyn. Päihde ja mielenveys ilmiöpaja järjestetään helmikuussa 2023. b)	a) Ilmiöpaja 28.2. (osallistujia 46), jonka jälkeen teams jatkokyöstö 5x (a’ 6 osallistujaa) b) Yhteistyötä kuukausittain työryhmän kokousten yhteydessä	a) Ilmiöpajatyö kohdentui ept-ryöryhmän kypsyysanalyysin tekemiseen. Paikalla työryhmän jäsenet. b) Kuluvan kevään aikana siirryimme geneeriseen/tiimimalliin yhteistyössä terveysasemien kanssa. Uuden organisoitumismallin myötä päihdeasiakkaille on aiempaa paremmat mahdollisuudet päästä hoidon tarpeen arviointiin ja hoitoon hyvin joustavasti (mm. terveysasemien walk in-vastaanottoja vahvistetaan mipä-hoitajilla ja Ohjaamoissa olevien ajanvarauksetonta palvelua tarjoavien mipä-hoitajien Ohjaamotyöaikaa on lisätty)

Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Kansansairauksien ennaltaehkäisy & hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Henkilöstön osaamisen turvaaminen	Koulutukset henkilöstölle (Keusote ja kunnat) mm. - mm. huoli puheeksi - ikäntyneen päihdepolku tunnetuksi - sisäisen viestintä HYTE-poluista/prosesseista	- Huoli puheeksi koulutuksia järjestettiin kaksi, joissa oli yhteensä 20 osallistujaa. - Lähineuvontapisteiden koulutuksia kaksi - Keunetin kautta viestitetty henkilöstölle Tukea hyvinvointiin ja terveyteen kokonaisuudesta yleisesti sekä uusien artikkelien julkaisusta.	Huoli puheeksi koulutuksia ei ole ollut 2023 vuoden aikana. Otettiin käyttöön Ota puheeksi –kortit. Tehdyt asukaspolut julkaistu nettisivuilla. Ammattilaisten koulutus pelaamisesta syksyllä 2023 ja siitä videotallenne sisäiseen käyttöön. Ikäntyneet päihdepolku tunnetuksi koulutuksia ei ole vuonna 2023 toteutettu.	Tupakka- ja nikotiinivieroitustyön kehittämistä käynnistettiin vuonna 2024 Yhteistyössä Filha ry:n EU-rahoitteen JA PreventNCD -hankkeen kanssa. Henkilöstölle toteutettiin alkukartoitus ja järjestettiin koulutusta. Loppuvuodesta kartoitettiin tupakka- ja nikotiinivieroitustyön yhdyshenkilöverkostoon edustajia eri palveluista ja suunniteltiin yhdyshenkilöverkoston toiminnan käynnistymistä heti vuoden -25 alusta. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa painopiste on vaikuttavien hoidollisten interventioiden tarjonnan lisääminen. Koko mipä-henkilöstömme on koulutettu/kouluttautumassa kognitiivisiksi lyhytterapeuteiksi. Lisäksi osa mipä-henkilöstöstämme on saanut koulutuksen dialektisen käyttäytymisterapian ryhmämuotoiseen taitovalmennukseen, joka soveltuu erinomaisesti myös päihdeongelmista kärsiville asiakkaille. Päihteiden puheeksioton tilanne mielenterveys- ja päihdepalveluissa on parempi kuin esim. terveydenhuollon muissa toiminnoissa, koska mipä-palveluihin tullessaan asiakas on lähes aina jossain määrin tietoinen mielenterveys- ja/tai päihdeongelmastaan. Kaksi mipä-työntekijää valmistui lähisuhdeväkivallan avainhenkilöiksi ja heidän avullaan pystymme vahvistamaan myös lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen taitoja sekä tarjoamaan ko. osaamista myös yhteistyökumppaneillemme. Terveyspalvelupisteissämme (Hyvinkää ja Järvenpää) suonensisäisiä huumeita käyttävillä on puhtaiden käyttövälineiden lisäksi mahdollisuus mm. HIV:n ja C hepatiitin pikatestaukseen, sote-ammattihenkilön ja kokemusasiantuntijan palveluneuvontaa ja -ohjaukseen sekä ajanvaraukseen mipän korvaushoitoarviointiin. IMSistä löytyy ikäntyneiden palvelupolut uimaratomallina, jossa myös aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut on huomioitu. Lähtökohtaisesti ikäntyneet saavat tarvitsemansa päihdepalvelut kuten työikäisetkin, mutta usein heillä on työikäisiä enemmän erilaisia somaattisia sairauksia. Tulossa olevan tiimimallin myötä pystynemme Keusotessa "kopittamaan" päihdeongelmaiset ikäihmiset aiempaa paremmin ja tarjota aiempaa kokonaisvaltaisempia hoitokokonaisuuksia moniammatillisen yhteistyön ja mm. kotikäyntien ja etäyhteyksien avulla. Ridasjärven SETRI-yhteisö on ikäihmisille/toimintakykyvajeisille suunnattu laitosmuotoinen päihdekuntoutus sellaisiin tilanteisiin, joissa päihdeongelma edellyttää irtiottoa arjesta ja hyvin intensiivistä tukea raitistumisen käynnistämiseksi.

Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma	Toimenpiteet: Keusote	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Tieto ja ymmärrys lisääntyy kuntalaisilla terveellisistä elintavoista	a) Sähköiset palvelut (Omaolo) b) Ennaltaehkäisevä materiaali Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nettisivuille, some, c) Järjestöyhteistyö ja järjestöjen toiminnasta tiedottaminen (mm. HYTE-allianssi polut/prosessit, Ensihuolikoulutus- EHYT) d) Keusoten päihdepalveluista tiedottaminen + vuosittain kuntakohtaamiset e) Webinaarit/seminaarit f) Suojaavat tekijät	a) Duodecim STAR –tarkastus ja Omaolon sähköinen terveystarkastus yhteensä 902 tarkastusta/vuosi Nuorten nettiauttaminen (Zoturi) 22377 katsottua kertaa, joista 17600 (79 %) kertoo saaneen apua ongelmaansa b) 21 julkaistua hyte-artikkelia verkkosivuilla 4 julkaistua verkkosivua 19 483 katselukertaa hyte-verkkosivuilla 50 tiedotetta 177 somejulkaisua hyte-facebook kanavalla c) Järjestöyhteistyöstä ja koulutuksista on tiedotettu Keunetissä sisäisesti. Ja ulkopuolisista koulutuksista somekanavien kautta. d) Tietoa ei saatavilla e) Vuonna 2022 järjestettiin kaksi järjestöinfoa Teamsin kautta. f) Keusoten sekä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintojen kautta tuetaan asukkaiden suojava tekijöitä.	a) Omaolo.fi:n valmennusohjelmat (ml. ikäryhmäkohtaiset sisällöt) on kuvattu aina osaksi *Hyte-sisältöjä. Sähköinen terveystarkastus (Omaolo.fi) on tehty 1338 kertaa (kaikenikäiset; ikäryhmät ei ole saatavilla) b) 2023: n. 14 000 katselukertaa *Hyte-verkkosivustolla. 358 julkaisua hyte-facebookissa, 39 hyte-tiedotetta, 6 hyte-artikkelia julkaistu verkkosivuilla. c) Ota puheeksi- kortit EHYT ry:n ja järjestöjen yhteistyönä julkaistu joulukuussa. d) Palvelualue tiedottaa jatkuvasti palveluistaan asukkaille Keusoten nettisivuilla sekä somessa e) Indikaattoritietoa jaettu kunnissa ja järjestöneuvottelukunnalle. Vape-info uudenmaan laajuisesti koululaisten vanhemmille 29.11., osallistujia noin 600. f) Tuettu asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä ennaltaehkäisevästi ja jaettu tietoa miten asukas itse pystyy vaikuttamaan omaan hyvinvointiinsa.	a) Tietoa ei saatavilla b) 12 uutta hyte-sivua ja 9 päivitettyä. Hytesisältöjen katselukerrat 24 326. Vuoteen 2023 verrattuna kasvua +109 %. c) Ulkoisten hytesivujen päivitys alkoi vuonna 2024 ja jatkuu vuonna 2025 systemaattisesti. Sivuilla ja somessa ohjataan asukkaat ja ammattilaiset linkkien kautta järjestöjen ajankohtaiseen toimintaan. d) Tietoa ei saatavilla e) Koululaisten vanhemmille webinaari 11/2024 yhteistyössä LAPE-palvelualueen kanssa. Osallistujia 24 f) Marraskuun webinaarissa Anni Kouhia kertoi vanhemmille suojaavista tekijöistä
Viranomaisten, elinkeinon ja muiden toimijoiden yhteistyö laajenee.	Pakka-toimintamalliin ja kuntien toimintaan perehtyminen sekä yhtenäistetään alueen ehkäisevää päihdetoimintaa	Aloituskokous pidettiin syksyllä 2022 (mukana AVI, THL, Porin pakka ja HOK). Seuraava työpaja helmikuussa 2023, jossa määritellään alueellinen Pakka-toiminta.	Yhteistyö Pakka-toimintamallin verkoston kanssa jatkunut ja keskustelua toiminnan kehittämisestä alueella jatketaan kuntien kanssa.	Toteutettiin kuntalaisille suunnattu ept-kysely ja muutoin kunnissa jonkin verran Pakka-toiminnan kaltaista toimintaa. Yhteistä tahtotilaa Pakka-toiminnalle ei ole resurssien vuoksi.

Liite 16. Alueellinen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn suunnitelma v. 2022-2025

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn suunnitelma v. 2022-2025

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu	Mittarit	Toteuma v. 2024
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn toimintamallin kehittäminen ja sen mukaisen toiminnan aloittaminen	Yhteisten työkalujen (THL) käyttöönotto ja koulutukset käyttöönottoon liittyen väkivallan ehkäisytyössä	Työryhmä	Työkalu-koulutusten määrä (tilaisuudet / osallistujat)	Henkilöstön koulutuksia 2 kpl - Nuorisoväkivallan ajankohtaiset ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy, noin 100 osallistujaa - Avainhenkilökoulutus, 12 osallistujaa
	Alueellisen MARAK toimintamallin luominen ja toiminnan aloittaminen	MARAK työryhmä ja ohjausryhmä	MARAK työryhmän mittarit - Asiakastapaukset - Määrä, N - Pisteet, jolla ohjauduttu - Mistä toimipisteestä ohjauduttu - Tehdyt toimenpiteet	Asiakkaita: 7 kpl Pisteet , joilla ohjauduttu: 16-20 Mistä toimipisteestä ohjauduttu: aikuissosiaalityö (1), Keski-Uudenmaan turvakoti (2), sosiaali- ja kriisipäivystys (1), Paasi ry (1), HUS psykiatrian pkl (1), perheasiain neuvottelukeskus (1) Tehdyt toimenpiteet: turvasuunnitelma (2), ohjaus RIKU:n palveluihin (5), lähestymiskiellon hakemisessa avustaminen (2), ohjaus mielenterveyspalveluun (1), ohjaus Paasi ry (3), ohjaus perheasiain neuvottelukeskukseen (1), asiakkuuden vireyttäminen työikäisten sosiaalipalveluun (5), ohjaus lastensuojelun palveluihin (1)
	Alueellisen viestintäsuunnitelman laadinta. Keusoten ulkoisten ja sisäisten www-sivujen hyödyntäminen viestinnässä.	Työryhmä	Viestintäsuunnitelma tehty, K/E www-sivujen kävijämäärä	Alueellinen viestintäsuunnitelma E Keunet sivut K Ulkoiset www-sivut K Aiheartikkelit K
	Koulutussuunnitelman luominen ja eri toimijoiden yhteisten koulutusten järjestäminen	Työryhmä	Koulutussuunnitelma valmis, K / E Yhteisten koulutusten määrä (tilaisuudet / osallistujat, N)	THL:n avainhenkilökoulutuksen kouluttajia valmistunut Keusoteen yht. 2 hlöä, 6/2024 Avainhenkilökoulutus pidetty 9/2024-1/2025 ja koulutuksen osallistui 12 hlöä (NPS 75). Koulutus uusitaan keväällä 2025.
	Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn infograafi henkilöstölle työntueksi ja infograafi asukkaille ulkoisille www-sivuilla ja tuloste jaettavaksi toimipisteisiin	Työryhmä	Infograafi valmis K / E Infograafin kävijämäärä (N) www-sivuilla Infograafin esittely osana koulutustilaisuuksia	Infograafi valmis K Tulosteet infograafista tehty työn tukena K Infograafi sähköisesti sisäisessä verkossa henkilöstön työn tukena K

Toimenpiteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma v. 2024
Yhteisten työkalujen (THL) käyttöönotto ja koulutukset käyttöönottoon liittyen väkivallan ehkäisytyössä	Henkilöstön koulutuksia yht. 6, osallistujia noin 315. MARAK-koulutukset työryhmälle	Henkilöstön koulutuksia 2 kpl/ osallistujia N 58	Henkilöstön koulutuksia 2 kpl - Nuorisoväkivallan ajankohtaiset ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy, noin 100 osallistujaa - Avainhenkilökoulutus, 12 osallistujaa
Alueellisen MARAK toimintamallin luominen ja toiminnan aloittaminen	Asiakkaita: 7 Pisteet, joilla ohjauduttu: 11-21 Mistä toimipisteistä ohjauduttu: perhesosiaalityö (1kpl), aikuissosiaalityö (1kpl), lastensuojelun avohuolto (1kpl), Rikosuhripäivystys (2kpl), työikäisten asiakasohjaus (2kpl) Tehdyt toimenpiteet: ohjaus Rikosuhripäivystyksen palveluihin (7kpl), ohjaus aikuissosiaalityön palveluihin (4kpl), ohjaus Lyömättömän Linjan palveluihin (3kpl), ohjaus lastensuojelun avohuollon palveluihin (3kpl), ohjaus mielenterveyspalveluun (1kpl), poliisin uhka-arvio tai muu toimenpide (1kpl), ohjaus perheasiainneuvottelukeskuksen palveluihin (1kpl), ohjaus asiakasohjausyksikön palveluihin (1kpl)	Asiakkaita: 12kpl Pisteet, joilla ohjauduttu: 11-21 Mistä toimipisteistä ohjauduttu: aikuissosiaalityö (2), lastensuojelu (4), maahanmuuttajien sosiaalipalvelut (1), mielenterveys- ja päihdepalvelu (2), Keski-Uudenmaan turvakoti (1), sosiaali- ja kriisipäivystys (1), Lyömätön Linja Keski- ja Itä-Uusimaa (1) Tehdyt toimenpiteet: turvasuunnitelma (2), ohjaus RIKU:n palveluihin (10), lähestymiskiellon hakemisessa avustaminen (1), poliisin uhka-arvio (1), ohjaus mielenterveyspalveluun (6), ohjaus päihdehoitoon (1), ohjaus Lyömättömään Linjaan (3), ohjaus perheasiain neuvottelukeskukseen (5), asiakkuuden vireyttäminen työikäisten sosiaalipalveluun (8), ohjaus lastensuojelun palveluihin (4), ohjaus maahanmuuttajien sosiaalipalveluihin (1)	Asiakkaita: 7 kpl Pisteet, joilla ohjauduttu: 16-20 Mistä toimipisteistä ohjauduttu: aikuissosiaalityö (1), Keski-Uudenmaan turvakoti (2), sosiaali- ja kriisipäivystys (1), Paasi ry (1), HUS psykiatrian pkl (1), perheasiain neuvottelukeskus (1) Tehdyt toimenpiteet: turvasuunnitelma (2), ohjaus RIKU:n palveluihin (5), lähestymiskiellon hakemisessa avustaminen (2), ohjaus mielenterveyspalveluun (1), ohjaus Paasi ry (3), ohjaus perheasiain neuvottelukeskukseen (1), asiakkuuden vireyttäminen työikäisten sosiaalipalveluun (5), ohjaus lastensuojelun palveluihin (1)
Alueellisen viestintäsuunnitelman laadinta. Keusoten ulkoisten ja sisäisten www-sivujen hyödyntäminen viestinnässä.	Alueellinen viestintäsuunnitelma E Keunet sivut K Ulkoiset www-sivut K Aiheartikkelit E	Alueellinen viestintäsuunnitelma E Keunet sivut K Ulkoiset www-sivut K Aiheartikkelit K	Alueellinen viestintäsuunnitelma E Keunet sivut K Ulkoiset www-sivut K Aiheartikkelit K
Koulutussuunnitelman luominen ja eri toimijoiden yhteisten koulutusten järjestäminen	Koulutussuunnitelma E	Koulutussuunnitelma K Keusote mukaan THL:n avainhenkilöpilottiin, joka alkaa 2/2024	THL:n avainhenkilökoulutuksen kouluttajia valmistunut Keusoteen yht. 2 hlöä, 6/2024 Avainhenkilökoulutus pidetty 9/2024-1/2025 ja koulutuksen osallistui 12 hlöä (NPS 75). Koulutus uusitaan keväällä 2025.
Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn infograafi henkilöstölle työntueksi ja infograafi asukkaille ulkoisille www-sivuille ja tuloste jaettavaksi toimipisteisiin	Infograafi valmis K	Infograafi valmis K Tulosteet infograafista tehty työn tukena Infograafi sähköisesti sisäisessä verkossa henkilöstön työn tukena	Infograafi valmis K Tulosteet infograafista tehty työn tukena K Infograafi sähköisesti sisäisessä verkossa henkilöstön työn tukena K

Liite 17. Alueellinen vammaisten hyvinvointisuunnitelma v. 2024-2025

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Osallisuuden ja itsenäisen elämän mahdollistaminen

Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteutuminen 2024
Keusoten alueellinen vammaisneuvosto toimii yhteistyössä kuntien vammaisneuvostojen ja toimielinten kanssa.	Vammaisten palvelujen päällikkö ja vammaispalvelujen johtava asiantuntija	Kaikkien alueen kuntien edustus toteutuu alueellisessa vammaisneuvostossa.	Keski-Uudenmaan vammaisneuvosto on koottu kuntien vammaisneuvostojen jäsenistä, joten hyvinvointialueen vammaisneuvostolla on kontaktit kuntien vammaisneuvostoihin.
Aktiivinen yhteistyö alueellisen vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kanssa asioita suunniteltaessa ja vaikuttamistyössä.	Vammaisten palvelujen päällikkö, koordinoivat esimiehet ja asiantuntijat	- Tavoitteiden toteutumisen kuvaus, käynnistyneet kehittämistoimet. - Työpajojen määrä, joille asetettu tavoitteet.	- Vammaisneuvostolle ja vanhusneuvostolle lähetetty lausuntopyynnöt omaishoidon tuen palkkoiden määrin ja myöntämisen perusteiden päivittämiseen liittyen - Vammaispalveluista päällikkö ja johtava asiantuntija ovat olleet säännöllisesti mukana Keusoten vammaisneuvoston kokouksessa - Pyydetty vammaisneuvostolta ja vanhusneuvostolta lausunnot liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteiden päivittämiseen
Asiakkaiden asiantuntijuuden ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen.	Vammaispalvelujen johtava asiantuntija Työpaja 22.4.24 (Keusoten tarpeet ja järjestöjen tarjonta)	- Yhteisten keskustelujen/tapaamisten/ työpajojen määrä, jossa on ollut mukana asiakasedustajia ja/tai kokemusasiantuntijoita - Tavoitteiden toteutumisen kuvaus, käynnistyneet kehittämistoimet - Asiakasraatien määrä ja kuvattu toimintatapa	- Kehitysvammaisten asiakasraati on kokoontunut vuonna 2024 kolme kertaa. Asiakasraatia on kuultu asumisen kilpailutuksen js sähköisten palvelujen kehittämiseen liittyen. Kilpailutuksessa huomioitiin asiakasraadista nousseita näkemyksiä. - Henkilökohtaisen avun oman palvelutuotannon asiakasraatiin haettiin jäseniä kirjeitse 2024, tämä ei tuottanut tulosta.
Luodaan mahdollisuuksia vapaille markkinoille työllistymiseen palvelujen avulla ja mahdollistetaan tukitoimilla vammaisten henkilöiden opiskelu.	Päiväaikaisen toiminnan koordinoiva esimies ja vammaissosiaalityön koordinoiva esimies	- Työhönvalmennuksessa tai työllistämistä tukevassa toiminnassa mukana olleiden asiakkaiden määrä vuoden aikana - Kuljetuspalvelua ja/tai liikkumisvälineiden harjoittelua opiskeluun saaneiden asiakkaiden määrä vuoden aikana	- Vammaispalvelujen työllistämistä tukevan toiminnan piirissä on ollut vuonna 2024 137 asiakasta. - vuoden 2024 onnistunut kokeilu Järvenpään pt:ssä on ollut pilottihanke Työtoimintatoimintaryhmä Havinan aloitus vuoden alusta. Toimintaryhmäläisten on ollut mahdollisuus luontevasti siirtyä ryhmätyöskentelystä yksilöllisempään työharjoitteluun, työkokeiluun tai koulutukseen. Uusi toimintamalli. - Opiskelua varten kuljetuspalvelua vammaispalvelulaki 135 eri päätöstä ja 63 sosiaalihuoltolain mukaista päätöstä opiskeluun.

Tietopohjan ja tietoisuuden lisääminen

Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteutuminen 2024
Verkostomainen toimintatapa tietoisuuden lisäämisen välineenä. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön vahvistaminen.	Vammaisten palvelujen päällikkö ja vammaispalvelujen johtava asiantuntija	Alueellisen vammaisneuvoston ja muiden toimielinten yhteistyön toimintakuvaus.	Ei tietoa
Asiakaskokemuksen hyödyntäminen Palautteen vastaanottaminen ja hyödyntäminen: Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen nykyistä vahvemmin (asiakasraadit) Rakenteellisen sosiaalityön käyttö asiakastyöstä nousevien havaintojen eteenpäin viemiseksi -> kanavien luominen.	Asiakkuustiimin edustaja ja vammaispalveluista vammaissosiaalityön koordinoiva esimies ja johtava asiantuntija	- Roidu –palautteiden mukaisen kehittämisen kuvaaminen. - Yhteisten keskustelujen/ tapaamisten/työpajojen määrä, jossa on ollut mukana asiakasedustajia ja/tai kokemusasiantuntijoita. - Kuvaus asiakaskokemuksen hyödyntämisestä kaikissa asiakaskohtaamisissa. - Rakenteellisen sosiaalityön kautta esille nousseiden kehittämistarpeiden määrä.	- Sosiaalityössä palautteet käydään systemaattisesti läpi ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä (esim. Kuljetuspalveluja koskevat päällekkäiset muutokset (ohjauskeskus, soveltamisohjeet, taksien kilpailutukset) ovat tuottaneet paljon palautetta. Esimerkiksi reklamointi käytäntöjä on tarkennettu. - Asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa kerätään palautetta säännöllisesti tiettyinä kuukausina sekä muulloin tulleet palautteet kirjataan palautejärjestelmään ja käsitellään kuukausittain yksiköiden kokouksissa. (MS 20.2.25)

Esteettömyyden ja saavutettavuuden varmistaminen

Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteutuminen 2024
Esteettömyyden selvittäminen. Esteettömyysasiantuntijoiden hyödyntäminen esim. tiloja, ympäristöjä ja toimintoja suunniteltaessa. Tilojen esteettömyyden varmistaminen: • Esteettömyyskävelyt huomioiden myös aistiesteettömyys • Turvallisuuuskävelyt	Tilapalvelut ja toimintaterapeutti Halukkaille asiakkaille ilmoittautuminen asiakaskehittäjiksi	• Asukaskehittäjien suorittamat esteettömyyskävelyt HVA:n tiloissa. • Asukaskehittäjien suorittamat turvallisuuuskävelyt HVA:n tiloissa.	Ei tietoa
Viestinnän esteettömyyden varmistaminen. Sanavalintojen ja aistivammojen huomiointi: • Asenteellisen esteettömyyden varmistaminen sanavalinnoilla Kommunikointia tukevat keinot tilaisuuksissa: • Tekstitulkkauksen käyttö • Selkokielen käyttäminen • Viittomakielen käyttäminen	Vammaispalvelujen projektityöntekijä ja vammaispalvelujen johtava asiantuntija	• Kuvaus käytetystä tekstitulkkauksesta ja selkokielestä.	Viestintää verkkosivuilla ja tiedotteissa on pyritty yksinkertaistamaan ja välttämään asenteellisia sanamuotoja. Kommunikointia tukevien keinojen käyttäminen tilaisuuksissa ei ole toteutunut.
Sähköisen viestinnän toimivuuden parantaminen. Ajantasaisen ja saavutettavan tiedon varmistaminen: • Nettisivujen ja sähköisten väylien saavutettaviksi rakentaminen (vastuu viestinnällä ja nettareilla). • Selkokielen käyttäminen esittelymateriaaleissa ja nettisivuilla. • Asiakasohjeet ja soveltamisohjeet nettisivuille saavutettavaan muotoon. • Palvelualustan (jossa yhdistysten tiedot ja tarjonta) hyödyntäminen.	Vammaispalvelujen johtava asiantuntija ja viestinnästä yhteistyökumppani Saavutettavuuspalveluita voi myös tilata Keusoten kilpailutetulta kumppanilta, tästä tulee kustannuksia: https://keusote.sharepoint.com/sites/keunet-tyon-tueksi/sitemap/Saavutettavuuspalvelut.aspx Selkokielen kriteerit on aika tarkkaan määritelty, jos on tavoitteena hakea selkotunnusta materiaaleille/verkkosivuille: https://selkokeskus.fi/selkokieli/selkokielen-mittari/selkokielen-mittarin-ohjeet-ja-kriteerit/ Yleisesti Keusoten verkkosivuilla tavoitteena on, että sisältö on selkeää suomen kieltä.	• Kuvaus vammaispalvelujen ja viestinnän yhteistyönä järjestämistä kehittämistilaisuuksista • Julkaistava materiaali julkaistaan saavutettavassa muodossa.	Selkokielelle on panostettu. Verkkosivut ovat pääosin saavutettavat. Asiakas- ja soveltamisohjeet on tehty Keusoten ohjeistuksen mukaan saavutettaviksi.

Liikkumisen ja monipuolisen harrastustoiminnan mahdollistaminen

Toimenpiteet: Keusote	Yhteyshenkilö / Keusote	Mittariehdotukset	Toteutuminen 2024
Palvelut osallisuuden mahdollistajina. • Julkisten liikennevälineiden käytön opetus. • Kuljetuspalvelu. • Henkilökohtainen apu. • Joustavampien palvelujen toteuttamistapojen hyödyntäminen.	Vammaissosiaalityön koordinoiva esimies	• Liikkumista tukevien palvelujen asiakkaiden määrä Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu. • Henkilökohtaisen avun palvelujen asiakkaiden määrä.	• Liikkumista tukevien palvelujen asiakasmäärä vammaispalvelulain mukaisessa kuljetuspalvelussa on ollut vuoden 2024 lopussa 2667 asiakasta. • Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä vuoden 2024 lopussa on ollut 750 asiakasta.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kuntien kanssa. • Yhteistyön vahvistaminen kuntien elintapa ja liikkumistoiminnan kanssa. • Asiakasryhmän tarpeista viestiminen.	Vammaispalveluiden johtava asiantuntija ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kuntien liikunnan edistämisen työryhmä	• Kuvaus yhteistyöstä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden liikkumisen lisäämiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi kuntien liikuntapalvelujen ja Keusoten kuntoutuspalvelujen kanssa (työpaja).	• Tavoite ei ole toteutunut.

Liite 18. Alueelliset HYTE painopisteet 2023-2024

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Painopiste	KEUSOTE: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Hyvinvointialueen avustuskäytäntöjen luominen v. 2023. Vuoden 2023 aikana jaettiin järjestöavustuksia yhteensä 426 600 €, kahdeksan (8) hakemusta. Hylkäävä päätös tehtiin kahden (2) hakemuksen osalta.
Osallisuuden vahvistaminen	Puntaroivat asukaspaneeli 11/2023, Miten Keusote voi tukea ja vahvistaa lasten ja nuorten mielen hyvinvointia? Panelisteja yht. 43, yht. 15 h puntarointia ja loppulausuma luovutettiin hyvinvointialueen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajille 14.12.2023. Asukaspaneelit jatkuvat huhtikuussa 2024. Asukaskehittäjätoiminta, asukasraadit ja kokemusasiantuntija- ja vertaisohjaajatoiminta (Kettuluuta) Dialogiset verkostoneuvonpidot
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Urheilukello-hanke Elintapaohjauksen alueellisen mallin luominen (sis. mm. itsehoito-ohjelmat, kuntoutuspalvelut, kunta- ja järjestöyhteistyö) Neuvokas perhe -mallin mukaisen toiminnan toteuttaminen
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Urheilukello-hanke käynnistynyt v. 2023 Puntaroiva asukaspaneeli 1/2023 aiheesta ”Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen”. Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyömallien kehittäminen, KUMMI-toiminta; käytössä kaikissa kunnissa Avoimen matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen perhekeskuksen lähipalveluna; kävijämäärät kuntien yhteistyökohtaamispaikoissav.2023, lapset 14 541 ja aikuiset 9 622 Messii -jalkautuvan konsultaation toimintamallin aloittaminen v. 2023 Toteutettu 4 Ihmeelliset vuodet ryhmää vuoden 2023 aikana Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit on koulutettu poissaoloprosessiin ja poissaolojen juurisyiden kartoittamiseen Laadittu terveydenhoitajille ohje ryhmäterveystarkastuksista Tehostetaan terveystarkastuksesta poisjäävien tilanteen selvittämistä 4 kertaa vuodessa tapahtuvaksi (HYTE kerroin) Neuvolan terveydenhoitajat perehtyvät aikuisten (odottavien vanhempien) ohjatun omahoidon kokonaisuuteen Otettu käyttöön Mielenterveystalo.fi omahoito-ohjelmia, esim. pienten lasten ohjattu omahoidon toimintamalli ja seksitautiepäilyn oirearvio Neuvola-ajan peruminen sähköisesti OmaKeusote-alustan kautta Digitaalisten perhevalmennus videoiden valmistelu oppilaitosyhteistyönä ja niiden käyttöönotto Lapsiperheiden chat-palvelun kokonaisuuden kehittäminen Perhekeskuspalvelut ottaneet käyttöön palvelusetelin

Painopiste	KEUSOTE: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Hyvinvointialueen avustuskäytäntöjen päivitys v. 2024. Vuoden 2024 aikana jaettiin järjestöavustuksia yhteensä 389 100€ yhteensä 17 eri toimijalle. Hylkäävä päätös tehtiin xx hakemuksen osalta. Järjestöhakemuksia vastaanotettu yht. 14, joista avustus myönnetty yhteensä 9 järjestölle. Viiden osalta avustushakemus hylätty. Avustussumma v. 2024 yhteensä 385 576,50€. Kevään 2024 aikana uudistettiin avustustoimintaa järjestöjen ja palvelualueiden tarpeita paremmin tukevaksi. Samalla uudistettiin avustusten haun ajankohta. Muutoksista on informoitu järjestöjä live-tapaamisissa sekä infoissa.
Osallisuuden vahvistaminen	Puntaroiva asukaspaneeli 4/2024; aihe digipalvelut. Osallistujia 43 ja NPS XX. Loppulausuma luovutettu Keusoten aluevaltuustolle 6/2024 ja toimenpiteiden etenemistä seurattu toimenpidetaulukkojen avulla. Keusoten 1. henkilöstöpaneeli järjestettiin 12/2025 aiheesta hyvinvointialueen talous ja säästöehdotukset alijäämän kattamiseksi; osallistujia 33 ja NPS 90. Loppulausuma luovutettiin Keusoten strategiselle johtoryhmälle 12/2024 ja toimenpide-ehdotusten etenemistä seurataan vuoden 2025 aikana johtoryhmän tasolla ja etenemisestä tiedotetaan henkilöstöä.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Urheilukello-hankkeen jatkuminen Alueellisen elintapaohjauksen toimintamallin implementointi vuonna 2024, sisältäen mm. henkilöstön koulutuksia sekä avoimia teemakohtaisia webinaareja. Implementointi jatkuu v. 2025. Alueellisen sopimuksen valmistelu kuntien liikuntapalvelujen kanssa kesken. Neuvokas perhe -mallin mukaisen toiminnan toteuttaminen
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukainen toiminta Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tavoitteiden mukainen toiminta Alueellinen perhekeskuksen toimintasuunnitelman mukainen toiminta Alueellisen neuvolasuunnitelman tavoitteiden mukainen toiminta

Painopiste	HYVINKÄÄ: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	- Avustukset: Vuonna 2023 jaettu ensimmäistä kertaa hyvinvointipalveluiden kohde- ja kumppanuusavustuksia hyte-työtä tekeville yhdistyksille (196.000 €). Vuonna 2024 summa vakiintumassa 107.000 euroksi. Vuonna 2023-2024 myönnetty avustuskelpoisuus 26 uudelle yhdistykselle, jotka voivat hakea Tilavaraamosta maksuttomia tai edullisia tiloja. - Avustushaun sähköistäminen: Vuonna 2023 siirretty nuoriso-, kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluiden osalta sähköiseen hakujärjestelmään (Sarastia). Seuranta- ja maksatusjärjestelmän sähköistäminen jatkuu 2024-2025. - Avustussäännöt: Hyvinvointipalveluille luotu ensimmäiset avustussäännöt 2023, tarkoitus päivittää 2024. - Tilat: Vuosina 2023-2024 myönnetty avustuskelpoisuus 26 uudelle (sote- ja hyte-)yhdistykselle, jotka voivat näin hakea Tilavaraamon kautta kaupungilta maksuttomia tai edullisia tiloja. Yhteisötila Onnin toiminta jatkunut kaupungin omistamissa tiloissa, Järjestökeskus Onnensillalle ollaan saamassa viimein uudet tilat Villatehtaalta. - Ruoka-aputoiminnan avustamista saatu vakiinnutettua (tilat, hyte-avustukset, STM-rahoitus)
Osallisuuden vahvistaminen	- OSBU ja kylien talkooraha vakiintuneet - Kuntalaiskahvit vakiintuneet - Lasten kuuleminen otettu vuonna 2024 työn alle Meidän Hyvinkää -kärkihankkeessa yhteistyössä Partion kanssa
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	- Liikkumissuunnitelman päivitystä ollaan aloittamassa - Liikunnan TEAvisari-tuloksia ja OKM:n lasten ja nuorten liikkumissuosituksia on esitelty LaNu-joryssä ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnassa. - Vuodelle 2024 myönnetty kärkihankerahaa 10.000 € lasten liikkumisen edistämiseen kouluissa ja lukiossa - LipaNupa-hanke ja Harrastamisen Suomen malli tavoittaneet paljon lapsia ja nuoria
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	- Ks. Edellä monet kohdat, joissa fokus lapsissa ja nuorissa - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 hyväksytty - Neljäs erityisnuorisotyöntekijä aloittanut 2023 - Perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen

Painopiste	HYVINKÄÄ: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	- Järjestöyhteistyö: Hyvinkäällä kokoontui Kulttuurifoorumi, Liikuntafoorumi (2 krt), Liikuntaseurojen puheenjohtajien aamukahvit (2 krt) ja Järjestötreffit (2 krt) vuonna 2024. Yhdistyksille järjestettiin avustusinfoja ja -klinikoita. - Avustukset: Hyvinkäällä tehtiin kaupungin ja Keusote-alueen avustuksista kartoitus hyvinvointikertomukseen 2023 (KV 27.5.2024). Kaupungin on laskettu avustavan 3. sektorin toimijoita yhteensä hieman yli 1 miljoonalla eurolla. Vuoden 2024 toimintaan myönnettiin hyvinvointipalveluiden kohde- ja kumppanuusavustuksia 107.000 € hyte-työtä tekeville yhdistyksille 36 kohteeseen. - Avustushaun sähköistäminen: Otettiin käyttöön nuoriso-, kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluiden osalta sähköinen Dynamics 365-hakujärjestelmä (Sarastia). Seuranta- ja maksatusjärjestelmän digitalisointi jatkuu 2024-2025. - Avustussäännöt: Hyvinvointipalveluiden avustussääntö yhdistettiin 08/2024 kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden avustussäännön kanssa. Samalla avustusperiaatteita yksinkertaistettiin ja yhdenmukaistettiin. - Tilat: Vuosina 2023-2024 on myönnetty avustuskelpoisuus 26 uudelle (sote- ja hyte-)yhdistykselle, jotka voivat hakea sivistystoimen Tilavaraamon kautta kaupungilta maksuttomia tai edullisia tiloja. Yhteisötila Onnin toiminta jatkunut kaupungin omistamissa tiloissa Paavolassa (kustannukset kaupungille 15.000 €/v). Järjestökeskus Onnensillalle hankittiin Villatehtaalta uudet toimitilat 06/2024. Kaupungin subventio yhdistyksille (jäsenyhdistyksiä 50-60) on tätä kautta noin 58.000 €. - Ruoka-aputoiminta: Hyvinkään ruoka-aputoimijoita tuettiin vuonna 2024 yhteensä 48.318 eurolla. STM:n osuus oli tästä 15.250 € ja Hyvinkään kaupungin 33.068 €
Osallisuuden vahvistaminen	- Toteutettiin OSBU-äänestys 2024 (97 ehdotusta). Toteutettavaksi äänestettiin 5 kohdetta, joihin suunnattiin 25.000 €: Iloa vanhuksille, Ulkoilmaelokuvanäytös, Puistojumppa, Maksuton puistoruokailu lapsille kesäaikaan ja Niitty kukille. - Jaettiin kylille 15 000 € talkoorahaa kylien elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden tukemiseksi 5 kohteeseen. - Meidän Hyvinkää -kärkihankkeen kautta toteutettiin 7 yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja turvallisuutta edistävää tapahtumaa ja tilaisuutta, joihin osallistui 8.066 henkilöä. Kärkihankkeen tapahtumissa ja toiminnoissa oli yhteensä yli 10.000 osallistujaa. - Lasten kuuleminen otettu työn alle Meidän Hyvinkää –kärkihankkeessa yhteistyökumppaneiden kanssa. - Kaupungin järjestämät kuntalaiskahvit ovat vakiintuneet. - Hyvinkään kaupunki sai Suvanto ry:n valtakunnallisen Valontuoja-palkinnon 2024 ikääntyneiden turvallisuutta ja hyvinvointia edistävästä työstä. - Hyvinkäälle on perustettu Hyvinkään romanityöryhmä, joka aloitti toimintansa 1.1.2024. - Vuonna 2024 panostettiin suuresti digitukeen ja digisyrjäytymisen vastaiseen työhön. - Uusille hyvinkääläisille lähetettiin 1.632 tervetulokirjettä, uusille vauvoille jaettiin 96 Hevinkää-bodyä ja pidettiin Uusien hyvinkääläisten ilta museokeskus TAIKASSA 10/2024 (osallistujia 128).
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	- Liikkumissuunnitelman 2026-2029 päivittäminen on aloitettu. - Liikunnan TEAviisari-kyselyyn vastattiin keväällä 2024. - Jaettiin 10.000 € lasten liikkumisen ja yhteisöllisyyden edistämiseen kouluissa ja lukiossa Meidän Hyvinkää –kärkihankkeen kautta. - Hyvinkää pääsi valtakunnallisen Suomen liikkuvin kunta –kilpailun finaalikolmikkoon. - LipaNupa-hanke ja Harrastamisen Suomen malli tavoittaneet paljon lapsia ja nuoria - Merkittäviä investointeja ja investointipäätöksiä liikuntainfraan liittyen (mm. Monitoimiareena, Paavolatalo, ulkolajiolosuhteet)
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	- Ks. Edellä monet kohdat, joissa fokus lapsissa ja nuorissa - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 hyväksytty ja uuden suunnitelman 2026-2029 päivittämistä ollaan aloittamassa. - Perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen

Painopiste	JÄRVENPÄÄ: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Järvenpään kaupunki myöntää vuosittain talousarvionsa puitteissa toiminta- ja kohdeavustuksia mm hyvinvoinnin edistämiseen, kulttuurin ja liikunta mahdollisuuksien edistämiseen ja nuorten omaehtoiseen toimintaan. Nämä kaikki avustusmuodot ovat hyvinvoinnin palvelualueen vastuulla. Vuonna 2023 avustukset jaettiin yhteensä 203 000 ja kertaluontoisesti 70000 koronaelpymisrahaa. Järjestöyhteistyö on perinteisesti Järvenpäässä vahvaa. Vuonna 2023 on toiminut yhteistoiminta-työryhmä, joka on tehnyt skenaariotyöskentelyä yhdistysten ja yhteisöjen sekä kaupungin yhteistoiminnan kehittämiseksi.
Osallisuuden vahvistaminen	Kaikilla on mahdollisuus osallisuuteen on yksi Järvenpään hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman neljästä painopisteestä. Vuonna 2023 siihen kohdistui 18 toimenpidettä, joista 16 toteutui suunnitellusti ja kaksi osittain. Vuonna 2024 painopisteeseen kohdentuu 16 toimenpidettä. Kouluissa toteutetaan osallisuuden oppitunteja, vuonna 2023 tavoitettiin noin 550 oppilasta. Osallisuuden periaatteet valmistuivat, jalkautus palvelualueille käynnistynyt.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Vuonna 2023 Liikkuva koulu -toiminnalla monipuolistetaan ja lisätään oppilaiden liikkumista perusopetuksessa. Lukio jatkaa ja juurruttaa arkeen Liikkuva opiskelu –hankkeen toimintoja. Lapsiperheiden palvelut ovat toteuttaneet 2 krt viikossa lasten liikuntatuokioita perheille, jotka ovat seurojen toiminnan ulkopuolella. Kirjaston liikuntavälinekokonaisuus on päivitetty. Liikuntavälinelainauksia toteutettiin 228 krt vuonna 2023. Opistossa on lisätty ulkoliikuntakurssien määrää v. 2023. Ikäihmisten liikuntaa on tuettu yhteistyössä useiden paikallisten yhdistysten kanssa Myllytien toimintakeskuksessa.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Vuonna 2023 on tuettu yhteenkuuluvuutta, kaverisuhteita ja kuulluksi tuleamista sekä vahvistettu tuen tarpeen tunnistamista ja yhteistyötä Joutsikin kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon painopisteinä on vahvistettu mielen hyvinvointia ja perusopetuksen painopisteinä hyvinvointitaitoja. Lasten ja nuorten kaveritaitoja vahvistettu HYVOn kanssa. Kouluissa on toteutettu erilaisia toimintoja kouluruokailun kehittämiseksi, esimerkiksi toive - ruokapäivät, aamupalatalkoot. Lisäksi opetuksessa on edistetty opetussuunnitelman mukaista ruokailutottumuksiin ja tapakasvatukseen liittyvää toimintaa kouluruokailun yhteydessä. Kulttuurihyvinvointia on tuettu Kulttuuripolku (KUPO)-toiminnalla. Koulussa toteutettu kerhotoimintaa sekä Jäke harrastaa -hankkeessa yli 50 maksutonta harrastetoimintakerhoa perustettu Järvenpäähän syksyllä 2023. Syksyllä 2023 avattiin uusi sähköinen harrastuskalenteri.

Painopiste	JÄRVENPÄÄ: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Järvenpään kaupunki myöntää vuosittain talousarvionsa puitteissa toiminta- ja kohdeavustuksia mm hyvinvoinnin edistämiseen, kulttuurin ja liikunta mahdollisuuksien edistämiseen ja nuorten omaehtoiseen toimintaan. Nämä kaikki avustusmuodot ovat hyvinvoinnin palvelualueen vastuulla. Toiminta-avustukset myönnetään kaksivuotisinä avustuksina ja kohdeavustukset ovat haettavissa vuosittain. Vuonna 2024 avustusten hakuaika muuttui syksylle, jolloin myönnetyt avustukset ovat toimijoiden käytettävissä alkuvuodesta. Sähköinen haku siirrettiin uuteen järjestelmään Oma Järvenpää –asiointipalvelussa ja kaikki hakulomakkeet uusittiin. Yhteistoimintatyöryhmä jatkoi työskentelyä vuonna 2024 ja suunnitteli yhteistoimintaa kuvaavan graafisen esitteen. Harrastamisen minimessut toteutettiin vuonna 2024 toisen kerran. Kaupunki valmistelee tapahtuma-alustan, jonne järjestöt ja yhdistykset tulevat esittelemään toimintaansa ja toteuttamaan tapahtumia. Tapahtumallisuutta on tällä logiikalla vahvistettu ja tarkoitus on jatkaa, yhtenä hyvänä esimerkkinä toteutuksesta Retrodisko.
Osallisuuden vahvistaminen	Kaikilla on mahdollisuus osallisuuteen on yksi Järvenpään hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman neljästä painopisteestä. Vuonna 2024 painopisteeseen kohdentui 16 toimenpidettä, joista 14 toteutui suunnitellusti ja kaksi osittain. Kouluissa toteutettujen osallisuuden oppitunneilla, tavoitettiin noin 674 alakoulujen oppilasta. Kulttuuripolku (KUPO) laajeni varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Se sisältää myös lukemisen ja liikkumisen osa-alueet. Kaupungin eri toimijoiden yhteistyöprojektissa luotu polku tarjoaa lapsille yhdenvertaisen mahdollisuuden tutustua muun muassa taiteeseen, historiaan ja kulttuuriin elämyksellisellä tavalla. Kulttuuritapahtumia on kohdennettu heille, joita ei yleensä tavoiteta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa. Kaikukortin käyttöä on vakiinnutettu ja laajennettu. Järvenpää ollut mukana toteuttamassa Radanvarsifoorumia yhdessä aluehallintoviraston kanssa, jossa on ollut mukana nuoria ja huoltajia. Kuntalaisille toteutettiin loppuvuodesta kyselyt hyvinvointiin liittyvistä kysymyksistä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä teemoista.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Järvenpään neljä eri museokohdetta sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Vuoden 2024 aikana lähes 27 000 kävijää kiersi useamman museokohteen, osa kävijöistä liikkui polkupyörällä tai kävellen. Julkisen taiteen reitti kannusti liikkumaan Järvenpään alueella taideteosteemaisesti. Reittiä hyödynnettiin mm. kouluissa. Kirjaston liikuntavälinelainauksia toteutettiin 236 krt vuonna 2024. Tämän lisäksi liikuntapalveluiden liikuntakortteja lainattiin 133 kappaletta. Tervanokan talvivälinelainaamosta lainauksia tehtiin 914 krt talvikaudella 24-25. Lapsiperheiden palvelut ovat toteuttaneet 2 krt viikossa lasten liikuntatuokioita perheille, jotka ovat seurojen toiminnan ulkopuolella. Harrastamisen Suomen malli-hanke on mahdollistanut maksuttoman liikuntaharrastuksen kouluikäisille eri kouluilla ja liikuntapaikoilla. Yläkoulujen liikuntahanke lisäsi mm liikuntavälitunteja ja lajikokeiluja yläkouluissa. Varhaiskasvatuksen kulttuuripolku sisältää liikkumisen osa-alueet. Matalan kynnyksen liikuntatapahtumia toteutettu kolme kertaa viikossa Cooperin Kulmassa aikuisille, erityisesti ikäihmiselle. Lisäksi Myllytien toimintakeskuksessa liikuntaryhmiä ikäihmisille yhdistysten kanssa yhteistyössä. Keskusurheilukentän remontti paransi lähiliikuntaolosuhteita, esimerkkinä paljon toivottu ulkokuntosali.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Keusoten hankkeena vuonna 2024 Ohjaamoissa pilotoitu psykiatrisen sairaanhoitajan walk in-vastaanottotoimintaa, joka tarjoaa matalan kynnyksen vastaanottoa alle 29-vuotiaille. Puheeksiottava kunta –hyvinvoivat lapsiperheet –hankkeessa kehitettiin yhtenäinen puheeksiottamisen tapa palveluihin, joissa tavataan lapsia, nuoria ja perheitä sekä perheille suunnattu ”Perheesi tueksi” tukipalvelupaketti qr-käyntikorttimuotoon. Perusopetuksessa uudistettiin hyvinvointitaitojen opettamisen opas ja vahvistettiin koulujen hyvinvointityötä. Koulutussuunnitelman mukaiset henkilöstön koulutukset liittyen lasten ja nuorten mielenterveyden vahvistamiseen ovat toteutuneet. Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä on perustettu ja työskentely on aloitettu. Opetuksen ja kasvatuksen ja hyvinvoinnin palvelualueen yhteinen johtoryhmä on aloittanut toimintansa. LaNuPe ryhmän tarkoituksena on tiivistää palvelualueiden keskinäistä yhteistyötä ja toimia Järvenpäässä nuorisolain 9§ mukaisena nuorten ohjaus- ja palveluverkostona. Nuorisopalvelut ovat toteuttaneet JärKeNuoRi -hankkeen suunnitellusti. Hankkeen erityiseksi ansioksi osoittautui kohderyhmän parissa tehty kohtaava työ, yksilövalmennus ja koululuokkiin kohdistetut, tarveperusteiset työskentelyt. Lisäksi on kehitetty katusovittelua. Maksuton harrastuskalenteri on vakiinnutettu osaksi toimintaa ja lapsille tarjotaan maksuttomia harrastuksia koulupäivän välittömässä läheisyydessä.

Järjestöyhteistyö ja avustaminen

- Järjestöjen ja seurojen yhteiskokous
- Vuosiavustukset kansalais-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimintaan, avustuskriteerejä ja hakutapaa uudistettiin (sähköinen hakulomake), hakijoiden tueksi avustustyöpajoja
- Liikkumiseen innostavia tapahtumia, luentoja ja tietoiskuja yhdessä järjestöjen kanssa, vapaaehtoistoiminnan kurssi, järjestötreffit

Osallisuuden vahvistaminen

- Asukasillat neljä kertaa vuodessa, Unelmoidaan uudesta –hankkeeseen liittyvät osallisuusillat kuntalaisille
- Kunta mukana ruoka-aputoiminnan hankkeessa
- Seniorityöntekijän etsivä ja löytävä vanhustyö
- Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen laadittiin kulttuurikasvatussuunnitelma ja toteutettiin toimenpiteet suunnitellusti, perusopetuksessa toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet

Liikunnan (liikkumisen) lisääminen

- Varhaiskasvatuksen yksiköille luotu liikunnan vuosikello, Mäntsälä liikkuu 2025-hankkeen työtä jatketaan varhaiskasvatuksessa lasten, perheiden ja työntekijöiden liikkumisen lisäämiseksi
- Lapsille ja nuorille avoimia liikuntatapahtumia ja loma-ajan toimintaa eri toimijoiden yhteistyönä, kouluissa HSM-mallin mukaisia ryhmiä, pitkät liikuntavälitunnit
- Liikunta- ja elintapaneuvontaa, pienryhmävalmennukset, erityisnuorille ja –aikuisille viikoittain maksutonta ohjattua liikuntaa, ikäihmisille ohjattua liikuntaa, kyläjummat, kansalaisopiston liikuntakurssit, kirjaston liikuntavälineiden lainaus
- Valmisteltu harrastekalenteria sekä suunniteltu lasten ja nuorten kesätoiminnan esitettä

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

- Edistetty lapsiystävällisen kunnan toimintamallia
- Vahvistettiin neuvolan ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä, jatketaan varhaiskasvatuksen ja kirjaston välistä yhteistyötä, avoimen päiväkodin kohtaamispaikkatyöllä vahvistettu perheiden hyvää arkea
- Koulujen iltapäivätoiminta, puistoruokailu, HSM mukaiset ryhmät, harrastestipendit, Sitouttavan kouluyhteistyön hanke (Sitko-hanke), some-kiusaamisen toimenpiteisiin saatu hankerahoitusta
- Päiväkodeissa Makuaakkoset –diplomi ja kouluissa kouluruokadiplomi

Painopiste	MÄNTSÄLÄ: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	- Osallistava ja yhteiskehittämiseen tähtäävä järjestöjen ja seurojen yhteistyökokous - Vapaaehtoistoiminnan minimessut, vapaaehtoisten koulutus, järjestötreffit, edustaja Yhdistysverkoston kokouksissa - Vuosittaiset avustukset, kunnan sivuille uudet sivut avustuksista, avustusraportoinnin lomakkeen luominen, kuitit vain pistokokeena ja tarvittaessa, avustusinfo/-työpajaa hakijoiden tueksi, jossa paikalla myös Keusoten edustaja - Monia tapahtumia ja toimintaa järjestetään yhteistyössä yhdistysten kanssa - Liikunta- ja urheiluseurojen alle 18-vuotiaiden harjoitusvuorot koulujen sekä monitoimitalon liikuntasalissa ovat olleet maksuttomia vuodesta 2023
Osallisuuden vahvistaminen	- Seniorimessut, vapaaehtoistoiminnan minimessut, Valokävely ja Mitä ihmettä -tapahtumat, muita tapahtumia - Neljä asukasiltaa sekä kolme kyläiltaa Strategisesta yleiskaavaluonnoksesta - Asukaskysely viestinnän kehittämisestä - Vapaa-aikapalveluiden tekemä nuorille suunnattu kysely skeittiparkista (497 vastausta) - Kunta mukana alueellisessa ruoka-aputoiminnan hankkeessa, kunnasta kaksi osatoteuttajaa - Käynnistettiin henkilöstöä koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelutyö - K65 kyläkiertue-tapahtumat, seniorityön kohtaamispaikkatoimintaa kylillä, seniorityön kotikäynnit
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	- Julkaistiin harrastekalenteri, jonka kehittäminen vielä jatkuu 2025 - Mäntsälä Liikkuu 2025-hanke: valmisteltiin liikunnan aarrekarttaa, joka julkaistiin tammikuussa 2025, liikunnalliset perhetapahtumat ovat jääneet pysyviksi rakenteiksi päiväkoteihin, päiväkoteihin luotiin liikunnan vuosikellot - Harrastamisen Mäntsälän mallin mukaisia lasten toiveiden mukaisia kerhoja ja harrasteryhmiä - Tiedottamisen lisääminen harrastestipendeistä, joilla tuetaan taloudellisesti haastavassa tilanteissa elävien perheiden lasten ja nuorten harrastamista - Vapaa-aikapalveluiden pitämä Liikuntaklubi-toimintaa, seurat voivat tulla esittelemään omaa toimintaa - Alueellisen liikkumis- ja elintapaneuvonnan sopimusvalmisteluun osallistuminen ja sitoutuminen
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	- Puistoruokailu kesällä (ruoanjako ja liikunnallista oheistoimintaa) - Lasten ja nuorten kesätoiminnan kooste/esite, jossa kunnan, seurakunnan ja yhdistysten järjestämää toimintaa lomakuukausina - K-0 toiminnan aloittaminen, Hyökännummen pop-up nuorisotila, nuorisotilan laajentuneet aukioloajat, Walkers bussi - Kunnassa aloitti ehkäisevän päihdetyön koordinaattori määräaikaaisessa työsuhteessa - Kulttuurikasvatussuunnitelmien toteuttaminen suunnitelmien mukaisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa - Lapsiystävällinen kunta –toimintamallia vietiin eteenpäin - Opetuspalveluiden Lukutaitohanke, Hanke nuorten syrjäytymisen, rikollisuuden ja jengiytymisen ehkäisemiseksi, Sitouttavan kouluyhteistyön hanke - Maku-aakkoset ja kouluruokadiplomit

Painopiste	NURMIJÄRVI: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Nurmijärvi avustaa järjestöjä/yhdistyksiä olemassa olevien, hyvinvointilautakunnan vahvistamien, määrärahojen puitteissa vuosittain. Vuoden 2024 hakuaika 11.-31.3.2023. Hyte-avustukset 48 600 €, liikunta 196 200 €, nuoriso 28 350 €, kulttuuri 32 850 €. Osbu 25 000 €. Ruoka-apu 4 207 €. Aluekoordinaattori 3 358 € Kunnan tilat, lukuun ottamatta Monikko, ovat maksuttomia yhdistystoimijoille. Järjestöyhteistyössä järjestetään mm. tapahtumia sekä heitä osallistetaan päätöksentekoon mm. avustuskäytäntöjen kehittämiseen. Suopolun kohtaamispaikka liikunta- ja hyvinvointipalveluiden vastuulle 1.1.2024. Kohtaamispaikkakoordinaattorinpaikka auki.
Osallisuuden vahvistaminen	Ikäihmisten iltapäiväkahvit 4.4. mm. turvallisuuden edistämishanke Osbu 25 000 €. Ruoka-apu 4 207 €. Aluekoordinaattori 3 358 €
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Urheilukello-hankkeen edistäminen ei toteutunut toivotulla tavalla henkilöstövaihdosten vuoksi. Uusi liikunnanohjaaja aloitti 26.2.2024.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Nuorille kohdennettu liikuntaneuvonta Ohjaamo- ja kutsuntayhteistyössä

Painopiste	NURMIJÄRVI: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Yhdistyksiä ja urheiluseuroja avustettiin olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Liikuntayhdistysten avustussääntöä tarkistettiin vaikuttavuuden arviointiin panostaen ja se astuu voimaan 2025 avustushaussa. Yhdistyksille lähetettiin myös tietoa erilaisista ES LU:n järjestämisistä koulutuksista. Seuraparlamentti kokoontui kahdesti vuoden aikana. Yhdistys- ja seurayhteistyössä järjestettiin sekä kuntalaisille kohdennettu Unelmien liikuntapäivä-tapahtuma Klaukkalassa sekä Vanhustenviikolla ikääntyneille kohdennettu hyvinvointitori. Yhdistystoimijoita koulutettiin mm. kuntotestaukseen ja tuolijumpan pitoon. Yhdistysverkosto järjesti järjestötreffit, johon kunnan edustajana osallistui liikunta- ja hyvinvointipäällikkö.
Osallisuuden vahvistaminen	Ikäihmisten iltapäiväkahvit aiheena ikäihmisten asuminen ja hyvinvointi. Kunta mukana ruoka-apuhankkeessa yhdessä muiden Keusote – kuntien kanssa. Kuntaan perustettiin ikäihmisten palveluiden koordinaattorin toimi edistämään ikäihmisten palveluiden ohjautumista ja osallisuuden vahvistamista. Lapsiperheille pääsääntöisesti kohdennetussa Suopolun tuvassa kävi yli 6500 kävijää vuoden 2024 aikana. Kunnassa päätettiin Klaukkalan minipalveluverkosta, jonka suunnitteluun osallistettiin vahvasti niin päättäjiä, virkahenkilöstöä, rehtoreita, opettajia, lapsia ja vaikuttamistoimielimiä. Osallisuuden mahdollisuuksia edistettiin mm. kunnan ja seurakunnan vapaaehtoistyön keinoin, jossa vapaaehtoisten työtunteja kertyi, vuonna 2024, yhteensä 11 320 h. Toimintaa toteutettiin mm. ikäihmisten päivittäisten askareiden apuna, yksinäisyyttä potevien soittoringissä, saattaja-apuna, kuntosalikaverina, Olohuone-hankkeessa, Diakoniaruokailuissa ja kotisairaalassa. Ikäihmisten Olohuonetoimintamallin kehittämiselle on kolmivuotinen STEA-hanke, joka toimii Kirkonkylällä ja Klaukkalassa
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Loma-aikojen aktiivisen toiminnan organisointi lapsiperheille. Kunta vahvasti mukana kaikissa Liikkuvat-ohjelmissa sekä kehittää jatkuvasti Nurmijärven harrastamisen mallia. Nuorille, ei työ- tai opiskelussa mukana oleville, 18-29-vuotiaille on kehitetty moniammatillisessa yhteistyössä kuntosalitoimintaa arjen aktivoimiseksi ja elämänrytmin löytämiseksi. Kohdennettu liikuntaneuvonnan –toimintamalli eri-ikäisille kuntalaisille.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Kunnassa alkoi kolmivuotinen Hyvää liikkeellä-kehittämishanke, jonka tavoitteen on kehittää Nurmijärven kunnan perusopetusyksiköiden toimintakulttuuria kokonaisvaltaista hyvinvointia edistäväksi sekä yhtenäistää MOVE!-testien suorittamista sekä kehittää toimintakyvyltään alentuneiden ohjausta palveluiden piiriin. Ohjaamo-palveluissa on kohdattu, 2024, noin 1730 nuorta. Suurin osa 18–24–vuotiaita. TOP 3 asiointien aiheet: työttömyys ja työelämä (25 %), koulutus (14 %) ja raha–asiat (9 %). 31.12.2024 tilaston mukaan varhaiskasvatuksessa on saanut tehostettua tukea noin 9% lapsista. Erityistä tukea on saanut noin 3%. Tukea on järjestetty; vahvistamalla ryhmän pedagogista osaamista/lisäämällä henkilöstöresurssia/pienentämällä ryhmäkokoja.

Painopiste	PORNAINEN: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	
Osallisuuden vahvistaminen	
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	

Painopiste	PORNAINEN: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	
Osallisuuden vahvistaminen	
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	

Painopiste	TUUSULA: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Järjestösuunnitelman toimeenpano jatkui Uusia järjestökumppanuuksia, mm. talviuintitoimijat Järjestetty 2x Järjestöfoorumi sekä Vapaaehtoistoiminnan messut, lisäksi koulutusta ja virkistystoimintaa vapaaehtoisille Yhdistyskirjeet Yhdistysrekisterin uudistus käynnistyi Yhteisölainaamo Yhteisötilat Kunnan toiminta-avustukset mm. liikuntaan, nuorisotoimintaan, erityisliikuntaan, yleishyödyllisille yhdistyksille ja sosiaali- ja terveysalan järjestöille Avustuskokonaisuuden uudistus
Osallisuuden vahvistaminen	Lapsiystävällinen kunta: Laaja lasten ja nuorten kuuleminen osana alkukartoitusta Kirjaston Sana haltuun –hanke, demokratiahanke Osallistuva budjetointi kaksivuotiseksi, 2023-2024 Ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto, lapsi- ja perheasiainneuvosto Alueelliset kehittämisverkostot Osallisuusoppitunnit 5.-6. ja 9. luokkalaisille Miniverso varhaiskasvatuksessa Kaikukortin käyttöönotto
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Varhaiskasvatuksessa liikuntavastaavien rooli yksiköissä, kehittävän palautteen avulla seurataan varhaiskasvatuksessa Liikkumisen edistäminen kaikissa ikäluokissa ja ryhmissä: avustukset, olosuhdetyö Harrastamisen Tuusulan malli Ryhmähyvinvointivalmennusryhmiä, yksi ryhmistä suunnattu Nuorten Starttipajan nuorille Kaikille avoimet Kevyesti liikkeelle –liikuntaryhmät Talviuintimahdollisuuksien laajeneminen koko kunnan kattavaksi Talviulkoilureittien ylläpito
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Harrastamisen Tuusulan malli ProKoulu käytössä kaikissa kouluissa Kouluvalmentajat kaikissa yläkouluissa, lukiossa hankerahoituksella Koulun perheohjaajat, CookKids –ryhmä Messii-toimintamallin käyttöönotto Kouluterveyskyselystä nostetut kunta- ja koulukohtaiset kehittämiskohteet Oppilaille Pulssi-kysely, hyvinvointi ja oppiminen Poissaoloihin nuuttumisen toimintamalli käytössä kaikissa kouluissa, poissaoloiden seuranta koulu- ja kuntatasolla

Painopiste	TUUSULA: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Järjestösuunnitelman toimeenpano jatkui Järjestöfooromit, Vapaaehtoistoiminnan messut Yhdistyskirjeet Yhteisölainaamo Yhteisötilat Seuratapaaminen liikuntaseuroille Avustuskokonaisuuden uudistus, toiminta-avustuksia yhteensä 277 000 euroa
Osallisuuden vahvistaminen	OSBU 2023-2024 toteutukset jatkuivat Asukasillat Ikääntyneiden olohuonetoiminnan laajeneminen Ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto, lapsi- ja perheasiainneuvosto Alueelliset kehittämisverkostot Miniverso varhaiskasvatuksessa Kaikukortti käytössä
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Varhaiskasvatuksessa liikuntavastaavat Harrastamisen Tuusulan malli Hyvinvointivalmennus Ohjatut liikuntaryhmät, ml. soveltava liikunta Toiminta-avustukset liikuntaan ja erityisliikuntaan Suomi liikkeelle –hanke, KouluPT –toiminta yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa Ulkoilureittien kehittäminen, talviulkoilureitit, talviuintimahdollisuudet Monitoimihallin rakentuminen Urheilukeskukselle, avautunut tammikuussa 2025
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma hyväksytty, toimenpiteiden toteutus käynnistetty Alueelliset harrastusmessut lapsille ja nuorille järjestetty kaikissa kuntakeskuksissa Harrastamisen Tuusulan malli kattaa koko Tuusulan ProKoulu käytössä kaikissa kouluissa Kouluvalmentajat kaikissa yläkouluissa Koulun perheohjaajat Messii-toimintamalli käytössä Oppilaille Pulssi-kysely Poissaoloihin puuttumisen toimintamalli käytössä Varhaiskasvatuksen perheohjaajat, taidepedagogit, resurssisosionomit Varhaiskasvatuksen kohtaavan toiminnan kehittäminen

Painopiste	JNK: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Kaikkia tavoitteita edistää Keski-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan teemaverkostojen työ. Teemaverkostoja on viisi ja ne kokoontuvat säännöllisesti/ järjestöt
Osallisuuden vahvistaminen	• Ilmiöpajat ja niiden jatkotyöstö yhteistyössä kolmannen sektorin, kuntien ja Keusoten kesken/ järjestöt • Järjestöneuvottelukunnan rakenteen, teemaverkostojen sekä vertaistuen esittäytymiset asiakasohjauksen kuukausitapaamisissa, yht. 10 kertaa • Järjestöinfot Keusoten kanssa, mm. Arjen turvallisuus. • #rikotaanhiljaisuus-tapahtuma monitoimijaisena yhteistyötä, koordinoi McDanze ja Järvenpään Soroptimistit
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Mm. Hyvinvoinnin aamukahvit Teamsilla, aiheena kuntien tarjoama tuki liikkumiseen
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Alueellinen perhekeskustyö, jossa järjestöedustus/ järjestöt

Painopiste	JNK: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	• Keski-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan ja sen teemaverkostojen työ. • Teemaverkostoja on viisi ja ne kokoontuvat säännöllisesti • Teemaverkostojen x 2 sekä vertaistuen ja OLKA-toiminnan esittelyt Keusoten asiakasohjaukselle
Osallisuuden vahvistaminen	• Ilmiöpajat ja niiden jatkotyöstö: tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus, pitkäaikaissairaiden hoidon kehittäminen, kulttuuri • Järjestöyhteistyön mahdollisuuksien esittely Keusoten esihenkilöille • OLKA-toiminnan jalkautuminen perusterveydenhuoltoon JUSTiin ja Etelä-Tuusulan Sosiaali- ja terveysasemalle, yhteistyö Lähineuvontapisteen kanssa sekä HUS psykiatrian poliklinikalle Järvenpäähän • Järjestöinfot Keusoten kanssa Teamsilla • Hytekahvit Teamsilla: Omaishoitajan opas, Elintavat hyvinvointia tukemassa, Miten keskiuusmaalainen voi ja OLKA Keski-Uusimaa ja Keusoten Hyte-pisteet. • 10 pientä tekoa yksinäisyyden vähentämiseksi -somekampanja ja opinnäytetyö siitä, miten yhdistystoiminta voi vähentää yksinäisyyttä • Järjestötreffien syksyn teema oli työikäisten yksinäisyyden vähentäminen, mukana Settlementti Louhelan Eloa ja iloa yhteisöllisyydestä –hanke • Puheenvuorot mm. Hyvä kierre –verkoston koulutuspäivässä, podcast järjestöyhteistyöstä Keusotessa integraatiojohtajan kanssa ja HUMAKille toteutettu koulutus hva ja järjestöt yhteisestä viestinnästä • Mipä kumppanit –verkoston työ
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	• Puheenvuoro Keusoten elintapainfossa järjestöistä ja liikunnasta. • Eri yhdistykset liikuttavat toiminnassaan alueen asukkaita. Liikuntajärjestöjen ja –seurojen lisäksi potilasjärjestöjen toiminnassa on olennaista tarjota diagnoosiin soveltuvia liikuntamuotoja. • Liikkua voi myös esimerkiksi vapaaehtoistoiminnassa, jossa eri järjestöt järjestävät mm. ikääntyneiden ulkoilutusta
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	• Alueellinen perhekeskustyö, jossa järjestöedustus/ järjestöt • Lasten ja perheiden teemaverkoston toiminta

Painopiste	K-U PELA: Toimeenpano/seuranta 2023-2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	
Osallisuuden vahvistaminen	Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on laatinut osallisuussuunnitelman vuosille 2023-2025, painopisteet: • Aktiivinen tiedon jakaminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. • Eri ryhmien osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon (asiakaspalautteet, strategisten asiakirjojen lausuntomenettelyt ym.) • Edistämme mahdollisuuksia järjestää itse tai osallistua toimintaa HVA:lla (esteettömyys, sopimuspalokuntatoiminta, asukastilaisuudet) • Henkilöstön osallistumisen mahdollistaminen • Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toteuttaa vuosittain turvallisuuskoulutuksia ja -viestintää, joita kohdennetaan esikoululaisille, 4- ja 8-luokkalaisille. Tavoitteena koulutuksissa on lapsen/ nuoren ikä huomioiden opettaa mm. turvallisuusriskien tunnistamista sekä tulipalossa että muussa onnettomuustilanteessa toimimista.

Painopiste	HUS: Toimeenpano/seuranta 2023
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	OLKA-toiminta. Hyte-palvelutarjotin: käyttöönotto ja aktiivinen hyödyntäminen HUSin kaikilla toimialoilla nähdään tärkeäksi (viestintä ja käyttöönoton tukeminen). Suora yhteistyö järjestöjen ja HUSin eri klinikoiden välillä. HUS Perusterveydenhuollon yksikön Hyte-tiimin tekemä ja Hyvä kierre -verkostotoiminnassa tehtävä järjestöyhteistyö.
Osallisuuden vahvistaminen	Asiakasosallisuus: osallisuuden vahvistaminen potilaan hoidossa, vertaistuen tarjoaminen ja saaminen, kokemusasiantuntijuus, asiakasraadit sekä OLKA-toiminnan kautta toteutuva osallisuuden vahvistaminen. Yhteiskuntaosallisuus: muun muassa psykiatrisen hoidon rinnalla tehtävä yhteiskuntaosallisuuden tukeminen, terveyssosiaalityö.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Terveyskylän itsehoito-ohjelmat, kuten Liikkumisen aloittamisen itsehoito-ohjelma. Hyvä kierre -verkoston mahdollistama ammattilaisten välillä tehtävä verkostoyhteistyö tässä teemassa. Hyvinvointialueen hyte-vastuuhenkilöiden kuuleminen ja koulutustarpeiden huomioiminen Hyvä kierre -verkoston toiminnassa. Hyvä kierre –päivän 20.11.2024 teemana liikkuminen: halukkuus tehdä hyvinvointialueiden kanssa yhteistyötä suunnittelun ja toteutuksen suhteen. Työhyvinvointi: HUSin henkilökunnan liikkumisen tukeminen (ePassi, kuntomittaukset, työmatkaliikunnan tukeminen, työaikainen taukoliikunta, virtuaalinen treenipäivä -kokonaisuus, ym.)
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Mielenterveystalon itsehoito-ohjelmat ja digihoito-ohjelmat. Hyvä kierre -verkoston mahdollistama ammattilaisten välillä tehtävä verkostoyhteistyö tässä teemassa. Hyvinvointialueen hyte-vastuuhenkilöiden kuuleminen ja koulutustarpeiden huomioiminen Hyvä kierre -verkoston toiminnassa. Lasten- ja nuorten erikoissairaanhoito ja siihen liittyvä terveyssosiaalityö. Vauvamatkalla palveluketju (työ alkamassa). eKonsultaatiot.

Painopiste	HUS: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	OLKA-toiminta jatkunut ja laajentunut (Hyvinkää) Hyte-palvelutarjotin: - Kehittämissyhteistyö HVA:den kanssa - HUSin sisäisessä hyte-työn ryhmässä linjattu, että palvelutarjotinten käyttöönottoa edistetään toteuttamalla pilotti ja viestimällä sisäisesti aktiivisesti Suora yhteistyö järjestöjen ja HUSin eri klinikoiden välillä. Palveluketjuissa mainitaan järjestöjen rooli esim. vertaistuen tarjoajina HUS Perusterveydenhuollon yksikön Hyte-tiimin tekemä ja Hyvä kierre -toiminnassa tehtävä järjestöyhteistyö. Hyvä kierre –toiminnassa toteutetut Hyte-aamut järjestöyhteistyön teemassa.
Osallisuuden vahvistaminen	Asiakasosallisuus: osallisuuden vahvistaminen potilaan hoidossa, vertaistuen tarjoaminen ja saaminen, kokemusasiantuntijuus, asiakasraadit sekä OLKA-toiminnan kautta toteutuva osallisuuden vahvistaminen. Asiakasosallisuusohjelman 2024-2027 valmistuminen. Yhteiskuntaosallisuus: muun muassa psykiatrisen hoidon rinnalla tehtävä yhteiskuntaosallisuuden tukeminen, terveyssoseaalityö. Hyvä kierre –toiminnassa toteutetut Hyte-aamut osallisuuden tukemisen teemassa.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Terveyskylän itsehoito-ohjelmat, kuten Liikkumisen aloittamisen itsehoito-ohjelma. Uusimaatasoinen yhteistyö liikkumisen teemalla 20.11.2024 toteutetun Hyvä kierre –päivän suunnittelussa ja toteutuksessa Työhyvinvointi: HUSin henkilökunnan liikkumisen tukeminen (ePassi, kuntomittaukset, työmatkaliikunnan tukeminen, työaikainen taukoliikunta, virtuaalinen treenipäivä -kokonaisuus, ym.) Liikkumisen huomiointi erikoissairaanhoidon potilastyössä ja nyt alkavassa HUSin sisäisessä hyte-kyselykokonaisuudessa Uusimaatasoisten palveluketjujen laadinnassa hyte-näkökulman esiintuominen ja elintapaohjauksen (sis. liikkuminen) sisällyttäminen laadittuihin palveluketjuihin.
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Mielenterveystalon itsehoito-ohjelmat ja digihoito-ohjelmat. Hyvä kierre –toiminnassa toteutetut Hyte-aamut lasten ja nuorten hyvinvoinnin teemassa. Lasten- ja nuorten erikoissairaanhoido ja siihen liittyvä terveyssoseaalityö. Vauvamatkalla palveluketju valmistunut. eKonsultaatioissa kehittymistä erityisesti psykiatrian toimialalla Terapiat etulinjaan - toimintamalli

Painopiste	LAUREA: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	Teemme paljon yhteistyötä eri järjestöjen kanssa, mm Settlementti Kalliola, Abilis-säätiö, Lääkäreiden sosiaalinen vastuu, Mieli ry jne.. Järjestöt ovat meillä partnereita hankkeissa, jolloin teemme yhdessä kehittämis- ja tutkimustyötä.
Osallisuuden vahvistaminen	Useissa hankkeissa kiinnitetään huomiota osallisuuden vahvistamiseen, esim. digiosallisuus, osallisuus työelämässä, maahanmuuttaneiden osallisuus jne. Tässä joitakin hankkeita esimerkkinä: DigiIN2-hanke (Palvelukulttuuria uudistamalla kaikki mukaan digitaaliseen yhteiskuntaan), Digikaverit, VoimaProfi-hanke. Lisäksi hankkeissa: Monitoimijainen sosiaalityö vankilasta vapautuvan tukena digitalisoituvassa yhteiskunnassa, OSTY-osatyökykyisten työllistäminen, Kivenkolosta aktiiviseen työelämään, Turvallinen ja yhteisöllinen koulu kaikille, Voimavaraistava ja inklusiivinen kielen oppiminen ja YSI-ACT: Youth Action for Solidarity and Inclusion.
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	Laureaan on perustettu Fyysisen aktiivisuuden teematiimi, jossa pureudutaan nimenomaan liikkumisen lisäämisen keinoihin hanketyöllä. Tällä hetkellä käynnissä ovat liikkumista edistävät hankkeet, esimerkiksi: Nuorille Resilienssiä, Toimijuutta ja Osallisuutta (NUORTO), jossa tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten harrastus- ja vapaa-ajantoiminnan parissa toimivien ammattilaisten, vapaaehtoisten ja kokemustoimijoiden osaamista valtakunnallisesti. NuoRTO - Nuorille Resilienssiä, Toimijuutta ja Osallisuutta - Laurea-ammattikorkeakoulu
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Lasten ja hyvinvoinnin osalta, olemme kehittäneet toimintoja seuraavissa hankkeissa: VoimaProfi(Empowering People towards Socially Inclusive Society), jossa paneuduttiin Nuorten mielen hyvinvointiin yhteistyössä KEUSOTEn kanssa. Lisäksi hankkeet Youth Empowerment through co-creative Activity development, jossa tavoitteena on rakentaa siltoja ja vahvistaa nuorten osallisuutta yhteiskehittämällä erilaisia vapaa-ajan toimintoja ja TraumaTaito - Traumatietoinen toimintamalli lastensuojelun jälkihuoltoon

Painopiste	SRK: Toimeenpano/seuranta 2024
Järjestöyhteistyö ja avustaminen	
Osallisuuden vahvistaminen	
Liikunnan (liikkumisen) lisääminen	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	

Muuta ajankohtaista vuosien 2025-2026 osalta

- Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 valmistelu ja päätöksenteko
 - Hyvinvointisuunnitelman ala-/kohdennettujen suunnitelmien valmistelu ja työnjaosta sopiminen
- Puntaroiva asukaspaneeli 5/2025; aiheena hyvinvointialueen talous
- Terve Suomi 2024 (THL) –kyselytutkimuksen tulokset julkaistaan 5/2025
- Kansallisen terveystindeksin (THL) tulokset v. 2023 osalta julkaistaan 5/2025
- Kouluterveyskyselyn 2025 (THL) tulokset julkaistaan 9/2025
- Puntaroiva henkilöstöpaneeli 9/2025; aiheena hyvinvointialueen strategia

Hyte-painopisteet v. 2025-2026

- Alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet työstetty alueellisessa hyte-ryhmässä loppuvuonna 2024
- Alueen johdon foorumi hyväksyi osaltaan painopisteet 16.1.2025
- Jatkossa painopisteet päätetään siten, että eri toimijat voivat hyödyntää niitä talousarvion valmistelussa eli seuraavien valmistelu vuoden 2026 aikana.
- **Hyte-painopisteet 2025-2026:**
 - Arjen turvallisuuden edistäminen
 - väkivallan ehkäisy
 - koettu turvallisuus
 - tapaturmat
 - Osallisuuden vahvistaminen
 - Liikkumisen lisääminen
 - Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen
 - työ- ja toimintakyky
- Painopisteiden saavuttaminen eri toimijoiden yhteistyöllä edellyttää:
 - Hyte-työn rakenteet ja vastuut sovittu
 - Aikataulut painopisteiden saavuttamiseksi kaikkien tiedossa
 - Tilannekuva painopisteiden etenemisestä kaikkien toimijoiden käytössä
 - Yhteinen tahtotila painopisteiden saavuttamiseksi
 - Tiedottaminen ja viestintä eri toimijoiden kesken toimenpiteistä ja seurannasta

